XXIV. ÉVF. 1924 JANUÁR.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3000 korona.
Jelen példány 400 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

TARTALOM: *Dr. Babura László:* Ujévi programmunk. — *Lovich Ilonka:* Csillagos éjben. — *Dr. Breyer István:* Szent Terézia. — *Dr. Hidasi József:* Téged sohasem fognak trónodtól megfosztani. — *Nagelreiter Alajos dr.:* Az Oltáriszentség történelmi csodái Angliában. — *Tárca. Eöri János:* Fölkel a Nap.

Uj évfolyamunknak — amely Isten kegyelméből immár a XXIV. — programmját a multtal szemben nem változtatjuk meg, *maradunk továbbra is a szentségi Jézus hű szolgálatában.* Csak arra kérnők az egyes vidéki oltáregyesületeket, hogy ami specialitás, helyi jellegű különlegesség náluk, sziveskedjenek velünk közölni. Igen érdekessé tehetnénk «Oltáregyleti élet», illetve «Krónika» rovatunkat, ha tudósitások beküldésével hozzásegítenének a m. t. oltáregyleti igazgató urak, illetve titkárnők. Minden esemény, egyházi ünnepélyek jótékonysági akció stb., amelyekben az oltáregylet részt vesz, joggal tarthatnak igényt lapunkban való megörökitésre. Szeretettel kérünk továbbá agilis propagandát az Örökimádás mellett. Mindenki legalább egy előfizetőt szerezzen. Aki tíz új előfizetőt szerez, nevét az Örökimádásban megörökítjük. Tömeges — egy címre rendelve több példányt — előfizetésnél 20% kedvezményt adunk. A jövő évre előfizetésül 3000 K-t (6 tojás) kérünk, amelyből évvégén az egyes lappéldányok ára szerint elszámolunk. A koronánk ugyanis hiába stabil, eddig egy hónap sem volt, hogy a nyomdából ne jött volna áremelés; igy a jövőben is a nyomdaáraktól kell az Örökimádás árát függővé tennünk. Jelen számunk ára 400 K.

***

Áldásos, boldog újévet kíván mélyen tisztelt munkatársainak és olvasóinak az Örökimádás szerkesztősége és kiadóhivatala.

***

Amerikából a Pittsburgban működő Oltáregylet tagjai közül a következők fizettek elő az Örökimádásra 1—1 dollárral: Szeszák Andrásné, Márton Józsefné, Gall Ferencné, Zákány Istvánné, Richvalski Józsefné, özv. Béres Jánosné, Tondora Imréné, Seres Andrásné, Tóth Lajosné, Korpa Anna, Zagota Mihályné, Zomok Istvánné, Medve Julia, Gazdik Istvánné. Igéretünkhöz híven az Örökimádáson kívül még egy szentmisét is kapnak az Örökimádás-templomban. Isten fizessen meg nekik!

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat előfizetés 1924-re egyelőre 3000 K (minden számon jelezve lesz a füzet ára), **régi teljes évfolyam** 3000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 1000 K, **Vezérkönyve** 1000 K, **Felvételi füzete** 200 K, **Félszázados története** 10.000 K, **Aluminiumérme szalaggal** 6000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 100 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 2000 K, 1923—24. év szeptemberi száma 120 K, októberi száma 150 K, novemberi száma 200 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség érme 1000 K, **Indulója** 100 K, **Zászló levelezőlapja** 200 K,

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 1000 K, **Fehér liliom** 200 K, **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 100 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 50 K.

Újévi programmunk.

Sokezeréves adventi várakozás, forró epedés után kigyúlt a betlehemi csillag és szétoszlatta azt a vigasztalan sötétséget, melyet a bűn borított a lelkek világára. Övéitől be nem fogadva, egy gazdátlan istállóban született meg az, aki megváltást hozott a világnak: keserves kínszenvedésének és gyötrelmes halálának végtelen érdemeivel kinyitotta a mennyország kapuit és megadta nekünk is a jogot és képességet azokon belépni. Ez a megváltás! Ez az Úr Jézus nagy ajándéka ama kegyetlen nászajándék fejében, melyet mi adtunk neki a keresztben. Önélküle örökre zárva maradtak volna az ég kapui és mi szegény bűnösök örökké Isten igazságos haragjának gyermekei maradtunk volna. Áldozatoknak hekatombái sem engesztelhették volna meg e haragot, mert a véges teremtmény nem adhat végtelen értékű elégtételt, amilyent a bűn, a végtelen Szentség és Felség megbántása követelt.

Ez a megváltás! Végzetesen tévedtek és tévednek mindazok, akik a megváltásban szabadságlevelet vélnek bírni a test kívánságainak, a romlott természet hajlamainak és indulatainak kielégítésére, miként Luther gondolta és egynémely «Luther redivivus» képzeli, mint napjainkban Wittig. A megváltás nem az a bizonyos köpenyeg, melyet egyszerűen magunkra veszünk, hogy romlottságunkat befödjük. És nem is pusztán az a hit, hogy meg vagyunk váltva, illetve a predestináltak közé sorozva. A krisztusi megváltást mindenkinek magáévá kell tennie. «Az Üdvözítő — írja *dr. Schütz* — mint az emberiség orvosa, megváltói tevékenységével megszerezte halálos betegségünk orvosságát; de aki meg akar gyógyulni, annak élni kell vele. Krisztus mint a természetfeletti világ teremtője, az új élet fáját elültette a Golgotha hegyén; de aki életet akar Tőle, annak táplálkoznia kell gyümölcsével.» (Dogm. I. 450.)

Az Oltáregyesület a megváltás kiépítésén dolgozik a lelkek világában. Az oltár elé vezeti tagjait, ahol naponként megújul a Golgotha véres áldozata a szentmisében. Az Úr asztalához vezeti őket, hogy gyakran, hacsak lehetséges naponként táplálkozzanak az élet kenyerével.

Miként az üldözések korában a vértanuságra, úgy most is fel akarja őket fegyverezni arra a nehéz harcra, arra a folyton tartó küzdelemre, melyet életnek hívunk. Erővel akarja őket telíteni, hogy el ne lankadjanak e keresztúton, hanem hűen kitartsanak, míg csak fel nem jutottak Krisztushoz, most már nem a Golgothán szenvedő, hanem a Táborhegyen örök fényben ragyogó Krisztushoz. Ő szeretettel int felénk a magasból és ad is erőt, hogy hozzá feljuthassunk. De jól jegyezzük meg magunknak: az örök boldogság Táborhegyére nem vezet fel sem fogaskerekű, sem lift és repülőgépen sem lehet oda felrepülni. Ezt a hegyi utat mindenkinek saját lábán, saját erőlködésével kell megtennie. Az Oltáriszentség az az isteni erőforrás, melyből merítve és töltözve acélos turisták leszünk, akik énekelve járják azt a különben nehézjáratú utat. Az Oltáregyesület ilyeneket nevelt a multban, ilyeneket akar nevelni az új esztendőben is. Teszi ezt abban a szent meggyőződésében, hogy nincs senki másban üdv, mint a Jézus Krisztusban, *«mert nem adatott más név az embereknek az ég alatt, amelyben üdvözülnünk kellene»*, mint a Jézus áldott neve. (Ap. cs. 4, 12.) Mindenki megváltás után sóhajtozik abból a nyomasztó inségből, melybe a háború sodort.

Mi ezt a megváltást a világ Megváltójától kérjük és várjuk, aki azért vett lakást közöttünk, hogy állandóan gazdagítson a megváltás kegyelmeivel. Újévi programmunk az intenzív lelki élet, a folytonos megújhodás a kegyelem révén. Mint az oltárainkon trónoló Istennek háznépe a legbensőbb szeretetben akarunk vele élni, Őt gyakran felkeresni és gyakran szivünkbe fogadni. És másokat is Őhozzá akarunk vezetni, az Ő fehér zászlaja alá toborozni, hogy ők is tapasztalják, mily jó nekünk Istenünkkel együtt lenni. Ha e programmunkat lelkes kitartással meg fogjuk valósítani, akkor ez az új év igazán boldog új év lesz, amit összes volt és leendő kedves munkatársainknak és buzgó tagjainknak szívből kívánok.

Dr. Babura László,
ügyvezető igazgató.

A Szent-István-könyvek új köteteivel ajándékozta meg az idén is irodalmunkat a Szent-István-Társulat. Kiemeljük közülük országos ügyvezető-igazgatónk, **dr. Babura László** pápai kamarás, papnöveldei lelkiigazgató könyvét: *Szent Ágoston élete* címmel, 1923. 8° 149 l. Harmincöt rövid fejezetben írja meg szerző e művében egy még tévedéseiben is fenséges lélek küzdelmeit. Szent Ágoston magasbatörő sasleike föltétlen magával ragadja, megacélozza még a leggyöngébb jellemeket is, akik e művet elolvassák. Dr. Babura ihletett lélekkel forgatta a tollat, mikor e művét írta; aki kezébe veszi, szinte nem tudja letenni, míg csak végére nem ér. Pedig a sok rövid fejezetből következtetve, napi lelki olvasmánynak szánta a szerző. S helyesen tette. Aki egyszer végigolvasta, biztosan újra elő fogja venni, hogy fejezetenkint átelmélkedve lelkét, újra telítse égretörő lendületével. Melegen ajánljuk mélyen tisztelt olvasóinknak, adják e könyvet férfi rokonaik és ismerőseik kezébe. Alapára 5 K. Jelenlegi szorzószám 1800. Megrendelhető a Szent-István-Társulatnál, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

CSILLAGOS ÉJBEN...

Csillagos éjben, titokzatos éjben,
Mennyei béke szárnya lebegett.
Égve, kacagva, csillogva, fehéren
Kigyúlt a csillag Betlehem felett.
Kis istállóban fényesség támadt,
Ezer virág nyilt: csodaillatú
S leszállt ölébe szűz Máriának
A kisfiú, a drága kisfiú.

Kint a mezőben, halk éji mezőben,
Pásztorok arcán álom kacagott.
Éjféli csendbe' hívá, nevetően
Csengtek, igéztek angyali dalok.
Fehér bárányka köszöntve bégett,
Zengett a hála, a hárfaszavú —
Sugárzott rájuk nagy fényességet,
A kisfiú, a drága kisfiú.

Négyezeréves bús kriptai csendnek,
Sóhaja rázta a menny kapuját.
Gyermekek jaja az égre esengett,
Sírva, bomolva epedt a világ.
Ime, a várás napjai beteltek!
Ünnepi dallá csendüljön a bú,
Életre hívott minden halott lelket
A betlehemi áldott kisfiú.

Lovich Ilonka.

Szent Terézia.

1622-ben, március 12-én, ragyogó fényárban úszott a római Szent Péter-templom.

Ekkor avatta szentté IV. Gergely pápa Teréziát, Spanyolország legnagyobb leányát, egyházunk egyik tündöklő díszét.

Ez a szenttéavatás oltárra emelt egy erkölcsi nagyságot, ki nemcsak a tökéletes keresztény élet egyik mintaképe, hanem ennek a tökéletes keresztény életnek egyik tanítója is volt s megdicsőített egy oly földi életet, melyet a halál nemhogy kioltott volna, hanem inkább tündöklő halhatatlansággá változtatott át.

Azóta három évszázad telt el. S szenttéavatásának jubiláris fordulóján egy szívvel, egy lélekkel hajoltak meg szent Terézia emléke előtt hivők és hitetlenek, nagyok és kicsinyek s dicsőítették benne a hősnőt, a lángelmét, a szentet, kinek alázatos lelkében a tudós bölcsesége, a költő alkotó ereje egy szeráf szeretetével, egy apostol önfeláldozásával s egy vértanu állhatatosságával volt egyesítve.

De a szentek szivesebben veszik, ha erényeiket utánozzuk, mintha akár az összes képzelhető hódolatot mutatnók be nekik.

Elevenítsük fel azért emlékezetünkben szent Terézia jellemét s töltsük meg szívünket az ő élettörténetének lelkével, szent Terézia szellemével.

***

I. Szentünk legfőbb tökéletessége a hősies istenszeretetben van. Hatvanhét évre terjedő földi életének központi, mindig visszatérő gondolata: Isten. Csak hétéves volt még s az Isten szeretete már annyira lángolt szívében, hogy kész lett volna a pogány mórok országába menni s ott életét adni az igaz Istenért. S midőn 1582-ben október 4-én lelke az Örökkévalóhoz száll, földi életét — így mondja ezt a szenttéavató bulla — nem annyira a testi fájdalmak, mint inkább az isteni szeretet lángjai oltották ki. Majdnem ötven évig viselte a karmelita szerzetesnők ruháját s ezen félszázados idő alatt lelkének Istennel való állandó összeköttetése az imádságban nyerte azt a bensőséget és szilárdságot, mely életét áthatotta.

Szerzetének jelmondata: Zelo-zelari pro Domino Deo exercituum — lánggal-hévvel buzgólkodni Isten dicsőségeért — ez volt az ő életének legfőbb tartalma. Hatvan, kőből-fából épült hajlékot emelt Istennek s ki tudta volna megszámlálni azokat a lelki templomokat, melyeket a Karmel kertjében az ő kezei újítottak fel s az ő arcának verejtéke termékenyített meg. Minden óhaja és kívánsága az volt, hogy Istent láthassa; egyedül attól félt, hogy Őt elveszíti; egyedül afölött szomorkodott, hogy Őt még nem birja; egyedül annak örült, ami őt Hozzá vezeti. Azonban nemcsak a szíve érzelmei, nemcsak az akarata elhatározásai, hanem az értelmének szebbnél-szebb gondolatai is mind, kizárólag Istenéi voltak. Kilenc vaskos kötetet tesznek ki az ő írásai, melyek nevét egyrészt az irodalom klasszikusai közé sorolták, másrészt a szentek tudományának kifogyhatatlan tárházát hagyták ránk. Tollával épúgy, mint egész gazdag életével, egyetlen célt szolgált, a teremtésnek, mindnyájunknak végső célját: Istent.

Mikor most szent Teréziáról emlékezünk, ne fojtsuk el magunkban a kérdést: Hol van szent Terézia a te Isten-szereteted? Vajjon dobogtatja-e a mi szívünket is? Isten-e a mi munkánk lelkesítője, tetteink irányítója? Gondolataink, eszményeink feléje fordulnak-e, akitől annyira függünk? Neki szól-e legnemesebb szavunk, a hálás, hódoló imádság szava? Övé-e munkánk, mely csak akkor áldásos, ha az Ő törvénye, igazság, lelkiismeret hevíti s az Ő dicsősége vezérli? S ha már nem lobog bennünk szent Terézia szeráfi tüze, gyujtunk-e legalább egy kis mécsest szívünk szentélyében Istennek? Jut-e egy kis áldozat tőlünk is az Isten ügyeire, az egyház, a kereszténység nagy, életbevágó intézményeire?

Nincs addig áldás az életen, míg nem Isten szeretete, Isten akaratának és törvényének odaadó követése lesz az élet tengelye. Minden más tengely törik és pusztul az élet zökkenéseinél. Vagyonszerzés, gazdagodás, dicsőség ideig-óráig lehet eszmény, de azután átok lesz áldás, kő kenyér helyett. És nincs addig áldás a munkán, míg nem kíséri fáradozásainkat az imádság szava. Nem egyszer azért szükölködik egyik-másik törekvésünk siker nélkül, mert kizárólag csak a munkára gondolunk és keveset az imádságra. Dolgozunk, írunk, szervezünk s elfelejtjük, hogy az áldás felülről jő, elfelejtjük, hogy imádkoznunk is kellene.

Ó, Mária, légy szószólónk szent Fiadnál!

II. De szent Terézia nemcsak az istenszeretet oltárán hozott nagy és értékes áldozatokat, hanem magasan lobogott szívében a felebaráti szeretet lángja is. Sőt úgy szerette embertársait, hogy egy napot sem engedett sohasem elmulni anélkül, hogy valakivel jót ne tett volna. Főleg

a lélek üdvének előmozdításán buzgólkodott. Akinek örök java kockán forgott, azt szeretetével különösen kitüntette. Még ellenségeitől sem tudta a szeretetet megtagadni, sőt üldözői, bántalmazói iránt fokozott szeretetet mutatott.

Csak úgy ünnepeljük meg méltón szent Terézia emlékét, ha magunk is eleven emlékei leszünk az ő felebaráti szeretetének. Emberszeretet volt a pogányoknál is, de az önfeláldozó, az önzetlen, az embert halhatatlan lelkéért megbecsülő szeretetnek új parancsát Krisztus hozta nekünk s azt akarta, hogy erről a szeretetről, erről a lelkek iránt való szeretetről ismerjenek meg minket, mint az ő tanítványait. De necsak a szavunk csengése, hanem egész szívünk, egész lelkünk legyen tele azzal a szeretettel, melynek tüzét Krisztus jött felgyujtani. Mennyivel tökéletesebb, mennyivel békésebb, mennyivel boldogabb volna a mi életünk, mennyivel hasonlóbbak volnánk szent Teréziához, ha kevesebb volna köztünk a gyülölség és egyenetlenkedés s több volna bennünk az az apostoli szeretet, melyet isteni példa tett magasztossá, isteni vér tett gyümölcsözővé.

A Gondviselés úgy akarja, hogy semmi nagy dolog ne történjék sok szenvedés nélkül. A mi egyházunk feje: Krisztus, s mi e fej alatt tagok vagyunk. Nem illik, hogy egy tövissel koronázott fő alatt elpuhult, szenvedni nem tudó tagok éljenek. Innen van, hogy a szentek koszorúja inkább szenvedésből és csapásból van fűzve, mint hírből, dicsőségből, földi jólétből.

Szent Terézia is sokat szenvedett. Ránehezedett vállaira a testi-lelki szenvedések súlyos keresztje. Ismételten nehéz, sokáig tartó betegségek kínozták. A lelki szárazság gyötrelmei is évekig bántották. Része volt a szentek közös örökségében, a világ ellenmondásában is. Az irigység- és féltékenység valóságos háborút indított ellene. De minél nagyobb volt az ellene zúdult vihar, annál nagyobb lett a béketűrése és minél inkább ellene fordultak az emberek, annál buzgóbban fordult ő Istenhez, akitől egyedül várt vigasztalást, erősséget és igaz ügyének győzelmét. Mint az arany a tűzben, úgy tisztult meg lelke a szenvedések közepette minden földi salaktól s vált az igaz erények valóságos virágoskertjévé.

Szentünk példája megtanít minket keresztény módra szenvedni. Hitünk szerint a szenvedést nem az Isten teremtette. A szenvedés is, a halál is a bűn következménye. A Gondviselés nem is cél gyanánt akarja a szenvedést, hanem csak felhasználja ezt a gonoszság büntetésére, a bűn kiengesztelésére. A szenvedés továbbá az ember tűzpróbája. A keresztény életnek legszebb erényei a fájdalomban születnek meg. S a kereszt alatt görnyedezve gondolunk legszivesebben az örök életre; arra az alapvető igazságra, hogy ez a föld, amelyen mi élünk, nekünk nem a Paradicsom örömökkel szegélyezett kertje, hanem a siralomnak

völgye; hogy ez a föld nem a mi végső célunk, hanem hogy van nekünk egy hazánk még a síron túl is. Emberi tudomány, emberi vigasz csak ritkán tud kibékíteni a szenvedéssel, de a mi szent vallásunk mindig kibékít vele, midőn rámutat Krisztus keresztjére, melyen az Üdvözítő mintegy megszentelte a fájdalmat s midőn közvetíti velünk azt a természetfölötti segítséget, mely nekünk a saját keresztünk elviselésére erőt ad.

Végül szent Terézia jellemének élesen szembetűnő vonása még: törhetetlen ragaszkodása az apostoli Szentszékhez, hűséges odaadása az anyaszentegyházhoz. Saját szavai szerint kész lett volna az egyház legkisebb szertartásáért életét feláldozni s még halálos ágyán is abban találta legnagyobb vigasztalását, hogy az egyháznak gyermeke lehet. Irásaiban izig-vérig katholikus szellem lüktet. Szerette az egyházat, mint Krisztus titokzatos testét s mert szerette, buzgólkodott igazaiért, imádkozott felmagasztaltatásáért, lelkesedett dicsőségéért. Egyházszeretet éltette s ezért osztozott egyháza örömeiben, osztozott egyháza fájdalmaiban.

Szent Terézia emlékezete épen ezért az egyházi honszerelmet is fölelevéniti bennünk. Úgy nézzünk az ő példája nyomán a mi egyházunkra, mint igazán anyaszentegyházunkra. Hiszen gyermekei vagyunk s a gyermeki szív legtermészetesebb vonása: hűség, szeretet, bizalom az édesanya iránt. Hivő, aki elhidegül az egyház iránt, elidegenedik majd Krisztustól is, mert százados tapasztalat igazolja szent Cyprián gyönyörű mondását: «nem lehet annak Krisztus az atyja, akinek nem az egyház az anyja». Ellenben minél több lesz bennünk az egyház szelleméből, annál több lesz bennünk Krisztus szelleméből is, mert nincs, akivel a mi Üdvözítőnk jobban összeforrt volna, mint az ő egyháza, melyből az ő szava szól hozzánk, amelyet az ő lelke éltet.

***

Az albai karmelitakolostorban, az oltáron, értékes ereklyetartóban ma is őrzik szent Terézia szívét. Ez a szív háromszázéves mult szürkületéből nemcsak, mint drága ereklye, hanem mint gazdag jelkép, mint szent Terézia szellemének hordozója néz felénk.

És imígy szól hozzánk: Emberek! szeressétek az Istent, azaz tegyétek meg az Ő akaratát. Szeressétek a ti embertársaitokat, vagyis munkáljátok a felebarátotok javát. Viseljétek el a keresztet, mert Krisztust nem lehet követni az ő keresztje nélkül. És szeressétek az egyházat, mert ez a ti földi és örök boldogságtoknak Isten akarta eszköze.

Mi pedig megköszönve szent Terézia intelmét, azért könyörgünk hozzá, hogy áldja meg az ő fiait és leányait, áldja meg mindazokat, akik őt tisztelik s szellemét nemcsak csodálják, hanem követik is, hogy mikor az örökkévalóság fátyola lehull, az ő dicsőségét birhassák, vele boldogul!

Dr. Breyer István.

«Téged sohasem fognak a trónodtól megfosztani!...»

Kartácstűz közepette, szorosan magához szorítva vitte *Guerry* abbé 1848 júliusának első napjaiban a legméltóságosabb Oltáriszentséget *Chateaubriandhoz*, a világhírű francia íróhoz. Amikor a pap odalépett a halálos beteg ágyához, a beteg összeszedte minden erejét, felemelkedett, mélynézésű szemével az imádandó Szentostyára nézett, összekulcsolta kezeit és mialatt az utcáról a puskaropogás, a félrevert vészharangok zúgása hallatszott be a szobába, a földi élettől megválni készülő *Chateaubriand* fennhangon így szólt: «Istenem! íme, ott kint az utcákon egymást gyilkolja a nép. A királyokat is elűzik és ezek nem is szerezhetik többé vissza uralkodói jogaikat. Téged azonban, én Uram és Istenem, sohasem üzhetnek el, Te sohasem távozol el körünkből! Az emberiség Üdvözítője vagy. *Téged sohasem fognak a tróntól megfosztani!*»

Július 4-én a nagy *Chateaubriand* megjelent a Királyok Királya előtt.

A mennyei Atya királyi széket adott szent Fiának és «az Ő országának nem leszen vége». (Lk. 132 sk.) Ha ma is halljuk a pokol földi csatlósainak kiáltását: «Nem akarjuk, hogy ez — az Úr Jézus — rajtunk uralkodjék» (Lk. 1914), ha megborzad a lelkünk az ilyen káromlásoktól, siessünk a tabernákulum elé — itt van a mi szivünk Királyának trónusa — és mondjuk az evangélium *Nathanaeljével:* «Tu es Filius Dei, tu es Rex» (Jn. 149), Isten Fia vagy Te, a mi édes Királyunk vagy! Mondjuk szent lelkesedéssel a nemzetek apostolával: «Uralkodni kell pedig neki!» (1 Kor. 1525.)

Az eucharisztikus Úr Jézus trónja *megdönthetetlen!* Boldogan, megilletődött lélekkel omoljunk térdre a legszentebb Eucharisztia előtt és hódoljunk Királyunknak, Urunknak, Istenünknek!

Dr. Hidasi József.

Az Oltáriszentség történelmi csodái Angliában.

Az úr 1396. évében sok tanu által hitelesített következő esemény történt: Miután Wiklef már több évvel ezelőtt az Egyház szervezetét támadó kárhozatos tévelyeivel Angliát nyugtalanította, 1381-ben a katholicizmus alaptanát: az átlényegülést (transubstantiatio) is megtámadta. Ezt a végzetesen veszedelmes tévelyt merte állítani: «A kenyér és a bor lényege az átváltozás után megmarad az Oltáriszentségben és a járulékok nem válnak el természetes alanyuktól». Wiklef e tévedésnél meg nem állott, hanem tagadta Krisztus valóságos jelenlétét és tanította, hogy ennek következtében az Oltáriszentségnek nincsen jogcime arra, hogy imádtassék. Sőt e szerencsétlen tévtanító többször ismételte, hogy a legnyomorultabb állat, a legutálatosabb féreg több tiszteletet és figyelmet érdemel, mint az áldozati kenyér. Wiklefnek nemsokára Angliában is akadtak követői, akik a régi eretnekeket fanatizmusban túlszárnyaltak.

Egy John nevű munkás oly buzgó terjesztője volt e tévtannak, hogy el kellett fogni, mikor azokat a piacon prédikálta. A fanatikus szabólegényt az egyházi törvényszék elé vezették, amely a londoni Szent Pál-templomban tartotta üléseit. Canterbury érseke, Arundel Tamás, néhány kérdést intézett hozzá, mire a hetyke szabó így felelt: «A konszekrált ostya nem egyéb, mint megáldott kenyér, ezt mondom és hiszem én».

Minden igyekezet őt az ellenkezőről meggyőzni hiába való volt. Végül azt parancsolták neki, hogy a szent Ostya előtt térdeljen le. «Inkább imádok egy bármily utálatos pókot, mint semhogy térdet hajtsak a ti Oltáriszentségtek előtt» — volt erre a fanatikus válasz. A nép pedig a haragtól fogait csikorgatta e szörnyű istenkáromlás hallatára. Azonban az ég sem késett a büntetéssel. E pillanatban a templomboltozatról egy feltűnően nagy és utálatos pókot láttak leszállani. Egyenesen az istenkáromlónak ajkaira helyezkedett és abba a szájba iparkodott behatolni, amely e szörnyű istenkáromlást az imádandó szent Ostya ellen hangoztatta. A körülállóknak nagy vesződségébe került, míg e csunya állatot eltávolították tőle. Ez történt nemcsak a püspökök, hanem világi előkelőségek jelenlétében, kik között volt Ödön yorki herceg és Oxone Tamás birodalmi kancellár is. Valamennyien megdöbbentek, midőn Isten bosszútálló kezét látták, amely a vallásgunyolót oly szemlátomást megbüntette. Az érsek felemelkedett és megmagyarázta a népnek a lefolyt szörnyű jelenetet. Az ő szava lelkükben megerősítette az Oltáriszentség iránt való hitűket. A szerencsétlen vallásgyalázó, aki megmaradt konokságában, tűzhalállal fejezte be életét. (Nicl. Harpsfeld, historia Wicleffiana. Duaci, 1626.)

Ez azonban nem volt az egyedüli csoda, amellyel Isten Wiklef tévtanait megcáfolta; nem kevésbbé feltűnő esemény történt 1382-ben. Ugyanabban az időben, amikor londoni zsinat Courtemay Vilmos elnöklete alatt Wiklef tévtanait kárhoztatta, a városban ünnepélyes bűnbánati és engesztelő körmenetet tartottak, amelyen a püspök papjaival együtt mezítláb vett részt. A minden rang- és korból való óriási néptömeg imáival és könnyeivel igyekezett az isteni Felség ellen elkövetett megbántásokat jóváttenni és az eretnekek megtéréseért imádkozni.

Egy napra rá Glovius Kornél nevü hírneves lovag, Wiklef heves követője vagy dacból, vagy az Isten sugallatára a domonkosok zárdájában résztvett a szentmisén, amelyen az isteni kegyelem sugara érinté hitetlen szivét. Az átváltozás szent pillanatában csak a kenyér szinét látta, de midőn a pap a Paternoster után a szent Ostyát széttörte, a tévhitű lovag a pap ujjai között egész határozottan három húsdarabot látott, amelyeknek a kenyérszínhez semmi hasonlóságuk sem volt. Azután a szent Ostya harmadik részecskéje, melyet a misező a kehely fölé tartott, rögtön visszanyerte a kenyér külső színét, amelyen azonban véres betükkel Jézus neve ragyogott. Egyedül a lovag részesült e látomásban, mert kérdésére szolgái biztosították, hogy semmi különöset nem láftak.

Következő nap — szentháromságvasárnap — egy híres szónoknak kellett a londoni Szent Pál-templomban prédikálnia. Kornél lovag megkérte, sziveskedjék a megtörtént látomást a szentbeszédben megemlíteni, azután az egész nép előtt felállott, tanuvallomást tett a tényállás igazságáról és elátkozta tévtanát. A nép módfölött csodálkozott, midőn Krisztus valóságos jelenlétét hallotta hirdettetni attól, aki kevéssel előbb Wikleffel együtt azt tagadta. Sőt a tüzes konvertita mindenkit párviadalra szólított fel, aki Krisztusnak az Oltáriszentségben való igazi jelenlétét tagadni merte volna. Aki azelőtt az Eucharisztia esküdt ellensége volt, a kegyelem világosságával a szent Eucharisztia védője és lovagja lett. (Lásd ugyanott.)

Époly feltünő esetet említ meg az 1389. évről Walsingham, Cambridgeben Szent Pál emléke ünnepén (jún. 30.) ünnepélyes körmenetet rendeztek, amelyen a legméltóságosabb Oltáriszentséget is körülhordozták. A nagy Szentség gyönyörűen diszített trónra lett helyezve és oly könnyű volt, hogy hétéves gyermek könnyen vihette volna. Két pap fényes egyházi ruházatban lassú és ünnepies lépéssel vitte az imádkozó és éneklő néptömeg között a dicsőség örök Királyát. Egyszerre az ágostonrendiek kolostoránál a trónt, amely odáig a papok vállán nyugodott, láthatatlan erő megmozgatja, hatalmas kéz magasra emeli és oly súllyal engedi ismét leesni, hogy a papok ijedve megállnak. Lihegnek meggörnyedve a nagy teher alatt, izzadság veri ki a homlokukat és fohászkodva kérik a körülálló világiak segítségét. Ezer kéz siet segítségre, azonban a világiak között egy sem érzi a terhet, amely a papokat majdnem agyonnyomja. A körmenet tovább halad és alighogy elkerülték az ágostonrendű kolostort, a trón oly könnyű mint azelőtt, a papok vállára ereszkedik le. E pillanatban szemtelen taglejtéssel táncolva — olyan symmi-féle tánc lehetett — egy ember jön szembe és kigúnyolja az imádandó Oltáriszentséget. Az ég büntetőleg azonnal közbelép. Szentségtörő táncai között az a vakmerő ember összeesett és szörnyethalt.

Harpsfeld történetíró itt megjegyzi, hogy az Oltáriszentség ellen elkövetett sok tiszteletlenség miatt nyugszik oly súlyosan az Úr keze Anglián. Waldensis Tamás abból a korból értesít minket, hogy a wiklefiták ott Angliában a legborzasztóbb istenkáromlásokba törtek ki az alázatos szentségi Jézus ellen. Azonnal a cambridgei körmenet után a pestis tört ki és a legerősebb férfiakat pusztította el, miután előbb az őrültségnek és dühöngésnek estek áldozatul. Azonban az idő akkor még nem érkezett el és a bűnök mértéke még nem telt meg, hogy az Úr a legfőbb kegyelem és legfőbb titok elvetését megengedte volna.

Németből szabadon: *Nagelreiter Alajos dr.*

A központi választmány november 12-én és december 10-én tartotta gyűlését. November 12-én dr. Babura László p. kamarás, üv.-igazgató megnyitója és a folyó ügyekről való jelentés után bemutatta a veszprémi Oltáregyesület jelentését. Dr. Kiss György theol. tanár igazgatása alatt a Veszprém városi Oltáregyesület szépen működik, *selyemmel és vászonnal teli szekrénye* lehetővé teszi a folytonos munkát, amelyet a hölgyek a legnagyobb odaadással végeznek. A javításoknál csak az anyagot fizettetik meg és a pénzt azonnal új anyagba fektetik. Az egyházmegyei oltáregyesületek közül — amelyek a Budapesti Országos Központhoz tartoznak — hat küldötte be adományát dr. Kiss igazgatóhoz, aki azt — 49.000 koronát — el is juttatta a központba. Választmány örömmel veszi tudomásul, hogy dr. Kiss igazgató úr pontosan a szabályok szerint jár el és kifejezte abbeli óhaját, vajha a többi vidéki oltáregyesületek is követnék a veszprémmegyeiek példáját.

A választmány ezután dr. Mátrai Gyula szerkesztő indítványára kimondotta, hogy **az Oltáregyesület pártolója** cím illeti meg azt, aki

legalább *50.000 koronát*, az **Oltáregyesület jótevője** cím azt, aki legalább 100.000 koronát és az **Oltáregyesület alapítótagja** cím azt, aki legalább 200.000 koronát adományoz az Oltáregyesület céljaira. Ezek az összegek sokkal csekélyébbek, mint a békebeli értékek. Milyen könnyen tehetnék meg sokan, hogy maguknak ezt a címet megszerezzék. Nem hiúságból Isten ments! Hanem egyedül azért, hogy a jó ügyet ezáltal előbbre vigyék.

Magyar katholikusoknak úgyis alig van teljesítenivalójuk Egyházukkal szemben, miért ne áldozhatnának a legszentebb célra: a szegény templomok fölruházását intéző Oltáregyesületre. *Isten előtt arról is be kell ám egyszer számolnunk, mennyi jót tettünk, tényleg annyit-e, amennyire módunkban volt.*

A választmányi gyűlés örömmel hallotta dr. Kiss Aladárné alelnöknő jelentését is a **Budapest-Belvárosi Oltáregyesület** lendületes szervezkedéséről, melyet Bednárz Róbert plébános és Novák Mártonné úrnő vezet.

December 10-én az ügyvezető-igazgató az Immaculatáról és Szalézi Szent Ferencről emlékezett meg bevezető beszédében. A folyó ügyekről szóló jelentések között kiemeli a **Budapest-Dalnok-utcai** kisegítő kápolnában működő új Oltáregyesület erejéhez képest nagyszerű adományát, 200.000 koronát. «Alig kiáltott bele az életbe ez a kis csemete s máris ilyen hatalmas jelét adta életrevalósága és ügybuzgóságának. Mit tehetnének akkor az erős, hatalmas oltáregyesületek», ha igazi oltáregyesületi szellem lakik bennük! A jövő mutatja meg! Az új leányt szeretettel fogadja az anya, az új kivirágzás biztatás neki a jövendőre. Éljenek a nemes példa követői!

***

Karácsonyi bazár. December 15-én délután félöt órakor nyitotta meg fővédnökünk, Izabella királyi hercegasszony őfensége jótékonycélú karácsonyi bazárunkat a központi ház Szent Erzsébet termében. Megelőzőleg leánya, Gabriella főhercegnő hosszú ideig buzgó szentségimádáson volt az Örökimádás-templomban. Kiséretükben volt Zamossko grófnő udvarhölgy. Jelen voltak még: dr. Mészáros János prelátuskanonok, érseki helytartó, oltáregyesületi országos főigazgató és dr. Babura László p. kamarás, papnöveldei lelkiigazgató, az Oltáregyesület országos ügyvezető-igazgatója; Hohenlohe hercegné, Hadik Béláné grófnő, Zichy Gabriella grófnő, Jonquière grófnő, de Gracia Real vicomtesse, de la Torres bárónő, Skerlecz Iván báró, Szemző kanonok, gróf Bethlen Pálné, Serényi Livia grófnő és özv. őrgróf Pallavicini Edéné vezetése alatt az Oltáregyesület tagjai közül sokan.

A kegyelmes elnökasszonynak az elárusításban Zichy Mária és Eugénia grófnők, Eszterházy Declette hercegnő, Kolozsváry Miklósné úrnő, Csáky Nóra grófnő, Hadik Etelka és Ena grófnők, Pejacsevich grófnő, Lumniczer Magda és Hergerth Szeréna úrhölgyek és Eszterházy Margit grófnő segédkeztek.

A megnyitáson a pápai nuncius úr ő excellenciája részt nem vehetvén, december 17-én, hétfőn délben kereste föl bazárunkat Mgre Fiorett. uditore kiséretében. Ugyanezen a napon tisztelte meg látogatásával vásárunkat Auguszta főhercegnő fiával, József Ferenc főherceggel és jegyesével, a szász kir. hercegnővel és Zsófia hercegnővel. Látogatóink között voltak még Cziráky Antal, Eszterházy Sándor grófok.

***

Hittudományi előadások. *Dr. Kmoskó Mihály* egyetemi tanár sorozatos hittudományi előadásokat tart a tételes hittan és Szentírástan köréből. Az előadás helye a központi ház (Budapest, IX., Üllői-út 77.), ideje február 5. és 19., március 4. és 18., április 1. és 15. délután 4 óra. Részvételi jegy az egész sorozatra 1000 korona.

***

Január 14-én d. u. 4 órakor választmányi ülés, január 21-én d. u. 4 órakor terjesztőnői ülés. Január 19-től 27-ig engesztelő kilenced d. u. 1/46 órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás; utolsó nap Te Deummal. A szentbeszédeket tartja: dr. Czapik Gyula szki tanácsos, szerkesztő.

***

1923-ban elhúnyt oltáregyesületi tagok névsora: Kőder Mária, Suller Mária, Rakamaz; Bolcz Jánosné, Zachari Ádámné, Budapest; Veréb Margit, Kelemen Mária, Tarnaméra; özv. Országh Jánosné, Kispest; Hersitz Ignácné, Muthszám Jánosné, özv. Rak Máténé, Galovác Mátyásné, László Endréné, Budapest; Bella Erzsébet, Juhász Pál, Pécska; Bittner Józsefné, Budapest; Vetek Józsefné, Paragi Ferencné, Jónai Vendelné, Somogyszil; Silló György, Bánfi Terézia, Silló János, Frank Veronika, Frank István, Bajusz Pál, Dunági Julianna, Szöttér Mária, Békési Istvánné, Balog Margit, Balog Terézia, Falk Ágnes, Anna Erzsébet, Gál János, Kis Imre és Veronika, Juhász Julianna, Újkigyós; Matula Istvánné Zsófia, Budapest; Szineskó Mária, Jóri Katalin, Tatárszentgyörgy; özv. Klobusiczky Istvánné, Abaujenyiczke.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

(Mivel a mult évfolyamban nem fejeződhetett be ezen elbeszélés, az új előfizetők kedvéért és mivel a jelen számunknál úgyis torlódás van, egy pár szóval összefoglaljuk azt, ami a további folytatások megértéséhez szükséges.)

Tamás mélyen vallásos, jellemes, derék joghallgató, alapjában becsületes, de kissé könnyebb felfogású barátjával, Gézával, ki neki kurzustársa, sokszor keverednek vallásbölcseleti vitákba s ilyenkor Tamás szent tűzzel védi a vallásos élet szokásait és gyakorlatait. Többször találkozkoznak Tárnokék kuriáján, ahol fiatal leányuk, Mariska kedvéért többször van házi mulatság. Közöttük és Mariska között a fiatalok tiszta barátsága fejlődik ki. Egyszer csak nagy meglepetés éri a társaságot. Az ujságok Géza művésztehetségének dicséretével vannak tele. Telkes igazgató a gimnáziumban, melynek Géza növendéke volt, kiállítást rendez. Mindnyájan el vannak ragadtatva szoborműveitől. Az igazgató fényes jövőt jósol és külföldi tanulmányokhoz segítségszerzést igér Gézának. Az igazgatói irodában Tamás egy gyönyörű képet fedez föl, amelyen a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt térdelő ember, a háttérben a fölkelő Nap látszik. Tamás indítványára Gézával kimennek a temetőbe, Géza megholt rajztanárja sírjához, hogy lelkeért mondott imával róják le iránta a kegyelet adóját. A hold ezüsttányérja már az égen ragyog, mikor onnét hazamennek.

(Ebben foglaltuk össze röviden a főmozzanatokat, a jövő számban közöljük a szerző művének folytatását. Szerk.)

Levélzáró bélyegeket adott ki a kiadóhivatal. Gyönyörű képekkel diszítve, különféle színben tizenkét változatban kaphatók darabonkint 20 K-ért. Tömeges vételnél kedvezmény. Sokan szeretik levélzáró bélyeggel biztosítani leveleiket, ajánljuk a bélyegeinket az illetők figyelmébe. (Itt mellékeljük az egyik bélyegképet.)

***

A szövetséges induló még mindig olcsó áron darabonkint 100 K-ért kapható. Minden szövetséges szerezze meg magának.

Felelős szerkesztő: **Dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **Dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: **Kohl Ferenc.**

XXIV. ÉVF. 1924 FEBRUÁR.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3000 korona.
Jelen példány 400 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

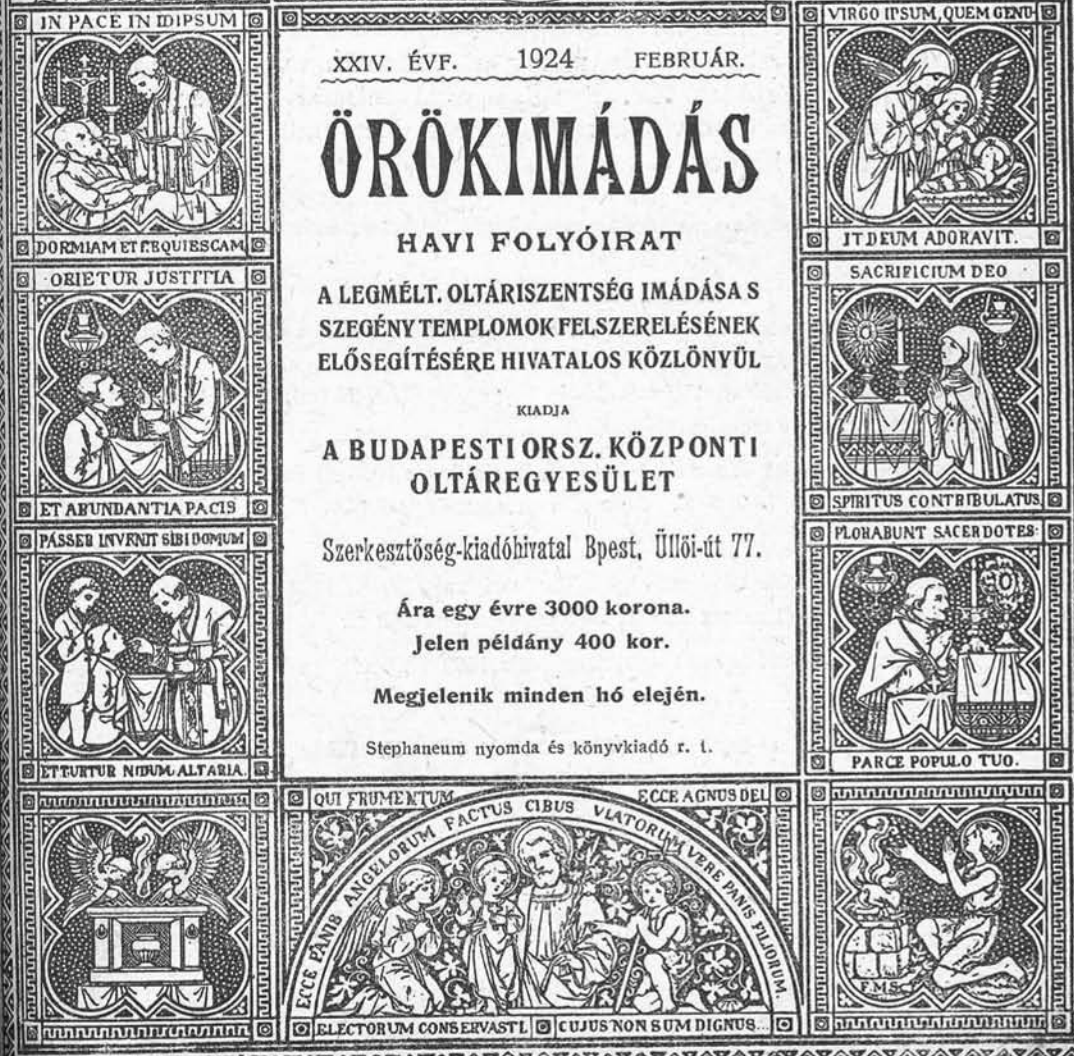

TARTALOM: *Dr. Breyer István:* XI. Pius. — *Eőri János:* Csodálatos Anya. — *Aquinói Szent Tamás írásai az Oltáriszentségről.* Miért a búzalisztből készült kenyér színe alatt? — *Balázs Benedikta nővér:* Az Úr velünk. — *Oltáregyleti élet.* — Tárca. *Eőri János:* Fölkel a Nap.

Dr. Pál Mátyás a missziók magyarországi apostola lefordította *P. Väth Alfonz* S. J. művét: **«Ütött a döntő óra!»** P. Väth német misszionárius Indiában működött, míg a világháború arra nem kényszerítette, hogy misszió-állomását odahagyja. Azóta odahaza iparkodik híveket toborozni a missziós gondolatnak. Dr. Pál Mátyás igen jó szolgálatot tesz ezen mű lefordításával. A 19 lapos füzetben a kereszténység küzdelme van leírva, a hitetlenséggel, az újjászületett pogánysággal, a bolsevista világrombolással és mohamedán fanatizmussal. Tájékoztat a protestáns misszióról és XV. Benedek pápa missziós tevékenységéről. Melegen ajánljuk k. olvasóink figyelmébe. Megrendelhető e címen: *Dr. Pál Mátyás*, Kalocsa.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat előfizetés 1924-re egyelőre 3000 K (minden számon jelezve lesz a füzet ára), **régi** teljes **évfolyam** 3000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 1000 K, **Vezérkönyve** 1000 K, **Felvételi füzete** 200 K, **Félszázados története** 10.000 K, **Aluminiumérme szalaggal** 6000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 100 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 2000 K, 1923—24. év szeptemberi száma 120 K, októberi száma 150 K, novemberi száma 200 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség érme 1000 K, **Indulója** 100 K, **Zászló levelezőlapja** 200 K,

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 4000 K, **Fehér liliom** 200 K, **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 100 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 50 K.

Különfélék: **Havi magány** (Nádasdy Márián) 3000 K, **Az Eucharisztia zenéje** 100 K, **Kánter Károly** emlékkönyv 5000 K, **Szent Zita élete** 200 K, **Szent Zita élete** egyszerűbb kiadásban 100 K, **Litánia** (latin szöveggel) 100 K, **Litánia Szent Józsefről** 100 K, **Levelezőlapok az Örökimádás-templomról** 200 K, **Kánter Károly emlékkép** 100 K.

XI. PIUS

(Megkoronáztatásának — 1922. febr. 12. — második évfordulóján.)

KÉTSZERES fájdalommal hasított bele szívünkbe XV. Benedek pápa 1922. évi január 22-én bekövetkezett halálának híre. Nemcsak a nagyszerű emberbarátot, a nemzetek összebékülésének legigazibb apostolát sirattuk meg benne, hanem elvesztettük vele a Szentatyát, elvesztettük a mi jótevőink és megértőink legnagyobbikát.

De csak XV. Benedek halt meg. A pápa él! A római katakombákban fennmaradt egy hajóalakú kézilámpának képe. A hajó ormán Szent Péter apostol ül. Jobbjával áldást oszt, baljával keményen szorítja a kormányrudat. A felírása: Petrus non moritur — Péter nem hal meg.

Valóban így is van. Még alig némult el a mélységes gyászunkat zúgó harangok bánatos zokogása, szomorúságunk máris örömre fordult. Február 12-én lesz két éve, hogy Ratti Achilles milanói bíbornok-érsek személyében a legszentebb, a legősibb trónra lépett XI. Pius, a pápa, Szent Péter utóda, Krisztus földi helytartója.

Nagy mint ember is. De koronázásának évfordulóján nemcsak az ő emberi nagyságán csüng tekintetünk. Az ragad meg minket, a mi benne isteni és örök. Meghódolunk személyének, de meghódolunk a személyén át annak az apostoli méltóságnak is, mely őbenne Krisztus hatalmával megnyilatkozik. Mi az Isten tekintélyét tiszteljük benne és ezért ragaszkodunk hozzá a legerősebben.

Nekünk a pápa lelkünk atyja. Az ő legszebb címe: Szentséges Atyánk! Az ő feje fölött a Szentlélek lebeg, az világítja be útjait, rendeleteit, parancsait. Ő a mi köd- és tűzoszlopunk, melyet az élet pusztájában követni akarunk. A kereszténység egységének ő a központja, a legfőbb lelki hatalomnak ő a birtokosa. A kinyilatkoztatást a Szentatya őrzi, a hit és erkölcs kincseit az embereknek ő osztogatja. Az Egyház vérkeringését biztos kézzel a pápa szabályozza. Ahol ő van, ott van az Egyház.

«Nekünk a pápa szent fátyol, mely alatt Krisztus rejtőzik, nekünk a pápa kiváltságos edény, mely Krisztus küldetését őrzi, nekünk a pápa Isten kormánypálcája, mely által Krisztus a lelkek országát igazgatja.»

Ő, XI. Pius pápa, ő az a Szent Péter apostol, akihez az Úr így szólt: Tu es Petrus, Te vagy a kőszál és erre a kősziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Ő, XI. Pius pápa, ő az a Szent Péter apostol, akihez az Üdvözítő így beszélt: Neked adom a mennyország kulcsait és amit feloldasz a földön, fel lesz oldva a mennyben is, és amit fenntartasz, fenn lesz tartva a mennyben is. Ő az a Szent Péter, kinek az Isten Fia azt mondotta: A sátán megkívánt titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. De én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited és te egykoron megtérvén, erősítsd meg atyádfiait.

Ime, testvéreim, ez nekünk a pápa! Látható feje az Egyháznak, földi helytartója Jézus Krisztusnak, oszlopa az egy, igaz hitnek s az örökkévalóság útján a mi legfőbb tanítónk és legfőbb lelkipásztorunk, akinek a szava époly erős, akinek a hangja époly érces, mint a Szent Péteré, az apostolok fejedelméé.

De a mi Szentséges Atyánk megkoronáztatásának évfordulója nemcsak erre a hitvallomásra késztet. Ebben a lelkes meghódolásban a hazafias kegyelet is szót kér.

Szent Istvántól napjainkig a Szentséges Atya volt nemzetünk legnagyobb jótevője s e kilencszázados mult alatt nem volt hazánk életében olyan kiemelkedőbb mozzanat, mely a pápák vezető és támogató, oltalmazó és mentő karjaival ne találkoznánk.

Az önálló Magyarország megalapítását II. Szilveszter pápa tette lehetővé és biztosította. Nincs idő, mely valaha is elhalaványíthatná ezt az érdemét.

A fiatal magyar birodalmat végveszéllyel fenyegető belső villongásokban, épúgy, mint idegen uralkodók hűbérúri igényeivel szemben VII. Gergely, III. Ince pápa volt országunk függetlenségének megvédője. A későbbi súlyos megpróbáltatásokban is az apostoli Szentszék volt országunk legbiztosabb támasza.

Hogy áll Buda s hogy 145 évi török birtoklás után a Nagyboldogasszonyról nevezett budavári koronázó templom visszanyerte a félhold helyébe a szentkeresztet, az XI. Ince pápának marad mindenkorra halhatatlan, soha eléggé meg nem hálálható érdeme.

Történelmünk mennyi dicső, mennyi gyászos lapja bizonyítja a legeslegújabb időkig, hogy Krisztus egyházának földi atyja, látható feje nemzetünknek és jóságos gondviselője, igazán oltalmazó geniusza volt.

A világ összes katholikus templomaiban milliók és milliók ajkáról

csendül fel február 12-én a hála és öröm éneke Szentatyánkért, XI. Pius pápáért. Valahol csak katholikus öntudat él a lelkekben, valahol csak katholikus érzés lüktet a szívekben, gyermeki tisztelet, hálás szeretet, igaz ragaszkodás őszinte vallomása hangzik el Róma, az örök város felé.

Odaforrasztjuk mi is szívünket Szent Péter sziklájához. Vallomást teszünk mi is, hogy szeretjük, tiszteljük, szóval-lélekkel a Szentséges Atyát s megígérjük neki, hogy ősi hagyományainkhoz képest hűséges, engedelmes, odaadó követői leszünk.

És imádkozzunk is érte! Hadd szálljon rá az Ég minden kegyelme, hadd legyen hosszú uralkodása Istennek tetsző, anyaszentegyházunkra áldást hozó, hadd legyünk magyar katholikusok, mint voltunk egykor, a pápa apostoli szívének öröme, vigasza, büszkesége!

Isten! Tartsd meg Szentatyánkat, Krisztusnak helytartóját!

Dr. Breyer István.

CSODÁLATOS ANYA.

Alma Redemptoris.

Megváltónk magas Anyja, kinyilt kapuja az egeknek,
Tenger csillaga, bízva tekint rád a roskatag ember.
Vesztében s nyomorult, ha bukott, fölkelni segitsd meg.

Angyaltól üdvözölt! Aki szülted tennen Teremtőd,
Szüz a szülésben, előtte s utána, csudája világnak,
Ó kérünk, rajtunk, bünös embereken könyörülj meg!

Fordította: *Eöri János.*

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

Miért a búzalisztből készült kenyér színe alatt?

Már a próféta írta az Oltáriszentségre vonatkozólag: «*Megtérnek és búzával fognak táplálkozni*». (Oz. 14_8) Miért adta az Üdvözítő szent testét olyan kenyér színében, amely búzából és nem másból készült?

I. Elsősorban azért, mert az összes kenyérmagvak között a búza a legnemesebb. Tisztasága valamennyi más fölött van s a teljességig tiszta, és pedig annyira, hogy a belőle készült liszt semmiféle tisztításra nem szorul, holott még az aranyat, ez igen nemes fémet is előbb tűzben vagy másképp tisztítani kell. Hasonlóképen az őszi vadbúzából is csak nemesítés folytán lesz igazi búza. Ép ezért egyszerűen s általánosságban

a búzalisztből készült kenyeret mondjuk igazi kenyérnek, kiváló tisztasága és nemessége miatt.

A másik ok, hogy miért búzalisztből készül az ostya, az, hogy a búza a kenyérkészítéshez a legmegfelelőbb, mivel azt egészségesek, betegek egyaránt ehetik, sőt még az oktalan állatok is a legjobban ezt kedvelik. Tehát a búzalisztnek abban is elsőbbsége van, hogy a legáltalánosabban használható.

Azonkívül a búzalisztből készült kenyér testünkre nézve a lehető legtáplálóbb eledel, és pedig azért, mert a legtisztább, a lengyöngébb szervezetben is könnyen áthasonul s maradandó módon. Emiatt van a búzakenyérnek elsőrangú tápláló és erősítő hatása.

E szempontokból nagyon is megfelelő, hogy a legnemesebb test, az Isten gyermekeinek kenyere, a legnemesebb kenyér színében adassék e gyermekeknek: a hívőknek.

II. Az Úr Jézus ezen rendelkezésének egy másik mélyebb értelme a hívekre való vonatkozásban található. Miként ugyanis a búzát háromféle helyzetben szoktuk látni, a hívők összessége is háromféle állapotban él. A búza vagy ottkünn van még a mezőn, vagy a cséplés és tisztítás alatt a szérűn, vagy megtisztítva a magtárban. Hasonló különbség van a hívők között is: kezdők, haladók és tökéletesek. Az elsők vágyakoznak az isteni ige után, a másik rész a gyakori tisztulás után, a harmadik a boldogok nyugalma után. A kezdőkre vonatkoztathatók a jámbor Jóbnak e szavai: «*A gabona felhőket kíván és a felhők szórják világosságukat, melyek köröskörül járnak világítva*». (37_{11}) Nagy szent Gergely szerint: «A választottak az Isten gabonája a mennyei csűrök számára». E gabona kívánva kívánja a felhőket, vagyis valamennyi választott szereti a szentéletű igehirdetőknek jelenlétét. Ezek szórják világosságukat, azaz a szentéletű igehirdetők jámbor életükkel és beszédükkel az élet példáit állítják mindenhová s az ige fényével bevilágítják a föld határait. A haladókra vonatkozólag a Birák könyvében olvashatjuk ezeket: «*Midőn Gedeon gabonát csépelt és tisztított a szérűn, hogy megmentse a madianitáktól, megjelent neki az Úr angyala*». (6_{11-12}) Gedeon a választott lelket jelenti, aki (szérűjén) a szent kereszt árnyékában, helyes önvizsgálattal s a gyónás vesszejével mintegy kicsépeli szívéből a bűnök polyváját s az isteni vigasztalás, e jó angyal, erősíti őt a gonosz lélek kisértéseivel szemben. A tökéleteseket pedig így inti az Írás: «*Az Úr feddését meg ne vesd... és bőségben mégy a sírba* (v. i. az Isten országában készített helyre), *amint annak idejében osztagba hordják a búzát*» (v. i. a boldogok seregét). (Jób $5_{17, 26}$) «*Szórólapát van a kezében Krisztusnak s összegyűjti a búzát magtárába, a polyvát pedig megégeti kiolthatatlan tűzzel*». (Luk. 3_{17})

III. Végül azért adja Urunk szent testét búzakenyér színében, mert nyilvánvaló hasonlóság van a búza és az Ő szentséges teste között. A búza ugyanis nemcsak az előbb említett helyzetekben, hanem más módon, más állapotban is lehet, t. i. vagy a magtárban s akkor jelenti Krisztusnak a Szűzanya méhében fogant testét; vagy a mezőn a földbe esve s akkor a világban értünk szenvedett testét jelenti; vagy pedig már kenyér alakjában s akkor az égben megdicsőült testét jelenti. Az első esetben dicsősége a Szűzanyának. «*Tested* (t. i. szűz Máriáé) *mint a liliomokkal kerített búzaasztag*». (Én. 7_2) «*Boldog a méh, mely téged hordozott*». (Luk. 11_{27}) A búzarakás Krisztusnak tisztaságos tagjai, amiket a Szentszűz őrzött méhében — a liliomok a legnagyobb tisztaságnak dísze, mely a boldogságos Szűznek tagjait és érzékeit ékesítette. A második esetben a búza Krisztus Urunknak értünk szenvedett testét jelenti: «*Hacsak a földbeesett gabonaszem meg nem hal, egyedül marad; ha pedig meghal, sok termést hoz*». (Ján. 12_{24}) Krisztus Urunk halálával az egész emberi nemet megváltotta az örök haláltól. Ezért, hogy az Úr gabonaszemnek mondja magát, az Anyaszentegyház semmi más szín alatt nem konszekrál. A harmadik esetben, már t. i. a kenyér alakjában a búza az Úr Jézusnak megdicsőült testét jelenti örök gyönyörűségére a boldogoknak. «*Mi az Ő java és mi az Ő szépsége? A választottak gabonája*» (Zak. 9_{17}), mert a legszebb, a legédesebb, a legnemesebb kenyér a Krisztus teste a boldogok dicsőségében. Ebben a kenyérben birják ők minden gyönyörűségnek előkészítő kezdetét: «*Áser kövér kenyérrel él és csemegéket ád a királyoknak*». (Gen. 49_{20}) «*Isten, kegyességedből örömet készítettél a szegénynek*». (Zs. 67_{11}) «*Munka nélkül készítettél kenyeret adtál nekik az égből; minden gyönyörűség és minden íz édessége lévén abban*». (Bölcs. 16_{20}) Ez a kenyér minden vágyuknak beteljesedése: «*Dicsérd Jeruzsálem az Urat... ki a búza javával elégít meg téged*». (Zs. 147_{14}) «*Az én népem eltelik javaimmal, úgymond az Úr*». (Jer. 31_{14}) Végül ez a kenyér jelenti számukra minden jónak biztos és örök, végnélküli élvezését: «*Boldog az, ki asztalhoz ülhet Isten országában*». (Luk. 14_{15}) «*Megesküdött az Úr jobbjára: a te búzádat többé eledelül nem adom ellenségeidnek, és az idegen fiak nem isszák többé borodat, melyért munkálkodtál; mert kik azt begyűjtik, azok eszik meg, és kik azt behordják, azok isszák meg az én szent tornácaimban*». (Iz. $62_{8, 9}$) Itt ez életben együtt esznek a rosszak a jókkal, ott a rosszak örök átok alatt lesznek, a jók pedig a Krisztusnak biztonságos és örök lakomáján. «*Betöltesz engem örömmel, a te arcod látásával; jobbodnál mindvégig gyönyörűség vagyon*». (Zs. 15_{11})

Az Úr velünk.

Egy egyszerű, sárgára meszelt falusi kis plébániatemplom a Tiszavidéken. Körülötte szép rendben akácfák sorakoznak, előtte tágas tér Nepomuki szent János szobrával. Ezen a téren gyülekezik a jó falusi nép első harangszóra s ameddig be nem harangozzák őket a nagymisére, addig egy kissé ott a templomtéren beszélik meg az országvilág sorsát. Amint azonban belépnek a templomba, kívül hagyják az ügyes-bajos «külső embert» s szabadon átengedik magukat annak a magasztos, finom hangulatnak, amely a legjobb előkészület a szentmiséhez.

Tudják, hogy itt a templomban az Úr vár reájuk. Mosolyogva nézi őket a tabernákulumból. A Szivét igéri nekik s viszonzásul is csak szíveket kér. Értük testesül meg a szentmisében és olyan nagyon picinykekicsivé lesz, hogy a legkisebb szívben is elférhessen.

Ezek a gondolatok foglalkoztatják a jó falusiakat, amíg egyszer csak kigyulladnak a gyertyák az oltáron, csöngetés és a falu öreg plébánosa nemes méltósággal teljes magatartással az oltárhoz lép. Az orgona csak pianón preludál, a plébános a Missaléban a Mindenszentek miséjét lapozza. A hívők is vele együtt. Majd megáll a tabernákulum előtt, rövid, egyperces beszélgetés a tabernákulom szentséges Királyával s a plébános már kezdi is a lépcsőimádságot a harmónikus néplelkek boldog örömével.

A kórus is kezdi a szentmise liturgikus részeihez valóban hozzáillő énekeket gyönyörű előadással s pianissimo-kisérettel. A nép pedig az Officium Divinum-ból együtt imádkozza plébánosával az ünnepi misét s magasztosult lélekkel hallgatja közben-közben a kórus régi magyar egyházi énekeit, amelyeket a fiúk kara ad elő.

Mily szép, mily magasztos és semmi mással nem pótolható a szentmise szövege! A Mindenszentek miséje mintegy aranyhíd az ég s föld között s a boldogult szentek öröme tölti be a templomot és a sziveket. Ez az égi nagy sereg, ragyogó jellel a homlokokon, fehér ruhában, győzelmi pálmával a kezekben, a Bárány előtt. Ők az örök Sanctus énekesei. És a Bárány előttük jár, Őt követik, Akinek épen most trónja az az egyszerű szerény kis falusi oltár. A döbbenetes, eget s földet megremegtető konszekráló szavak után már ott fehérlik az Úr szentséges Teste az öreg plébános kezében. Papi lelke egész szerelmével suttogja tovább a kanon évezredek szent áhitatával telített szavait: «Azért megemlékezvén, ó Uram, a Te szolgáid és a Neked szentelt nép a Te Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak üdvözítő szenvedéséről, föltámadásáról és dicsőséges mennybemeneteléről... bemutatjuk Neked... az örök élet szent Kenyerét és Kelyhét az örök üdvösségnek...»

A kórus is a teljes odaadás, az isteni áldozattal egyesült áldozatos lelkek himnuszát énekli s a nép érzi s tudja, hogy ott van közöttük az

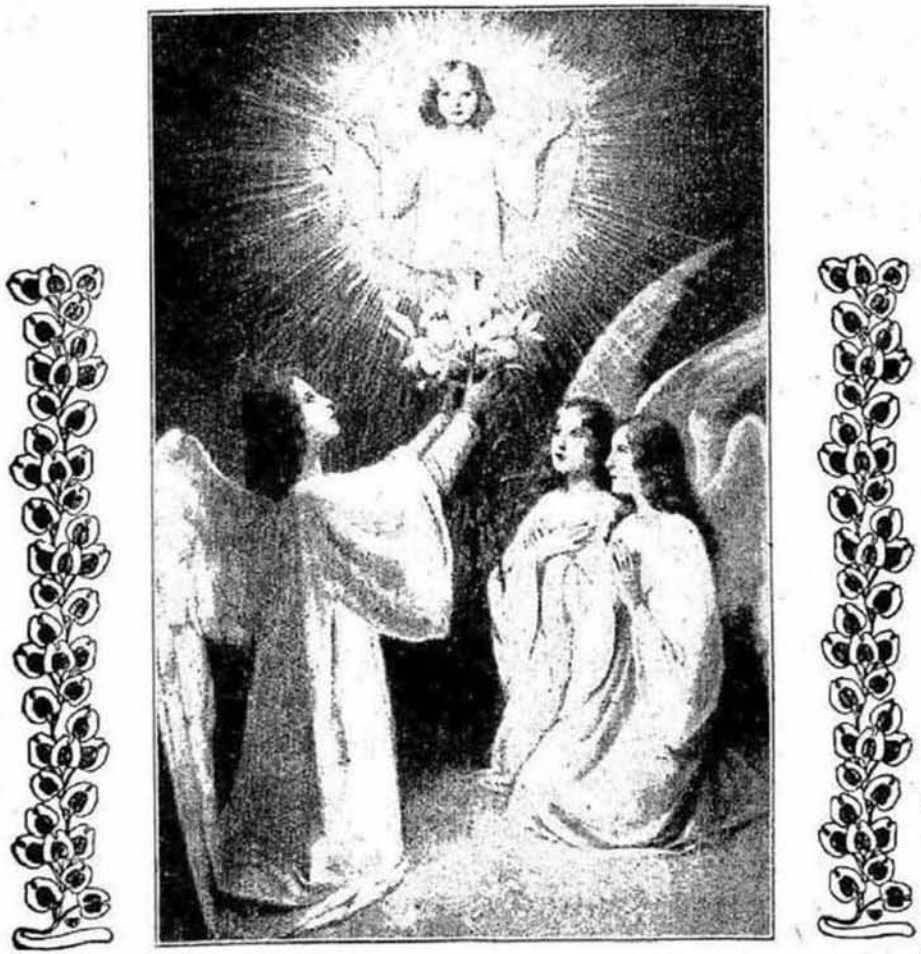

Elmélkedjünk e képről!

Úr. Mindenkihez szól s feleletre a kommunió, a szentáldozás aktusában vár. Nem kell soká várnia. Halkan elhangzik a hívők Domine non sum dignus-a és az Úr az áldozat helyéről, az oltárról az Őt várók szivébe száll.

Az egész templom hódol az Úr előtt imádó szeretettel. Velük az Úr és övéké az Úr. A szentmisében érettük áldozta föl magát, hogy mindnyájuké lehessen, azért újítja meg az áldozatot folytonosan minden

nap. Áldozatát tovább folytatja a szivekben, ahová betér. Át kell változnia annak a szívnek, amelyet Ő, az Úr, birtokába vesz. Ő *konszekrált szíveket* akar.

Vége van a Mindenszentek miséjének. Az öreg plébános áldása ott lebeg a hívők fölött, mint egy láthatatlan felhő, amely belevilágít a napi életbe is és megszépíti azt. Elhangzott az utolsó Deo gratias, csak a szivek ünnepelnek tovább.

***

A falu öreg plébánosa gratiarum actio-t imádkozza térdeplőjén s 30 év lelkipásztori tevékenysége vonul el néhány pillanat alatt a lelke előtt. A hála szavaival zárja azt is: «Köszönöm Uram, hogy híveimet a *missalés-lelkiélet* hozzád vezette!» *Balázs Benedikta nővér.*

Rövid kimutatás

a Budapesti Országos Központi Oltáregyesület életéről az 1923-ik évben.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a háború okozta szomorú évek után az Oltáregyesület hivatásának megfelelően felvehette ismét lassacskán rendes munkálkodását a szegény templomok érdekében.

A lefolyt évben bár még csekély számban beérkezett **folyamodványok**, ha velünk összeköttetésben levő egyházmegyékből jöttek, valamennyien kedvező elintézést nyertek, amennyiben a kérvényezett felszereléseknek egyrészét megkapták. Bizunk benne, hogy az újesztendőben még többet adhatunk Isten segítségével, ha az oltáregyesületi úrnők a régi idők buzgóságával követik majd a meghivót, mely őket a kézimunkaórákra szólítja, a szentségi Úr Jézus szegény hajlékainak felruházására.

Reméljük, hogy a **fiókoltáregyesületek**, *amelyek a központtal együtt szenvedtek a súlyos viszonyoktól, mindinkább magukévá teszik édesanyjuknak, a központnak felsegélyezését, oly alamizsnák beküldésével, amelyek a beszerzendő anyagnak és a jelenlegi pénzértéknek némikép megfelelnek.*

A budapesti fiókegyesületek összesen 836.255 koronát juttattak a központba, az egész Esztergom-főegyházmegye vidéki fiókjai pedig csak 38.160 koronát. Veszprém-egyházmegyéből 190.126 koronát. Szombathely-egyházmegyéből 147.044 koronát. Eger érs. egyházmegyéből 62.830 koronát. Hajdudorog gk. egyházmegyéből 31.288 koronát, a Pannonhalmi főapátságból pedig 14.500 korona érkezett be. A felsoroltakon kívül még egyes községekből jöttek kisebb adományok.

Annál nagyobb vigaszára szolgált az Országos Központnak, hogy a Veszprémegyházmegyei Oltáregyesületnek újonnan kinevezett igazgatója *dr. Kiss György* theol. tanár, a lefolyt év elején, alighogy működését megkezdte, máris bejelentette a budapesti központnak, hogy az elődje által, boldogult Kánter Károllyal teremtett közös testvéri viszonyt fenntartani és ápolni óhajtja, amit csakhamar be is bizonyított névsorok, tagdíjak és kimutatások küldésével, mely utóbbiakból nagy örömmel láttuk, mily lelkes buzgósággal karolja föl az új igazgató az Oltáregyesület ügyét.

Az év folyamán esetről-esetre elintézett **kérvények** száma 32, amely a következőképen oszlik el: Budapest 17 — összesen *4,420.440 korona* értékben; Esztergom-főegyházmegye 2 — *41.300 korona* értékben; Eger érs. egyházmegye 3 — *1,269.000 korona* értékben; Veszprém-egyházmegye 1 — *303.500 korona* értékben; Szombathely-egyházmegye 1 — *300.000 korona* értékben; Pannonhalmi főapátság 1 — *300.000 korona* értékben; Hajdudorog gk. egyházmegye 1 — *720.000 korona* értékben és a románok által megszállott terület 1 — *200.000 korona* értékben.

Budapesten *497* új tag jelentkezett a központi irodában, valamint a központi- és fiókterjesztőnőknél; vidékről pedig *3860*-t írtunk be a törzskönyvbe.

Dacára a nyomdaköltségek folytonos és tetemes emelkedésének, meghoztunk minden áldozatot, hogy *két eucharisztikus folyóiratunkat* fenntartsuk. Az «Örökimádás» havonta *2000* példányban jelent meg és *1810* rendes előfizetője volt, ezek közül *110* amerikai. Előfizetési árát meghagytuk 240 koronával, csak az utolsó számért voltunk kénytelenek 300 koronát kérni.

Az Oltáregyesület választmánya, terjesztőnői és tagjai, valamint a házban működő kongregációk minden hét szerdáján és péntekjén kézimunkára gyülekeztek, amely alatt *dr. Babura László* ügyvezető-igazgató és *dr. Mátrai Gyula* lelkész-szerkesztő konferenciabeszédet tartottak.

Úgy a magán- mint a közös **lelkigyakorlatok** egész éven át folytak

a házban; az Oltáregyesület és a Virgo Reparatrix-kongregáció azonban nagybőjtben tartották szentgyakorlataikat, még pedig 8 csoportra osztva, összesen *600*-an. Külön lelkigyakorlatot *147*-en végeztek. A téli hónapok kivételével, amidőn a tüzelőanyag hiánya parancsolta a szünetelést, havonta egy-egy zárt lelkigyakorlatot rendeztünk a munkásnők részére teljesen ingyen, lakás- és ellátással, összesen hetet, amelyek 188 lelket hoztak közelebb az édes Üdvözítőhöz.

A helybeli és vidéki templomok rendelésének megfelelően, valamint a saját használatunkra *2,147.270* ostya készült a házban.

Hat budapesti templom bizta reánk az elmult évben a templom fehérneműjének tisztítását és gondozását.

Az **Eucharisztikus Gyermekszövetség** úgy a fővárosban, mint vidéken is folyton terjed; a lefolyt évben 9 helyi igazgatónak küldtünk kinevezési okmányt. Vidékről 500 új tagot jelentettek be, helyben pedig 360 iratkozott be. Minden évben négy gyűlésünk van, úgy a fiúknak, mint a leányoknak is, ezek közül kettő vetített- és mozgóképekkel egybekötött vallásoktatásban részesíti őket. Hetenkint van könyvtár és havonta kétszer szentségimádás.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség hivatalos közlönye a gyermekvilág által annyira kedvelt «Jézusom Örömöm» *10.000* példányban hagyta el a sajtót az iskolaév minden hónapjában és ugyanannyi kicsi lelket üdített fel, minthogy az utolsó számig elfogyott. Előfizetői sorában *150* Amerikában élő magyar gyermeket számlálunk, nagyobbrészt Pitsburgban.

* * *

Az év folyamán bemutatott szentmise-áldozatok száma 2244, amelyek alatt, valamint más időben is 83.766 buzgó lélek egyesült a szentáldozásban a szentségi édes Jézussal.

Áldassék végnélkül és dicsőittessék a legméltóságosabb Oltáriszentség!

«Az ember vigaszt keres, de ott, hol nem talál; ez irányt el kell hagynom és Istenemhez kell futnom érte, aki már második évezrede az Oltáriszentség lakója.»

* * *

«Az Isten kegyelmei közül a legnagyobb az, hogy barátunkká lett az Oltáriszentségben.»

* * *

«Boldogok lehetünk, hogy az Oltáriszentségben *hihetjük* Jézus jelenlétét, e hittel nem dicsekedhetnek se az angyalok, se a szentek az égben; ők tudnak, mi hiszünk.»

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

VIII.

Finoman permetezve szállt-szállt a harmatos köd. Nyirkossá tett mindent. Bágyadt, fázós verebek hajtották át magukat egyik sárguló lombozatú fáról a másikra s a megrezdült ágakról hol itt, hol ott perdültek a levelek le. Az emberek mintha megnémultak volna, szótlanul jártak-keltek, mentek a dolguk után.

Géza átküldötte cselédjüket Tamáshoz, megkérdezni: készen van-e már a csomagolással. Tamás még az asztalnál ült édesanyjával; de nem igen izlett az ebéd se neki, se Gondinénak. Utolsó anyai tanácsait adta fiának, aprólékosan, hangsúlyozva, mindenre kiterjeszkedő részletezéssel. Tamás a homlokát simítgatta idegesen, másik kezével pedig az asztalterítő szegélyével játszott. Azt izente Gézának, hogy készen van az indulásra, de még jó félórájuk van; majd beszól hozzájuk, ha hazulról elkövetkezett már.

Nehéz, hosszú félóra volt ez. Az óra sohasem ment oly lassan, mint most. Úgy fájt neki, mikor édesanyja szemében a két reszkető könnyet megpillantotta. Sajnálta őt is, önmagát is. Csak hosszú hónapok mulva fogják egymást megint viszontlátni, a karácsonyi szünet alatt egypár napig. Talán akkor sem, mert — amint Tamás mondta —: Anyám, azt a rövid kis időt föl kell használnom; többféle írnivalóm van, amit jóformán csak akkor végezhetek el, amikor is a tankönyveimet letehetem a kezemből. Az idén a kis Jézussal akarok lenni az ünnepek alatt.

— De fiam, azt itthon is megteheted — iparkodott Gondiné fiát meggyőzni. Nem tész mást, mint csak írsz, meg írsz. Levelet azonban nem, vagy csak nagyritkán. Ne rontsd a szemeidet azzal a folytonos firkálással.

— No, jól van, anyám. De nem egészen úgy van. Majd meglátjuk. Miért készülődik, anyám? Ilyen locs-pocs időben csak nem fog kikísérni az állomásra! Tudja mit, anyám, ha már felöltözködött, úgy-e megteszi a kívánságomat?: talán menne át a templomba...

Gondiné tudta, mit gondol a fia. Persze hogy megtette neki! Megcsókolta, aztán szenteltvízzel is keresztet vetett rá. Ennek csöppjei egybefolytak Tamás ruháján az édesanyai könnyekkel.

Ó, áldott könnyek! Az anyai fájdalomnak és aggódásnak gyöngyceppjei ti. Tiszta harmatceppjei a legtisztább érzelemnek. Ó, ti elveszíthetetlen emlékek. Ti legdrágább ajándékok. Ti örökség, mit magunkkal viszünk a másvilágra is. Tartozás, mit meg nem fizethetünk. Tükrei a láthatatlan léleknek. Meleget sugárzó megnyilatkozásai a szívnek. Örök szimbolumai a szeretetnek. Kizárólagos tulajdonai ti az embernek, örök

velejárói az anyai névnek. Nyomtalanul föl nem szikkadtok, inkább beszivárogtok a vérbe, a lélekbe. Mint megannyi paizs vagytok rajtunk. Felkiáltójelek vagy kérdőjelek, amelyekben az édesanya lelke sikolt. Ó, áldott könnyek!

Tamás balra ment nehéz csomagjaival, Gondiné jobbra kanyarodott nehéz szívével. Ilyenkor nem volt senki a templomban (azért szeretett Tamás is ebben az órában idejönni.) Előrement egészen az áldoztató rácsig. Ott letérdelt a hideg kőre és imádkozott — a fiáért. Csak úgy könyv nélkül, talán szavak nélkül; sokáig talán, míg a vonat el nem indult... Uram, Jézusom tudod, mily sokszor fölkeresett itt magányodban e jó fiú. Tudod, hányszor térdelt e helyen, ahol most én térdelek. Tudod, hogyan szeret téged, hogyan imádott e szentségben sokszor egész órákon át. Ó, kíséred minden útján; állj elébe mindig, ha oda akar menni, ahová te nem akarod. Tudom, hogy megértesz engem, hiszen neked is volt anyád: ismerted, beleláttál a szívébe, mely csak teérted dobogott. Úgy látom, hogy fiam neked ajánlotta föl életét s minden gondolata itt van szent testednek és vérednek e drága szentségénél. Add meg szívének a nyugalmat, amit csak nálad keres. Vigyázz rá ifjúságának nehéz viharjaiban. Mert én nem lehetek vele — légy vele Te; s ha állandóan mellette lehetnék is, akkor sem tudnám megóvni minden veszélytől. Ezt csak te teheted meg. Ime helyette most én imádlak téged, édes Üdvözítőm, e szent ostyában — helyettem te add meg neki, amire szüksége van.

És Gondiné tízszer is megismételte fohászait, tízszer is átérezte, amit gyermeke számára kért. Az öröklámpa imbolygó világossága biztatólag tükröződött vissza a tabernákulum aranyozott ajtajáról és éles vonalaiban mutatta, domborította ki a rajta levő két betűt: az Alfát és Omegát. Tamás beszélgetett neki egyszer e két betűről. Tőle tudja, hogy azt jelenti: Itt van, itt lakik az, aki a kezdet és a vég; aki nélkül nincs kezdet s aki ott van minden végnél; akitől származik minden s aki célja mindeneknek, alkotója és ítélőbírája, boldogságra hivója és boldogságot osztogatója; akinek magának sem kezdete, sem vége: az örök Isten. — Gondiné mintha megszédült volna e betűk által jelzett gondolatoktól. Majd hirtelen az a jóleső érzése támadt: Tehát a legjobbra, a leghatalmasabbra biztam gyermekemet, aki bizonyára meg is akarja, de meg is tudja őt védeni. Ezen érzésének hatása alatt ismét imádkozni kezdett: Uram, ha te vagy a kezdet és a vég, akkor mi benned vagyunk, akkor te intézed sorsunkat innét a tabernakulumból. Akkor te vagy az óceán, amelyen életünk hajója elindult, amely azt hordozza és céljához juttatja. Akkor te vagy az égboltozat, amelyben a világmindenség mozog, Keletről: a kezdettől Nyugatig: a végig. Akkor te ott vagy mindenhol, mindenben, itt nálam is, fiamnál is — akkor te vagy köztünk az összekötő kapocs — akkor nem szakadtunk el egymástól. Igen, te itt e kicsi ostyában, amely itt is, ott is, amott is mindenhol van s ugyanaz mindenhol. Akkor fiammal mindig találkozhatom s a legjobb helyen találkozhatom.

Imádságos gondolataiból arra riadt föl, hogy egy hirtelen légáramlat a templomajtót erős zörrenéssel bevágta. Egy percig még ott térdelt, aztán keresztet vetett s szépen becsukta az ajtót. Megnyugodva ment haza.

Azalatt már Tamás vonata is elindult. Nem volt sok utas; csak ketten voltak Gézával egy fülkében. Örültek ennek; legalább nyugodtan elbeszélgethettek egymással. Amint elhelyezkedtek s a vonat kifutott a pályaudvarról, Tamás szótlanul ült és nézett ki az ablakon. Nézte a templom tornyát, amíg a ködös, esős időben csak látni lehetett. Gondolatban ott volt, még egyszer visszaszállt oda, ahol a szünidőben oly sok csöndes órát töltött. Ez órák emléke most ránehezedett a lelkére. Aztán édesanyjára is gondolt, aki most bizonyára ott van vagy a templomban, vagy otthon a templom tövében, ahonnét a torony látszik. Jóideig egyikük sem szólt; mindaketten gondolataikba merültek el. Az édes otthon emlékei mint finom selyemszálak kapaszkodtak beléjük, marasztották őket s oly nehezen akartak leszakadozni lelkükről. A vonat kerekeinek ütemes zökkenései pedig valósággal zsibbasztóan hatottak idegeikre. Végre is Géza törte meg a csöndes hallgatást. Neki könnyebb volt, hiszen félig-meddig már célnál volt; az aggodalmak ólomsúlya nem nehezedett agyára, mint Tamásnak, aki még csak most kutatja a célt: hol, merre van, melyik az? S ha megvillant is előtte: eléri-e majd? Előbb megkínálta Tamást cigarettával: a kékes füst illata mindjárt barátságosabbá tette a fülkét.

— Tamás, én nagyon sajnálom, hogy elmaradt a búcsúest. Úgy-e megmondtam előre: addig-addig halasztod, míg semmi sem lesz belőle. Pedig azt hiszem, pompásan sikerült volna. Csapongó kedélyű, víg lármájú leányokat elkomorodni, dacos szemükben a megadás könnyeit látni: Tamás, ez kitűnő lett volna.

— Láttam én más könnyeket. S láthatok még amolyanokat is.

— De azért elbúcsúzkodtál Mariskától?

— Különösképen nem. Az emlékkönyvébe írtam néhány sort, ami úgy hirtelen eszembe jutott.

— Szerettem volna elolvasni... vagy legalább Mariskát figyelni titokban, mikor olvassa. Lehet, hogy épen most — s ravaszul, kihívóan mosolygott Géza.

— Nem lehetetlenség. Mert meghagytam neki, hogy csak akkor olvassa el, mikor már eltávoztam hazulról. Nesze, ha épen akarod, hogy a kíváncsiság ki ne fúrja az oldaladat.

Géza mohón, két kézzel nyúlt a papirlap után, amint azt Tamás

előkereste tárcájából. A fogalmazvány volt, ceruzával írva. Mint valami édes zsákmánnyal vagy csemegével játszott elébb vele, gusztálta, méregette a terjedelmét s csak aztán kényelmes pózban kezdte olvasni a papirdarabot: «Sokkal erősebb hatalmak intézik az emberi élet sorsát, mintsem első pillanatra gondolnók. Nem mi uralkodunk rajtuk, hanem megfordítva. A legtöbb...

— Mi ez itt? Nem birom kibetűzni.

— Csak nem fogok itt most neked előadást tartani. Magam sem tudom már. Frázisok — mondta nyugodtan Tamás.

— No, nem baj. Eddig úgysem érdekes. S tovább olvasta megint csak fennhangon:

«... A Gondviselés azonban nemcsak ezen vak erőknek juttatott érvényesülést életünkben, hanem rendelkezésünkre bocsátott két megbecsülhetetlen erőt: az észt és akaratot. Ezeknek segítségével eligazodhatunk és megtalálhatjuk az élet egyensúlyát, ha nem is teljesen, de mindig kielégítően, azon föltétellel, hogy az ésszel mindig az igazat keressük és nem gondoljuk, hogy minden igazságot meg lehet találni, továbbá, ha akaratunkat csak a jónak szolgálatába szegődtetjük és végül, ha keressük és élvezzük az igazi szépséget. Az utóbbi kettőre vonatkozólag: ha a szenvedőnek fájdalmát kikacagom, vagy nem törődöm vele, vagy meg se látom: nincs bennem jóság; akkor kegyetlen vagyok. S igen-igen sok dolog csak messziről szép. A nemes szív azonban közelről is; sőt minél közelebb vagyunk hozzá, annál fölségesebb látvány; és melegében megérezzük a jó Isten szeretetét. E kettőre gondoljon néha.»

— Meglehetős száraz, oktató hang — jegyezte meg Géza, mikor végzett az olvasással. — Azt hiszem, Mariskának egy kissé szebben, színesebben írhattál volna, valami tréfás fordulatossággal.

— Lám a kíváncsiság mennyire téved sokszor. Valamit mégis csak tanultál az írásomból. Ha mást nem, legalább ezt az egyet — mondta Tamás egykedvűen. — Talán az érdekesebb, (arról jut eszembe a hasonlat, hogy a vonat most itt vágtat velünk s mi csak részben rendelkezhetünk magunkkal), hogy... hogy milliárd és milliárd ember indul és indult el életepályáján más-más sineken, más-más irányban s valamennyinek egy helyre kell megérkeznie. Soknak a lokomotívja a mélységbe zuhan, vagy ördögi kezek gonoszul állított váltóval a romlásba kergetik, sokan idejekorán ellengőzt adnak, sokan megállítják a gépet, leszállnak és elkalandoznak virágot szedni, lepkék után vagy lidércfények után a posványokba...

— Eh, ez jó téma — mondta Géza. És erről beszélgettek egész Pestig. (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **Dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: **Kohl Ferenc.**

XXIV. ÉVF. 1924 MÁRCIUS.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Előleg egy évre 3000 kor.

Jelen példány 500 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

TARTALOM: *Dr. Mátrai Gyula:* Apostolkodjunk. I. — *Eöri János:* A Madonna. — *Le Buffe Ferenc S. J.* elmélkedéseiből. (Angolból.) — *Valkony Ferenc.* Pistike. — Oltáregyleti élet. — *Eöri János:* Fölkel a Nap. (Elbeszélés.)

P. Müller Lajos S. J. most megjelent munkáiból m. t. olvasóink figyelmébe ajánljuk a következőket:

Jézus Szive hónapja. Harminc elmélkedés Jézus Szivéről. Különösen értékessé teszi a könyvecskét a Szent Szív kultuszt ismertető jellege. A Szent Szív belső kincseivel való megismerkedésnek az iránta való bizalom lesz nagy jutalma e művecske révén. Magára az elmélkedésre nézve is üdvös útmutatásokat közöl a szerző a művecske elején. Melegen ajánljuk megrendelésre. Ára jelenleg 3500 K a Kordánál, Budapest, VIII., Mikszáth K.-tér 3.

Ugyanezen szerző tollából jelentette meg a Szent-István-Társulat a «Keresztény Kis Könyvtár» címén ízléses kiállításban a «Az első parancs», «A második parancs» és «A harmadik parancs» című füzeteket. A füzetkék tartalma rendkívül érdekes és vonzó. Hiányos erkölcstani ismereteinket igen élvezetesen egészíthetjük ki e füzetekből. A világosabb látás kedvéért «Az első parancs» füzetében kitűnően megírt oktató értekezések vannak a törvényről, lelkiismeretről és a bűnről. Az egyes füzetek beosztása pedig általánosan kétcsoportos: *a)* amit tennünk kell, *b)* amit nem szabad tennünk az egyes parancsok alapján. Mindegyik több alcímre tagozva, kellemes és érdekes olvasmányt nyujt. A legmelegebben ajánljuk m. t. olvasóinknak. Megrendelhetők a Szent-István-Társulatnál vagy a Kordánál. Áruk?

König P. Kelemen: Küldj, Uram, munkásokat. Budapest, 1924 93. l. Évről-évre égetőbb problémája egyházunknak a paphiány. Budapesten 60 hitoktatónő pótolja már 60 hiányzó pap helyét az iskolákban. Nem épen a papi hivatás hiánya ennek az oka. Igen sokszor gyermekeik anyagi érdekeit — sajnos — elsősorban szemelőtt tartó szülők visszatartják a hivatásos fiúkat attól a pályától, amely — szerintük — túlsok áldozattal jár. P. Kelemen megható képét festi e művében a papi hivatásnak, amikor az élet nagy problémáinak megoldásában, Jézus tervei szerint, középponti szerepet szán a papnak. Bemutatja a papot áldozó-, igehirdető- és pásztori szerepében, majd direkte felszólítja a híveket, kérjék az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat, az ifjakat, hogy kövessék a Mestert, a szülőket, hogy segítsék elő a papi hivatást. P. Kelemen kegyeletes lélekkel, apostoli lelkesedéssel kezeli témáját. Műve valóságos missziós könyve a papi hivatás ugarjának. Adja Isten, hogy sok virágot fakasszon a katholikus családokban. Ha nem is minden családból egy papi hivatás, de mindenesetre, a papi élet nagyobb megértése és megbecsülése legyen eredménye. M. t. olvasóink nagy szeretetébe ajánjuk e könyvet. Megrendelhető a szerzőnél. Címe: Szécsény, Nógrád vm.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat (régi évfolyamok) példányonként 300 K.

Örökimádás folyóirat (1923. évf.) példányonként 180 K, előleg 1924-re egyelőre 3000 K (minden számon jelezve lesz a füzet ára), régi teljes évfolyam 4000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 3000 K, **Vezérkönyve** 3000 K, **Felvételi füzete** 600 K, **Félszázados története** 20.000 K, **Érme** (aluminiumból szalaggal) 10.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 400 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 3000 K, példányonként 300 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség Indulója 500 K, **Zászló levelezőlapja** 1000 K.

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 5000 K, **Fehér Illiom** 1000 K. **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 200 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 200 K, **Levélzáróbélyeg** (gyermekszövetségi) évenként 500 K, darabonként 50 K.

Különféle: **Havi magány** (Nádasdy Márián) 10.000 K, **Az Eucharisztia zenéje** 1000 K, **Kánter Károly** emlékkönyv 20.000 K, **Szent Zita élete** 2000 K, **Szent Zita élete** egyszerűbb kiadásban 1000 K, **Litánia** (latin szöveggel) 500 K, **Litánia Szent Józsefről** 500 K, **Levelezőlapok** (Örökimádás-templom) 1000 K, **Kánter Károly emlékképek** 500 K.

Apostolkodjunk.

Krisztus a legméltóságosabb Oltáriszentség alapításával végtelen isteni szeretetének forrását nyitotta meg minden katholikus templomban. Mindenkié lehet az egész Krisztus, az Eucharisztia révén. Az isteni Alapító eme gondolata mintha munkások, apostolok után kiáltana: «Akarom, hogy égjen a földön a szeretet tüze, ki lesz, ki kezemre jár ebben, kik lesznek a kenyér, a mindenki számára csodálatosan megszaporított kenyér elosztói, kik lesznek az én apostolaim?»

Annyi papunk csak volna, kik az áldoztatást győzik, de nincs elég papunk s a meglevőknek sincs mindig alkalmuk ahhoz, hogy egyes elzárkózott, a templomtól, prédikációtól magukat távoltartó lelkekhez hozzáférközzenek. Sokan ülnek «a halál árnyékában» rezignáltan, reménytelenül. Ezekhez akar az isteni Mester apostolokat küldeni a világiak közül. Ezeknek akarja az Élet kenyerét adni, hogy újra kedvük és erejük legyen az élethez. S kik közül óhajt választani a Mester? Közületek «kiknek megadatott tudni az Isten országa titkait?» Az Ő szeretete szentségének tisztelői, imádói, élvezői és gondviselői — az oltáregyesületek tagjai — azok, kiknek megbízást ad az édes Üdvözítő: Menjetek az utakra — és mindenhová — s hívjátok meg, akit csak éhezve találtok, az én lakomámra.

Eucharisztikus szívek megdobbantok-e lelkes örömmel ezen szent hivatás átérzésekor? Érzitek-e, hogy a végtelen szeretet, mely a szentáldozás boldog perceiben lelketeket fölmelegíti, rajtatok keresztül tovább akar menni, új szíveket akar hódítani a ti közreműködéstekkel?

Ó mily fönséges hivatás az Úr Jézus helyett, vagy inkább képességeinket mintegy Neki kölcsönadva kopogtatni a bezárt szívek ajtaján. A Mester édes szelíd hangjával reményre kelteni húsz-harmincéves kétségbeesést, gyógyítani sok-sok év fájó sebét s elvezetni az életsivatag vándorait a szeretetvárás soha ki nem apadó Forrásához! Lelkesedéssel ajánlkozzunk az Úr Jézusnak ezen apostoli munkára. Itt a nagyböjt. Jézus

keresztje alól nézzünk a világba. Aztán induljunk el szívünkben azzal, Aki a mi szánkkal beszélni s általunk cselekedni fog. Sok az aratás, kevés a munkás. Ki akar az Úr Jézussal dolgozni? Az jöjjön és mondja oltára előtt: «Küldjél, Uram és én megyek», megvinni a «jó hírt», a Te lakomádhoz juttatni a lelki éhezőket és nyomorultakat, hogy terjedjen, gyarapodjon az Eucharisztia birodalma, a fehér szent Ostya fehérsereges boldog országa. *Dr. Mátrai Gyula.*

A MADONNA

Salve Regina.

Üdvözlégy Királynő! Édes reménységünk,
Irgalomnak anyja, életünk, köszöntünk.

Föl a magasságba tehozzád kiáltunk
Évának fiai — veszve boldogságunk.

Tehozzád sóhajtunk sírva és zokogva,
Száműzve tengődünk, könnyben és nyomorban.

Azért hát tekints ránk irgalmas szemeddel
S tekinteted rólunk, pártfogónk, ne vedd el.

Halálunk óráján add nekünk szent Fiad' —
Ó szelíd, ó kegyes, édes szűz Mária!

Fordította: *Eőri János.*

Le Buffe Ferenc S. J.:
«Az én változatlan Barátom» c. elmélkedéseiből.

«Akkoron látván Judás, ki Őt elárulta, hogy el van ítélve, megbánván tettét visszavivé a harminc ezüstpénzt a papi fejedelmeknek és véneknek, mondván: Vétkeztem, elárulván az igaz vért. Ők pedig mondák: Mi gondunk rá? Te lássad.» Máté XXVII. 3, 4.

NAGYPÉNTEK reggelén mégegyszer ott látjuk Judást a templomban; most már nem szegezi merev tekintetét a beszennyezett harminc darab ezüstpénzre, mely az ő kezén forgott, de szemének vad tekintetén meglátszik, hogy a kétségbeesett reménynek egy utolsó pillanatában gyűlöletes bűntettének lelkifurdalásai marcangolják. Vissza akarná csinálni

Mesterének meggyilkolását. Majd visszasiet az Úr templomába, vissza a papi fejedelmekhez, hogy oly kétségbeesett dörgéssel, mely a vért is megfagyasztja az erekben, odakiáltsa nekik: «Vétkeztem és elárultam az igaz vért». Vérrel befutott tüzes szeme gyors pillantással egyetlen könyörületes tekintetet keres minden arcon, egyetlen szánakozó szót csak azoknak ajkán, de nem, ebből neki már nem jut. A bűntettes papfejedelmek gúnyosan meresztik szemüket bűnbakjukra, hogy a mai napon elkövetett égbekiáltó bűnüket egy másodikkal betetőzzék. És kimegy Judás és fölakasztja magát. A mi életünkben is vannak napok, amikor felkeres egy-egy számkivetett, gyámolításra szoruló lélek. Életútja talán sok mindenféle bűnökön vezette keresztül, megvetéssel, lábbal tiporta tán Istennek és az embereknek törvényeit; de mégis csak a Mindenhatónak teremtménye az, aki segítségért hozzánk fordul, még pedig olyan, akinek lehet még kilátása a mennyországra. Bizonyára nagy hűtlenséget tanusított, megbotránkoztatta felebarátait, hitehagyottan megszegte esküjét és még hozzá megátalkodott a bűnében. De még ily esetben is megtörténik olykor, hogy irányt változtat és a mennyországba jut, ha megfogjuk a félve és habozva felénk nyujtott kezét.

A mindennapi élet változatosságában előfordul az is, hogy felkeresnek mások, akik azért jönnek el hozzánk, hogy felvidítsuk, gyámolítsuk vagy segítsük őket. Akár a világ fergetegében vagy az otthon nyugalmas csendjében töltjük el életünket, az iskolateremben avagy az oltárnál, megtörténik gyakran, hogy fáradt és kimerült vándor vagy a szivében szenvedő beteg pihenésre jön hozzánk, hogy letegye elénk bűneinek vagy szenvedéseinek súlyos terhét. Ezen súlyos kötelezettség alól nem vonhatja ki magát senki, sem a szülő, tanító vagy barát, sem az élettárs vagy akár a legközömbösebb ismerős sem. Jönnek a kicsinyek; talán épen most szennyezte be lelkűket a bűn és röstellik mindjárt bevallani; azután a fiatalok, kiknek lába tán oly útakat tapos, amelyek nem az Úrnak útjai; most vissza akarnának térni, de nem merik megkérdezni, melyik az az út, amely hazafelé vezet. Mások félve, reszkető szívvel haladnak el mellettünk; összegörnyedtek az életnek nehéz terhe alatt, jóllehet ők maguk okai szerencsétlenségüknek és most mily jólesnék nekik, ha segédkezet nyujtva megkönnyítenők nehéz terhük viselését. Mindezek hozzánk fordulnak és mit teszünk mi? Némelykor talán a régi idők hitehagyott főpapjaival mi is kemény szavakkal visszautasítjuk őket, amidőn megrójuk azt a hibás ballépést, amely őket a tévútra vezette. Szerepünk itt nem az, hogy kemény és eltaszító szavakkal elítéljük őket; nem az a feladatunk, «hogy az éhezőknek lelkét teljesen kiürítsük és hogy elvegyük az italt a szomjuhozóktól». Mi magunk is száműzöttek vagyunk, távol a haza és ki tudja, nem tévedünk-e el mi is és mi lesz

azután? Nem így járt el és nem így jár el «a mi változatlan Barátunk, aki nem zúzta össze a zsenge nádat és nem oltja el az égő lent». Éltünk legutolsó pillanatáig kegyelmét nyujtja nekünk, lett légyen bármilyen is a mi multunk. És mi még ítélkezni akarnánk mások fölött, mikor a mi Urunk megbocsát nekünk. A szív természetszerüleg visszahúzódik és fél az idegen kéztől és nagyon érzékeny annak érintésére. És mi még fokozni akarjuk szenvedését. Talán el is veszítették már hitüket az emberiségben és már nem bíznak senkiben és mi még mélyebbre ásnók ezen elvetendő kétségbeesésüknek gyökereit? Talán mi vagyunk épen Isten tervei szerint az az utolsó kapocs, mely őket összefűzi ismét Isten szeretetével; nem szabad annak megtörténnie, hogy örökre elszakadjanak Istentől.

Édes Jézus, szeretetreméltó kegyes Uram! Taníts meg, kérve-kérlek, a Te nagy szeretetedre. Én mindig inkább kész vagyok ítéletet mondani, mint a segítő jóbarát szerepét vinni, de oktass ki engem a Te isteni példád szerint, hogy a tévelygő lelkeket Hozzád visszavezessem. És ha olykor kissé erélyesen kell is fellépnem vagy rovást adnom, legyen az olyan, mint volt a Te feddésed, amely nem hagyott szúrást maga után. Így fogom csak a Te munkádat a Te szent tetszésed szerint elvégezni és a lelkeket Hozzád visszatéríteni.

«Kérd az Urat, tanítson meg,
Hogy kell vigasztalni,
Hogy erre fel légy szentelve
És külön kiszemelve
Rokonszenves szeretetreméltóságod által.
Mert súlyos a szenvedésnek terhe
Minden szívben,
És nagy szükség van
Krisztus szerinti vigasztalókra.»

«Lourdes» folyóirat (IX-ik évfolyam) 1—2. száma rendkívüli érdekes tartalommal jelent meg. Mohl Adolf apátkanonok, Nagelreiter Alajos dr. theologiai tanár, Péterfi József fővárosi hittanár hatásos cikkei mellett az orvosilag elismert csodás gyógyulások, különösen pedig Limpias jelenései valóban megragadják az olvasó szivét-lelkét. Közli a május elejére tervezett nagy (hatodik) nemzeti zarándoklat előzetes programmját Lourdes—Limpias—Rómába. Felhívjuk rá az érdeklődők szives figyelmét. Ajánljuk megrendelését, esetleg mutatványszám kérését. *Tóth János* plébános, a «Lourdes» szerkesztője, Sopron, Templom-utca 5. szám.

Pistike

A VÁROSRA nagy köd ereszkedett. A hajnal első villamosa őrülten csilingelt a vak szürkeségben, álmosan, lámpájának gyenge fénye bukdácsolt előre. A cigányok alighogy vonszolták elernyedt vonóikat a rekedt húrokon. Nehéz párás illat, a parfümnek bódító lehellete éber szendergésbe ringatta őket. A bálteremben már ritkultak a táncolók s a parkett felkopott tükrén a zenének lágy ritmusa pörgette csak a párokat s különös bágyadt volt tekintetük. Szerettek volna már újra otthon lenniök és mint régen, kicsiny gyermekkorban, fáradt fejüket lehajtani gyengéden a szerető anyai kebelre. Alighogy álltak.

Itt volt az ideje, hogy hazatérjenek. Mikor egy fiatal főhadnagy karján Vashelyiné Csillaghegyi Gabriella kilépett a bálterem ajtaján, az ott várakozó kocsi hajtója is fölriadt álmodozásaiból. Kezébe kapta a gyeplőszárat. Beültek. Szótlanul ültek, míg a kocsi a nehéz ködben döcögve gurult Pest ismert utcáin, át a hídon Budára. Egyik meredek útnál megálltak, a főhadnagy borravalót nyomott a kocsis kezébe s gyalog mentek föl a hegynek. Nem messze volt a ház, de addig sem szóltak semmit, nehogy a köd elfojtsa kacagni tudó hangjuk üde csengését.

A rácsos kapu könnyen nyilott, hiszen sokszor nyitogatták azt. A hátsó kapu kulcsa is velük volt.

— Édesanyáék még alusznak — szólt Vashelyiné, miközben vigyázva haladtak föl az emeletre. Ott ledobták a meleg bundát s kényelembe helyezkedtek. Oly néma, csendes volt az egész ház. Kint köd fogott el minden gondolatot, idebenn a kábulat andalító fáradtsága. A főhadnagy úr rágyujtott.

— Parancsol, méltósága? — kérdezte egy álmaiból fölriasztott hűséges szolgáló.

— Mari! Főzzön hamar egy orosz teát. A likört is készítse elő. Itthon voltak a mamáék?

— Igenis, méltósága. Csak éjfélig vendégeink voltak, azért álmos a ház.

Mikor a párolgó tea az asztalon volt, a jó meleg újra beszédre fogta őket.

— Légy nyugodt, Kázmér. Én el nem megyek uramhoz, a nógrádi hegyek közé. Ha ő annyira nem becsül engem, hogy ide jönne lakni Budapestre és engem szórakoztatna, s legalább annyi áldozatot hozna értem, hogy színházba, előkelő társaságokba vinne; ha ő olyan könnyelmű és nem veszi észre az én lelkem kultúrigényeit... Mégis, azt csak el kell ismernie, hogy nem apácának mentem hozzá, hogy eldugva

a világtól, egy rongyos palóc faluban éljem le virágszép életemet, még ha kastélynak csúfolják is azt, ahol lakik.

A főhadnagy füstölt és teázott; gondolkozott.

— Mondd csak, aranyos Gabriella, hát bizonyos vagy abban, hogy a biróság fölbontja házasságtokat?

— Teljes bizonnyal. Ha én nem megyek el oda, ő pedig nem élhet itt, hisz nem hagyhatja ott azt az ezerholdas birtokot, két kastélyát, az ő *aranyos anyját* (azt a vén sárkányt), aki azt a pár hetet is, amit ott töltöttem, oly keserűvé tette. Nézd ez ősz hajszálakat fekete hajamban. Ez az ő ajándéka. Nem birom ki vele. Elég neked ez? — És zokogva borult az asztalra.

— És mi lesz a gyermekekkel? A Pistivel, Karcsival s az Anikóval?

— Azok ott maradnak nála — szólt újra magához térve. — Csak nem vehetem a nyakamba mind. Különben is az erdei, mezei élet nekik való, hogy erősödjenek meg. Legfeljebb az Anikót magunkhoz vesszük, a mama ott lent a földszinten majd felneveli. Én úgy sem értek hozzá. Mindegyiket ő nevelte, meg a nevelőnők. Tudod, pénzért ma mindent kap az ember.

— Mondd csak, édes, vajjon a mama belenyugszik-e elválásodba?

— A mamának is az a vágya, hogy engem boldognak lásson s én pedig, Kázmér, csak veled lehetek az. El sem tudom képzelni, hogy *van-e valami erő, ami engem újra visszavigyen s hozzá kösse életemet.* Vagy veled, vagy a halál. Márciusban lesz az utolsó tárgyalás és husvétra Vashelyiné Csillaghegyi Gabriella Tündeyné Gabriella lesz és boldog lesz, amikor majd az anyakönyvezetőtől mint hites feleség mehetek majd tündérlaki Tündey Kázmér oldalán, aki elvezet majd tündérpalotájába, hol én leszek a boldogság, te pedig az öröm.

Minél tovább beszéltek, annál inkább belemelegedtek a jövő élet boldogságának festésébe. Csak a vasárnapi misére hívó harang szava riasztotta fel álmodozásaikból őket.

* * *

Messze, a nógrádi hegyekben élt Vashelyi úr, ezer hold birtokosa. A föld, az édesanya, a család odakötötte őt. De felesége nem birta ki a kúriális életet, mert a csendes, szegény kis falucska tanítója, jegyzője nem elégíthették ki nagyvárosi neveltetésének, előkelő származásának nagystílű vágyait.

A gyermekeknek pedig a szabad élet tetszett, hol a fák közt apró manók, tündérek járnak, indiánok leselkednek, baglyok huhognak s vasorrú bábák köhögnek. Édesapjuk kora hajnaltól a mezőn, a cselédek közt dolgozott, édesanyjuk meg Pesten járta az előkelő Fedró társaságokat, amelyekbe hűséges kísérője volt a főhadnagy, «unokatestvére». Édes-

anyai kötelességeit havonként kétoldalas levélben, lila tintával rótta le: Kedves Fiaim... Szerető jó anyátok! Ebbe pusztult bele a drága Anikó, mint a kis veréb, ha anyjától messze eltépik. Ott pihent a hegyoldalba vágott kriptában. Hűséges nagyanyja járogat imádkozni oda. Karcsit

Az Úr Jézus imádkozik értünk!

pedig egy távoli intézetbe dugták, ahol a modern árvaság keserű, könnyes kenyerénél rója gimnáziumi éveit. Csak a kis Pisti marad egyedül a nagymamával.

Kint hideg volt, bent pattogott a kályha. Sokat látott, hallott a földön, égen, erdőben, mezőben, a falusi templomban, ahová elmentek a kis Jézust meglátogatni a szentmisén, úgy szerette volna elmondani

édesanyjának, vagy a kis Anikónak, de nem volt egyik sem ott, csak levélből ismerte az édesanyját, de vágyódott utána a lelke, mert szerette s mert szerette, nagyon jónak, nagyon szépnek festette le magában. Sokszor megállt a fekete pianino előtt, azon volt az *édes mamuska* képe. Fölállt a székre, mikor nem látták, levette és meg-megcsókolta. Bárcsak egyszer felelt volna azokra az édesgető szavakra, amiket akkor elmondott neki. Hiába, levélben az el nem mondható, amit ő érzett. Nem értette, hogy miért nem engedik a mamuskát ide, vagy őt a mamuskához.

A napokban havazott. A vonatok elakadtak. Posta, ujság nem jött. Apuska is három napja Pesten, nem tud hazajönni a hó miatt.

A mama sem ír már. Hogy töltötte ő a karácsonyt. Az idén nem küldött semmit. Volt-e nála a kis Jézus, elmondta-e, hogy Pistike nagyon vágyódik a mama után? Elmegyek, megkérdezem majd a Jézuskától, volt-e ott nála, ha templomba megyek.

Délután fáradt volt már, vagy az unalom űzte szobáról-szobára. Nem találta helyét. Csak érezte, hogy valami fáj, valami hiányzik. A lelkében nagy ür van és fáj az, mint a nyitott seb.

A vízben tükröződő égnek mélysége, ha belétekintünk, húz a nagy ür lefelé, szédületesen. Így szédült Pisti is a körötte járó nagy lelki ürességtől.

Nem tetszett néki a melegség, sem a bársony bútor, a játékok szanaszét szórva, széttörve hevertek. Hiába zongorázott, mesélt néki a nagymama, nem kellett néki a cukor sem. Míg a nagymama harisnyát kötött, odament az ablakhoz és bámult kifelé a nagyvilágba. Arcát a hideg üveghez szorította, könyökére támaszkodva szívta magába azt a fehérséget, amely ott kinn betakarta a hegyeket, fákat s úgy hullt alá csendesen, lassan, édesen. Egyszer csak könny buggyant ki nefelejts-kék szeméből és síró sóhajtás szakadt ki szívéből:

— Mamuskám!

A nagymama megrázkódott erre. Azt gondolta, hogy kitörölhette az édesanya emlékét szívéből s ime! Szomorúan nézte sápadozó, anyja után sorvadozó virágát, kedves kis unokáját.

— Pistikém, gyere ide az ölembe. Mesélek néked Jézuskáról...

De Pisti csak nézett arra felé, hol Jézuska lakik, nézte, hogy odakinn mily szépen hull a hó.

Milyen szép fehér, simogató édes, csillogó, millió csillag. Mennyei báránykák gyapja, angyalok ruhája, szüzek égi tiszta fátyola. Hogy összeköti eget a földdel. Onnan jön, hol Anikó van. Ő küldi ide?

Ó, csak a mama itt volna! Nem mondhatja el senkinek. Miért nem jön a mama, miért nem jön? Úgy fáj, úgy éget, hogy nincs itt. Hogy nevet a hó, hogy liheg a föld, mily kedves a tél.

Csalogatták Pistit. Gyere ki, lépj le ránk, felülsz ezer hópihére s elrepítünk oda, hol az édesmama, lerepülsz majd ablakára, mint a hópihe s ha kinéz majd, szállj kezére, olvadj el rajta szelid csókban.

S Pisti lemegy az udvarra. Boldogan jár a hóban. De fáj, hogy letapossa. Nincs szebb az érintetlen fehérségnél! Úgy belemarkolt, földobta, magához szorította. Hogy esik, hogy száll, hogy hull puhán, pihekönnyen. Fehér ruhát sző rá. Égből jött, angyalok szőtte kis fehér ruha. Ment, ment. Maga sem tudta merre. Talán a távoli falu temploma húzta. Arra ment. Befútta az utat a hó, nem jár kinn most a halandó. Csak ment, repült. Valami édes melegség járta át. Égett az arca, a szíve lángolt, lelkét fehérség töltötte meg. Csupa kicsiny angyal. Körülveszik, felkarolják, fel is viszik. Befektetik fehér selyem kis kocsiba, abban húzza fel az égbe. Az angyalok nevetgélnek, játszadoznak, csillagokkal dobálódznak. Valami fénylik, meleg fény az, színbe játszó csodalátvány. Kis Jézuska trónja volt az.

— Mit akarsz itt, jó Pistikém? — kérdi a kis Jézus.

— Fáj a szivem, kis Jézusom. Karácsonyra is úgy vártam, nem jött el az én mamuskám, pedig tudja, hogy én igen szeretem őt a szívemből. Miért, hogy nem szabad néki hozzám jönni? Nem azért teremtetted az anyuskát, hogy engem ne láthasson, ne szerethessen, álomba ne ringathasson?

— Kis Pistikém, maradj nálam. Odalenn most tireátok rossz világ van. Nem szeretnek önmaguktól, ha tehetnék, el is űznének, mert nem engem imádnak ők.

— Hogy lehet az, hogy tégedet, kicsiny Jézus, nem szeretnek!?

— Mert azt szeretik, ami mai, muló öröm, ingó nádszál. Az örökkel harcban állnak. De elmegyek, hazaviszlek s elhozom hát édesanyád.

Vashelyiné a bál után nem volt víg már egy percig sem. Tündeyt sem fogadhatta, mert lázban feküdt, pihenni kellett. A hű Mari ápolgatta csak.

Egyszer magánosan maradt. Ha most meg kellene halnia, mit vinne magával? — semmit. Mi az, amiről nem tudott lemondani? — hiúság. S kiket hagyott árvaságban? Istenadta kincseit, akikről számot kell adnia. Megrázkódott, hogy az ablakok is megrezdültek s az ajtó kinyílt magától.

Belépett rajta egy kedves kis gyermek. Fehér ruhában, ragyogó arccal, ránézett édesen s csak annyit mondott: gyere!

Felkelt. Felöltözött. Nem szólt senkinek. Ment utána. Nem is tudja már hogyan: vonaton-e vagy gyalog. Az állomást elhagyták s a nagy hózivatarban csak ment a kis gyermek után, aki fehér, hosszú ingben, mezítláb ment a puha hó fölött s ő alatta minden összeroppant. Mintha

az élete roppant volna össze, mintha minden eddigi lépésével másoknak boldogságát roppantotta volna össze. Sírt, könnyei fényes gyöngyként hullottak alá.

A gyermek a kastélytól nem messze megállt s a fa tövébe mutatott. Csillaghegyi Gabriella felsikoltott:

— Pistikém! Odarohant. Felkapta a fagyott hóból. Vitte magával, amerre a fehér gyermek vezette, be a kastélyba. A cselédek, a nagymama összefutottak. Édesapa is egy gyors szánkón ép akkor futott be az udvarra.

— Havat gyorsan! Feldörzsölni! — Nem is vették egymást észre. Csak mikor Pisti a fehér ágyban felnyitotta már mosolygó szemét és magához ölelte a két szerető arcot:

— Apuskám, mamuskám, Jézuskánál voltam s mondta, hogy nem hagytok el engem.

Az ijedtség ekkor engedett csak fel. Férj és feleség egymásra néztek.

— Gabriella, ki vezetett ide? — kérdé a férj szigorúan.

Vashelyiné a falon függő fehéringes kis Jézus képére mutat. A láz kitör rajta, könnyei omlanak, összeesik bánatában.

Felkarolják, ágyba teszik, lázában énekelve mondja:

— Nem kell nékem tündérlakod, szép tündérfi, csupán a te mennyországod, kicsiny Jézus.

Vashelyi úr leborul ágyához, imádkozik:

— Gabriellám, édes gyermekeim.

A láz, a csunya álom eltünt és Pistike újra boldog, hogy már hárman szerethetik a kis Jézust.

Valkony Ferenc.

Választmányi gyűlés márc. 10-én, terjesztőnői pedig márc. 17-én d. u. 4 órakor lesz a központi házban.

Nagybőjti lelkigyakorlatok az Oltáregyesület házában.

Március 5-től 9-ig a Virgo Reparatrix-kongregáció III. csoportja számára.

Március 10-től 15-ig a Keresztény Anyák «Szent Család» és «Fájdalmas Szűz» csoportja számára.

Március 19-től 23-ig a «Szent Anna»-kongregáció számára.

Március 26-tól 30-ig a Virgo Reparatrix-kongregáció II. csoportja számára.

Április 2-től 6-ig az Oltáregyesület számára.

Tagdíj az Oltáregyesületben tulajdonképen nincs. A búcsúk elnyeréséhez mégis okvetlenül szükséges, hogy a tagok évenkint bizonyos *adománnyal* járuljanak a szegény templomok fölszereléséhez. A legutóbbi választmányi gyűlés ezen adomány legkisebb összegét évi 2400 K-ban állapította meg. Ez ugyan értékben alig fele a régi szegények «24 fillérjének», de senkit, még a legszegényebbeket sem akarja a Központ visszatartani azzal, hogy nagy adományminimumot állapít meg. Annál tágabb tere nyílik így a nagylelkű áldozatkészségnek azok számára, kiknek a Gondviselés több anyagi eszközt, könnyebb megélhetést, esetleg gazdagságot juttatott.

Első alapítótagunk. Januári számunkban közölt felhivásunk első visszhangja özv. **Császkóczy Mihályné** 200.000 K-s adománya az Oltáregyesületnek. Nevét alapítótagjaink listájára írtuk és a nagy jutalom napjára az Úr Jézus figyelmébe ajánljuk. «Vivant sequentes.» Éljenek a nemes példa követői.

Az egri főegyházmegyei oltáregyesületek élére a főpásztori kegy **Kriston Endre** segédpüspök, kanonok úr ő méltósága személyében új igazgatót állított. A fenköltlelkű püspök úr eucharisztikus szíve — bízva hisszük — új lendületet viend az egri főegyházmegyének a Központtal egyesített fiókoltáregyleteibe és ezáltal hatalmas segítője a trianoni kegyetlen béke által megtépázott Központnak. Ad multos annos. Éljen.

Új oltáregyesületek. Télen nem nyílik virág, de az Oltáregyesület fáján gyönyörű virágokat igérő, erős, fiatal hajtások fakadtak. Az egyik Budapesten, a *Városmajorban* január 6-án tartotta meg alakuló gyűlését. Igazgatója Kriegs-Au Emil plébános. Az Oltáregylet irányelveit dr. Mészáros János prelátus, érseki helynök, országos főigazgatónk ismertette. A másik Tripoliszban Zaymusz Gyula lelkész vezetésével, a harmadik a nógrádi Rimóczon alakult meg dr. Frank István esperes-plébános igazgatósága alatt.

A beszámolók közül ki kell emelnünk a Budapest-Terézvárosi Oltáregyesületét, amely kétévi fönnállása alatt 329 taglétszámot ért el. Közülök 82 férfi s a Központot 165.000 K adománnyal támogatták az elmult évben. A dicséretes eredmény dr. Toma Imre káplán-igazgató buzgóságát dicséri, amelyre a szentségi Jézus gazdag kegyelme bő gyümölcsöt adott.

Szépen dolgozik a Budapest-Józsefvárosi Oltáregyesület is Bliesznér Ágoston plébános igazgatásával, Éber Antalné főterjesztő-elnöknő fáradhatatlanul tevékeny agitálásával. A józsefvárosi templom piszkos, rongyos ruhái helyébe az Oltáregyesület újakat, sokszor értékes ornatusokat szerzett és a Központot is jelentős adománnyal támogatta. Éljenek!

* * *

Megilletődött szívvel valljuk mi is halottunknak *Bihari Ákos* szavalóművészt, a Nemzeti Szinház tagját, aki a terézvárosi Oltáregyesületben példás buzgóságával a lelkiélet művészének is bizonyult. Imádkozzunk érte, hogy szép lelke minél előbb Urához, Istenéhez jusson az Égbe. R. i. p.!

* * *

Negyvenórai szentségimádásunk március 2-án reggel 7 órakor kezdődik templomunkban, *az Örökimádásban.* A hamvazószerdát megelőző eme három napon minden este 1/46 órakor szentbeszéd lesz (szónok dr. Töttössy Miklós plébános), márc. 4-én, kedden este a szentbeszéd után szentségi körmenet a templomban. Minél többen keressük föl az Örökimádásban a szentségi Jézust, engesztelést nyujtván Neki a farsangi tivornyák bűneiért.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

IX.

Egy darab deszkalapból összetákolt, egyszerű kis imazsámolyán térdelt Tamás és mereven nézett a falon előtte függő feszület Krisztusának fáradt, meggyötört, de mégis nyugodt arcába. Könyveivel a mai napra végzett. Kezeit könnyedén összekulcsolva nyugtatta a zsámoly könyöklőjén, mint mikor az ember rózsafüzérjét szokta morzsolgatni. Az ajtón egyszerre csak kopogtatnak. Tamás hirtelen felállt a térdeplésből. Nem szerette, ha meglepték legegyénibb perceiben, mikor önmagával, legszentebb gondolataival, a megfeszített s mégis köztünk élő Megváltóval foglalkozott. Elég sok csipkelődést kellett már eltűrnie emiatt. Mégis inkább azért állt fel, hogy viselkedését kérkedésnek ne vegyék.

Amazokat szívesen tűrte, bár fájt neki, hogy mily sok az éretlenül gondolkozó «érett» ember. Sohasem tudta megérteni, hogy mi abban a félszegség, ha az ember hódolattal borul le teremtője előtt s minden mozdulata, gondolata és érzelme magán hordja ezen öntudatnak bélyegét. Soha nem tudta megérteni, hogy ezen valaha kacaghat valaki, vagy arcát fintorgathatja, aki komoly gondolkodású, sőt művelt embernek tartja magát. Nemrégen tett is olyasféle csípős megjegyzést, mikor türelme már elfogyott a suta élcek hallatára, amit különben azóta is sajnál, hogy kiengedte a száján: úgy tudom barátom, a bolondnak szokása másokat nézni bolondnak, önmagát azonban bölcsnek tartani; majd Gézához fordult, mert ő is ott volt a jelenetnél és gyilkos gúnnyal kérte: te, Géza, tudnék egy kitűnő problémát adni megoldásra — mintázz meg egy bohócot, amint faragatlanul röhög egy gondolataiba elmélyedt emberen; de a bohóc törpe legyen, az a másik azonban hasonlíthatatlanul nagyobb. Biztosítlak, ha ezt megteszed, olyan mélyen nyúltál bele az emberiség lelkébe s annyit markoltál ki belőle, mint kevesen. Tamás gyengéd lelkét e megjegyzése napokon át kínozta. Három theologust is megkérdezett, mi a véleményük felőle, jogtalan sértés volt-e, vagy sem. Az egyik szerint, kár volt megkockáztatnia, a másika szerint jól tette, megérdemelte az illető, igazat mondott vele; már pedig, ha provokálja valaki az igazságos ítéletet, sértésről szó sem lehet. Tamás megfogadta, hogy többé nem lesz ilyen kiméletlen. Most is, hogy a kopogtatást hallotta kis szobája ajtaján, ösztönszerűleg megriadt, hogy esetleg térdeplő helyzetben lepi meg valaki. Gyorsan fölkelt a zsámolyról, egy könyvet kapott hamar a kezébe s maga sietett látogatójának ajtót nyitni. Az egyetemisták Máriakongregációjának főnöke volt, Tamás megelőzte őt a kölcsönös üdvözlésben:

— Isten hozta, főtisztelendő uram. Tessék besétálni. Már régóta nem volt nálam. Jókor méltóztatott jönni, most épen ráérek.

— Azt hiszem, Gondi úrnak sohasem alkalmatlan, ha jövök. Most az egyszer azonban tartok tőle, hogy terhére leszik. Majd kitűnik mindjárt.

— Csak ki vele, főtisztelendő uram. Tessék helyet foglalni — mondta Tamás s szivélyes udvariassággal kínálta meg látogatóját egy rozoga, gyenge bordázátú székkel, amilyeneket szegény jogászfiúk hónapos szobáiban gyakran lehet látni. Ő maga pedig arra a barnára festett ládára ült, amelyik ágya végén húzódott meg komoran, sokatmondóan, mint a diákember vándorlásainak bizonysága, hűséges barátja, cók-mókjának, minden vagyonának hivatásos őrzője: Könyvtár, kincstár, ruhatár, toalettszekrény s ülőhely egyszerre. De a pap maga is jókedvű, kedélyes ember lévén, lehetett rajta látni azonnal, hogy jobban érzi magát

e gyarló környezetben, mint parkettás szobák drága terítős asztala mellett gobelinszövésű párnás fotelban.

— Mikor is lesz főtisztelendő uram az az ünnepély? Pompás ötlet volt öntől, mondhatom.

— Jó, hogy elkezdte, Gondi úr. Épen ebben az ügyben jöttem. Hogy pompás ötlet, lehetséges. De másnak épúgy eszébe juthatott volna, mint nekem. Gondoltam, ha már annyi a mulatság az idei farsangon, hogy minden napra három-négy is jut s ha már annyira zsufoltak a báltermek s ha Vénusz már annyi áldozatot kapott az elmult hetekben: időt, pénzt, vagyont, virágot, vért, liliomot garmadaszámra, hogy mármár, úgylátszik: ő a legfőbb istenség e földön, akkor — úgy véltem — elengedhetetlen, hogy a kongregáció nagyszabású eucharisztikus ünnepéllyel tiltakozzon e látszat ellen. Az ünnepély programmját tetszik ismerni. Minden pontjára találtam már vállalkozókat. A Parsival-jelenetek muzsikájára a «Klasszikus Zene» tagjai vállalkoztak. Ép tőlük jövök. A próbák javában folynak már. Fölséges lesz, előre mondhatom — lelkesedett a pap kipirult arccal. — Az önnek annyira kedves jelenetek Gondi úr! Repülni fog a lelke s felejthetetlen lesz az az óra, mikor megcsendülnek az akkordjai annak a zenének, amelynek szövege már magában elragadta önt s amelyért úgy tud rajongani. Csak még egy emberre volna szükségem, aki...

— És ez az ember én legyek — vágott közbe Tamás meghökkenve, nem jót sejtve. — Gondoltam mindjárt, hogy ez épen én legyek. Nos, azt bajosan hiszem. Ez a készletötlet nem épen pompás, főtisztelendő uram.

— Semmi ellenkezés, Gondi úr! Hisz még azt sem mondtam, miről van szó — csillapította Tamást a pap.

— Tehát mit is kellene annak az embernek csinálnia? Juj, csak én ne!

— Hogy mit? Szépen kidolgoz egy szép, tetszésszerinti témát az Oltáriszentségről, azt azon a szép ünnepélyen szépen előadja s akkor szép lesz minden. Ennyi az egész.

— Szép, szép; már tudniillik a terv. De az már nem szép, hogy elrontsam azt a szép ünnepélyt.

— Akkor rontaná el, Gondi úr, ha kérésemet megtagadná. Őszintén mondom. S ha ezt a lelkére tudja venni, nem bánom, ne vállalja — mondta a pap szelíd megfélemlítéssel. — Ismerem én az embereimet; a választást tessék csak rám bízni.

— Megírni csak megtudnám valahogy, de előadni! Biztosra veszem, hogy az emlékező tehetségem cserben hagyna ott a fényözönben, akkora és oly előkelő közönség előtt. Nem, sehogysem lehet. (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: Dr. Mészáros János.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.

XXIV. ÉVF. 1924 ÁPRILIS.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Előleg egy évre 12000 kor.

Jelen példány 1000 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

TARTALOM: *Dr. Mátrai Gyula:* Apostolkodjunk. II. — *Eőri János:* A Föltámadott. — *Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről:* A csodálatos szentség. — *Benz-Csáky Ilona:* Ösmeritek? — *P. Várkonyi Fidél dr.:* X. Piusz pápa a szentség fényében. — *Dr. Hidasi József:* Imádság a lelkipásztorokért. — *Krónika.* — *Eőri János:* Fölkel a Nap. (Elbeszélés.)

Chicago. Isteni szeretet Leányai. A 36 előfizetést megkaptuk. Igen hálásan köszönjük a buzgó apostolkodást. Lapunk további szíves terjesztését kérjük. A szentségi Jézus fizesse meg jóságukat.

Lorain, Ohio. Mrs. Mary Kovách. Igen nagy örömet szerzett kedves levelével. Mindent megküldöttünk, amit csak kérni telszett. Lapunk iránti szíves jóindulatát nagyon szépen köszönjük. Az előfizetési díjakat kegyeskedjék úgy küldeni, hogy dollárban kapjuk meg. Levélben bővebben válaszoltunk. Szíves üdvözlet! Isten áldja!

V. Cathrein S. J.: Eucharistische Konvertitenbilder. (Altarblumen zu Ehren des im Sakramente der Liebe «verborgenen Gottes».) Vier Quellen Verlag, Leipzig.

A konvertitákat, az Anyaszentegyház kebelébe visszatérőket, főleg az a három katholikus hitigazság hozza vissza közénk, amelyet a katholikus Egyház ellenségei a legjobban támadnak, t. i. az infallibilitásról (az Egyháznak hit- és erkölcstanítás terén való tévedhetetlenségéről), a B. Szűzről és az imádandó Oltáriszentségről szóló tan. A jelen munka kimutatja, hogy a konvertiták megtérésében a legméltóságosabb Eucharisztia mily kiváló szerepet játszik. Mint a mágnes a vasat, úgy vonja, húzza magához a szentségi Úr a gyengéd, jószándékú lelkeket. Ha elolvassuk azokat a megrendítő, részben pedig megrázó vallomásokat, amelyeket a konvertiták tettek, sokkal jobban fogjuk megbecsülni a mi drága kincsünket, a legméltóságosabb Oltáriszentséget! Cathrein kitünő könyve *46 konvertitáról* tárgyal, köztük pl. ily nevek szerepelnek: *Stolberg* gróf, *Schlegel Dorottya, Hurter, Cohen, Hahn-Hahn Ida, Meinecke, Ruville, Alberti-Scharlau, Faber, Manning,* stb.... Az imádandó Eucharisztiába vetett szent hitünk megerősítésére igen ajánlhatjuk e művet. Világosságot kereső protestáns testvéreink kezébe is juttassuk el Cathrein könyvét, igen jó szolgálatot teszünk ezzel!

Dr. Hidasi József.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat (régi évfolyamok) példányonként 600 K.

Örökimádás folyóirat (1923. évf.) példányonként 1000 K, előleg 1924-re egyelőre 3000 K (minden számon jelezve lesz a füzet ára), régi teljes évfolyam 6000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 5000 K, **Vezérkönyve** 4000 K, **Felvételi füzete** 600 K, **Félszázados története** 20.000 K, **Érme** (aluminiumból szalaggal) 10.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 400 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 5000 K, régi egyes példányok 300 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség Indulója 500 K, **Zászló levelezőlapja** 1000 K.

Apostolkodjunk

II.

Tavaszi napsugár ragyogása világítja be most a földet. Egyes tárgyak visszaverik fényét, csak pompáznak benne, mások — különösen élő szervezetek — szomjasan szívják magukba, hogy az általa hozott energiákkal gazdagodva tökéletesen felelhessenek meg hivatásuknak. A napsugár energiáiként viszonzásul milyen nagyszerű színpompát öltenek a virágok, mily édes zamattal kedveskednek a különféle gyümölcsök.

A lelkek világában is így van. Azok a lelkek, amelyek nemcsak külsőleg akarnak csillogni a Szeretet-Napjának fényében, hanem szívüket, egész énjüket átitatják vele, energiáit szent vággyal magukba szívják, hálából Hozzá méltó szerekkel látják el az Ő oltárait s áldozataik, ajándékaik édes gyümölcsével kedveskednek az Úrnak. Az Oltáregyletek tagjaira gondolok, akik megértik hivatásukat. Mily szép gyümölcsöket érlel az ő életükben a Krisztustól kapott s Érette élő szeretet. A szennytől megtisztított templomok, a portól mentesített oltárok és tabernakulumok, a nagy türelemmel kijavított miseruhák, a gondos kézzel mosott albák és oltárterítők mind ennek a szeretetnek az eredményei. S mikor az Oltáregyesület tagjainak erői *egyesülnek*, az adományokból olyan tőkék is összegyűlnek, amelyek új egyházi ruhák szerzését is lehetővé teszik, mily örömmel nézhet a szentségi Jézus az ilyen miseruhára, amelyik minden adományozó tag lelke képét is magán hordja.

Senki se gondolja, hogy túlozok. Ime egy valóság az életből.

Egy nagyszerű lelkigyakorlat után hozzám jött valaki, akit a lelkigyakorlatra meghívtam, mert tudtam, hogy nagyon szüksége volt reá. No kedves, úgye, most boldog? Igen, Főtisztelendő úr — volt a válasz — egészen újjászülettem. Sok-sok év terhét letettem és most újra tudok hinni, bízni az én Uram Istenemben. De higyje el, Főtisztelendő Úr, engem nem is annyira a páter beszédje térített meg, hanem az a kedves nővér, aki a szabad időben szórakozásul egyházi ruhákat adott elém, hogy dolgozzak rajtuk. Mikor kezembe vettem az első darabot meg-

dermedve eszméltem reá, hogy mi voltam én akkor, mikor még mint fiatal leány Isten dicsőségére dolgoztam az Oltáregyesületben hasonló munkával. Megláttam a lelkem régi képét. Nem bírtam magammal tovább, odatérdeltem a gyóntatószékbe s most végtelenül hálás vagyok az én áldott Jézusomnak, aki így jutalmazott meg azért, amit egykor érte tettem. Többé el nem hagyom Őt soha, újra apostola leszek a szentségi Jézus minden ügyének.

Mily megható gyengédség volt az Úr Jézustól az a kegyelem, mellyel e lelket egykori hűségeért és szolgálataiért jutalmazta. Amit vele megtett az isteni Mester, azt fogja tenni velünk is. Sőt még többet. Ha soha meg nem szününk tevékenykedni az Ő ügyeiért, sohasem engedi kialudni lelkünkből a hit, remény és szeretet ragyogó világosságát; nem fogunk céltalanul bolyongani az élet útján, hanem a hivatásteljesítés boldog tudata fog teljes biztonsággal vinni örök célunk felé.

Kedves oltáregyesületi tagok, kérdezzük meg esténkint a lelkiismeretvizsgálat után külön «megtettem-e ma, amit az Oltáregyesületért tehettem volna?» És ha nemmel felel a lelkiismeretünk, fogadkozzunk szent fogadással, hogy ezután hivatásunknak élünk. Akárhová megyünk, mindig az lebegjen szemünk előtt, nem tehetnénk-e ott valamit az Oltáregyesületért. Az Úr Jézus apostoli missziót adott nekünk, mikor az Oltáregyesületbe meghivott, legyünk méltók erre a tisztségre és tegyünk meg mindent, ami tőlünk telik. *Dr. Mátrai Gyula.*

A FÖLTÁMADOTT

(Rex sempiterne coelitum.)

Az ég örök Királya, te
Minden dolgok Teremtője,
Minden idők előtt Való,
Atyáddal egylényű Fiú:

Ki a világnak kezdetén
Saját képedre alkotád
Ádámot, összekötve a
Sárföldet és a szellemet:

Midőn csellel, irigykedve
Elrontá emberművedet
A Sátán: emberlett te vagy
Újjáteremtő mestere.

Szűztől születtél akkoron:
Életre most sirból születsz!
És hívsz; lelkünk halálából
Támadjunk föl mi is veled.

Örök jó Pásztorunk! Nyájad'
Keresztvízzel tisztítgatod:
A lelkünknek fürdője ez!
A bűneinknek sírja ez!

Ámbár mi érdemeltük meg
Keresztedet: mégis te függsz:
Véred pazar, bőven adod:
Üdvösségünkért így fizetsz!

Jézus! hogy lelkünknek örök
Husvéti öröme lehess:
A bűn szörnyű halálából
Ments meg, újjászülvén, minket!

Fordította: *Eőri János.*

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

A csodálatos szentség.

A LEGFÖLSÉGESEBB Oltáriszentség az Isten erejének és hatalmának csodája az átváltoztatáskor épúgy, mint abban, hogy a miénk és magunkhoz vesszük. Magában az átváltoztatásban már három csoda van, az t. i., hogy ott a kenyér színe alatt Krisztusnak valóságos teste van jelen; a másik az, hogy a kenyérnek egész lényege átváltozik Krisztus testévé; a harmadik pedig az, hogy úgy változik át, hogy a kenyér járulékai: színei megmaradnak. Az első csodálatos, a második csodálatosabb, a harmadik a legcsodálatosabb. Nézzük a két elsőt.

I. Tehát az Oltáriszentség konszekrálásában az első csoda az, hogy ott a kenyér színe alatt jelen van Krisztusnak valóságos teste, az, amelyet a Szent Szűztől kapott.

Bizonyítják ezt hitelt érdemlő koronatanuk. «*Két vagy három tanu szája vallásán álljon meg minden szó.*» (Deut. 19_{15}.) Hallgassuk meg tehát ezen igazmondó és bizonyára elég alkalmas tanukat. *Szent Ágoston* azt mondja: «Az elemhez (a kenyér lényegéhez) hozzájárul az (átváltoztató) szó és szentség lesz abból». V. i. a Krisztustól rendelt szó kimondatik a kenyérre s máris szent titokká lesz, azaz az Üdvözítő testévé a kenyér színe alatt. Ugyancsak *szent Ágoston* mondja: «Amit minden áron igazolnunk kell, az, hogy az Anyaszentegyház Szentsége kettőből áll: az elemeknek látható színéből és Krisztusnak egymástól el nem választható testéből és véréből, miként Krisztus személye az istenségből és emberségből áll». *Szent Ambrus* szerint: «Természetesen, mikor azon kenyérről beszélünk, melyet e miszteriumban magunkhoz veszünk, azt a testet értem, melyet a Szentlélek ereje formált a Szűzanya méhében s amely a kereszt oltárán ott égett a szenvedések tüzében. Mert az angyalok kenyere az emberek eledele lett». *Szent Gergely* szerint: «Nagy és félelmetes titok ez, mivel mást látunk és mást értünk alatta», v. i. «a kenyér és bor színét látjuk ugyan, de az Úr működése folytán Krisztus testét és vérét értjük alatta». *Eusebius* meg így ír: «Valóban, az Anyaszentegyháznak ezen egyedüli s páratlanul tökéletes áldozatát a hit szerint kell néznünk s nem a színek szerint, nem a külsőt érintő látás, hanem benső értelme szerint kell mérlegelnünk úgy, ahogyan az isteni tekintély erősíti és követeli: «vegyétek és egyétek, mert ez az én testem». El tehát minden hitetlenkedő kétkedéssel, mert az igazságnak maga a tanuja, aki azt művelte.

Azonkívül, mint fönntebb láttuk (9. fejezet), az Oltáriszentség, miként általában az Újszövetség szentségei, nemcsak jelzi, hanem tartalmazza is azt, amit jelez. Amiért is, mikor Krisztus Urunk azt mondta: «ez az én

testem» — a külső jel megmaradt ugyan, t. i. a kenyér színe, de bévül már az Üdvözítő teste volt. «*Ujítsd meg a jeleket és ismételd a csodákat.*» (Sir. 36_6.) Mintha azt mondaná az Írás: mivel a régi jelek nem tartalmazták a kegyelmet, amit jeleztek: alkoss újakat, melyek tartalmazzák is azt, amit jeleznek. Szent Ágoston szerint: «azért mondjuk a szentségeket mint valami szent dolog jeleinek, mivel azokban más látszik és más értetődik». Ami látszik, annak testi külseje van s ami értődik, annak lelki gyümölcse van. A kenyér és bor színében ugyanis, amit látunk, láthatatlan dolgokat: Krisztus testét és vérét tiszteljük.

Hogy valóban Krisztus teste van jelen a kenyér színében, bizonyítják a számtalan csodák is. «*Jeleket cselekszem, minőket soha nem láttak e földön és semmi nemzeteknél, hogy lássa a nép... az Úrnak rettenetes munkáját.*» (Ex. 34_{10}.) *Paschasius* írja: Mindenki tudja, aki a szentek életét és példáit olvasta, hogy Krisztus testének és vérének szentsége akár a kétkedők, akár az igen buzgó jámbor lelkek miatt gyakran látható formában, bárány vagy gyermek alakjában vagy a húsnak és vérnek színében mutatkozott, hogy ami e miszteriumban rejtőzködött, csodában legyen nyilvánvalóvá. Szent Baziliusszal történt meg, hogy egy alkalommal, midőn a szentmiseáldozatot mutatta be, egy zsidó, aki úgy viselkedett, mintha keresztény volt volna és elvegyült a nép közé, a szentmise titkai után kiváncsiskodott; s ime azt látta, hogy Basilius kezei egy kisdedet szednek szét; majd mikor valamennyi megáldozott ő is odament s azt tapasztalta, hogy a neki nyujtott ostya valóban hússá változott. Egy kis részt megtartván belőle, hazament, megmutatta feleségének s elmondta, hogy mit látott saját szemével. Hittel kiáltott föl: Valóban rettenetes és csodálatos a keresztények Szentsége. Másnap elment szent Basiliushoz s egész házával együtt megkeresztelkedett. Ugyancsak ő beszéli, hogy «volt egy Egidius nevű pap, aki nagyon jámbor volt és szent életet folytatott. Sok-sok kéréssel könyörgött az Istenhez, hogy mutassa meg neki egyszer az Úr testének és vérének természetét. Az egyik napon is, mikor szokás szerint misézett, Agnus Dei után térdre hullva így esdekelt: Teremtőm és Megváltóm, mindenható Isten, mutasd meg nekem ez igénytelen szentségben Krisztus testének természetét s ha lehet, hadd lássam őt azon kisded alakjában, kit a Szűzanya tartott ölében. És ime egy angyal jön az égből s így szól hozzá: Állj föl gyorsan, ha látni akarod Krisztust; itt van jelen, úgy, azon testi alakjában, ahogy a Boldogságos Szűz tartotta. A pap megrémülve áll föl s az oltáron ülő gyermeket lát. Mire az angyal így szólt hozzá: Mivel látni óhajtottad Krisztust, akit az átváltoztatás titokzatos szavaival a kenyér színe alá hívtál, most lásd és nézd saját szemeddel s érintsd meg kezeddel. Mire a mennyei világosságtól nekibuzdult pap

— még mondani is csodálatos — reszkető karjaiba veszi a gyermeket, kebléhez szorítja, ölelgeti s édes csókokat ad Istenének, ajkát Krisztus szentséges ajkához illeszti. Majd pedig, mikor kissé lecsillapult boldog

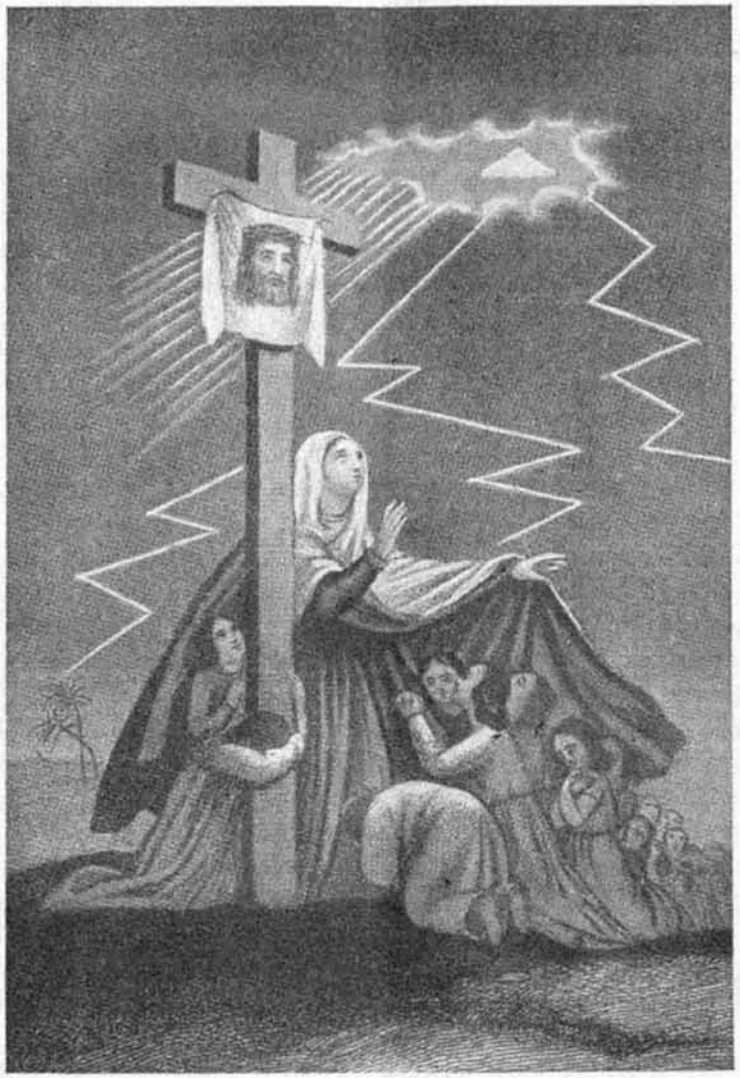

öröme, visszahelyezi a gyermeket az oltárra s ismét földreborulva kéri az Urat, hogy kegyeskedjék megint előbbi alakját fölvenni. Mikor fölkelt, látja, hogy Krisztus teste az előbbi formát öltötte s így vette magához».

II. A második csoda az Oltáriszentség konszekrálásában az, hogy a kenyér lényege változik át Krisztus testévé, melyet a szent Szűztől vett; s ez az Isten szavának erejével történik.

Hogy ez lehetséges, arra bizonyság az, hogy az Isten igéje azelőtt is változtatott át lényeget más lényeggé. Szent János evangéliumában olvassuk, hogy a kánai menyegzőn a vizet borrá változtatta. Ami ott lehetséges volt, itt is az. Mert hasonló dolgokat hasonlóképen kell megitélnünk: ahol ugyanaz az erő működik, ugyanaz az eredmény jön létre.

Az átváltozás lehetőségét bizonyíthatja az is, hogy az Isten szavánál még kisebb erők is változtathatnak át lényeget más lényeggé. Tudnunk kell, hogy az átváltoztatások — eltekintve most az Isten szavának ilynemű működésétől — vagy mesterséges úton, vagy a természet vagy a kegyelem révén történnek. Emberi mesterség is átváltoztathat lényeget egy másikká, mint például az üvegkészítő a silány homokot ragyogó kristállyá változtatja át. Tehát az Isten szavának ereje még inkább átváltoztathatja a kenyeret szent testévé, a bort szent vérévé. «*Hatalommal teljes az Isten beszéde és senkisem mondhatja neki: miért cselekszel így?*» (Sir. Fia) Eusebius szerint: «A láthatatlan pap látható teremtményeket változtat át szavának titokzatos erejével testének és vérének lényegévé». Hasonlóképen természetes úton is mennek végbe átváltozások, mint például a szőlőtőkében és vesszőben a földben rejtezkedő elemek a víz hozzájárulásával borrá változnak, vagy a méhek munkája révén a virágok nektárjából méz lesz, vagy a kenyér, amivel mindennap táplálkozunk, természetes úton testünkké lesz. Tehát az Isten szava sokkal inkább átváltoztathatja a kenyeret testének lényegévé. Vannak átváltozások, melyek a kegyelem révén történnek meg. Így Mózes különös kegyelem folytán a vesszőt kígyóvá, a vizet vérré változtatta át. Mennyivel inkább változtathatja át az Isten igéje a kenyeret szent testévé, a bort pedig szent vérévé? Erre vonatkozólag mondja szent Ambrus: «Mózes a kezében tartotta a vesszőt, majd a földre dobta s kígyó lett abból. Láthatod tehát, hogy a prófétának adott kegyelem által átváltozott a természet s hogy nagyobb a kegyelem ereje, mint a természeté». Ha tehát emberi rámondás ekkorát tud művelni, hogy megváltoztatja a természetet, mit mondjunk az isteni konszekrálásról, ahol magának az Üdvözítőnek szavai működnek? Ha tehát azt kérdezed: hogyan lehetséges, hogy a kenyér Krisztus testévé lesz? azt felelem: a konszekrálás által, ami Krisztus szavaival történik.

Megteheti ezt az Isten szava, mert ennél még nagyobbakat is tesz. «*Kezdetben vala az Ige... s mindenek őáltala lettek.*» (Já. 1.) Szent Ambrus így következtet ebben: «A világmindenségről mondatik, hogy szólt és lettek mindenek». Az a szó tehát, amely a semmiből hozta létre

azt, ami azelőtt nem volt, nem változtathatja-e át azt, ami már megvan, azzá, ami azelőtt nem volt? Mert nem kisebb új dolgot alkotni, mint régi természetet megváltoztatni. S így, ami a konszekrálás előtt kenyér volt, utána már Krisztus testévé lett, mert a fölött kimondott szavak megváltoztatták természetét. Ha tehát a lélek és ész nélkül való teremtmény, t. i. a kenyér jobbá, tökéletesebbé lesz (az isteni szó ereje által Krisztus testévé), az a csoda, ha a bűnös ember se sok szép szóra, se jótéteményekre, se igéretre, se fenyegetésre gonosz életéből a jóra meg nem változik.

Ösmeritek?...

Tudok egy *orvost*. Tudománya oly nagy: minden nyavalyát — kivétel nélkül — meggyógyít. Szíve oly nemes: tiszteletdíjat senkitől sem vesz. Rendelőszobájának ajtaja boldog, boldogtalan előtt, éjjel-nappal tárva-nyitva; kopogni sem kell, csak *bizalommal* belépni. És a mester sohasem fárad el, sohasem pihen, sohasem zárkózik el senkitől, aki keresi. Sánták és vakok, inaszakadtak és bélpoklosok, külső és belső undok, gennyes, sebektől vérző nyomorultak tolongnak körülötte és várják keze érintését, melytől minden bajuk megszünik, mintha csak elfujták volna. És *Ő* szelíd, jóságos mosollyal hajlik minden szenvedő fölé és mosolyától ujjongnak az előbb még annyira elcsüggedt, fáradt szívek...

Pácienseitől egyetlen feltételt követel ez a csodagyógyító, *egyetlen egyet:* mindegyiknek őszintén — mentegetődzés és kertelés nélkül — be kell vallania: hol, miként szerezte baját? Nem hangosan, hogy mindenki hallja! — ó, dehogy! csak épen halkan, súgva, a mester fülébe... *egy szót!*... És hinnétek-e, hogy vannak őrültek, kik inkább elszenvedik a pokol kínjait, semhogy e jóságos, könyörületes, irgalmas orvost felkeresnék?... mert restellik azt az egy szót a fülébe súgni!...

Ösmeritek-e ezt az orvost?

***

Tudok egy *királyt*... Hatalma oly nagy: kezében tartja a világok sorsát és porba borulva hódolnak előtte a föld legnagyobbjai. Palotája oly fényes, hogy káprázatához képest Salamon aranytermei nyomorult vakondok-túrások. Szépsége oly ragyogó, hogy elvakul, aki csak szemébe néz... És ennek a hatalmas, nagy királynak legnagyobb öröme: ellátogatni alattvalói házába, hogy elbeszélgessen velök, meghallgassa panaszaikat, elintézze ügyes-bajos dolgaikat. Nem kell hivatalból-hivatalba kilincselni, gőgös udvaroncok kegyét keresni, audienciáért

könyörögni; nem kívánja a Felség, hogy napokig várj, míg színe elé bocsátanak; — nem! te csak alázatosan megüzened, hogy szeretettel várod és Ő máris siet hozzád. Álruhába öltözik, fényes ábrázatát sűrű fátyol alá rejti, nehogy ragyogásától megvakulj, és jön... *jön*...

Tudom: örömest ellátogat nemes szívű, hatalmas nagyurak márványpalotájába; nagylelkű gazdagok arannyal-ezüsttel ékes, csillárfényes otthonába — de époly örömmel jön az én szerény kis kunyhómba, melynek minden dísze a ragyogó tisztaság, mellyel fogadni iparkodom, a három szerény viaszgyertya fénye, melyet tiszteletére meggyujtok és kis kertem szerény virágainak falusi illata...

Jön... közeledtét messziről érzem; ajtóm kitárom! Belép és egyszerre napsugárban úszik hajlékom. Jóságosan mosolyog s eltünik minden bánatom. Rám néz s már tudja kívánságom. Kezét szívemre teszi s már nincs is óhajom... — És aztán távozik... de fény, illat, melegség marad a nyomában s én ezekből élek jövő látogatásáig!

... Így tesz velem a királyok Királya, így veled, így mindenkivel, aki *szeretettel* várja... És hinnétek-e, hogy vannak szerencsétlenek, kik jöttét *nem* óhajtják? kik lakásuk ajtaját durván becsapják Előtte?...

Ó! Ösmeritek-e ezt a Királyt?... *Benz-Csáky Ilona.*

X. Piusz pápa a szentség fényében.

A SZENT-PÉTER-TEMPLOMBAN 1923. június 29-én XI. Piusz pápa jelenlétében leplezték le a szentéletű X. Piusz pápa szobrát, melyet a X. Piusztól kinevezett bíborosok készíttettek. A gyönyörű márványszobor álló helyzetben ábrázolja a nagy pápát, amint kezeit kitárva és tekintetét égre emelve a kitört világháború megszünéséért esedezik az Istenhez.

Egy másik, nem kőbe vésett emléket emelt az Eucharisztia pápájának Forbes angol író, mikor nem régen megírta X. Piusz pápa életét, mely 1923 végén német fordításban is megjelent.[1] Az Örökimádás olvasói bizonyára szívesen hallanak egyet-mást, amit eddig még nem tudtak X. Piusz pápáról. Mivel már hivatalosan is megindult a vizsgálat a nagyerényű pápa szenttéavatásához, Forbes alapján néhány csodás eseményt közlök, amelyek igazolják, mily kedves volt Isten előtt már életében is X. Piusz pápa.

Egy fiatal angol hölgynek feje és nyaka tele volt nyitott sebekkel, melyekből állandóan folyt a váladék és amelyek sehogy sem akartak

[1] Papst Pius X. Ein Lebensbild. Deutsche Bearbeitung nach F. A. Forbes. Freiburg im Breisgau, 1923. Herder. 177 oldal.

begyógyulni. Mikor egyszer az Apostolok Cselekedeteit olvasta, nagyon elfogta a Rómába való zarándoklás vágya. Ha szent Péter árnyéka meggyógyította a betegeket, így gondolkozott magában, akkor az ő utódjának árnyéka is megteheti ezt. Édesanyja végre engedett a sok kérésnek és elindult leányával Rómába. A két hölgy negyven más zarándokkal együtt jutott be a Szentatyához. A pápa lassan végighaladt a zarándokok között és majd ehhez, majd ahhoz intézett néhány szót. Az előtte térdelő beteg angol hölgyhöz nem szólt, csak megáldotta. Ez mindjárt érezte, hogy valami változás ment benne végbe. Amint hazaértek a szállóba, az anya leoldotta a sebeket borító kötőket s ime, a csunya sebek helyett tökéletesen begyógyult sebhelyeket pillanthatott meg az örvendező anyai szemed.

Nagy feltünést keltett és nyilvánosságra jutott egy másik eset. Két firenzei apácáról van szó. Súlyos betegségük miatt nagynehezen tudtak Rómába utazni. Mindenki, aki csak látta őket, nagy részvéttel telt el irántuk. Rómában sikerült nekik a Szentatyához bejutni. Itt csak egy, de nagy kérésük volt, a Szentatya gyógyítsa meg őket. «Miért akartok meggyógyulni?» kérdezi őket a pápa. «Hogy még sokat dolgozhassunk Isten dicsőségére» volt a válasz. Erre X. Piusz fejükre tette kezeit és megáldotta őket. «Bízzatok», felelt a Szentatya, «meg fogtok gyógyulni és sokat dolgozni Isten dicsőségére.» Ebben a pillanatban meg is gyógyultak. A pápa meghagyta nekik, hogy erről ne szóljanak senkinek. Azért mégis kitudódott a dolog. Hiszen alig vonszolták magukat, mikor bementek; s mint erős, egészséges nők jöttek ki. A künn állók a legnagyobb lelkesedéssel köszöntötték őket. Csak a kocsis nem akarta a dolgot megérteni s nem volt hajlandó őket hazaszállítani. «Azokat az apácákat akarom látni, akiket idehoztam, vagy a holttestüket», szólt indulatosan. «De hiszen mi vagyunk azok», feleltek a meggyógyítottak. «Nem», erősítette a kocsis, «az a kettő, akit én hoztam, félhalott volt, önök nem is hasonlítanak hozzájuk.» Arról nem tudunk, hogy végre engedett-e az erélyes kocsis. De annyi bizonyos, hogy ha nem engedett, gyalog is szépen haza tudtak menni.

Még feltünőbbek azok a csodás gyógyulások, melyek a Szentatya imájára és áldására Rómától messze, más országban, sőt idegen földrészen történtek. Hadd mondjak el ezek közül is egyet. A keletindiai Belgaumban Zotelle Angela, az ottani Szent József-zárda főnöknője, 1897 óta alsó testében sokat szenvedett. Kétszer operálták, de hiába. Gyógyulásáig körülbelül húsz orvos kezelte. A baj nem szünt meg, hanem átterjedt a gyomorra is. Jó idő óta csak tejet tudott inni. 1914. január havában állapota válságos lett. Ekkor a beteg tudta nélkül egy zárdában nevelt árvaleányka levelet írt a Szentatyának, amelyben kérte őt,

hogy gyógyítsa meg a beteg főnöknőt. Febr. 7-én a házi lelkész táviratot kapott Merry del Val bíboros-államtitkártól azon örvendetes tartalommal, hogy a Szentatya a kért áldást megadta. Miután a beteg, akit közben ellátták a szentségekkel, a pápai táviratot elolvasta, felkelt, felöltözködött, enni is tudott minden nehézség nélkül. Tökéletesen meggyógyult.

Ez az esemény egész Indiában nagy feltűnést keltett. A pogány orvos kijelentette, hogy természetes úton nem magyarázható meg. A csodás gyógyulásról maga a goai érsek, Keletindia pátriárkája, küldött jelentést 1914. júl. 31-én Bacilieri veronai bíboros-püspöknek, melyhez hiteles orvosi bizonyítványokat és más tanuknak kijelentéseit csatolta.

Mikor ezek a csodás dolgok szóbakerültek a Szentatya alázatosságában azt szokta mondani: «Nincsen bennük semmi részem; a pápai hatalom mívelte őket».

***

Míg a Szentszék ezen eseményeket felül nem vizsgálja és csodáknak nem nyilvánítja, addig tartózkodnunk kell minden nyilatkozattól. De a jövő valószinűleg igazolni fogja azt a címet, mellyel Rómában még életében megtisztelték X. Piusz pápát, mikor «Santo»-nak (Szent) nevezték el. Minden jó keresztény örülhet X. Piusz megdicsőülésének, főkép azonban a legméltóságosabb Oltáriszentség buzgó imádói, mert X. Piusz pápa uralkodása korszakalkotó a titkos mély Szentség tiszteletének történetében. Ő megdicsőítette az eucharisztikus Királyt és érte lángolt buzgalmában; azért a szentségház hatalmas lakója viszonzásul felmagasztalja hű szolgáját és a szentek fénykoszorúját fonja feje köré.

P. Várkonyi Fidél dr.
S. O. Cist.

Imádság a lelkipásztorokért.

Briand, az egyházellenes francia államférfi — akinek nevéhez fűződik a francia kolostorok és szerzetesiskolák ellen irányuló törvények keresztülerőszakolása — a kamarában egy alkalommal mégis e szavakat ejtette el: «*Nous avons tous intérêt à l'avoir de bons prêtres.* — *Mindnyájunk érdeke, hogy jó papjaink legyenek*». A minisztert tisztán politikai szempontok vezették e nyilatkozat megtételére: jó papok — jó népet jelentenek és könnyű kormányzást.

Minket egészen más, magasabb, szent elvek és célok vezérelnek, amikor mi is azt valljuk: «*Mindnyájunk érdeke, hogy jó papjaink legyenek!*»

Az eucharisztikus Úr Jézus gondviselője, kiszolgáltatója a pap. Az Ő gyermekeinek nevelője, pásztora a pap. Magának az édes Jézusnak

alteregója, második énje a pap. Hát hogyne imádkoznánk a kegyelemért: adjon az Úr nekünk olyan lelkipásztorokat, akik méltóképen képviseljék lelkünk legfőbb Papját, Királyát!

A következő imádságot szeretettel ajánljuk kedves olvasóink szíves figyelmébe: komoly, jó imádság ez a lelkipásztorokért. Ha ez az imádság megnyeri az *Örökimádás* táborának tetszését, úgy mondjuk el ezt gyakran. Az imádság így szól:

Édes Jézus, a papoknak atyja, ajándékozd meg minden papodat a Szentlélek hét ajándékával, hogy mindenkinek mindenévé lehessenek. Adj nekik türelmet a kicsinyekkel, alázatosságot a szegényekkel, részvétet a szenvedőkkel szemben. Tedd őket fáradhatatlanokká a tanításban, kitartókká a bűnbánat szentségének kiszolgáltatásában, tedd őket a gyakori szentáldozásért buzgólkodókká. Legyenek félelmesek a pokol hatalmai és azok előtt, akik velük tartanak; a jóakaratúak számára pedig legyenek a béke hírnökei. A Te áldásod kisérje őket minden útukban; szálljon le oda a Te békéd, ahová betérnek; akit megáldanak, azokat Te is áldd meg. Tedd őket apostolokká, tedd őket szentéletűekké. *Szeplőtelen Szűz Mária*, Magyarország Nagyasszonya, esdj ki számunkra sok szentéletű papot! *Ó, édes Jézus*, adj nekünk szent Szíved szerint való lelkipásztorokat! Amen.

Dr. Hidasi József.

KRÓNIKA

Szent József oltárunk. Miután az Erzsébet királyné szobor helyére szép Szűz Mária-oltár került az Örökimádás-templomban, a régi kis Mária-oltár szobra helyébe szép szent József képet csináltatott saját költségén ügyvezető-igazgatónk. Október 29-én ő avatta fel az oltárt szent József tiszteletére. Szentbeszédjében szent Józsefet, mint a családok erősségét mutatta be, majd fényes segédlettel ünnepi áldást tartott. A szent József-litánia és a legméltóságosabb Oltáriszentséggel adott áldás után segédletével a hajóba vonult a szent József oltárhoz. Miután a képet ünnepélyesen beszentelte, a templom lelkésze szép alkalmi imát imádkozott elő a hívek nevében. Majd Te Deummal fejeződött be a bensőséges ünnep. Most már az egész Szent Család képviselve van templomunkban, kövessük szent Józsefet és szűz Máriát mi is a szentségi Jézus szolgálatában.

Gyüjtés az egyetemi templomban. Reiner Irma úrhölgy, Révay Simonné grófnő és Hajós Lajosné úrnő az Oltáregyesület céljaira az idén is gyüjtést rendeztek az egyetemi templomban. A gyüjtés eredménye *346.440 K* volt. A szentségi Jézus fizessen meg az értelmi szerzőnek, a gyüjtőknek és az adományozóknak érdemeik szerint.

Adományok. Buzdító és kérő szavunk előtt ismét három megértő szív nyilt meg *Turáról* «**Erzsébet**» 200.000 K-t, *Budapestről* **Kövesdi Éva és özv. Komlóssy Istvánné** 100.000—100.000 K-t adományoztak az Országos Központi Oltáregyesületnek. Ezáltal előbbi *alapító tagia*, utóbbiak pedig *jótevői* lettek az Oltáregyesületnek. Neveiket a központ megörökíti s a tagok imáiba ajánlja.

Beszámolók közül ki kell emelnünk a tabáni Oltáregyesületét. Igazi eleven élet lüktet az egyesületben. Ft. *Radeczky Sándor* káplán úr igazgatása alatt részt vettek a hitéletet érdeklő minden mozgalomban, nemcsak mint segítők, hanem legtöbbször mint *kezdeményezők*. Éljenek!

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

X.

Nem bánom, olvassa hát le. Csak ön ne hagyjon cserben engemet — válaszolt a pap palástolt megnyugvással, mikor látta már, hogy Tamás az ostromban hátrál. E pillanatban tudta már, hogy Tamás nem fogja megtenni, hogy beszédét úgy olvassa fel. Az önérzete nem fogja engedni.

— Hidegvér és nyugodtság — folytatta tovább. — Minden zsidógyerek föl mer menni a pódiumra s akármiről tud és mer teletűdővel beszélni, csak a mi embereink szerénykednek akkor is, mikor semmi okuk sincs rá. Még csak az kellene! Szép is volna!

Tamásra láthatólag jótékony hatást gyakorolt a pap érvelése. Megadta magát. A pap távozóban még beszélt olyasféléket, hogy hozzá kell szoknia a nyilvános szerepléshez s hogy a nyilvánosság szinte termékenyítőleg hat értelmünkre, gondolkodásunkra; új meg új gondolatokat, ötleteket szabadít fel s hív ki a lelkünkből, amik enélkül tán örökre ott benne maradnának. A sasmadár se tud repülni, ha kalitkában van. De engedje csak föl valaki a magasságba, változatosabbnál változatosabb figurákat rajzol az égre, élvezi a messze kék eget s mindig magasabbra tör. Tamás nem igen figyelt már e beszédre. A gondolatait majd ahhoz a képhez fűzi, amelyet otthon a gimnázium tanári szobájában látott s amelyet egy napra sem tud elfelejteni — ezen járt már az esze. A lelke mélyén örült is neki, hogy itt az alkalom s pedig kitűnő alkalom, hogy régóta dédelgetett eszméit e képpel kapcsolatban föltárja, átadja másoknak is s ha meghallgatják, bizonyára többen lesznek, akik legalább egy lépéssel közelebb jutnak az oltárhoz s szívük dobbanása élénkebb lesz az Oltáriszentség gondolatára. Kikisérte a siető papot egészen a kapuig, aztán fölszaladt szobájába, ott egy percre megint letérdelt imazsámolyára, majd odaült asztalához és még azon melegében papirra vetette beszédének vázlatát. Kellett is vele sietnie, mert az ünnepély

napja veszedelmesen közel volt már. Nem sokáig kellett gondolkodnia; csak úgy tolultak tollára a szavak: Mélyen tisztelt imádó tábora az Oltáriszentségnek! Nézzenek végig multjukon; rajzolják meg magukban azt a vonalat, amelyik azt az utat jelzi, amelyen öntudatuk első percétől kezdve egész idáig, e terembe elérkeztek. Ezen az életvonalon találni fognak sok olyan pontot, amelyet soha megérteni nem fognak, amelyről önmaguknak számot adni nem tudnak. Minden lépést öntudattal és akarattal tettek, mégis azt mondom, sok olyan lépés történt, sőt a legtöbb úgy történt, hogy most mindegyikünknek megvan az oka a kérdést föltenni önmagának: hogy' történt ez, meg amaz, hogy' tudtam azt megtenni? Vannak ott abban a multban pontok, amelyek mint szégyenfoltok égetik a lelkünket s vannak viszont olyanok, amelyekre visszagondolva nemes büszkeség, jóleső öröm sugara gyullad ki bennünk. Gondolatainknak és tetteinknek, meggyőződésünknek és megnyilatkozásának valami sajátságos keveréke az a mult, se nem fényes teljesen, se nem sötét egészen. Vannak ott lépések, amelyek nem oda dobbantak, ahová szánva voltak; gondolatok, melyek megvalósulásukban kificamodtak; szándékok, melyek csirában maradtak; cselekedetek, melyek tragikusnak igérkeztek s édes gyümölcsöt termettek. Megállapításomat mindenki saját magával illusztrálhatja. Vagy vessünk egy futó pillantást az emberiség történelmére. Ha ezt teszem, a haragvó tenger jut eszembe. Mennyi ott a nyugtalanság, a féktelenség és meghunyászkodás; mennyi ott a bűn és erény, a hős és ripők; mennyi ott a vér, amely a kenyérért és világnézetért folytatott és állandósult viharzó harcok nyomában ömlött ki! Micsoda kultúrák és micsoda rombolások! Mekkora szenvedélyek s minő apostolok! Mily magas emelkedések s mily mély sülyedések! Mennyi lángész, mégis milliónyi csordanépek! Ki érti ezt meg? S mindezt emberek csinálják végig, akik születnek és meghalnak, kik testvéreknek mondatnak. Az ember, aki húsból és vérből van, akinek mása nincs, mint egy agyveleje, egy szíve és tíz ujja s az is rövid időn belül a férgek takarmánya lesz. Ami egyebe van, az közös az állatokkal. Önök, látom, tiltakoznak. Akarom is, hogy tiltakozzanak. Szivesen hallom és veszem tudomásul, ott ég önöknek a szemében: a lélek! Ez csak megerősíti első következtetésemet. De addig is nézzen mindegyikünk önmagába s kiki lássa meg ott összefoglalóan indulatait, érzelmeit, vágyait, gondolatait. Hogy' kavarognak azok, hogy egymásba vannak szőve, mennyire színezik, befolyásolják egymást, mennyi marad rejtve s mennyi tör a fölszínre erény vagy szenvedély, áldozat vagy hajthatatlanság alakjában. Egész tenger egy kicsike, törékeny edényben, melynek neve: ember. Aztán röptében pillantsanak végig a világon: micsoda forrongó nyüzsgés, lüktető tempója annak az áradatnak, amit életnek mondunk.

Ha valami varázstükörben egyszerre láthatnánk mindent, ami — hogy többet ne mondjak — csak e városban egy félórán belül történik az emberek által és az embereken bévül, beleszédülnénk e látványba s a borzadály sikoltása törne föl belőlünk: ó, ember! Ki tudna téged lélek nélkül megérteni? Ki tudna kultúrádnak, rohanó történtésednek értelmet adni lélek nélkül? Hisz, ha lelked nincs, ezek nélkül is megélhetsz. Ha pedig lelked van, akkor még nagyobb talány vagy. Tested a szétbomlásnak jegyeztetett el már születésedben; fészke és eszköze a bűnnek, társ a jóban és rosszban, céltáblája és melegágya a betegségeknek, hogy kitermelje magából a halál fáját. Ime az egyik titok: az ember.

A másik, amiről az emberrel kapcsolatban beszélni akarok: az Oltáriszentség. Titok a létezése. Ki tudná megmondani: miért adta az Úr Jézus, mi indította Őt arra, hogy testével is köztünk legyen állandóan. Ha magyarázzuk is ezt túláradó szeretetével, ki méri meg annak arányait? Míg e szentséges testnek egész jelentőségét teljesen fölfogni nem tudjuk, pedig soha nem tudjuk, addig értelmünkre nézve megközelíthetetlen, meg sem sejthető ama szeretetnek nagysága sem. Titok az Oltáriszentség mikéntje; nincs felelet, nincs megoldás arra a kérdésre: hogyan lesz és hogyan van jelen a kenyér és bor szinei alatt a Megváltó teste és vére s ezek révén egész emberi és isteni természete, egész személye. Még megfoghatatlanabb az Istenember tevékenysége az Oltáriszentségben: mit és hogyan működik ott? Hogyan sugározza erejét a tabernakulum csendjéből híveire s az egész világra, hogyan száll onnét imája megszakíthatatlanul Isten elé, hogyan történik önfeláldozása a szentmisében, a Mindentudó tudná csak megmondani: hányadszor már, hogyan egyesül az emberrel a szentáldozásban? Nem lehet azt gondolnunk, hogy a katekizmus végképen kimeríti feleleteivel az Oltáriszentségnek minden hatását. Szó sincs róla. Azok a feleletek, alig egy-két általános megállapítás, inkább csak sejtelemszerű, vagy mondhatjuk úgy is: szembeszökő tény, amikre rövid negyedórai elmélkedés után bárki rájöhet; de hol van e mélységeknek feneke, e kimeríthetetlenségnek határa, amiket kimérni, kitapogatni két évezred lángelméinek nem sikerült. Nem is fog sikerülni soha, mert még a kisebbik titkot: az embert magát sem tudjuk soha megismerni lényegének kuszált szövedékű mivoltában, annál kevésbbé az Oltáriszentséget, amelyben bennfoglaltatik az az első titok: az emberiség is s azonfelül a mérhetetlen isteni többlet. Ime a második titok: az Oltáriszentség.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **Dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: **Kohl Ferenc.**

XXIV. ÉVF. 1924 MÁJUS—JÚN.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Jelen példány 5000 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

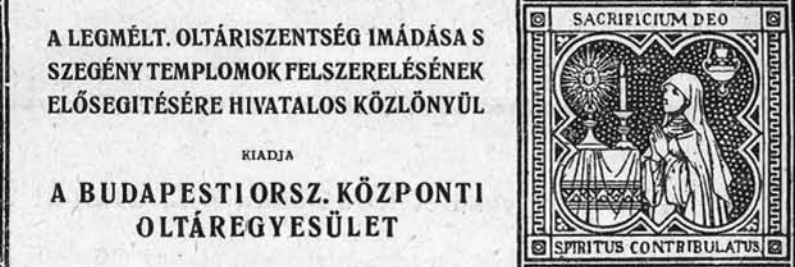

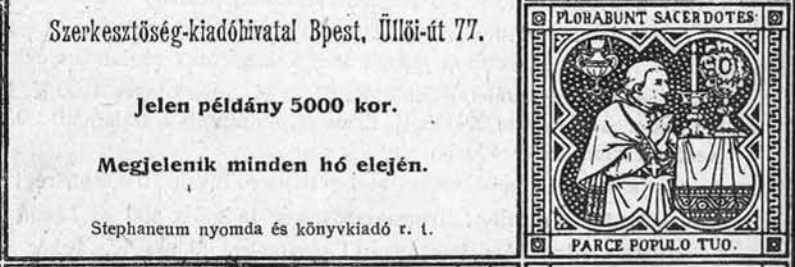

TARTALOM: *Dr. Mátrai Gyula:* Apostolkodjunk. III. — *Eőri János:* Nyitány az Oltáriszentség diadalmenetéhez. —*P. Le Bufle* elmélkedéseiből. (Angolból fordítva.) — *Dr. Nagelreiter Alajos:* Történelmi eucharisztikus csodák. — *Eőri János:* Az üdvösség kenyere. — *Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről:* Az igen csodálatos szentség. — *Unkelhäusser Ferencné:* A kék madár. — *Reiner Irma:* A Jézus Szíve-ájtatosságot Magyarországon különösen is kell terjeszteni. — *B. Cs. I.:* Drágalátos szent Ostya. (Olaszból.) — Oltáregyesületi élet. — Tárca: *Eőri János:* Fölkel a Nap. — Irodalom.

Kettős számunk:

Lapunk megjelenésének késése a nyomdászsztrájk miatt történt. Hogy az egymáshoz amúgyis közel eső két szám szállításánál megspóroljunk valamit, összevontuk a két — május—júniusi — számot. A jelentékeny áremelés kényszerített bennünket arra, hogy az «Örökimádás» e dupla számának árát 5000 koronában szabjuk meg. Aránylag még mindig a legolcsóbb újság az «Örökimádás».

Itt említjük meg, hogy az «Örökimádás»-t a vakációi hónapokra is összevont alakban jelentetjük meg július 1-én.

Előfizetni még mindig lehet, amikor is az eddig megjelent számokért 15.000 korona küldendő be. Legjobb egy levelezőlapon kérni az eddig megjelent számokat s a kiadóhivatal mellékeli a számlát, hozzáadva a csekklapot, amelyen az összeg beküldhető.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat (régi évfolyamok) példányonként 600 K.

Örökimádás folyóirat (1923. évf.) példányonként 2500 K, előleg 1924-re egyelőre 20.000 K (minden számon jelezve lesz a füzet ára), régi teljes évfolyam 15.000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 5000 K, **Vezérkönyve** 4000 K, **Felvételi füzete** 600 K, **Félmázados története** 20.000 K, **Érme** (aluminiumból szalaggal) 20.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 400 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 10.000 K, régi egyes példányok 500 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség Indulója 500 K, **Zászló levelezőlapja** 1000 K.

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 10.000 K, **Fehér liliom** 2000 K, **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 200 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 200 K, **Levélzáróbélyeg** (gyermekszövetségi) ívenként 500 K, darabonként 50 K.

Különféle: **Havi magány** (Nádasdy Márián) 10.000 K, **Az Eucharisztia zenéje** 1000 K, **Kánter Károly** emlékkönyv 20.000 K, **Szent Zita élete** 2000 K, **Szent Zita élete** egyszerűbb kiadásban 1000 K, **Litánia** (latin szöveggel) 500 K, **Litánia Szent Józsefről** 500 K, **Levelezőlapok** (Örökimádás-templom) 1000 K, **Kánter Károly emlékképek** 500 K.

Apostolkodjunk

III.

Az OLTÁREGYESÜLETEK tagjai nemcsak szentségimádásra és a szegény templomokért végzendő munkára vállalkoznak, hanem tehetségük szerinti adományokkal is támogatják a Központot, hogy a munkára kész kezek mindig találjanak megfelelő anyagot, amelyet szakértelemmel és imádságos szorgalommal az Úr Jézus nagyobb dicsőségére feldolgozhatnak. Mennél többfelé oszlik meg az áldozatkészség — természetes — annál kisebbek és gyengébbek megnyilvánulásai. Jól tudja ezt mindenki. Nem is akarunk senkinek szemrehányást tenni, mikor a Központba befolyt adományok csekélysége fölött panaszkodunk. Csak egy új terepet akarunk mutatni az apostoli lelkeknek, amelyen különösen várva-várja tevékenykedésüket a központ.

Lelkem visszaszáll a multba. Kisgyerekkoromban láttam, de csak most értem meg azt a buzgó oltáregyesületi hölgyet, aki nagyrészt protestánslakta vidéken, hitközönyös katholikusok között kilincselt, beszélt, agitált és gyűjtött az oltáregyesület céljaira. Az eucharisztikus Jézussal megismertette az embereket s aztán kezükbe adta az «Örökimádás»-t és megmagyarázta, hogy Érette áldoznunk is kell valamit. Minden adományt szeretettel fogadott s annak idején az «Örökimádás» nyugtázta ezen adományokat. Most is erre van szükségünk. Az oltáregyesület apostoli lelkületű tagjai kell, hogy állandó propagandát fejtsenek ki egyesületük érdekében. Mikor az «Örökimádás»-t olvasom, kiválasztom belőle azt, ami az én lelkemet leginkább megragadta. Ennek a cikknek a tartalmát jól szívembe vésem és a legelső társaságban elmondom, mit olvastam. Ehhez a cikkhez fűzöm azután a mondanivalómat, az Oltáregyesületről, amelyik célját és természetét illetőleg minden más egyesület fölött áll; az «Örökimádás»-ról és «Jézusom Örömöm»-ről, mint az eucharisztikus eszmék hirnökeiről. Lesznek, akik a kritika éles nyelvével akarnak elébevágni törekvéseinknek, de az apostoli szív mindig találékony lesz a feleletadásban, az Oltáriszentség közelében tanult sze-

retet mindig elég okos lesz ahhoz, hogy szelid szavakkal lefegyverezze az ellenfeleket. Az érdeklődőknek mindjárt ajánljuk is föl közvetítésünket. Fogadjuk el az adományt A Központból, vigyünk neki róla nyugtát. (Az «Örökimádás» kis terjedelme miatt ugyanis nincs módunkban minden adományt a lapban nyugtázni.) Nem ajánlom általánosságban, de néhanéha gyűjtést is rendezhetünk. Különösen egyesületekben, egyházközségekben százalékot biztosíthatunk előadások, mulatságok alkalmával stb.

Az «Örökimádás» folyóiratot pedig elolvasás után szintén bocsássuk apostoli körútra. Adjuk oda a szomszédnak, ismerősnek. Azután érdeklődjünk, olvasták-e ezt vagy azt. Nem volna-e kedvük megrendelni, mert mi szívesen közvetítenők. Ha valaki kifogásokkal áll elő, tanítsuk meg, mit kell az ilyen folyóiratban keresni; magyarázzuk meg, hogy ennek nem külső szépségével, megkapó nyelvezetével, az irodalomban úttörő jellegével kell ékeskednie, hanem tartalmat akar adni a lelki életünknek; világítani, vezetni, tökéletesíteni abban a szent szolgálatban, amellyel a közöttünk lakó Szeretetnek tartozunk. Ahol az «Örökimádás» direkte nem szívesen látott vendég «elvek» miatt, ott «véletlenül» ottfelejthetjük, hogy talán Nikodémus módjára közeledjék először olvasója a halvány mécses világította tabernakulumhoz és később a Mestertől megerősítve és félretéve az emberi félelmet, ő is beálljon a dicsőséges Szentostya imádóinak, az angyali kenyér élvezőinek, az áldozatos lelkeknek táborába.

Mennyit tehetnénk ilyen és hasonló apostolkodással? Most még nem mondhattunk el mindent, itt csak egy-két példát adtunk. A találékony szeretet ezer újabb módját és alkalmát fogja kitalálni az apostolkodásnak.

Az anyagi segítség és az «Örökimádás» ügyeért való buzgólkodás mellett még egy *sürgős feladat* vár az Eucharisztiáért apostolkodó lelkekre: ez a szukkreszcencia: az eucharisztikus tábor létszámának gyarapításáról való gondoskodás, a fiatalságnak ily irányú nevelése által. Az országos központban boldogemlékű igazgatónk, Kánter Károly, ép azért egyezett bele az Eucharisztikus (oltáriszentségi) Gyermekszövetség — a Lányok és Ifjak Eucharisztikus Szövetsége — alapításába, hogy belőlük az Oltáregyesület számára kész eucharisztikus lelkek verbuválódjanak. Ezen gyermek, illetve ifjúsági eucharisztikus egyesületek a meglevő ilyen egyesületeink eucharisztikus szakosztályaiként is működnek, illetve előkészíthetik tagjaikat arra, hogy valamikor (már a 16. életévtől kezdve lehet) az Oltáregyesület buzgó tagjaivá lehessenek. Az ilyen irányú tevékenységünknek is lehet a kezdete, hogy a «Jézusom Örömöm» oltáriszentségi gyermeklapot, az «Örökimádás» gyermekét adjuk körzetünkben a gyermekek kezébe. (Kiadóhivatala ugyanaz, mint az «Örökimádás»-é, IX., Üllői-út 77. szám alatt; a különbség csak az, hogy ez szeptember—júniusig, vagyis 10 példányban jár az iskolai év alatt. A gyermekek igen szeretik képei és csevegő hangon tartott, de mindig a Legszentebbre vonatkozó tartalma miatt.) Mikor már többen lesznek olvasói, a gyermekek maguk fogják kérni lelkipásztorukat — vagy talán ebben is közvetíthetünk — hogy őket is tegye a Jézuska szövetségeseivé. Buzgó oltáregyleti hölgyek fölajánhatják közreműködésüket a gyermekek foglalkoztatására, kirándulások, játékok vezetésére stb....

Ime egy pár elhanyagolt tere az apostolkodásnak. Tegyük meg mi a magunkét. Mint X. Pius pápa mondotta egykor a nála járt boldogult Velics páternek: «Tégy, amit tehetsz a katholikus művészetért», mi is halljuk meg a Központ sürgető kérését: «Tégy meg mindent, amit tehetsz a legméltóságosabb Oltáriszentség szent ügyeinek előmozdításáért». Hisszük, hogy a központ kérése nem lesz a «pusztában kiáltónak szava».

Dr. Mátrai Gyula.

Nyitány az Oltáriszentség diadalmenetéhez.

(Sacris solemniis.)

E szent ünnepnapon csendüljön az öröm
S a dal magasztalón a szívből törjön föl;
Mi régi volt: muljon; — a szív, a szó, a tett
Minden, minden megújuljon.

Emlékezzünk ma, hogy éltének estelén
Krisztus övéinek — nekik mint jó testvér —
Étkül bárányt adott s kovásztalan kenyért,
Mint ősörvény szokása volt.

Asztalbontás után az Úr saját testét
(A bárány jelzé már mint lelkük ételét)
Adá hiven nekik s hisszük: egész testét
S egészen kapta mindenik.

Testét adá nekik, gyarlóknak, támaszát
S vérét, enyhiteni szivüknek bánatát;
Mondván: vérem ez itt — kehelyben adtam át,
Igyon belőle mindegyik.

Ekkép rendeltetett azon nagy áldozat.
S Urunk csak fölszentelt papokra bízta azt;
És nekik meghagyá: ez ételt és vigaszt
Vegyék s másoknak is adják.

Az angyali kenyér az ember étke lesz;
És mennyei kenyér, szinekbe rejtve, ez!
Csodák csodája lett az Úr, kit egykép vesz
Szegény, szolga és megvetett.

Kérünk Szentháromság, egylényű Istenünk,
Hogy úgy tekints le ránk, miképen tisztelünk;
Mutasd üdvünk útját s célunk add meg nekünk:
Örök fényednek szent lakát.

Fordította: *Eőri János*

P. Le Buffe S. J. elmélkedéseiből.

Azután mondá tanítványának: «Ime, a te anyád!»
(Szent János 12, 27.)

ÉLETÜNK legnagyobb örömeinek egyike az, ha beszélhetünk arról, akinek oldalán gyermekkorunkat eltöltöttük; Krisztus Urunk hasonlít hozzánk ezen vonásban. Ő is azt akarja, hogy mindenki ismerje és szeresse az Ő Édesanyját és amikor térdelünk Előtte, úgy beszél hozzánk, mint ahogy elmondanánk mi is jó barátunknak, milyen kedves és jóságos az, aki első lépéseinket vezette. Elmondja nekünk, hogyan tervezte örök időktől fogva, miképen fogja majd az Ő Anyját kegyelmeinek bőségével elhalmozni; beszél már zsenge korától fogva mutatkozó csodálatos erényeiről; hogyan növekedett kegyelemben és szentségben Isten és emberek előtt. Elvezet bennünket Názáretbe, oda ahol az angyal megjelent, hogy köszöntse a szent Szüzet; Zakariás házába, midőn először zendült föl örömtől ujjongó ajkairól a «Magnificat», azután a hegyeken át Bethlehembe, hol a Szűz Anya legelőször imádta leborulva isteni Gyermekét. Megsúgja nekünk, milyen gyöngéd anyai szeretettel gondozta Őt a sötét Egyiptomban, majd a távoli Galileában; beszél az ő odaadó anyai szeretetéről, azokról a gyöngéden vezető kezekről, melyek arra tanították az örökkévalóságnak Gyermekét, hogyan járjon azon a földön, melyet Ő maga réges-régen teremtett. Azután a város falain túl elvezet minket a kereszt tövébe és megmutatja az Anyának hősies szeretetét a Kereszt alatt! Azután hirtelen változás történik! Fölvisz a magas Mennyországba, az angyali karoknak seregén át, a kerubokon és szeráfokon túl, míg végre térdre esünk a Mennyország Királynéja trónja előtt. Ez a szerető Fiú nem tudta megvárni az idők végét, hogy magához vegye Édesanyját, azért sietve fölvitte haza, hogy ott együtt uralkodjék Vele!

Míg így csodálkozva és mozdulatlanul imádásban elmerülve térdelünk, azt látjuk, hogy Krisztus Urunk megáll egy kissé és reánk szegezi isteni tekintetét; ó, mily csodálatba ejt bennünket az Ő látása! Szemeiből csupa szeretet sugárzik! hangja az Ő nagy Szívének túláradó szeretetét visszhangozza! Ezeknek szemlélése visszavet minket kétezer esztendővel, vissza a Kereszt tövébe és ott haldokló isteni Mesterünk szemeibe tekintünk, nézzük széttépett és agyonkínzott szentséges Testét! Mélyen lehajtja töviskoronás fejét, egy csodálatos hang hallatszik kiszáradt izzó ajkairól, egy hang, mely arra szólít fel minket, hogy szeressük az Ő áldott Édesanyját! «Ime, a te Anyád!» «Az én Anyám Ő», szól Jézus, «de ezentúl a tied is! Ó, szeresd ezt az Anyát, kit haldokolva

adok neked; szeresd Őt, mert az Én Anyám, szeresd Őt, mert a tied is.» És elnémul a hang, még mélyebbre lehajol a nehéz fő, várva a mi válaszunkat!

Ó Jézusom, én Istenem, szerettem azt a földi anyát, akit nekem adtál, szerettem őt jóságáért, szerettem, mert szeretett engem. De ezentúl szeretni akarom mennyei Anyámat is, szeretni Őt teljes szívemből, igaz gyermeki szeretettel! Mint régente szent János, úgy én is magaménak tekintem, édesanyámnak nevezem! Köszönet édes Jézusom, hogy nekem adtad a Szűz Anyát! Köszönet mindazon szeretetért, amellyel szeretett engem az elmult években! Add, hogy mindig jobban és jobban ismerjem és szeressem az én Anyámat!

«Sem Betlehem, sem Názáretnek városa
Nem kedves, ha nincs benn az áldott Mária;
Maga a Menny sem volna oly édes soha:
Ha Jézussal nem lenne ott Szűz Mária!»

«Emlékezzél meg Rólam és látogass meg Engem.»
(Jeremiás XV. 15.)

Ezen szavak az emberi szívnek felkiáltása Istenhez, de tekinthetjük őket úgy is, mint a Szentségi édes Üdvözítő panaszosan esdő szózatát hozzánk: «Te kicsiny ember, emlékezzél meg Rólam és látogass meg Engem». Ime, az isteni Mester emberi Szívének örökös kiáltása hozzánk szeretetért. Amint régmult időkben, holdvilágos éjszakán az Olajfák hegyének lejtőjén halálos küzdelmében odavánszorgott apostolaihoz, hogy szenvedéseiben való részvétükkel enyhítsenek rajta, épúgy most is a Szentségházból könyörögve kéri Jézus Szentséges Szíve a mi barátságunkat; keres egy szívet, amely teljes elhagyottságában barátkozik Vele. Amikor a haldokló lator rendetlen életének hajótörött romjaira tekint, szegény elvadult szíve arra kéri a Mestert, emlékezzék meg róla és íme, az élet és halál Ura meghallgatja könyörgését. Most is ugyanaz a szerető Mester kér bennünket, hogy emlékezzünk meg Róla; sőt esdve könyörög barátságunkért és lanyha szívünknek viszontszeretetéért.

A hatalmas embernek segélykiáltása valami rettentően fájdalmas és ijesztő benyomást tesz reánk; itt pedig a leghatalmasabb ember, az Isten-ember idéző felszólítása kiált felénk: «Emlékezzél meg Rólam és látogass meg Engem!» És mi tagadólag válaszolnánk Neki? Visszatart-e bennünket a fáradság vagy költség, vagy bármely más áldozat közelálló szeretteinktől, ha tudjuk, hogy fájdalmat szenvednek és vágyakozva hívnak? Az a tizenkilenc évszázados Fogoly, akinek a sok százezerre menő háladatlan lélek bűne oly nagy fájdalmat okoz, aki szomorkodva látja azoknak hűtlenségét is, kik arra hivatottak, hogy Neki teljes odaadással szolgáljanak, ma és mindennap türelmesen várakozik, epedve

óhajtja, hogy fölkeressük Őt és elhagyatott fogságában leboruljunk Előtte. Ó! mily gyakran virraszt egyedül!... «Olyanná lettem, mint a pelikán a vadonban... Őrködtem és olyan lettem, mint a magános veréb a háztetőn.» «Emlékezzél meg ezen dolgokról, Jákob és Izrael, mert te vagy az Én szolgám. Én teremtettelek téged, az Én szolgám vagy te, ó Izrael, ne feledkezzél meg Rólam.» Isten elhagyatott — mily gondolat ez! — Elhagyatott! És mienk, csakis mienk az a csodálatos kiváltság, hogy meglátogathatjuk Őt. Nem az angyalokat óhajtja látogatóinak, hanem az embereket!

Ó Jézusom! én Istenem! mennyire elhanyagoltalak Téged! Hányszor, de hányszor hallottalak, de nem hallgattam meg szavaidat: «Olyan lettem, mint az idegen az én testvéreimhez... és kerestem valakit, aki szomorkodik Velem, de nem volt senki, és olyant, aki megvigasztal, de nem találtam». «Fogoly voltam és nem látogattál meg Engem». Igen, Uram! Te idegen voltál nekem. Oly közel voltál hozzám és nap-nap után elmentem ajtód előtt, de nem tértem be Hozzád, hogy csak egy szót is szóljak Hozzád és így megrövidítsem magános virrasztásod hosszú egyformaságát! Elmentem más barátaimhoz, de Hozzád! Így volt ez a multban, Uram Jézus, de bocsásson meg nekem irgalmasságodban. Bocsásd meg ezen hosszú éveknek meggondolatlan könnyelműségét és engedd, hogy a mai naptól fogva az én szívem legnagyobb örömét a Te társaságodban lelje. Add Uram, hogy szeressem «a Te házadnak gyönyörűségét és azt a helyet, ahol a Te dicsőséged lakozik».

Ó! mennyire szégyenlem, hogy oly lanyha voltam a Te szolgálatodban, Uram, hogy oly könnyen ellankadtam, amíg a Te Szíved kimerült annak váratában, hogy értem szenvedj és meghalj a keresztfán!

Történelmi eucharisztikus csodák.

Brüsszel városát 1333-ban csodálatos esemény hozta izgalomba. Berg Henrik, cambriai püspök 1493. május 1-jén keltezett pásztorlevelében az esemény pontos leírását adta meg, miután behaló jogi vizsgálatot rendelt el és erre vonatkozólag a löweni egyetem helyeslését is megszerezte. A pásztorlevélből a következőket emeljük ki:

«Szeretett fiaink Krisztusban!

Marschall Vilmos plébános és a Brüsszelben levő Notre Dame de la Chapelle nevű templomgyár elöljárói értesítettek minket, hogy az ottani templomban több mint 100 év óta gyönyörű ezüst edényben Krisztus szentséges vérétől festett korporálét őriznek és tisztelnek.

Tudomásunk szerint egy papnak a holtakért való megemlékezéskor kételyei támadtak a fehér bor állagi átlényegüléséről Krisztus dicsőséges testének vérévé. Vigyázatlanságból felborította a kelyhet, amelynek tartalma a korporáléra ömlött. A fehér borszín külsőleg is a vér színét vette föl, úgy hogy az egész korporálé vérvörössé lett.

«Szűz Mária által Jézushoz.»

Ettől az időtől kezdve ez a korporálé a hívek mély tiszteletének tárgya, melyet régi idő óta a szent kereszt megtalálása és felmagasztalása ünnepén szoktak a híveknek megmutatni. Sok bíboros és néhány elődünk a cambriai püspöki széken ezt a templomot búcsúkkal és kiváltságokkal látta el. Legutoljára 1400-ban őméltósága János reimsi érsek vizsgálta meg e korporálét.

Mivel e hosszú idő folyamán nevezett korporálé kárt szenvedhetett volna, az előbb említett plébános és elüljárók arra kértek, hogy vizsgáljam meg a korporálét és újítsam meg az elődeimtől adott kiváltságokat. Kérésüknek engedve, elmentünk a N. Dame de la Chapelle nevű templomba és helynökünk, néhány theologiai tanár és világi meg szerzetespapságunk jelenlétében a csodálatos korporálét megszemléltük. Miként mindenki láthatta és most is láthatja, mi is úgy találtuk, hogy meg van festve rózsapiros vérben és azt a jámbor meggyőződést nyertük, hogy az esemény azon módon történt, ahogyan azt elbeszélik. Úgyszintén megvizsgáltuk elődeinknek, az érsekeknek és bíborosoknak bizonyítékait, amelyek hasonló módon és egyöntetű meggyőződésben bizonyítják ezt a tényt...»

Megjegyezzük, hogy három cambriai püspök, a reimsi érsek, kilenc bíboros és IV. Jenő pápa († 1431) e szent korporálé tiszteletét helyeselték és búcsúkkal gazdagították. A reformációs idők zürzavaraiban ez a szent ereklye nyomtalanul eltűnt és azóta még nem találták meg.»

***

Raynaldi Baronius történetírónak hírneves folytatója 1392-ből a következő eseményt írja le:

A spanyolországi Monkada nevű városban egy papot erős aggályok gyötörték pappá szentelésének érvényessége felől. Ezzel logikus kapcsolatban folytonos kételyei voltak szent miséinek érvényessége felől is. Wiklef *hamis* tanainak egyike, melyet Baronius (1176-ban) tanusága szerint már az albigaiak is hirdették, úgy szólott, hogy sem méltatlan püspök nem szentelhet érvényesen papokat, sem méltatlan papok nem misézhetnek érvényesen. Az illető pap aggályainak oka az a körülmény volt, hogy az őt pappá szentelő püspök Kelemen ellenpápától kapta meg püspökké szentelését. Ebből azt a téves következtetést vonta le, mintha maga a püspök semmiféle hatalmat nem nyert volna a papszentelésre. E lelki zavarában elhatározta, hogy újra pappá szentelteti magát olyan püspöktől, akit a szakadás előtt szenteltek azzá. Hogy ez a jámbor, de kevésbbé felvilágosodott pap ekkora szentségtörést el ne kövessen, az isteni Irgalmasságnak úgy tetszett, hogy lelkigyötrelmeit a következőképen szüntesse meg.

Miközben karácsony ünnepén reggel szentmisét mondott, egy 4½ éves Phez Rozália nevű leányka a szent Ostya felemelésekor (Úrfelmutatáskor) csodálatosan szép gyermeket látott a pap kezében. Mikor édesanyja készülődött, hogy épen most megy haza, kérte anyját, hogy még maradjon a szép gyermek miatt, melyet a pap kezében tart. Gyermeki képzelődésében azt gondolta Rozália, hogy az a szomszédasszonynak újonnan született fia. Az anya, aki a látomásból semmit sem vett észre,

megpirongatta gyermekét és meg akarta győzni, hogy ő ezt csak képzeli. A leányka azonban továbbra is állította, hogy ő a szomszédasszony fiúcskáját látta a pap kezében. Erre az anya, hogy leánykája makacsságát megtörje, a leánykát a templomból egyenesen a szomszédné házába vezette és megmutatta neki a bölcsőben fekvő kisdedet, aki tehát nem mutathatta magát az oltáron.

A leányka pár pillanatra elhallgatott, de midőn Rozália édesanyjával a harmadik szentmisére visszatért — ünnepélyes énekes mise volt —, ekkor az Úrfelmutatás szent pillanatában ugyanaz a látvány bilincselte le tekintetét. A leányka meglöki anyját és kéri, nézze meg gyorsan a szomszédasszony gyermekét, amely ott az oltáron a pap kezében van. Az anya testi szemével semmit sem lát, de lelki szeme most megnyílik és valami természetfeletti látomást most lehetségesnek tart. Ezért a szentmise végeztével elmegy az illető paphoz és elmondja neki az esetet, aki ezen fölötte csodálkozva, megkéri mindakettőt, hogy következő reggelen is részt vegyenek szentmiséjén, amikor a négy és féléves leányka harmadszor látja az égi jelenést.

A pap behatóan kérdezi a leánykát, milyen volt a fiúcska külseje, megjelenése, mire a leányka felelé, hogy kimondhatatlanul szép és bájos volt és fényességével az egész templomot betölté.

Az erős kételyektől zaklatott pap az egész dolgot új és szigorú vizsgálatra érdemesítette és ép azért meghagyta a leánykának, hogy másnap, azaz szent János apostol és evangelista ünnepén is a legnagyobb figyelemmel nézzen az oltárra, hogy pontosan elmondhassa mit látott.

Másnap a leányka még érthetőbben, mint azelőtt megmagyarázta, hogy háromszor látta a fiúcskát. Először látta Úrfelmutatáskor, azután e szavak mondásakor: per ipsum, cum ipso etc. és végül a szent Ostya megtörésekor. A megtörés után a leányka két fiúcskát látott, aki tökéletesen hasonlított egymáshoz alakra, ruházatra és fényre nézve. A pap azonban még nagyobb bizonyosságot akart magának szerezni és semmi szín alatt nem akart gyermeki csalódás áldozatává lenni.

Aprószentek napján három egyforma nagyságú ostyát visz az oltárra, de csak kettőt konszekrál, melynek egyikét Úrfelmutatáskor a népnek mutatja. A leánykának ugyanaz a látomása (víziója) volt. A szentmise után a pap mindkét ostyát, a konszekráltat és a nem konszekráltat a kehelybe teszi, majd odafordul a leánykához és a jobb kezében a konszekrált, a bal kezében a nem konszekrált ostyát tartva, kérdezi, hogy lát-e valamit és mit? A leányka azt felelte, hogy a jobb kézben látja azt a fényes, szép gyermeket, de a bal kézben nem. Majd a pap elcserélte az ostyákat és ekkor a kis Rozália a bal kézben látta a fiúcskát. Egyik jelenlevő kérdésére, milyen szemei vannak a fiúcskának, azt felelte,

hogy igen szép és barátságos szemei vannak és mindenkire kedvesen néz. E pillanatban egy beteges ember lépett a templomba, hogy áldozzék. Mély alázattal imádta a legméltóságosabb Oltáriszentséget és mihelyt a pap neki a szent Ostyát nyujtotta, a leányka hangosan kiáltotta, hogy az égi fiúcska épen most ölelte meg Ripulle Bernátot. Ez volt a beteg férfiú neve.

Most a pap a leánykához közeledett a konszekrált szent Ostyával kezében és kérdezte, vajjon akarja-e magához fogadni a fiúcskát, amelyet lát? Midőn a pap hozzákészült, hogy oda nyujtja neki, a kis Rozália, mint a halott édesatyja karjaiba esett és fohászkodott, könyörgött, vegyék el tőle a gyermeket. Kétségkívül azért, mert az Egyház tiltja az ész használata előtt a szent áldozást. Ezután a pap megmutatja a nem konszekrált ostyát, amelyet Rozália minden nehézség nélkül elfogad. Végül ketté osztja a konszekrált ostyát, mire a leányka ismét két tökéletesen egyenlő külsejű fiúcskát lát.

Ennyi bizonyítéktól meggyőzve, a pap felismeri pappá szenteltetésének érvényességét. A történelem azt is említi erről a papról, hogy mindig mélyen tisztelte a boldogságos szűz Máriát és sokszor kérte kételyeinek megoldásáért.

Alig hiszem, hogy az «Örökimádás» olvasói között volna olyan, aki nem hinné Jézus valóságos jelenlétét e nagy szentségben. Ilyen történelmi csodák leírása azonban mégis nagyon üdvös az Oltáriszentségben való őszinte hitünk fokozására.

Németből szabadon: *Nagelreiter Alajos dr.*

AZ ÜDVÖSSÉG KENYERE.

(Verbum supernum.)

Az égből hozzánk jött Ige,
Bár Atyja jobbján ott maradt,
Munkájának végeztivel,
Hogy eljött élte alkonya.

S készül Judás, az áruló,
Eladni ellenséginek —
Előbb még mint életkenyért
Adá magát övéinek.

A kettős szín alatt magát:
Testét s vérét adá nekik,
Hogy azt, ki test- s lélekből áll
Táplálja mindkettő szerint.

Születve: testvérünkké lett,
Utolsó este: ételünk,
Halála: értünk megfizet,
Az égben: már örök bérünk.

Ó szent ostya — üdvösségünk,
Mely megnyitod a szép eget —
Állandó harcban küzködünk:
Erőt adj s hozz segítséget.

Háromszemélyű egy Urunk,
Örök dicsőség fent neked!
Hazát adj ott, benned bízunk,
S véget nem érő életet.

Fordította: *Eöri János.*

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

Az igen csodálatos szentség.

I. A legcsodálatosabb az Oltáriszentség konszekrálásában az, hogy a kenyérnek egész lényege átváltozik Krisztus testévé, de úgy, hogy annak járulékai, úgymint színe, íze, szaga, súlya, alakja stb., amelyek Krisztus testét mintegy körülveszik s érzékeinknek tárgyai: megmaradnak. Hogy a konszekráláskor a kenyér átváltozik Krisztus testévé, azt már láttuk; hogy az érzékelhető járulékok megmaradnak, az pedig nyilvánvaló. Az ilyen elváltozás mindenesetre természetfölötti; átváltozásnak vagy átlényegülésnek mondjuk; hozzáfoghatót nem találunk a természetben. A kegyelem világában azonban találhatók hasonló változások.

Ott van például Elizeus prófétának esete, aki sót tett a keserű vízbe s ezáltal az élvezhető lett. (4. Kir. 2_{21}) Ezen elváltozásnál négy dolog figyelhető meg, t. i. a magábanfoglaló, a bennfoglalt valami, a cselekvő és az eredmény. A magábanfoglaló valami volt a víznek külső színe, a bennfoglalt valami volt annak belső keserűsége, ami aztán átváltozott a negyedikké, t. i. édességgé, az eredménnyé, még pedig a harmadik dolog: a cselekvő, prófétai kegyelem által. Valamiképen ilyenformán van a kenyér átváltozásánál is Krisztus testévé. A magábanfoglaló valami, v. i. a kenyérnek külső színe megmarad. A második, v. i. a bennfoglalt valami: a kenyér lényege, átváltozik a negyedikké, v. i. Krisztus testévé, még pedig a harmadik: a cselekvő, v. i. Isten igéje által.

Lelki elváltozás is van ehhez hasonlatos. Például Saulhoz, aki a bűnös embert jelképezi, így szól Sámuel: «*Rád száll az Úr lelke... és más férfiúvá változol*». (1. Kir. 10_6) Ezen elváltozásnál szintén megtalálható a fönt említett négy dolog. A bűn állapotában leledző *külső* ember szép és egészséges; de a *belső* ember a bűn keserűségével és mérgével teljes és beteg. Mikor azonban az Isten lelke által megtér, teste: a külsőség megmarad; a bűnnek belső keserűsége azonban átváltozik a kegyelem édességévé, még pedig a harmadik, a cselekvő: Isten Lelke által. Mint mondtuk, ilyenformán történik Krisztus testének konszekrálása is. Ily értelme van Jenő pápa szavainak, melyeket egy megtértnek intézett: «Mily nagy és fönséges jótéteményeket vitt végbe benned az isteni jóság ereje! S hogy valami új és lehetetlen dolgot ne láss abban, hogy földi dolog változik át Krisztus testévé, kérdezd meg önmagadat: nemde levetetted mult hitványságodat s hirtelen új jóságot öltöttél magadra; külsőleg semmit nem kaptál, de belsőleg teljesen elváltoztál».

Hasonlatos elváltozás található a természetben is. Ugyebár azt

tapasztaljuk, hogy a tyúk vagy galamb alá rakott tojás átváltozik testté, sőt élő madárrá. Itt a tojásnak mintegy külső színe, a tojássárgája a bennfoglalt belső lényeg, a cselekvő a természet, az eredmény a fióka teste. A tojáshéj, a külsőség megmarad, a tartalmazott valami, a belső lényeg, átváltozik az eredménnyé; a fióka testévé, még pedig a működő természet által. Van itt még egy másik föltünő hasonlóság is: a fióka kikelése előtti napokon külsőleg úgylátszik a tojás mintha teljesen tojás volna, pedig már nem tojás, hanem az élő fiókának teste, csak eltakarva a tojás héja által. Miként tehát a tyúk vagy galamb a természet által visz végbe átváltozást, aképen az Oltáriszentségben a Szentlélek mindenható ereje által. S ha egy, két vagy több tojás van a madár alatt, az mind átváltozik, de megmarad a tojások héja, — mennyivel inkább átváltoztathatja a Szentlélek az oltárra helyezett egy vagy több ostyát Krisztus testévé, azok lényegét bensőleg, úgy hogy a színek megmaradnak. Megjegyzendő azonban jól, hogy a kenyér lényege nem Krisztus testének anyaga; csak átváltozik Krisztus testévé. A kenyérből lett, átváltozott Krisztustest is a Szent Szűztől született, belőle anyagilag lett Krisztustest!

II. Az átváltozás csodájához fűzhető erkölcsi tanulság pedig az, hogy: az oktalan, esztelen teremtmény: a kenyér az Isten Igéje és Lelke által jobbá változik át; tehát micsoda durvaság a bűnös részéről, hogy ha sok szó és a Szentléleknek sok-sok működése ellenére sem tér meg. «*Keményebbekké tették orcájukat a kőnél és nem akarnak megtérni.*» (Jer. 5_3) Ez a keménység a végső penitenciátlanság.

Első oka a vétkezésnek megszokása: «*Idők multán erőt vévén a hamis szokás, a tévely törvény gyanánt tartatik meg*». (Bölcs. 14_{10}) «*Ha elváltoztathatja bőrét a szerecsen, vagy tarkaságát a párduc: ti is jót cselekedhettek, kik rosszat tanultatok*». (Jer. 13_{23}) Mert a szokás második természetté lesz. De ami az embernek lehetetlen, lehetséges Istennek; s nem a szerecsen vagy a párduc (v. i. a bűnözők) változnak meg maguktól természetükben, hanem az Isten által, aki bennük működik. Szent Ágoston így tünődik: «Hívtál Uram és én sóhajtoztam megkötözötten, nem ugyan vasbilincsekbe verve, de megkötve saját akaratomtól. Akaratomat ugyanis fogva tartotta ellenségem (az ördög), így készített számomra és rakta rám a bilincset: mert az akarat elferdülése által jött a kéjvágy és kéjelgés s miután ráadtam magam erre, szokásommá lett s mivel a szokásnak nem álltam ellen, kényszerűség lett belőle».

A második okot így jelöli meg az Írás: «*Meglátogatom a seprejükben heverő férfiakat, kik azt mondják szívükben: nem cselekszik az Úr sem jót, sem rosszat*», (Sof. 1_{12}) v. i., akik nem törődnek a Gondviseléssel abban a hiszemben, hogy a jókat nem tudja megjutalmazni,

a gonoszokat pedig megbüntetni, mert minden csak véletlenségből történik. «*Mondá az esztelen szívében: Nincs Isten*, (v. i. igaz bíró, aki ítéletet mondana a bűnökről; épen ezért) *romlottak és utálatosak lettek törekvéseikben*». (Zsolt. 13_1)

A harmadik okra Ozeás próféta mutat rá: «*Nem gondolkodnak arról, hogy megtérjenek Istenükhöz; mert a paráznaság lelke vagyon közöttük és az Urat nem ismerik*». (5_4) Mintha csak azt mondaná: a gonosz lélek megszállta és megvakította őket, hogy meg ne ismerhessék az Urat; hamis igéretekkel félrevezeti őket, ezért nem tudnak megtérni. «A hamis igéret sokakat elveszít.» (V. ö. Jéz. Sir. 29_5) «*Kiméné pedig Dina, hogy lássa azon tartomány asszonyait. Mikor Szikem meglátta őt, azon föld fejedelme* (v. i. az ördög) *megszereti őt és elragadá és vele hála és hozzá ragaszkodék lelke és a szomorkodót édes beszédekkel engesztelé*» (Gen. 34_{1-3}), azaz hamisan azt igérgette neki, hogy csak élvezze a világ gyönyöreit, a könnyebb bűnöket: hosszú élete lesz. «*Kilépett egy lélek és mondá: én megcsalom őt* (Achábot). *Kimegyek és hazug lélek leszek minden prófétájának szájában. És mondá a királynak: menj Rámoth Gálaádba, járj el ügyesen és az Úr kezedbe adja ellenségeidet*». (3 Kir. $22_{21\,skv.}$) És épen ebben csalódott a király, mert rászedték; mikor ugyanis megkezdődött az ütközet, egy nyíl hatolt testébe tüdeje és gyomra között és súlyos sebébe este már belehalt.

A kék madár

(Legenda.)

HAJNALODOTT. A fölkelő nap előhirnöke, a pirkadás már megjelent az ég alján. A természet megmozdult. Határozatlan moraj futott végig a tájon. Mintha az ébredő madárkák, a susogó fűszálak, az erdő komoran zúgó fái, a csörgedező patak, egyesítenék hangjukat, hogy reggeli imával köszöntsék a Teremtőt, Aki végtelen jóságában ismét elküldte a természet éltető erejét: a Napot. Nemsokára azután fölkelt a vakító aranykorona és diadalmasan ragyogott az erdő sötét fái fölött.

Az erdő mentén szerény kis kunyhó állt. Lakója középkorú, erőteljes, szakállas férfi; remete volt, ki itt a magányban munka és imádság közt töltötte napjait. Alig kelt fel a nap, már kilépett ő is kunyhójából és fejszéjét vállára vetve, megindult az erdő felé.

Amerre András remete ment, mindenütt mosolygott az élet. A gabona érett kalászai bólogattak, a mezőn a legelő tehéncsorda kolompja szólt. A pajkos reggeli szél felkapta a vadvirágok illatát és elárasztotta vele a levegőt. A távoli kis faluból a munkára siető nép éneke hallatszott.

A falu mellett emelkedő hegytetőn vár állott, melynek ormán büszkén lengett a várúr zászlója.

Minél közelebb ért András az erdőhöz, annál inkább elhalt az emberi zaj. Itt csupán a fák susogtak és a madarak énekeltek.

A remete hozzáfogott a favágáshoz. Erős csapásaitól visszhangzott az erdő. Amint egyszer munkáját félbenhagyva verejtékes homlokát megtörlé, közelébe férkőzött a sátán.

— Nézd András — szólt —, milyen szép ez a világ, hogy mosolyog a kék ég, ragyog a napsugár; ugye soká el tudnád nézni?

A remete ragyogó szemmel nézett körül; tiszta, istenfélő lelke szomjasan itta be a természet pompáját. Fölemelte szemét ahhoz, aki ezt a sok gyönyörűséget mindenható szavával alkotta. De a sátán nem ezt akarta.

Közelebb lépett.

— Tulajdonképen miért vágyódtok ti, oktalan emberek annyira a másik világ után? Ki tudja, ott mi van? Ennél szebbet ott bizonyára nem találtok! Miért nem elégedtek meg a föld szépségeivel?

András remete nyugodtan válaszolt: «Ennek a földnek szépségeit Isten jóknak és rosszaknak egyformán juttatja, az örök hazát azonban csak a jóknak; mennyivel szebbnek kell lennie tehát annak!»

— No jó — mondta a gonosz —, de mondd, ha éveken és évezredekken át ezt a tájat minden szépségével, egyszer mégis csak megunnád nemde? Hát gondold el, hogy a mennyországban örökké egy- és ugyanazt fogod élvezni... Ezer és ezer évig... Nem hiszed-e, hogy végtére is megelégelnéd?

A remete megütődve nézett maga elé. Valóban, erre még nem is gondolt. Otthagyta büszke várát, őseinek fészkét, cimboráit, lovait, lakomáit és búcsut mondva a világ élvezeteinek, visszavonult, hogy egyedül az Istennek éljen és egykor a mennyei boldogság örököse legyen.

És ha most csalódott? Ha a túlvilágon nem lesz boldog? Ha a mennyei boldogságot megúnja? Nem volna-e jobb visszatérni oda, ahol a büszke zászló leng és hegedűsök muzsikája mellett szép hölgyek és urak mulatnak? Nem volna-e jobb a földi életet kiélvezni? Ki tudja, mi lesz a síron túl?!

A sátán gúnyos kacajjal távozott. «Sikerült!» — gondolta.

E pillanatban egy madár szállt az Andrással szemközt levő fára. Csodálkozva nézte a remete. Ilyen madarat még sohasem látott. Kék volt. Sötétkék tollazata fénylett és fejét fehér tollkorona díszítette. Énekelni kezdett. András ledobta fejszéjét és közelebb ment, hogy jobban hallhassa a dalát. Micsoda dal volt az! Csodálatos vegyülete a bánatnak, ujjongó örömnek és szeretetnek.

Szeretet, lángoló, természetfölötti szeretet hangzott a csodálatos kék madár dalából, mintha az egész, gyönyörű természet érzései ebben a dalban jutottak volna kifejezésre.

A remete szivén édes, fájdalmas kín nyillalott át. Valami földöntúli érzés járta át lelkét... Térdre esett... Szeméből kicsordult a könny... Szeretett volna felemelkedni — ki a testéből — valahová fel-fel... Kitárta karjait és míg szeméből patakzott a könny, oly kimondhatatlan boldognak érezte magát, hogy azt hitte, nem bírja el a boldogság súlyát — megtörik nyomorult emberi szíve...

Mintegy öt percig hallgathatta a madár énekét, amikor elhangzott a dal, melynek utolsó hangja néhány pillanatig még ott rezgett a légben.

András mélyen fellélegzett és felkelt a földről. Az ágra nézett — a madár már nem volt ott.

Még egészen elragadtatásának varázsa alatt állott, mikor lehajolt, hogy fejszéjét felvegye. De — csodák-csodája — nem talált mást, mint egy rozsdamarta alaktalan vasdarabot; a nyelének nyoma sem volt. András elámult. Ekkor véletlenül szakállára pillantott: az hófehér volt. Ki akarta egyenesíteni daliás, izmos termetét, de összegörnyedt és csuklyája újjából két sovány, ráncos kéz kandikált ki. Fázott. Körülnézett: az ég már nem mosolygott. Szürke felhők futottak át sebesen rajta. Hideg szél süvített a kopár fák közt. És a fák is megritkultak — itt-ott látni csak egy csoportot.

András újból elámult. Mi történt? Azt hitte, álmodik. Megindult a jólismert irányban hazafelé. De újabb meglepetések érték: a búzaföldek helyén legelő volt és a vadvirágos réten, melyen még alig öt perc előtt a nyáj legelt, most falu emelkedett.

A remete saját faluja felé nézett: nyoma sem volt már a házaknak; szemei a várat keresték: a hegyormot egy rom koszorúzta.

Azt hitte, hogy a gonosz űzi vele játékát és keresztet vetve magára folytatta útját viskója felé.

Ott megállt és megdörzsölte szemét... Hatalmas kőépület állt a kunyhó helyén, zsolozsma hangzott ki az ablakokon. Nehezen vánszorgott be az ajtón. Egy fiatal barát fogadta és az apát elé vezette őt.

— Uram — kiáltott fel András —, szólj, megőrültem-e vagy a gonosz űzi velem játékát? Itt állt ezen a helyen az én kunyhóm és most nincs. Mit jelentsen ez? — És az apát kérdéseire elmondta egész kalandját úgy, amint volt.

A papok egymásra néztek.

— Melyik évben volt az, fiam? — kérdezte az apát szelíden..

— Melyik évben? Nos, ebben az évben, egy félórával ezelőtt; az Úr 1254-ik esztendejében.

Moraj futott végig a termen; a barátok bámulva nézték az öreget. — Eszelős — suttogták egymásnak.

— Öregem — szólalt meg ismét szelíd hangján az apát — te tévedsz, most az Úr 1754-ik évét írjuk!

András elképedt, lehajtotta fejét, gondolkozott. Csend volt a teremben. És az ősz remetét megszállotta a Szentlélek. Fölemelte agg szemeit — könny ragyogott bennök. Térdre borult és kitárt karokkal, megindulástól remegő hangon rebegte: «Értelek, én Uram és Istenem! Meg akartad nekem mutatni, hogy a mennyei boldogságot nem lehet emberi időszámítás szerint beosztani. Ime, én öt percig véltem hallgatni a paradicsomi kék madár dalát és eltelt bele — ötszáz év! Uram, bocsáss meg agg szolgádnak — nem félek immár, hogy megúnom az örök boldogságot — mily édes volt annak előérzete — a kék madár dala. Köszönöm — én Istenem, hogy megmutattad nekem tévedésemet — Isten — Istenem — vedd magadhoz lelkemet!

És az agg szemei lecsukódtak; egy fiatal barát karjai közt lehelte ki lelkét, mosollyal ajkán. A többi barát pedig, megértve, hogy isteni csodával áll szemben, térdreborult és egy szívvel, egy lélekkel zendített reá a «Te Deum laudamus»-ra. *Unkelhäusser Ferencné.*

A Jézus Szíve-ájtatosságot Magyarországon különösen is kell terjeszteni.

Írta: *Reiner Irma.*

Néhány évtized óta a nagyon buzgó, a vallásosságot mélyen átérző lelkek a Jézus szentséges Szívének-ájtatosságát terjesztik mindenfelé. Az ájtatosságot ugyan már a XVI. században ismerték, de csak újabban kezdik valóban átérezni ennek mély értelmét és lelkesítő erejét.

Az Oltáregyesületnek, az Oltáriszentség tiszteletén kívül mindenesetre a Jézus szentséges Szíve-ájtatosságának terjesztése egyik főfeladata, mert hiszen az nem is választható el egymástól. Ez ájtatosság terjesztésére még a legjobb helyek a Mária-kongregációk és a többi Mária-egyesület.

Inkább mint bárhol a világon áll ez reánk nézve, hiszen 1000 év óta Mária országa vagyunk; és mióta 1915. január 1-én bold. királyunk, Ferenc József, a Regnum Marianumot a szentséges Szívnek ajánlotta fel, ez *kifejezetten kötelességünk.*

És milyen jól eshetik Szűz Máriának, milyen örömet szerezhetünk mi Őneki ezzel és mennyire fogja imánkat és könyörgéseinket az Úr trónusa elé vinni a Szűz Anya, aki Dantenak fenséges terzinái szerint:

«Szűz és Anya, leánya tenfiadnak,
Minden lénynél alázatosb s fenségesb!»

ha az Ő tisztelete mellett a szentséges Szív-ájtatosságnak is hívei vagyunk. Mert van-e anya, ki nem volna boldog és büszke, ha fiát tisztelik és kitüntetik?! Így mindenekfölött Szűz Mária, Ki Isteneként imádta

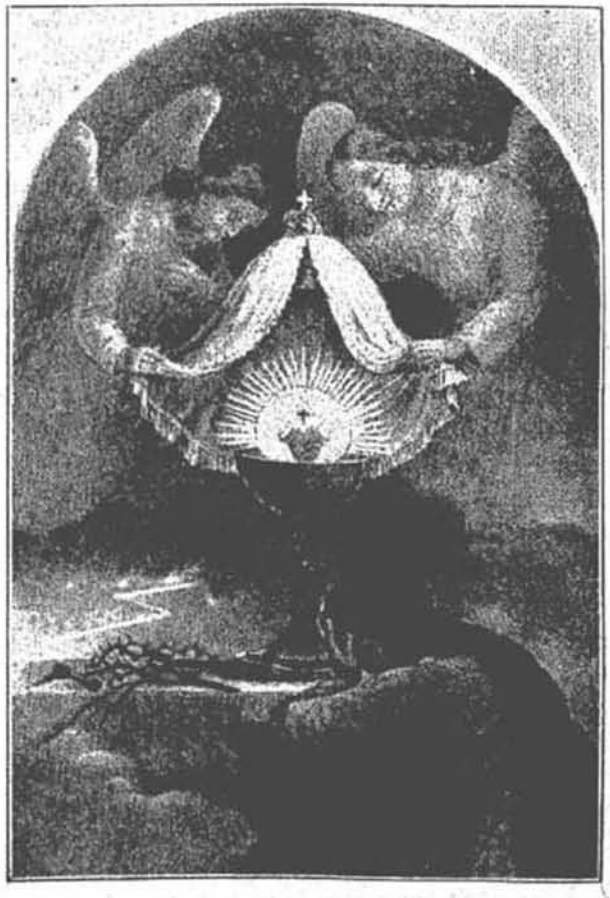

Jézusnak eucharisztikus Szíve, könyörülj rajtunk! 300 n. b.

szentséges Fiát és a Jézus szentséges Szíve iránti imádat mindenesetre még nagyobb szeretettel tölti el a mi szíveinket az Ő édes Anyja, a mi Anyánk iránt, Kinek köszönhetjük Őt, Megváltónkat, Üdvözítőnket.

És ha a kereszténység első idejében nem is volt kifejezett Jézus Szíve-ájtatosság, Jézus Krisztust, Megváltónkat, Üdvözítőnket keserves kereszthalála óta, mióta oldalát a lándzsa hegyével megnyitották és szentséges Szívét általjárta a kegyetlen vas, hogy utolsó csepp vérét is

kiontsa érettünk, szerettük, imádtuk és azóta megemlékezett az Egyház és megemlékeztek a hívek is az Ő szentséges Szívéről. Arról a szentséges Szívről, Amelynek irántunk való szeretete lehozta az Istenfiát a földre, Mely minket annyira szeretett, hogy elhagyva a mennyei dicsőséget, tehetetlen kis gyermekké lett, engedelmes volt édesanyjának és nevelőatyjának, szegény sorsban élt, dolgozott harmincéves koráig; három évig tanított, gyógyított és végre iszonyú, el sem képzelhető szenvedések között meghalt érettünk a kereszlfán. Tehette ezt más, mint a szeretet? *És nem a szentséges Szív szeretett minket így?!*

És mi megfeledkezhetnénk-e erről a szentséges Szívről, amely annyi jót tett mivelünk?

Hogy külön imákat, litániákat mondunk, kilencedeket tartunk: ez mind a hálás szívekben összegyült találékony szeretet kifolyása, miután az Úr Jézus, a szentséges Szív-ájtatosságát, Alacoque Margit Mária látomásaiban kifejezetten kívánta.

Az Alacoque Máriának tett nagyjelentőségű kijelentések és igéretek óáltala az egész világ katholikusainak szólottak és főkép szólottak mindenesetre *a Regnum Marianum lakóinak* és a kongregációk tagjainak, Mária leányainak és fiainak.

Ott mindenre és mindenkire gondolt az Úr Jézus. Ő megvigasztalta a szenvedőt, megerősítette a gyöngét, a papoknak és világiaknak, az élőknek és haldoklóknak segítséget, tehetséget és hatalmat ígért; megígérte az állapotbeli szükséges kegyelmeket, a családoknak a békét, a szenvedőknek vigaszt, életben-halálban menedéket ígért.

Azok neve, kik a szentséges Szív ájtatosságát terjesztik, azok neve szentséges Szívébe lesz beírva és azok, akik kilenc egymásután következő hónap első péntekén áldoznak, nem halnak meg az Ő szent kegyelme nélkül.

Mivel felelünk mi ezekre az ígéretekre? Mivel tartozunk mi ezekért Őneki? Bizony, nagyon kevés, amit tehetünk és még kevesebb, amit valóban teszünk!

Jézus Szíve trónraemelése, a családok felajánlása most ez ájtatosság legújabb eseménye. De vajha ez mindenütt az volna, aminek lennie kellene. Az, amint egy szépszavú és széplelkű, nagyszívű és nagyműveltségű páter nálunk, szerény otthonunkban, a trónraemelés alkalmából olyan szépen elmondott, hogy: «Amint a rómaiaknak és görögöknek voltak háziisteneik és oltáraik, amelyeken állandóan bemutatták áldozataikat, úgy legyen nekünk ez a mi házioltárunk, amely előtt leborulunk, ahová örömünkben, bajunkban fordulunk.»

Házioltáraink on nem lehet maga az eucharisztikus Jézus, de Őt helyettesíti nálunk a szentséges Szív szobra vagy képe és hogy ez is

emlékeztessen Magyarország kettős felajánlására, a legideálisabb, ha a szentséges Szív képe mellé a szűz Anya édes Szívének képét is teszszük, ha pedig szobrot szentelteünk meg, a szentséges Szív szobra mellett legyen jobbra szűz Máriáé is és — ne feledkezzünk meg róla — szent József, az Oltáregyesület védnökének szobrát tegyük a szentséges Szív szobrának baloldalára. Így, ilyen összeállításban, már sok magánkápolnában is látni oltárt.

Ha a megáldott szobor vagy kép a nappaliban van, a munka megkezdése és befejezésekor, ha az ebédlőben van, étkezés előtt és után, ha a hálószobában van, felkelés és lefekvéskor, az ima egy fohásza, egy tekintet szóljon a szentséges Szívnek; az esti imát az egész család együtt ott végezze el, hogy ne legyen az a kép vagy szobor csak elfelejtett dísz, egy pillanatnyi divatnak hódoló emlék maradványa.

Szeressük tehát a szentséges Szívet, szeressük teljes lelkünkből, szívünkből; legyen a Regnum Marianum és itt *különösen az Oltáregyesület* egészen Jézus Szívéé, Azé a Szívé, Melynek 1915-ben X. Pius pápa felajánlotta az Egyházat, Melynek I. Ferenc József apostoli királyunk felajánlotta népét és országait, amely felajánlást bold. Károly király megújította s amit azóta a bíboros hercegprimás többször is megismételt.

A Regnum Marianumhoz hasonló szeretettel, de sokkalta nagyobb ünnepélyességgel Spanyolország emlékezett meg a szentséges Szívről. Maradandó emlékként állította fel a Los Angeles-fokon azt a 10 méter magas Jézus Szíve szobrot, amelyet 1919. év San Fernando napján szentelt fel Spanyolország, minden egyházmegyéje püspökének vagy helyettesének jelenlétében, a katonai parancsnokok díszfelvonulása között, amikor is XIII. Alphons spanyol király felolvasta az önmaga által — e napra — irott, szívből jött gyönyörű imát.

És épen a Jézus szentséges Szívétől megihletett szerető szívvel fogadta országába a Jézus Szívének ajánlott testvérországnak — a Regnum Marianum — boldogult királyának özvegyét és árváit oly megértéssel és szeretettel, amiért is a Regnum Marianum lakóinak hálaimája száll az Ég Urához a spanyol királyért, családjáért, országáért és népéért.

Németh István: *«Szentlélek Egyesület»* cimű füzetére felhívjuk m. t. olvasóink figyelmét. Az esztergomi szeminárium buzgó spirituálisa látva a papi hivatás gyérülését, másrészt a lelkek ügyét különösen is szolgálni akarván, addig buzgólkodott, míg létre nem hozta a «Szentlélek Egyesületet», amelyet a jelen év elején hivatalosan is fölállított a bíboros hercegprimás az esztergomi irgalmas nővérek zárdájában. Az egyesület célja: «Imával, kioktatással, buzdítással, általában jócselekedetekkel, a lehetőség szerint anyagi áldozatokkal is támogatni a papi hivatások szent érdekeit». Az egyesület szabályai — élete — gyakorlatai vannak összefoglalva abban a kis füzetben, amelyet Németh István szemináriumi lelkiigazgató szerkesztett és jelentetett meg saját kiadásában. Az eucharisztikus Jézus ügyeiért buzgólkodó olvasóinknak nagy szeretettel ajánljuk e füzetkét. Megrendelhető a szerzőnél (Esztergom, Szeminárium) vagy kiadóhivatalunkban is 3000 koronának levélben való beküldése mellett.

Drágalátos szent Ostya!...

VÉGTELEN felségű nagy titok, melynek megértésére a mennyei seregek tudásával egyesített földi tudomány is képtelen, melyet egyedül az isteni mindentudás ér el!... drágalátos szent Ostya, mely mégis csak a mi kedvünkért, miértünk lakozol idelenn, ó, hadd mélyedjek kissé szemléletedbe, hogy Irántad való szeretetem mind forróbb lángra gyuljon!...

Mily nagy vagy Te!... Látszólag elférsz a szolgálatodra felkent kéz négy ujja között, valóban azonban betöltöd az egész mindenséget. Te vagy az egész kereszténység foglalata és élete. Nélküled üres kőalkotmánnyá fagy a legszebb templom, kivész a keresztény művészet ihlete, elernyed az erény! Nélküled nincs áldozati oltár s a világosságtól megfosztott lelkek a szeretetnélküli éjszakába merülnek.

Birodalmadban nem nyugszik le a nap; a Te trónusod az egyetlen, melyet a forradalmak meg nem döntenek. A földi királyok elveszthetik alattvalóikat — Te sohasem maradsz imádó hívek nélkül.

Mily elenyésző parány vagyok végtelen nagyságoddal szemben, ó, szentségi Jézusom! s Te mégis leereszkedel hozzám! Mi késztet arra, hogy felkeress, magadhoz hívj, oltárodhoz vonzz? Mit jelent Felséged előtt egy ilyen porszem hódolata?... Végtelen nagyságú, drágalatos szent Ostya, mély alázattal imádlak, áldlak, szeretlek Téged!

Mily szép vagy Te!... Drágakövek csillogása, pazar fényáradat vesz körül, de minden ragyogásnál felségesebb a Te szüzi fehérséged, melynek szemléletével szemem soha be nem telik. Szépség, művészet, fiatalság elhervad, a Te mennyei fényességed soha el nem mulik.

És szépséged visszfénye ragyog a jámbor lelkek mélyén, minden keresztény erényben az tükröződik vissza! Az ártatlan gyermek bájos mosolya, a megtért bűnös bánatkönnye, a szűzek tisztasága, az apostolok áldozatos heve mind egy-egy szikrája a Te fénytengerednek! A pap stóláján, a szent Atya hármaskoronáján a Te szépséged egy-egy sugara pihen!

Isteni szépség, szentségi Jézusom! Benned és körülötted csak vakító fehérséget látok. Mit látsz nyomorult szívemben Te, ki a lelkek mélyét kutatod?... Mennyei fényességű, drágalátos szent Ostya, szállj le gyarló lelkembe; törüld ki belőle mindazt, mi ellenkezik a Te végtelen szépségeddel és alakítsd át a te tükörképeddé.

Mily szent vagy Te!... Te vagy minden szentség kútfeje. A Te drága jelenlétedben mindenkinek meg kell javulnia. Ha némán és érzéketlenül is térdelünk Előtted, kegyelmed mégis működik bennünk;

mennyei harmatként hull alá lelkünkre s lassanként megtisztítja, felhevíti, megszentesíti azt.

Ó, ha a bűnösök csak egy pillanatra megértenék a Te végtelen szentségedet, soha többé nem vétkeznének s a halál csirájából pompás erényvirágok nőnének. Ha megismernének, nem félnének Tőled, megtanulnának imádkozni és megnyilnék számukra a mennyország kapuja!

Végtelen szentségű Jézusom, Neked semmi sem lehetetlen: tégy engem is szentté? Sokszor oly szomorú a lelkem, oly üresnek érzem a világot — tudom: a kegyelem szava ez, mely Hozzád hí. Segíts, Jézusom, segíts hazatalálni!

Drágalátos szent Ostya! hadd lássalak naponta, hogy mindig jobban szeresselek; hadd közeledjem Hozzád naponta, hogy lelkem szent tűzedben égjen; hadd vegyelek naponta magamhoz, hogy Belőled éljek!...

Drágalátos szent Ostya, húsz hosszú század óta Te szórod a lelkekbe a szentség fénysugarait... esdve kérlek, ne legyek én az egyetlen lény, kinek nem jutna belőlük egy parányi szikra!...

Mily hatalmas vagy Te!... Az áldozópap egy szavára leszállsz az oltárra, mégis Te vagy a lelkek világában minden élet és működés kútfeje. Oly gyengének, törékenynek látszol: a pap keze tetszése szerint tör ketté vagy oszt darabokra, mégis Belőled merítik a vértanuk erejüket. Te vagy az Úr Jézus örökös áldozata s ahol Te lakozol, ott az áldozatszeretet lángja soha ki nem hal. A szenvedés és nyomor tanyáin épúgy, mint az apostolok táborában, Te neveled a vértanuság titkos vagy bámult hőseit! Te teszed örökké termékennyé a Kalváriahegy meredek útját.

Hatalmas szentségi Jézusom, könyörülj gyengeségemen! Jól tudom, Te keresztet raksz vállamra; Te azt kívánod, hogy lemondjak kényelmemről, ellentmondjak rossz hajlamaimnak és kövesselek a szenvedés útján. Tudom, az örök dicsőség koronáját csak a töviskorona türelmes hordásával érdemelhetem ki. Mégis félek a szenvedéstől, visszariadok az áldozattól!

Jer hát, drágalátos szent Ostya, öntsd lelkembe kegyelmed csodálatos erejét! Jer, Jézusom és taníts szent sugallataid áldozatos követésére. Keserves kínszenvedésed és halálgyötrelmed legyen az én szenvedéseim boldogító vigasza! Amen.

Olaszból: *B. Cs. I.*

Gyűléseink. Május 12-én volt a választmány-, május 19-én pedig a terjesztőnőknek volt gyűlésük a központban. *Dr. Babura László* p. kamarás, ügyvezető igazgatónk mindkét alkalommal arra buzdítja az egybegyülteket, hogy a «hálatelt szív érzelmeit tegyék le az Úr oltára elé, mikor az elmult munkaidő tevékenységéről megemlékeznek». Mint Tolsztoj Afdjejics Mártona, mi is találkoztunk az Úr Jézussal azokban a fönséges lelkivigasztalásokban, melyekhez az oltáregyleti élet bennünket juttatott. Mindent az Úr Jézusért tettünk, azért nem maradhat el az Ő jutalma.

* * *

A választmányi gyűlés előtt kerültek elbírálásra a **kérvények** s mint az ügyvezető igazgató jelenti, még olyan kérelmezőknek is juttatott a központ, akik nincsenek vele szorosabb kapcsolatban, hogy ezzel is dokumentálja jóakaró szeretetét. Arany tárgyakat senkinek sem adhatott, de minden mást, ami szegénységétől tellett, szívesen juttatott a kérelmezőknek.

* * *

Adományok: *Szent József új oltárára özv. Zeidlné úrnő* 500.000 K-t adományozott, hogy minél előbbb kőből való méltó oltára legyen Szent Józsefnek is az Örökimádás-templomban. Égi patrónusunk figyelmes pártfogásával jutalmazza meg a nemesszívű adományozót.

Az Oltáregyesület alapító tagjaivá lettek: *Kraemmer Gézáné, Tőry Emilné, Csizmadia Anna, özv. S. G.-né és B. M.* terjesztőnő 200.000—200.000 K-ás adományaikkal, *Kiss Józsefne, özv. Tóth Pál* pedig *jótevői* 100—100.000 K-ás alamizsnájukkal.

* * *

Május havában az idén is naponta tartottunk ájtatosságot a Szent Szűz tiszteletére. Az ápr. 30-iki megnyitó beszédben dr. Mátrai Gyula lelkész bejelentette, hogy az idei májusi szentbeszédek témája a Boldogságos Szűz szentséges élete. Minden nap más-más körülmények

között, más-más erénygyakorlatban látjuk őt, hogy mindegyikünk tudja őt ép abban követni, amire neki van szüksége. A májusi ájtatosság szónokai voltak: *dr. Pataky Arnold* apát p. kamarás, egyetemi tanár, *dr. Töttössy Miklós* plébános, *dr. Brückner József, Kővári István, Tyukoss Gyula* hittanárok, *Flienert Károly* és *Szelényi István* fővárosi káplánok, *Farda Ignác, Megla Tibor, Szabó Lajos, dr. Meszlényi Antal, Tihanyi János, Valkony Ferenc* székesfővárosi hitoktatók, akiknek szíves közreműködéseért ezúton is hálás köszönettel adózunk. Szűz Mária oltalma legyen jutalmuk.

* * *

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség ügyét előmozdítandó, június 16-án délután 3 órakor, a központi házban (Budapest, IX., Üllői-út 77.) igazgatói értekezletet tartunk. A gyűlésen Garay Béla a jánoshalmai szöv. igazgatója, Bakoss P. Ágoston a pápai szöv. főigazgatója és dr. Mátrai Gyula üv. igazgató fognak előadást tartani a szövetség életéről. A tárgyhoz minden jelenlevő hozzászólhat. Szeretettel meghívjuk nemcsak az összes szövetségi igazgató urakat és vezetőket, illetve vezetőnőket, hanem minden plébános, káplán vagy hitoktató urat, illetve hitoktatónőt, aki a szövetség iránt érdeklődik. Ne feledjük el, hogy a szövetség ügye az Oltáregylet ügye, mert a szövetség az Oltáregyesület palántás kertje.

* * *

Eucharisztikus Triduum (Háromnapi ájtatosság a legmélt. Oltáriszentség tiszteletére) A Központ templomában — az Örökimádásban — az idén is háromnapi ájtatosságot tartunk Úrnap nyolcada alatt, június 19—20—21—22-én a gyakori a szentáldozás előmozdítására. Az első három napon délután 1/46 órakor szentbeszéd, 9 órakor engesztelő szentmise, 22-én, vasárnapon pedig reggel 7 órakor közös szentáldozás és délután fényes úrnapi körmenetünk leszen. A legméltóságosabb Oltáriszentség ezen idő alatt éjjel-nappal a hívők imádására lesz kitéve. Szeretettel hívjuk meg az Oltáregyesület budapesti tagjait ezen ájtatosságunkon való részvételre. A fiók-oltáregyesületekkel pedig ezúton tudatjuk, hogy nekik is joguk van ugyanezen ájtatosság megtartásához, csak a szentségkitétel miatt kell jelentést tenniök az érseki helytartó úr őméltóságának. Az Örökimádásban az eucharisztikus triduum szónoka: *dr. Zsámboki Pál* p. káplán, hittanár lesz.

Úrnapi körmenetünkre ezúton hívjuk meg az Oltáregyesület kebelében működő kongregációk tagjait és szeretettel kérjük a körmenet iránya mentén lakó híveket, hogy ablakaikat a Legszentebb tiszteletére kivilágítani szíveskedjenek. Virágot és virágszirmokat hálás köszönettel fogad a Központ.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

XI.

Én sem akarom sem az egyiket, sem a másikat kimerítően, vagy csak megközelítően is megismerni; sőt azt akarom, hogy az elmondottak mérlegelésével minél élénkebben érezzük: mily nagy titok az ember és az Oltáriszentség.

Most pedig amennyire kinek-kinek képzelőereje engedi, állítsák önök egymással szembe e két nagy titkot. Nem úgy gondolom például, hogy az Oltáriszentséget imádó, az oltár előtt imádkozó, szentmisét bemutató vagy hallgató vagy áldozó embert nézzük, hanem egyszerűen így: az ember és az Oltáriszentség egymással szemközt. A két legnagyobb titok egymással, egymásért, egymásra utalva. Az egyik tökéletlen, sok mindene hiányzik, bár Istenen és angyalain kívül a legnagyobb és leggazdagabb — a másik a teljesség, a mérhetetlen kötelesség. Az egyik bárhol bármit keres, amire szüksége van, csak morzsákat talál — a másikban mindene megvan s Őérte van. Mindenki tudja, érzi tökéletségét, azon hiányait, amik nem adattak meg neki vagy amiket elveszített. Úgyszólván kiált az ember megváltó után s természete kívánva-kívánja a tökéletességnek magasabb színvonalát, egyre több és több boldogságot: más szóval üdvözítőt keres. Mi más az irodalma, mi más prófétáinak, legnagyobb gondolkodóinak kínos tépelődése, végeszakadatlan gondolatszövése, költőinek álmai, mint lázas keresése a megváltónak és üdvözítőnek. Ez pedig ott van előtte az Oltáriszentségben. Csak ki kell nyitni a szemet és meglátni s mint ilyent becsülni, ujjongani annak, hogy van; elkiáltani a négy világtáj felé: ide jertek, itt van! leborulni előtte és sikoltani: mindenem! és rátekinteni: légy enyém; és átkarolni: tiéd vagyok. Mily jó az embernek, hogy nem kell tanakodnia: hogyan és mennyit kell belőle merítenem, melyik órában, önmagamnak melyik hiányát pótoljam vele s hogyan történik mindez bensőmben, titokzatos lényemben. Mindez az Ő dolga. Az a másik titokzatosság titokzatos módon szövődik, szivárog át beléje, alakítja önmagához és önmagába sejtről-sejtre eme titokzatosságot: az embert, elsősorban lelkét s ennek révén testét is.

Két titok egymással szemközt! Az egyik érdemes a másikra, oly nagy — a másik meg elvárja, hogy amaz el ne kerülje, el ne fusson előle. Az egyik oly kimérhetetlen, hogy semmi, csak az a másik bírja betölteni — ez oly igénytelen, hogy amaz könnyűszerrel magáévá teheti. Az keveset kér ettől — ez mindent ád neki. Az szemléli ezt — ez alakítja és átalakítja azt. Ez annak kielégülése, kiegészülése — az ennek öröme. Az célja ennek — ez annak. Ime a csodák csodája?

Kérem, mondják meg önök: nemde, ha az Oltáriszentség csak valami költőnek képzeletében született volna meg s az az illető nagy költő, mert bizonyára nagy volna e gondolatáért, könyvében szépen leírta volna, hogy itt van és így van egymással szemben a két legnagyobb titok a földön, az egyik kicsiségével és nagyságával, a másik nagyságával és igénytelenségével s ha egymásra találnak, vágyaiknak netovábbja teljesül; s mindezt egy kissé kiszinezte volna, anélkül, hogy a dolog csattanója: a valóság is így volna: bizonyára az egész világ tapsolna e költőnek és ünnepelné őt fáradhatatlanul és sóvárognának az emberek: bárcsak így volna. De mivel valóban így van, hányan törődnek vele? Titokzatos dolog ez is, mert ember csinálja így.

Mélyen tisztelt imádó tábora az Oltáriszentségnek! Egy betűvel sem akarok tovább menni. De szeretném, ha önök tovább gondolkodnának azon az egy tényen, hogy a két legnagyobb titok a földön halálos komolysággal érdekli egymást. Hogy mi következik ebből, önök fognak erre önmaguknak feleletet találni.

Ezeket írta le Tamás hevenyében még abban az órában, hogy nehéz szerepére vállalkozott. Rögtön szaladt is az írással a főtisztelendő úrhoz, hogy megmutassa neki: jól van-e, vagy nincs-e benne vaskosabb tévedés. Az itt-ott javított még rajta, itt húzott át egy szót, ott toldott be valamit, itt húzott alá valamit hangsúlyozás végett, ott tett valamit zárójelbe s a végén azt mondta Tamásnak megelégedéssel:

— Nagyon örülök neki. Remélem a kidolgozás méltó lesz a fogalmazáshoz, az előadása pedig egyenesen elragadó. Meg vagyok győződve, ily kezdetnek dicsőséges lesz a folytatása. Most pedig, ha úgy tetszik Gondi úrnak, elmehetünk s megnézhetjük: mennyire vannak a munkások a terem átalakításával, meg a díszítéssel. Lesznek nagyon előkelő vendégeink is az ünnepélyen. Részvételüket már sokan bejelentették előre.

— Csak aztán részvétüket ne jelentsék be nekem utólag — szólt Tamás rezignáltan.

A főtisztelendő úr akkorát kacagott e megjegyzésnek, hogy Tamás maga is kénytelen volt vele együtt kacagni. Jó kedve lett. mindegyiküknek a tréfától s így mentek el az ünnepély helyiségébe intézkedni s ott egy kicsit körülnézni.

Az autók recsegve, búgva suhantak a «Kultúra és Erkölcs» palotája elé. Egyszerű, gyalogjáró emberek is sűrűn tódultak oda. Ott fognak máma az Oltáriszentségnek nagy tiszteletet adni. Százan és százan fognak belenézni máma ennek az égből lehullott Drágakőnek tündöklő

ragyogásába s magát az eget fogják meglátni benne. Hiszen azért hullott le, hogy magával hozza az eget a földre..., hogy aki beleáll a sugárzásába, onnan felülről is meglássák s a mennyországhoz tartozónak tekintsék...

Ó drágakő, te egyetlen, te gyöngyök gyöngye... Benned az Ég a legnagyobbat adta, amit adhatott a földnek. Adja hát most a föld, amit csak adni tud az Égnek! Máma megpróbálják. Amit a természet virágban, színben, illatban, aranyban, villogó rubintokban, türkizekben produkált, idehozzák, akik tehetik; amit ezekből s minden földi dolgokból zene, ének, ékesszólás, tudás, művészet, technika révén összeszerkeszteni lehet, az mind itt van vagy lesz. S ami ezeknél ezerszer többet ér, szívek lesznek itt, emberszívek, melyek megáldattak éhséggel és szomjusággal e szent kenyér és vér iránt. Itt lesznek, hogy a legvégén kitünjön, hogyha a föld a legnagyobbat akarja az Égnek adni, *ezt* a kincsét kell fölajánlania, fölmutatni az Ég felé...

Gondi Tamás egyedül járt-kelt föl-alá a palotának egyik mellékfolyosóján. Sokszor megnézte az óráját; egy-kétszer hirtelen mozdulattal hol az egyik, hol a másik ablakhoz lépett, lenézett az utcára kíváncsian: kik jönnek az előadásra, kiknek fog ő mindjárt beszélni. Ami feltünt neki: ünnepiesen, de komolyan öltözködött, férfiak igen szép számmal siettek a lépcsőház felé. Jöttek aztán egyszerű nők, egyszerű ruhában, majd előkelő hölgyek négyes, ötös csoportokban is. Mikor egy-egy autó berregve-suhanva gördült a bejárat elé, Tamás szíve mintha hangosabban, erőszakosabban vert volna ilyenkor. Hogy kik szállnak ki belőle, nem nézte, csak úgy gondolatán villant keresztül: kik lehetnek ezek? A főtisztelendő úr már kétszer is odafutott hozzája, váltott vele egy-két szót s el is sietett tőle azonnal. Mikor harmadszor jött, Gézával együtt találta. Valamin mosolyogtak mindaketten.

— Tamás, már itt van a püspök úr. Gyerünk a terembe — szólt a riadó Tamásnak. Géza a zsebkendőjével még egy kis porfoltot vert le Tamás balválláról az egyik ablakfülkében, aztán a főfolyosóra kanyarodtak, hol egy-két kollegájuk mint rendező sürgött-forgott s kalauzolta az érkezőket a nagyterembe. Tisztelettel, biztató pillantásokkal mosolyogtak Tamásra, aki Géza karján lépett a terembe. Hatalmas kapunak beillő ajtaja fölött lángszínű villanykörtékből összeállított betük ragyogták ezt a mondatot: Jöjjetek imádni! Ez volt a rendezők karszalagjára is fölírva.

Amint beléptek, a terem már fényárban úszott. Tamás szinte megdöbbent, mikor megpillantotta a ragyogó selymekbe öltözött, ékszerek csillogásától ideges közönséget. Onnét felülről, az ablakból ő mindezt nem látta. Odasúgta Gézának: Ha ezt mától kezdve az Oltáriszentség

tiszteletének propagandájára fordítanák! De sietett helyet foglalni az előadók számára elől a fal hosszában fönntartott széksorban. Néhányszor végighordozta tekintetét a teljesen megtelt termen s közben azt gondolta, hogy még szebb volna, ha a megjelentek ruha szerint való megkülönböztetés nélkül vegyesen ülnének vagy állnának egymás mellett. A falakon jó magasan véges-végig az Oltáriszentséggel kapcsolatos, eseményeket vagy gondolatokat ábrázoló hatalmas képek sorakoztak ízléses, változatos elrendezésben. A múzeumokból és magányosoktól kérte kölcsön a rendezőség valamennyit erre az alkalomra. Az előadócsarnok homlokzatán Rafael festményének: a Disputának nagyméretű másolata függött. Más megfelelőbb képet nem is lehetett volna oda keresni. Hisz a mai ünnepélynek teljesen ugyanaz az alapgondolata; mint ennek a csodaszép képnek. Közepén a legméltóságosabb Oltáriszentség gyönyörű, oltárszerű emelvényen, körülötte koszorúban a legnagyobb egyházatyák, tudósok, pápák és püspökök hódolattal s imádattal beszélnek a Legszentebbről; arcukon látszik, hogy egy a hitük, egy a lelkesedésük. A fölöttük tündöklő szférában ugyancsak körben váltakoznak az ó- és újszövetség legnagyobb prófétái és szentjei s mutatnak rá a titkok Titkára, melynek üdvösségüket köszönhetik. Fölöttük angyali seregek közepette a Szentháromság képe. Micsoda grandiózus elgondolás! Minő alkotás! A mai ünnepély csak halavány árnyéka annak, amit Rafael képzelete teremtett s képben elénk varázsolt. Ez a kép pedig árnyéka a valóságnak. Mindegy: a hasonlóság megvan. A lángeszű művész képét valamelyik ügyes festő búzakalászokból font koszorúkkal, szőlőfürtgalyakkal övezte körül, oldalt és folytatólagosan, le egészen a földig.

Megszólalt az ezüstcsengő. Halotti csend lett egyszerre az óriási teremben. Hófehér ruhás leányka lépett elő a dobogón s elszavalta szent Tamásnak adorációs himnuszát. Mintha valamelyik angyal hozott volna üzenetet a mennyországból s meg akarta volna tanítani a saját példájával: hogyan kell a köztünk lakó Istenemberrel beszélni, hogyan lehet érte égni, neki testet és lelket átadni. Mint mikor kimondhatatlan gyönyörűség cikázik át agyvelőnkön és tépi idegeinket, úgy érezte magában mindenki az ártatlan kisleánynak ajakáról elröppenő minden szót. Nem az összeverődő tenyerek tapsa, hanem a könnyek csillogása a szemekben felelt a leánykán keresztül az Üdvözítőnek.

Pár pillanatnyi csönd után a zenekar fokozta szinte a végsőkig az érzelmeket. Lélekzet visszafojtva szívták magukba a jelenlevők a hárfáknak édes, lágy csengését, a kürtök vontatott vágyakozását, a harsonák csattogó ujjongását, a hegedűk megnyugtató, puha simogatását. Úgy látszott a hol kipirúló, hol elfehéredő arcokon, hogy e percekben csak testükkel vannak a földön.

Majd a püspök állt fel beszélni. Isten gyermekeinek méltóságát s az emberi lélek eltorzulásait fejtegette, az Oltáriszentséggel és az anélkül való élet menetét. Mintha valamelyik apostol szólott volna méltósággal és alázattal Krisztus testéről és véréről. Mikor szavait bevégezte, a férfiénekkar adta elő a «Zálogát adtad, oh Jézus» éneknek két versszakát.

Most Tamás lépett a fehér lepellel takart asztal elé. Csordultig tele volt a lelke az eddigiek hatása alatt a legszentebb érzelmekkel. Sokszor volt már mennyországos hangulatban, de ennyire talán még soha. Hangja reszketett, mikor elkezdte beszédét, amelyre oly gondosan készült. A szokatlan környezet, az aggodalom, meg érzelmei is, mintha összeszorították volna torkát; de csakhamar csengő lett a hangja. Lángoló, gyújtó tűzzel mondta el szive fenekén fogant gondolatait. Mikor beszélt a dobogóról, a püspök odaintette magához, kezet szorított vele, gratulált neki s halkan azt súgta neki, hogy nyolc órakor menjen el hozzája. Tamás köszönöm-öt mondott s feltünés nélkül meghajtotta magát s visszaült helyére. Tekintete most már nem mert találkozni sem a püspökével, aki sokáig hosszasan nézte őt, sem volt hallgatóságáéval, melynek figyelmét még csak az imént tartott kellemes feszültségben huszonöt percen át. Talán már a másnapi mise járt eszében, mikor majd szentáldozással adhat hálát az Úr Jézusnak a mai napért, mint ahogyan azzal kérte napokon át segedelmét erre az alkalomra.

A zenekar most a Parsivalnak azon részeit játszotta, mikor a lovag az Üdvösség Hegyén épült Grálpalotát megpillantotta és arra felé vette útját.

Erre egy theológiai tanár tartott előadást az igazi, mély örömnek forrásáról; majd egy szerény megjelenésű, szürkeruhás hölgy «virágok és szívek az oltáron» címmel.

Legvégül egy kékszemű szőkefürtü fiú adta elő Grállovag-jelmezben egyik élő költőnknek drámai költeményét az Eucharisztiáról. Két hegedű és két hárfa kísérte a párbeszédek szerint. Leírhatatlan hatása volt a jelenetnek. Föltünő helyen ki volt ugyan függesztve a táblácska: «A tapstól lehetőleg tartózkodni!», most mégis fölzúgott a tapsorkán. Csak akkor csendesült el, mikor a püspök befejező szóra állott föl. Röviden örömének adott kifejezést, majd föltette a kérdést: nem volna-e jó a mai naphoz hasonlóan minden évben eucharisztikus ünnepélyt rendezni? «Akarjuk, meg kell tennünk» — zúgott a lelkesedő válasz. A püspök még fölszólította a résztvevőket: Az áldást pedig nem én adom, hanem kérjük a legméltóságosabb Oltáriszentségtől. Ünnepies menetben vonuljunk át az egyetemi templomba. Úgy is történt. Mikor a Tantum ergo és Genitori akkordjai elhaltak, ezeren meg ezeren újabb csatlakozók is, hódolva borultak le s hajtották meg fejüket alázattal, áldást kérve a Legszentebbtől.

Amikor Tamás a templomajtón kilépett, Géza már ott is volt mellette. Első kérdése az volt:

— Te, mit szólt a püspök úr ott fenn, mikor odaintett magához?

— Még máma, vacsora után el kell mennem hozzája. Igazán magam is kiváncsi vagyok nagyon, mit akarhat velem, hogy ilyen szokatlan időben citál magához.

— Megszidni nem fog bizonyára. Akinek én gratulálok, az csak meleg elismerést érdemel; legalább is ennyit okvetlenül — mondta Géza, barátjára büszkén s máris elkapta a huzódozó Tamás kezét és megrázta úgy magyarosan.

— Még háromnegyed óránk van. Mit csináljunk addig? — kérdezte Tamás. — Jó volna egy kissé kipihenni ezt az izgalmat.

— Mit csináljunk, mit csináljunk! Hát áldomást iszunk. Sört vagy mit!

— Mit... én... most... sörözni... hebegett Tamás.

— No ne ijedj meg. Hazamenni már nincs időnk, az igaz. Gyerünk a Pista bácsihoz, a portáshoz. A Laci fia majd hoz valamit — mondta Géza s máris vonszolta Tamást karjánál fogva. — Így legalább csak pár lépést kell tennünk s ott vagyunk a püspök úrnál; föltéve ha megengeded, hogy elkísérjelek hozzá. Keress, ha találsz más jobb megoldást.

Tamásnak nem volt kedve ahhoz, hogy más megoldáson törje a fejét, hát engedett. Úgy lett, ahogyan Géza kieszelte.

A püspök úr rendkivül szívesen fogadta Tamást; mégegyszer gratulált neki, majd gyors tempóban, röviden kikérdezte életének eddigi sorsa felől, terveiről. Tamás mikor látta a püspök lekötelező szívességét és jóságát, őszintén megmondta neki, hogy nem nagy kedve van ahhoz a pályához, amelyikre — maga se tudja hogyan — lépett; jobban szeretne egyházi irodalommal foglalkozni.

— Rendben van, egészen rendben van — nyugtatta meg Tamást a püspök. Eljönnél-e hozzám könyvtárosnak, esetleg idővel jogi tanácsosnak miegymás, ha majd végzel a szigorlattal? Ott kedvedre foglalkozhatnál azzal, amit említettél, fiam. Én gondoskodni fogok rólad, a jövődről is, te meg gondoskodhatsz édesanyádról.

Tamás mélyen meghajolt és kezet csókolt a püspöknek, mint gyermek édesatyjának. Elfogódott hangon csak ennyit mondott:

— Iparkodni fogok, hogy méltóságodnak kegyességét legalább ezután érdemeljem meg.

— Jól van, fiam. Most menj és pihend ki magadat. A vizsgák után azonnal gyere el hozzám. Akkor majd megbeszéljük a továbbiakat — s kedvesen, atyailag Tamás vállára tette gyémántgyűrűs kezét. Úgy bocsátotta el kedvencét.

Tamás örömmel, szinte magánkívül rohant le a lépcsőn. A kapu-

ban természetesen Géza várakozott rája. De egy szó nem sok, annyit sem tudott kivenni belőle az úton. Csak mikor hazaértek Tamás lakására, ott eredt meg a szava. Éjfélig beszélgettek és tervezgettek, mint annyiszor máskor is.

Hogy mit álmodott Tamás azon az éjjelen, lehet sejteni.

(Folyt. köv.)

IRODALOM

A Herder cég kiadványait mindig időszerűség és a kor igényeihez mértség jellemezte. Akár a benső tartalmat, akár a külső formát tekintjük, ugyanezt kell mondanunk P. Pius Bihlmeyer O. S. B. szerzőtől megjelent pompás, kis vasárnapi misekönyvéről. A **Römisches Sonntagsmessbuch** *(lateinisch und deutsch; im Anschluss an das Messbuch von* **Anselm Schott O. S. B.** herausgegeben von Pius Bihlmeyer O. S. B., Mönch der Erzabtei Beuron: mit einem Titelbild, kis 12° (XVI. és 560 l., ára 5 M). A legmodernebb igényeket is kielégítő nagyszerű munka. A mai kor liturgikus mozgalma szülte igények hozták létre. Tartalmazza az összes vasárnapok és nagyobb ünnepek szentmiséit; továbbá egyes különleges alkalmakkor pl. házasságkötés, halottakért használatos szentmiséket és függelékül magánhasználatra való imákat, a többi között nagyszerű szentáldozási imádságokat is hoz. A szentmise állandó része (Ordo missae) ügyesen van benne szétosztva. A liturgikus ima szellemébe vezet be az értekezés, mely a miseszövegeket megelőzi. Minden szentmise teljes szövege megvan latinul és németül benne. Németnyelvű szövege klasszikusan kitűnő. A szerzőnek legfőbb törekvése hűen és mégis tetszetős formában visszaadni a latint valóban sikerült. Nyomása latinbetűs, tárgyához illően komoly, kiállítása elsőrangú, alakja kényelmes és előkelő. Ezt a liturgikus mesterművet addig, míg magyar nyelven nem bírjuk, meleg szeretettel ajánljuk m. t. olvasóink pártfogásába. (Megrendelési cím: Herder & Co. Verlag, Freiburg im Breisgau.

A Szent-István-Társulat újabb könyvkiadványai: XI. Pius pápa «Az Apostoli Szentszék Könyvkiadója» címével tüntette ki a Szent-István-Társulatot. Amivel e magas elismerést a társulat kiérdemelte, azt a munkásságot most is serényen folytatja. Legújabban is nyolc munkát bocsátott apostoli útra. E művek közül a következőt ismertetjük:

Szalézi szent Ferenc: Filótea. Platz Bonifác dr. fordítása. Szalézi szent Ferenc irodalmi munkásságának egyik legszebb és legismertebb remeke «A jámborság útja», mely «Filótea» név alatt ismeretes. Ebben a keresztény jámborságnak és erényes életnek szabályait foglalja össze. Bölcs mérséklettel jelöli meg azt az aranyközéputat, melyen a társadalom bármely fokán álló keresztény lélek haladhat. A «Filótea» a világi életben levő keresztények számára készült. A szerző bebizonyítja, hogy a jámborság és erények gyakorlása nemcsak szükséges mindenkinek, hanem a világi életpályák bármelyikén is lehetséges. Legelső megjelenése után pár évre a világ összes nyelveire lefordították és azóta is az emberiség közkincse ez az Istenhez vezető, gyönyörű munka.

(A könyismertetéseket helyszűke miatt a jövő számban folytatjuk.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **Dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: **Kohl Ferenc.**

XXIV. ÉVF. 1924 JÚL.—AUG.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Jelen példány 5000 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

TARTALOM: *Dr. Mátrai Gyula:* Az Oltáregyesület palántáskertje. — *Eőri János:* Adoráció. — *Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről:* A csodálatos jelenlét. — *Németh István:* A pap. — *Garay Béla:* Az eucharisztikus szövetség lelki vezetése. — *P. Várkonyi Fidél dr.:* Szent Bernát apát élete. — *Dr. M. Gy:* Az amsterdami csoda. — *Krónika.* — Tárca: *Eőri János:* Fölkel a Nap.

Mélyen tisztelt olvasóink türelmét kérjük, míg a nyomdaárak megállapodásával (aranyparitás) mi is egész pontosan meg tudjuk állapítani az előfizetést. Az eddig beküldött összegekkel pontosan elszámolunk. Akik év elején fizettek elő, azoknak minden füzetet a megjelenés árfolyamán számítunk, akik később, azoknak az előző számokat az előfizetés idején megjelent szám árfolyamán kell számítanunk, az előfizetésutániakat pedig az illető példányokon feltüntetett áron. Biztonság kedvéért ezentúl a csekklapon ceruzával jelezni fogjuk a beküldendő összeget.

Szíves pártolást és érdekében való apostolkodást kér

az Örökimádás.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat (régi évfolyamok) példányonként 600 K.

Örökimádás folyóirat (1923. évf.) példányonként 2500 K, előleg 1924-re egyelőre 20.000 K (minden számon jelezve lesz a füzet ára), régi teljes évfolyam 15.000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 5000 K, **Vezérkönyve** 4000 K, **Felvételi füzete** 600 K, **Félszázados története** 20.000 K, **Érme** (aluminiumból szalaggal) 20.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 400 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 10.000 K, régi egyes példányok 500 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség Indulója 500 K, **Zászló levelezőlapja** 1000 K.

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 10.000 K, **Fehér liliom** 2000 K, **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 200 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 200 K, **Levélzáróbélyeg** (gyermekszövetségi) ívenként 500 K, darabonként 50 K.

Különfélék: **Havi magány** (Nádasdy Márián) 10.000 K, **Az Eucharisztia zenéje** 1000 K, **Kánter Károly** emlékkönyv 20.000 K, **Szent Zita élete** 2000 K, **Szent Zita élete** egyszerűbb kiadásban 1000 K, **Litánia** (latin szöveggel) 500 K, **Litánia Szent Józsefről** 500 K, **Levelezőlapok** (Örökimádás-templom) 1000 K, **Kánter Károly emlékképek** 500 K.

Az Oltáregyesület palántáskertje.

Aki ismeri a kertészetet, nagyon jól tudja, hogy a kertész legfőbb gondja az arról való gondoskodás, hogy valamelyik növényfaja ki ne pusztuljon. Mit tesz tehát? Magvakat hint a nagy gonddal készített melegágyakba, vagy életképes ágacskákat nyes az anyanövényről és nedves homokba téve gyökerezteti. Ezek a magvakkal behintett vagy dugványozott melegágyak az ő reménysége. Látogatói előtt egy kertész sem felejti el palántáskertecskéjét, az ő különös gondoskodása tárgyát. A palánták állásából körülbelül előre lehet látni a kert jövőjét.

Képzeljük az Oltáregyesületet az Úr Jézus virágoskertjének. Ennek a virágoskertnek egykori főkertésze, a boldogult Kánter Károly, mélységesen átérezte annak szükségét, hogy az Oltáregyesület virágoságyai az egyes tagok halálával ki ne ürüljenek, azért gondoskodott palántáskertjéről az Eucharisztikus Gyermekszövetség alapításával. Dr. Tiefenthaler József, az Örökimádás akkori lelkésze, buzgó szívvel iparkodott előmozdítani X. Pius pápa gyakori szentáldozást sürgető enciklikájának sikerét. Ezért vette tervbe az Eucharisztikus Gyermekszövetség létesítését. Mikor Kánter Károlynak, az akkori főigazgatónak tervét előterjesztette, az határozottan kifejezte abbeli reményét, hogy az eucharisztikus szövetség majd kész eucharisztikus lelkeket szállítand az Oltáregyesületnek s ezért egyezett bele abba, hogy a szövetség központja az Oltáregyesület központi háza legyen, az «Örökimádás»-ban a gyermekek számára külön többlapos rovat nyíljon, majd hogy a később «Jézusom Örömöm» címén külön megjelentetett rovat az együvétartozás jelképezésére ugyanazt a címlapot viselje. Az utánpótlás végtelen fontosságát érezte át Kánter Károly, mikor oly nagy lelkesedéssel karolta fel a gyermekszövetség ügyét. Az Oltáregyesület tagjai is megöregszenek, munkaerejük, agilitásuk a kor terhe alatt megcsappan. Új, friss energiájú tagokra van szüksége, akikben készen kapja a szentségi Jézus jelenlétének tudatát, akiket már erőssé tett az angyali táplálék, akik lelkesen tudnak síkraszállani és áldozni az eucharisztikus Jézus ügyeiért.

Ezért elsőrangú érdeke minden Oltáregyesületnek, hogy a plébánián eucharisztikus gyermekszövetség is legyen. A gyermekek első szent áldozásuktól fogva 13-ik évükig tagjai a szövetségnek. Azután 16—17-ik életévig a fiúk, illetve leányok eucharisztikus szövetségében nevelődnek, majd a felnőttek eucharisztikus szövetségébe: az Oltáregyesületbe lépnek be. A június 16-án tartott igazgatói értekezlet különösen átérezte a gyermekszövetség ezirányú jelentőségét és nagyon helyeselte, hogy a készülő szövetséges vezérkönyv a szövetséget az eucharisztikus lelki nevelésen kívül ezen praktikus beállítással is iparkodik kedvessé tenni az Oltáregyesületek előtt.

Oltáregyleti igazgató urak, buzgó elnöknők és terjesztőnők, tettrekész oltáregyleti tagok, érezzük át, hogy az Úr Jézusnak nemcsak mireánk van szüksége, hanem halálunk után is kellenek neki olyan lelkek, akik Érte dolgozni, fáradni, áldozni tudnak. Gondoskodjunk az Oltáregyesület számára palántáskertről azzal, hogy minél előbb megalakítjuk gyermekeinkből az eucharisztikus szövetséget.

Dr. Mátrai Gyula,
az eucharisztikus szöv. ügyvezető igazgatója.

ADORÁCIÓ

(Adoro te.)

Hőn imádlak láthatatlan Istenem,
Aki itt e szent színekben rejtezel.
Tiéd szívem, néked hódol egyedül:
Szűn dobogni, ha tebenned elmerül.

Látás, ízlés és tapintás meg nem fog —
A hallásból származó hit mindenkor;
Bármit mondott Isten Fia — elhiszem,
Valóbb ennél nem lehet már semmisem.

A kereszten rejtve volt az istenség,
Itt azonban hozzá még az emberség.
Hiszem mégis mindkettőt és megvallom
S kérem tőled, amit kért a jobb lator.

Sebeidet, miként Tamás, nem látom;
Mégis, hogy te Istenem vagy, kiáltom.
Add, hogy mindig egyre jobban higyjelek
És reméljek benned és szeresselek.

Ó emléke halálodnak, én Uram!
Élő kenyér, mely embernek élted ad;
Árva lelkem tebelőled hadd éljen
S mindent, ami édes, benned tölleljen.

Szent véreddel moss tisztára: ez imám
Uram Jézus, ó te áldott pelikán.
Hisz egyetlen csöppje annak minden bűnt
A világról, az egészről eltörül.

Nézlek Jézus: fátyol van az arcodon.
Legyen meg majd, kérlek, amit szomjazom,
Hogy majd egykor szinről-szinre lássalak
S dicsőségben, boldogságban áldjalak.

Fordította: *Eőri János.*

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

A csodálatos jelenlét.

Lássuk most azokat a csodálatos dolgokat, amelyeket a konszekrálás tökéletes hatása hoz létre s amiket a konszekrálás után figyelhetünk meg az Oltáriszentségben.

I. Az egyik csodálatos dolog az, hogy a kenyérnek oly kicsi és szerény színei alatt oly nagy valami van, t. i. az Úr teste. Erre mutat már magának, az ily nagy mű létesítő művészének: a Szentléleknek nagy bölcsesége. Azt látjuk ugyanis, hogy minél jártasabb a művész a vésés-faragás művészetében, annál finomabb és szebb képeket tud vésni-faragni. Ha nagyon kicsi drágakövet vagy ércdarabot ad át az ember a művészeknek és kéri őket, hogy arra vagy abba valami nagyon finom képet véssenek, a kevésbbé ügyes művész azt fogja felelni, hogy erre nem képes, viszont egy nagy művész könnyedén elvégzi. Ehhez hasonlatos módon, hogy a Szentléleknek mily nagy bölcsesége nyilvánul meg az Oltáriszentségben, mutatja az, hogy annak oly kicsi és szerény színei alatt Krisztusnak egész testét teszi jelenvalóvá. Nem tudunk oly finom és kicsi kenyérmorzsát az oltárra helyezni, hogy ne tudná azt átváltoztatni Krisztusnak igazi testévé. Szent Damaszcénusz szerint: a Szent Szűz azt kérdezte az angyaltól: «*Miképen leszen ez, mert férfiút nem ismerek? Az angyal azt felelte neki: a Szentlélek száll tereád stb.*» És ha te most azt kérdezed: hogyan lesz a kenyér Krisztus testévé, én is azt mondom neked: a Szentlélek száll le, az viszi végbe ezeket, amik a természet fölött vannak és amik fölülmulják az értelmet. — Ugyanerre a következtetésre jutunk akkor is, ha abból indulunk ki, hogy Krisztus hatalma hasonló Isten hatalmához. Mert bármit megtehet az Isten Fia természeténél fogva, ugyanazt megteheti az Emberfia is a személyben való egyesülésnél fogva. «*Minden hatalom nekem adatott a mennyben és a földön*» (Máté 28_{18}) — mondja Ő önmagáról. Szent Ambrus az angyalnak ezen szavaira: «*Ő nagy leszen és a magasságbeli Fiának fog hívatni*» (Luk. 1_{32}), azt jegyzi meg, hogy: nem azért *lesz* nagy, mintha a Szűztől való születése előtt nem lett volna nagy, hanem mert azt a hatalmat, amelyet mint Isten Fia öröktől fogva bírt, idővel mint ember is meg fogja kapni, mivelhogy amiként egy személyben egyesül az Istenfia és az Emberfia, egy lesz a hatalmuk is. Ámde az Isten Fia, az Atya Igéje olyan hatalommal rendelkezett, hogy a Szentlélek működése folytán ugyan, de a saját erejéből magára vette a kicsi, gyarló emberi testet, abba mintegy bezárta magát, mint az Írás mondja: «*És az ige testté lett*». (Já. 1_{14}). Tehát hasonló hatalmat adott Krisztusnak, az em-

bernek, olyant. t. i., hogy meg tudja tenni azt, hogy teste jelen legyen a kicsi kenyér színében. «*Nagy az Úr Sionban.*» (Zsolt. 98_2). Papiász és Szent Ágoston szerint Sion annyit jelent, mint: tükör. Kétségkívül a nagy kép époly tisztán, époly teljesen látható a kis tükörben, mint a nagyban. Tehát az Írásnak fönti szavait az Oltáriszentségre vonatkoztatva valóban nagy az Úr Sionban, azaz e szentségben, mint tükörben, mert hitünk szerint az Úrnak igazi teste époly teljességgel van jelen a kicsi kenyér színében, mint a nagyában. E Szentség így is eléri célját teljesen. Célja az, hogy a hívő léleknek lelki tápláléka legyen, azt a rossz ellen és a jóra erősítse. Ennek az eredménynek hatóoka maga Krisztus teste; az pedig époly teljességgel jelen lehet a kicsi kenyér színében, mint a nagyában, mert akármelyikben van is jelen, egyesülve van Istennel; tőle jő minden erő e Szentségben. Bármily parányi tehát az a kenyér, színei alatt ott van Krisztusnak egész teste — az átváltozás révén a vére — mert az a testhez tartozik, a lelke — mert élő test nem lehet lélek nélkül — egész istensége — mert emberségével örökre egyesült. Ebből pedig az következik, hogy a hívő lelket mindennemű vonatkozásban táplálhatja és erősítheti. «*Sem annak, ki többet szedett a mannából, nem volt többje, sem, aki kevesebbet szerzett, nem talált kevesebbet.*» (Ex 16_{18}) Szent Hiláriusz mondja: «Ahol e testből, v. i. e szentségből bármily kis részecske van is, ott van az egész test», hasonlatosképen a mannához, mely előképe volt az Úr testének s amelyről azt mondja az Írás, hogy aki többet gyüjtött belőle, azért mégsem volt többje s ha kevesebbet szedett, azért mégsem volt kevesebbje. Mert nem a látható mennyiséget kell itt tekintenünk, hanem a szellemi erőt. Ép azért, ha bármily nagy vagy bármily sok kenyeret konszekrál is a pap, több és más, nem lesz belőle, mint Krisztus teste az üdvösségre.

II. A másik csodálatos dolog az, hogy egy és ugyanaz a szent test van jelen több helyen, több ostyában s akárhány részre osztják is. «*Nem kedvellek titeket, úgymond a seregek Ura, és az ajándékot nem veszem el kezeitekből. Mert napkelettől napnyugatig nagy az én nevem a nemzetek között, és minden helyen áldozni fognak és tiszta áldozatot bemutatni az én nevemnek; mert nagy az én nevem a nemzetek között.*» (Mal. 1_{10-11}) Ime az Írás igen sok helyet mond, de csak egy, tiszta áldozatot említ. «*Minden helyen, ahol emlékünnepe lesz az én nevemnek, eljövök hozzád és megáldalak téged.*» (Ex 20_{24}) Az Úr nevének emléke az oltár áldozata, vagyis Krisztus teste, hiszen kifejezetten saját emlékére rendelte. Ezt az áldozatot pedig igen sok helyen mutatják be s mindegyikben az egy és ugyanazon Úr jön megáldásunkra.

Nyilvánvaló ez továbbá azért is, mert — mint föntebb láttuk — a személyben való egyesülés miatt az Emberfiának egy a hatalma az Isten

Fiával. Ezért: mikép az Isten Fia lényegénél fogva ott van mindenben, úgy megadta az Emberfiának is a hatalmat, hogy szentségi módon több helyen is jelen legyen. III. Ince pápa azt mondja: «A megmérhetetlen isteni bölcseség így rendelkezett, hogy amiként az isteni lényegnek egységében három személy van, t. i. az Atya, a Fiú és a Szentlélek, három valóság legyen az egy személyben, t. i. Krisztus istensége, teste és lelke. Mivel tehát Krisztus isteni természete szerint, háromféleképen van a teremtményekben, mégpedig: lényegénél fogva mindenben, kegyelmével csak az igazakban, a személyben való egyesülés folytán pedig a magára vett emberi természetben, ugyanő azt akarta, hogy emberi természete szerint is háromféleképen legyen: hely szerint az égben, személy szerint az Igében, szentségi módon az oltáron. S miként az istensége szerint lényegesen ott van mindenben, épúgy embersége szerint is szentségi módon teljesen jelen van több helyen. Példával is illusztrálható a jelenlétnek ez a módja. Ha több tükröt állítasz arcod elé, mindegyikben egyformán és teljesen az ugyanegy arcodat látod s ha egy tükröt több darabra törsz, ha mégoly kicsinyekre is, valamennyi az egyugyanazon arcot mutatja anélkül, hogy megváltoztatná. Így van ez Krisztus testének szentségében is, aki az isteni jóság tükrének és képmásának mondatik. Ha tehát a tükröt, azaz a kenyér formáját több részre osztjuk, mindegyik részében egyesülve marad Istennel, azaz mindegyik rész Krisztusnak igazi teste. Szent Jeromos szerint: «Minden egyes hívő az egész Krisztust kapja meg, mert mindegyik részecskében egészen van jelen és a szétosztás által nem lesz kisebb, hanem mindegyiknek teljesen adja önmagát».

III. A harmadik csodálatos dolog a szentségi jelenlétben az, hogy Krisztus teste, jóllehet sok helyen, sok ostyában, sok áldozásban jelen van, soha részeire nem oszlik, hanem marad önmagában sértetlenül, egységesen. «*Megoszlott-e Krisztus?*» (I. Cor. 1_{13}) — kérdezi az apostol; mintha azt mondaná: Nem oszlott meg, mert jóllehet ott van az égben is hely szerint, az igaznak szívében is lelkileg és sok helyen szentségi módon, mégis egységes marad önmagában. E csodálatos dolognak magyarázata pedig ama kimondhatatlan egyesülése az embernek és Istennek, a testnek és az Igének. Miként az Isten Igéje mindenhol jelen van és betölti az egész eget és világot, de osztatlan marad, ugyanezt megadta testének, amelyet a Szűztől vett és az apostoloknak adott Istensége ugyanis, mely mindenhol jelen van, e testet teljesen betölti, átjárja és egységben tartja, hogy amikép ez az istenség egy és egységes, úgy testének valósága is valóban egy test legyen. Szent Ágoston azt mondja: «Mikor magunkhoz vesszük Krisztust, nem osztjuk részeire (és nem részt kapunk belőle), hanem e szentségben lesz kiki az, amit kap».

Mindegyik megkapja e szentségben a maga részét s mégis megmarad önmagában teljesen, sértetlenül, osztatlanul; marad ugyanaz teljesen és osztatlanul az égben, marad ugyanaz a szívedben. Teljesen Atyjánál maradt, mikor leszállt a Szűz méhébe és nem távozott tőle. Testbe öltözött, hogy magukhoz vegyék az emberek — s teljesen Atyjánál maradt, hogy táplálja az angyalokat.

Kérjük az Urat, hogy bár test szerint egymástól távol vagyunk, egyek legyünk lelkileg a szeretetben s hogy méltón táplálkozhassunk vele itt e földön e szentségben, a másvilágon pedig teljes boldogító látásával angyalaival együtt.

A pap

Mily szemmel nézze az eucharisztikus lélek, vagyis az Oltáriszentséget szerető hívő a papot?

1. Vegyük észre, hogy az *Oltáriszentség és a pap nagyon összetartoznak.* Elválaszthatatlanok egymástól. Oltáriszentséget csak ott találsz, ahol papra is akadsz. Ha kivinnék a világból a papot, üresek maradnának oltáraink, eltünnék róluk a szentségi Jézus. A templom nem volna többé istenháza, csak imaház. De pap nélkül üres maradna szívünk is, mert nem volna, ki nyújtsa szomjas lelkünknek az élet Kenyerét.

Egy szeretet adta mindkettőt. Nagycsütörtök mindkettőnek a születésnapja. A búcsúzó Megváltó szeretetének nagyságát hirdeti az Oltáriszentség és a pap. Szent János e boldog órában szerencsés volt, hogy a szent Szíven pihenhetett. Kiérezte a szent Szív vágyva-vágyódását utánunk. Kiérezte, hogy az Úr Jézus «mindvégig szerette övéit». E szeretet hatalma fakasztotta az Oltáriszentséget s ez adta melléje a felszentelt papot. Mikor Krisztus azt mondta: «Ez az én testem», abban a percben azt is mondotta: «ezt cselekedjétek az én emlékezetemre». Egyik szavával adta Önmagát, másik szavával élő képmását, a papot. Egy Szívből, egy szeretetből fakad ugyanazon percben az Oltáriszentség és a pap.

Egész természetes, hogy e két nagy kincsünk összetartozik. Hisz az Oltáriszentség lelkünk Kenyere. Ezt a Kenyeret is szerezni, szegni és nyujtani kell nekünk, mint a házikenyeret. Lelkünk Kenyerét lelki atyánktól, a paptól várjuk. Ő szerzi nekünk a szentmisében, ő nyujtja nekünk a szentáldozásban. Az Oltáriszentség őre, gondviselője a pap. Tőle tudom, hallom, mi a kis hófehér csendes szent Ostyának óhaja, akarata. Az isteni Üdvözítő saját szent testét és vérét csendes, mozdulatlan, igénytelen alakban, a Kenyér egyszerű színében adja, de melléje rendeli a papot, a felszentelt embert, hogy ő legyen a csendes szent Ostyának

szeme, ajka, keze, lába. A szentségi Jézus a pap ajkával szól, a pap lábával jár, a pap kezével adja magát. Igen, az Oltáriszentség és a pap összetartoznak. Következőleg, mit Isten összekötött, azt ember szét ne válassza. Mit akarok ezzel mondani? Csak ezt: lélek, mikor az Oltáriszentség előtt

térdelsz, jusson eszedbe a pap is. Mikor hálát rebegsz az Oltáriszentségért, légy hálás az egyházirend-szentségeért is, a papért is. Mikor imádkozol, hogy legyen minél több szentségimádó és szentáldozó, akkor imádkozzál, hogy legyen a szentségi Jézusnak minél több jó papja is.

2. Mit láss még a papban? Amit a latin neve mond. A pap latinul sacerdos. Magyarra fordítva annyi, mint *szent ajándék.* A pap egész lényével és szerepével azt hirdeti, hogy valami szent frigy van itt

a földön, amely frigynek kifejezője ő, a pap. E frigy Isten és az Egyház közt van. Az Egyház jegyese az Úr Jézusnak. De ha jegyes, akkor hordozni kell magán egy jegygyűrűt is. S ez a jegygyűrű, e fenséges jegyesi ajándék a papság, a papi hivatal. A jegygyűrű arról beszél, hogy valakinek a szíve az enyém, én valakié vagyok, valaki mindenét meg akarja osztani velem. A pap ép ezt jelenti nekünk. A pap az ő szerepével azt mondja, hogy Jézus végtelenül szeret, hogy Magához emelt s mindenét nekem akarja adni. Krisztus a papi lélekbe belelehelte az Ő üdvözítő szeretetét és hatalmát. A pap nekem annyi, hogy az Úr Jézus jár köztünk s folytatja nálunk, bennünk a megváltás nagy munkáját.

A boldogságos szűz Anya leimádkozta az Úr Jézust a földre, de csak egyszer. A pap abban a kegyelemben részesül, hogy mindennap lehívhatja Őt. Sőt beviheti a szívébe s a hívők szívébe, miután ott meggyújtotta a hit fényét, kitisztította a bűn szennyét s a lelket felöltöztette menyegzős ruhába, a megszentelő kegyelembe. S mindezt a pap felszentelési hatalmával teszi. Élő bizonyság a pap, bár merre járjon is, hogy Isten szereti az Ő népét, szereti Egyházát. Ki a nászajándékot, a jegygyűrűt nem becsüli, sőt magától eldobja, az felmondja a jegyesi viszonyt. Ki a papot nem tiszteli, sőt gyalázza, az felbontja a szeretet viszonyát Istenével. Míg ellenben az egyházi rendnek, a papi szent méltóságnak a tisztelete egyik legbiztosabb jele annak, hogy Isten szeretetében élünk s becsüljük azt a szent frigyet, melyet az Úr Jézus köt a mi lelkünkkel.

Mikor papjainkért imádkozunk, akkor a krisztusi jegygyűrűnket szeretjük s tiszta ragyogó fényében megtartjuk.

3. Mit lássunk még a papban? *a keresztény édesanyák fiát.* Az anyai szív és vér drága gyümölcsét. Nem lehet nemesebb hajtása az édesanyai szívnek, mint egy gyermek az oltár szolgálatában, mint a felszentelt pap. A Szent Szűznek anyasága isteni Gyermekétől nyer istenanyai méltóságot. A keresztény anya is különös kitüntetést és kedvességet nyer papfiától. Hisz a fát is gyümölcse után értékeljük. Nemes gyümölcs csak nemes fán terem. A hívő lélek szemében mindig boldog az az édesanya, kinek felszentelt papfia van. Mikor boldogult papöcsémmel egyik nógrádmegyei községben vasárnapi isteni tiszteletet tartottunk, öcsém szentmisét mondott, én predikáltam, az édesanyák szeme könnyben ázott. Az édesanyai szív boldogsága hatotta meg őket, azé az anyai szívé, melynek két papfia van.

Minden anyai szív tiszteletreméltó, de különösen az a pap édesanyjáé. Minden jó gyermek az édesanyai szívnek sok áldozatába, sok könnyébe, sok imájába kerül. De főkép a jó pap kerül sok és szent áldozatába az édesanyának. Értsük meg: a jó pap tulajdonképen nem a szemináriumban terem, a jó papilélek valójában az édesanyai szíven

terem. A hívő-, buzgólelkű és tisztaszívű édesanyák nevelik azokat a tisztalelkű, fogékonyszívű ifjakat, kikből a jó papok válnak. Azért sok tekintetben az édesanyáktól függ, minő papjaink vannak. Ha az édesanya szereti a szentségi Jézust, ha érte áldozatot is tud hozni, akkor ezt az áldozatos szeretet észrevétlenül átülteti kicsi gyermeke fogékony szívébe. Az ilyen gyermek szívében kifakad a szent papi hivatás kegyelme. Az ilyen ifjú szent vággyal, nagy lélekkel megy a szemináriumba s ott a megszentelt légkörben igazán szent, buzgó pappá fejlődik.

Azért főképen az édesanyák értsék meg: nagy mértékben tőlük függ, mennyi és minő papjai vannak az Egyháznak. Szenteljék meg az édesanyák magukat az Oltáriszentség erejével, akkor adnak az Egyháznak éptestű és szentlelkű ifjakat, akkor Krisztus nagy aratásában lesz elegendő számú és megszentelt lelkű munkás, vagyis pap. A nagy angol szónoknak, Vaughannak édesanyjáról olvastam, hogy igen nagy családja volt. S ez az édesanya 30 évig naponként imádási órát tartott a legfölségesebb Oltáriszentség előtt, hogy gyermekei közül minél többnek kiesdje a szent papi és szerzetesi hivatás kegyelmét. S az eredmény? Hat fia pap, öt leánya szerzetesnő lett. Ime a jó fa minő jó gyümölcsöt terem. Nekünk is, szegény magyaroknak, minél több ilyen jó édesanya kell, akkor lesz sok jó papunk, sok szentéletű szerzetesünk. Akkor előbb eljön hozzánk az Úr Jézus eucharisztikus országa.

Végül megjegyezzük, hogy az oltáregyesületek buzgó tagjai nagyon a szentségi Jézus Szíve szerint tesznek, ha minél több áldozatot hoznak azért, hogy az Egyháznak minél több jó papja legyen. Ezt a célt szolgálja az Esztergomban alakult Szentlélek-Egyesület. Több helyütt az oltáregyesületek tagjai tömegesen léptek be ezen kedves Szentlélek-Egyesületbe, hogy imáikkal és jócselekedeteikkel minél több jó papot és szerzetest esdjenek ki a hívek számára. Az itt szóban levő kis egyesületnek kedves kis imafüzete is van, melyben szebbnél szebb imákat találhatunk a papságért. Ki esetleg a Szentlélek-Egyesületnek tagja óhajt lenni, jelentkezzék e címre: főtisztelendő Lelkiigazgató úrnak. Esztergom. Szeminárium.

Az aratás nagy munkájában jusson eszünkbe, hogy a lelkek terén is nagy az aratás, de kevés a munkás. Kérjük azért az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat aratásába. *Németh István.*

Hálás köszönettel nyugtázzuk *Bencze Szentpály Gabriella* és *Bujdosó Rozália* úrhölgyek 200.000—200.000 koronás adományát, amelyek által ők is az oltáregyesület alapítótagjainak sorába léptek. A szentségi Jézus fizessen meg nekik.

Az eucharisztikus szövetség lelki vezetése.*

Tárgyalás előtt szabadjon rámutatnom, hogyan lettem én a «Jézusom Örömöm» eszméi, gondolatai propagátorává. Evvel nem az én történetemet akarom elmondani untatásra, hanem — azt hiszem — élesen világít ez bele abba a programmba, amit a Gyermekszövetség képvisel.

Tizenhárom évvel ezelőtt az ifjú levita szent buzgalmával, hevületével indultam neki az életnek. Egy falu még szegényebb lélekkel — volt első állomásom. Itt-ott örömek, de csak szórványosan, inkább csalódások, keserűségek vártak. Különösen a szentgyónások szomorítottak el. Értetlenség, tudatlanság jellemezte őket. Megismertem Szuszai pompás művét: «Előkészület a nagy napokra» s rendes hittanóráimon kívül mintegy 15—20 különórán készítettem el gyermekeimet az első szentgyónásra. Eredmény nagyszerű volt. Még a legtudatlanabb is teljesen átértette a szentgyónás nagy művészetét. Gondoltam, hogy az a sok kincs, ami a szentgyónás és áldozás után rakódott le szivükben, szaporodni fog és alapját képezheti egy kezdődő komoly hitéletnek. De jött a nagy vakáció, a nagy feledés időszaka s amikor újból találkoztam gyermekeimmel a gyónószékben, azt a szomorú tapasztalatot szereztem, hogy gyermekeim lelkében elhomályosult az első szentgyónás és áldozás nagyszerű eredménye. Törtem a fejem, hogyan lehetne állandósítani az első gyónás eredményeit. Közben más helyre kerültem. Az isteni Gondviselés vezetett arra az útra, amelyen gyermekpásztorációmnak haladni kell. Óbecsén ugyanis — most, sajnos, szerbektől megszállott ez a virágzó hitközség — véletlenül felbontok egy csomagot, amely elődöm címére szólt és legnagyobb csodálkozásomra, de örömömre is, a «Jézusom Örömöm» füzetei hullanak ki a csomagból. Olvasni kezdem s a lelkem örömittasan felkiált: ez az, ezt akartam én is!

Négy évig dolgoztam ott a kis leánykákkal. Azután jött a forradalom. Elzárta tőlünk a központot, elrabolta az ideiglenes határ a mi drága kincsünket: a «Jézusom Örömömet.» Már a háború alatt szomorúan láttam a lelkiség pusztulását, a pénzvágy és testiség előtérbe nyomulását. A sátáni karmok belekapaszkodtak a legdrágább lelkekbe, Jézus kedvenceibe s nagy pusztítást vittek véghez a gyónószékeknél s áldoztató padnál.

Arról felesleges beszélnem, hogy a test kultusza még inkább előtérbe lépett a kommunizmus és az azt követő évek óta. Bár itt-ott

* Az euch. szöv. igazgatói értekezletén tartott előadás. Az igazgatói értekezletről a szeptemberi számban irunk.

tagadhatatlanul fellendülés látható a lelkekben, de a nagy többségben inkább a züllés, a lelkiekben való visszafejlődés tapasztalható. Csak ha a ruházkodásra gondolunk, a lelkünk sírni tud a sok pókháló, testi idomokat rikítóan feltüntető ruhák miatt. Hol van Jézus lelkülete, szelleme? Eltűnt, helyébe új Isten került, az élvezet, a pénz, melyen az megvásárolható s amelyek annyiszor okozták a népek bukását, végső pusztulását.

Itt érek tulajdonképen témámhoz: a Gyermekszövetség lelkivezetéséhez. Ennek a csúf, Krisztus arcát nem viselő, Jézus szellemétől messzire eső világnak pusztulni kell, vele együtt a gyűlölködésnek, szeretetlenségnek is. Vissza kell térni a szívekbe Jézus lelkületének, mely boldogságot, lelki békét jelent. Igen, oda kell vezetni az emberiséget a tabernákulum elé, hol Jézus minden megtévedt lelket örömmel visszavár.

És ezt teszi a Gyermekszövetség, mikor a kicsi lelkekben hatalmas alapot épít a legméltóságosabb Oltáriszentségnek, ezt teszi élete, munkája, öröme, fájdalma központjának.

Hogyan próbáltam elérni ezt az én kicsi csapatomnál?

1. Egész életünknek berendezése csak akkor helyes — a hit szemüvegén nézve —, ha a lélek az első, a test pedig csak másodrangú. A léleknek élete felséges, az Isten barátságát, szeretetét jelenti, ezt mind megérti a gyermek, csak az a szó: megszentelő malaszt, nehéz számára. Pedig ez a hitélet alapja, enélkül komoly lelkiélet nincs. Tehát alaposan gyakran, sokszor kell erről beszélni. Én magam különös előszeretettel foglalkoztam a megszentelő malaszttal, belevittem minden katechezisembe, mindenütt az Úr Jézus képével szemléltetve, úgy hogy átment a vérükbe az ismerete, szeretete, megbecsülése a menyegzős ruhának. A leánylélek különös szeretettel viseltetik a ruha, a fehér ruha iránt, épen ezért képzeletvilága, lelkiismerete boldog, ha tudja, hogy lelkén is — per analogiam — Krisztusnak hófehér ruhája van.

2. A Gyermekszövetség vezetőjének minden gondja arra kell, hogy irányuljon, hogy ezt a lelki ruhát a kis szövetséges öntudattal viselje, szeresse és becsülje. Ne tűrje rajta a szennyet, féljen attól a gondolattól, hogy elveszíti s boldoggá tegye az a tudat, míg e ruhát viseli, Jézus boldogan, örömmel tekint reá. Itt van aztán a II. nagy teendője a lelkivezetőnek, az t. i., hogy megszerettesse a szentgyónást, mint a menyegzős ruha szépségének megőrzőjét. Ha megesik a nagy baj, a halálos bűn, a legelső alkalommal siessen lerázni magáról, szóval: bele kell vinni lelkébe azt a kényszerérzetet, hogy 24 óráig se tudjon, akarjon halálos bűn állapotában élni. Vigyáznunk kell azonban arra is, hogy meg ne szokja a szentgyónást, folytonosan finomítani kell lelkét, hogy a kis szennyet (bocs. bűn) se tűrje lelkén s örüljön, ha megszabadul tőle. Hiszen külső fehér ruháján se tűri a foltot. Épen ezért a vezető

vigyázzon, hogy gyermekeinek bármikor rendelkezésére álljon, sose lássa a gyermek azt, hogy terhünkre van, de attól óvakodjon, hogy teljesen magához szoktassa őket a szentgyónást illetőleg, mert könnyen kialakulhat benne az a nézet, hogy másnál nem gyónik s ha vezetője keze alól kikerül, félő, hogy gyónásait is elhagyja. Kényszeríteni sem szabad. Jöjjön magától! Nálam így van. Szombaton 11—12-ig rendelkezésre állok összes gyermekeimnek, hogy gyónásukat meghallgassam. Gyónási intelmeket közösben kapják, így időt nyerek arra, hogy többet meggyóntathassak. Ez két okból jó: *a)* mert szövetségeseim természetesen kényszer nélkül hozzám jönnek s így belsőleg is az enyémek lesznek, *b)* nem alkalmatlankodnak a felnőtteknek s esetleg gyermeket kevésbbé szerető papoknak. A szentgyónás eredményei nagyok. Egész éven át alig fordul elő 6—7 esetben halálos bűn.

3. Harmadik kötelessége a Gyermekszövetség lelkivezetőjének a szentáldozás végtelen kegyelmeinek elhelyezése a gyermeki szívekben. A szentáldozás nagy dolog. Lehet egy szent életnek is megindítója, de unalmassá is lehet, ha nem úgy veszi magához Jézus testét, amint kell. A szentáldozás előkészületére és hálaadására kell nagy súlyt fektetni. Jézus nagysága, hatalma, jósága, alázata a legméltóságosabb Oltáriszentségben megkapja a gyermek figyelmét, fokozni kell e figyelmet Jézus iránt, bizalmat ébreszteni benne iránta, a lelki közösséget felépíteni Jézus és gyermek közt (telefonállomás, tabernakulum Jézus Szive — gyermek szive közt). Itt vigyázni kell, hogy ne kicsinyelje a bocsánatos bűnt, viszont arra ki kell tanítani, hogy bocsánatos bűnben áldozhatik (bánatot indítson). Ne mint nagy jutalmat és édességet állítsuk be a gyermeknek a szentáldozást, hanem állítsuk eléje az orvost, aki gyógyítani jön szívébe, hogy annál inkább adja át szívét a jó Jézusnak. Ily feltételek mellett a szövetségesnek napja lesz az Oltáriszentség, a szentáldozás, onnan veszi melegét, fényét s kicsi lelke megtalálja az üveget, melybe tejecskéjét öntheti, hogy elhozhassa magával az iskolába, mert ő áldozik.

4. A Gyermekszövetség vezetőjének gondja legyen, hogy szövetségesei életében kialakuljon az a tudat, hogy van egy jóbarátjuk, aki részt vesz örömükben, bánatukban, munkájukban, fájdalmaikban egyaránt. Én úgy szoktam ezt nekik beállítani, hogy a szentostya fátyola mögül két barátságos szem vigyáz, figyel kis szövetségeseire, örül, ha jót tesznek, fáj neki, ha bűnös úton járnak. Igen kedves öntudatot ad ez a gyermeknek, tudja, hogy Jézus szeme rajta, kerüli a nemtelent, érzi, hogy minden ügyében Jézus vele érez s boldogan köszöni meg, hogy Jézus szeme megőrizte a bűntől játékában, otthonában, ágyában, szóval mindenben.

5. Aki szeret valakit, gyakran vele van. Aki Jézust öntudatosan szereti, felkeresi gyakran. Elsőrangú eszköz lehet a gyermekszövetségi vezetőnek a szentségi Jézus megszerettetésében, ha okosan arra neveli, hogy naponta ötperces szentségimádást végez.

Ezek azon eszközök voltak, melyekkel a Gyermekszövetség gondolatát belsőleg mélyítik el. De a vezetőnek mindent fel kell használni, ami külsőképen is hozzá kapcsolja a gyermeket Jézushoz. Ilyen volna pl., hogy az összes szentségi körmeneteken résztvennének a gyermekszövetségesek, közel a Szentséghez, lehetőleg égő gyertyával, ez növelné hozzátartozásuk jellegét a tabernakulumi Jézushoz. Nálunk így van s mondhatom, hogy nagyon boldogok és büszkék, hogy nekik több közük van az Oltáriszentséghez.

A mi egyházmegyénkben (Kalocsa) az örökös szentségimádás szép szokása dívik. Évenkint háromszor esik a mi községünkre is. Mennyire készülnek erre a kis szövetségesek. Hogyne! Hisz negyedórai imádásra vannak ők is beosztva s külön térdeplőn végzik e napon az ő kis szívük imádását. Mondhatom, kitűnően bevált. Önként jelentkeznek, de ha módját ejthetik, még sírással is igyekeznek a második negyedórát is megszerezni. Ha valamelyik megbetegszik, tíz is siet a helyettesítésére. Nem is veszik észre, hogyan, de minden ilyen alkalom közelebb viszi őket a jó Jézushoz. Kifejlődik lelkükben a testvérség, barátság szent köteléke.

Végére is értem. Semmi ujat nem mondtam, csak a Gyermekszövetség két törvényét próbáltam konkretizálni, hogyan tudom én megoldani.

Befejezem a szövetség szép imájával:

Ó, édes jó Anyám! Mentsd meg az egész gyermekszövetséget a halálos bűntől.

Garay Béla.

Szent Bernát apát élete.

(Augusztus 20.)

Irta: *P. Várkonyi Fidél dr.* S. O. Cist.

Szent Bernát a legvonzóbb és legünnepeltebb szentek egyike. Mivel most a nyáron, augusztus 20-án, van az ünnepe, közöljük az ő életét, hogy lángoló istenszeretetén felbuzdulva mi is az igazi életszentség útjaira lépjünk, Istent teljes szívünkből szeressük s elsősorban érte fáradozzunk.

I. Szent Bernát ifjúkora.

Régen, akkor, mikor hazánkban dicső szent László királyunk uralkodott, alapított családot Tecelin lovag és a montbardi grófnak leánya,

Aleth, akik szent Bernátot adták a világnak. Franciaországban közel Dijon városához terül el Fontaines falucska. Itt emelkedett az ifjú párnak boldog otthona, az a várkastély, ahol csakhamar hét gyermek játszadozásától visszhangzottak a falak. A harmadik gyermek, Bernát, 1090 végén vagy 1091 első negyedében született. Az édesanya apácának készült, de a jó Istennek más tervei voltak vele. Ez a jámbor és okos nő kolostori életet teremtett a várkastélyban. Így értjük meg, hogy a hat fiú szerzetes, a leány pedig apáca lett.

Tecelin lovagnak Chatillonban is volt háza. Ezért a kis Bernátot szülei hétéves korában a chatilloni káptalaniskolába iratták be, ahol körülbelül húszéves koráig tanult. Még tanuló korában — körülbelül 17 éves lehetett — a jó Isten magához szólította szentéletű édesanyját. De nemes anyjának emlékezete állandóan kisérte. Ez őrizte, tartotta meg a jó úton. Ez indította arra, hogy elhagyja a világot. Bernát szép volt, okos volt, gazdag volt. Sok burgundi anyában élhetett a titkos vágy, hogy bár Bernát szerelme boldogítaná leányát. Azonban Bernát szívében sokkal magasztosabb szerelem tüze égett. Életét egészen Istennek akarta szentelni. A pályaválasztás nagy kérdésében anyai nagybátyja, Gaudrik lovag, volt tanácsadója és bizalmasa. Sok ima és tervezgetés után elhatározták, hogy Citeauxba mennek.

Citeaux 14 év óta állott fenn. Lakói a molesme-i bencés apátságból vándoroltak ki, hogy egy erdő magányában távol a világ zajától egyedül Istennek és lelkük üdvösségének éljenek. Mindenki csodálta a szerzetesek bőjtjeit, szegénységét, buzgóságát, de szigorú életük miatt oda belépni nem mert senki. Így azután attól kellett félni, hogy kihal az új telep. Ide készült Bernát. Testvéreit is magával akarta vinni. Guidó boldog családatya, Gellért katona volt. De Bernát buzgósága nem ismert akadályt. Ékesszólásával összes testvéreit megnyerte, csak Nivárd marad otthon, mert még fiatal volt. Csodás jelenség volt az, mikor Tecelin lovag öt fia és társaik, összesen harmincketten, elhagyva a világot kopogtattak a citeauxi monostor kapuján. Szent István apát örömmel fogadta be őket. A jó Isten nagy próbára tette bizodalmát, de most meg is jutalmazta. Már nem kellett félnie, hogy Citeaux kihal; most már látta, hogy élni fog.

II. A monostor csendes falai között.

Milyen volt az élet abban a monostorban, ahol szent Bernátot és társait oly örömmel fogadták? Ott a szerzetesek nagyon szigorúan éltek. «Imádkozzál és dolgozzál» volt jelszavuk. Mikor körőskörül még mély csend uralkodott és az éj sötétsége borította a földet, már Isten dícséretét zengték a templomban. Ha nem imádkoztak, akkor dolgoztak.

Kimentek az erdőre fát vágni, vagy a mezőre szántani, vetni, aratni, mert a saját kezük munkájából tudtak csak és akartak megélni. Sokat bőjtöltek. Szent kereszt felmagasztaltatásától husvétig napjában csak egyszer étkeztek. A nagybőjtben este öt-hat óra felé volt az egyetlen étkezés. Húst sohasem ettek. Egész nap nem volt szabad beszélniök, hallgattak.

Szent Bernát és társai már egy évig élték ezt a szigorú életet. Az egyévi próbaidő után dönteniök kellett, megmaradnak-e, a halál órájáig követik-e Krisztus Urunkat ezen a göröngyös, nehéz úton. S ők — egynek kivételével — örömmel tették le a fogadalmat 1113-ban április vége felé, vagyis szent esküvel igérték Istennek, hogy ezen a szent helyen kitartanak és szegényen, tiszta testtel és lélekkel, elöljáróiknak engedelmeskedve szolgálnak a királyok Királyának. Most már mindenki látta, hogy még ezt a nagy szigorúságot is elviselheti az ember, ha Istent szereti és Isten hívja. Bernát példája gyujtott. Citeaux felvirágzott. Ifjak és meglett férfiak, tanulatlanok és tudósok, világiak és egyházi férfiak siettek oda, hogy lelkűket megmentsék, hogy a bűnökbe merült felebarátaikért vezekeljenek. Most már nem attól kellett az apátnak félnie, hogy nem jelentkeznek felvételre, hanem hogy hol adjon helyet a sok embernek.

A fogadalom után Bernát még két évig élt Citeauxban. Az új rend kezdett terjeszkedni. 1115-ben már a harmadik fiókapátságot alapította szent István. A monostor kapuja harmadszor látott 13 tagból álló csapatot kivonulni. A csapat élén az új apát haladt kereszttel a kezében. Ott látjuk Guidót, Gellértet, Andrást és Bertalant, Bernát édes testvéreit, Gaudrik lovagot, Bernát anyai nagybátyját. De ki az, aki a csapat élén halad kezében a kereszttel? Bernát, a fiatal, beteges Bernát. A monostor kapui bezárultak és szent Bernát 12 társával új haza keresésére indult. Az Aube-folyó partjain az ürömvölgyben telepedett le és itt alapította azt az apátságot, melynek 38 apátja volt és amelyet az ő csodálatos személye tett világhírűvé: Clairvaux-t.

Azt mondja a közmondás: Minden kezdet nehéz. Ezt szent Bernát is tapasztalta. Először ki kellett irtani a sok bozótot, fát, azután hozzálátni az építéshez. A nagy szegénység miatt minden munkát maguknak kellett elvégezniök. Jött a hideg tél és a monostor még nem volt készen. Ruhájuk, sarujuk is szakadozni kezdett. Sokszor kenyér sem volt a háznál. Előfordult, hogy falevelekből készítették a főzeléket és gyökereket kapargattak ki a hó alól, hogy éhségüket csillapítsák. Nem csodálhatjuk, ha többször kérték szent Bernátot szerzetesei, hogy hadd menjenek vissza Citeauxba, mert itt elpusztulnak. De a Szent bátorította őket, csak tartsanak ki, a jó Isten nem hagyja el őket. Tényleg nem egyszer csodás módon jutottak pénzhez és ennivalóhoz. Az Isten tíz évig tette türel-

müket és bizalmukat próbára, míg végre biztosítva látták életüket az új otthonban. Mivel a régi monostor már szűk kezdett lenni, idővel ujat, nagyobbat kezdtek építeni. Szent Bernát ekkor már híres ember volt s azért könnyen ment az építkezés; mindenki örült, ha valamivel segítségükre lehetett. Hogy mivé fejlődött ez a hely, azt legjobban az mutatja, hogy a monostor körül hat gazdasági kerület fejlődött ki. Ezekben a majorságokban dolgoztak a szolgákból és jobbágyokból lett munkástestvérek. Szent Bernát halálakor 700 szerzetes élt Clairvauxban.

Azt a völgyet, hol szent Bernát 12 szerzetesével letelepedett, azelőtt örömvölgynek nevezték. Később Clairvaux lett a neve, ami annyit jelent, mint világos, dicsőséges völgy. Nem hiába nevezték így. Dicsőséges volt az a völgy, mert akik ott éltek, «az égi király udvari népe», «Istennek tábora» voltak, akik lemondtak a világ kincseiről, élvezeteiről és szegényen sok ima, böjt, önmegtagadás közepette szolgáltak Istennek. Dicsőséges volt az a völgy, mert emberek angyali módon éltek benne s lakói a mennyországba költöztek. Dicsőséges volt, mert az akkori Európa minden országából siettek oda kanonokok, prépostok, hercegek, grófok, más szerzetesrendek tagjai, tudósok, nagyreményű ifjak, hogy egészen Isten gyermekei legyenek. Maga Tecelin, mikor egyetlen leánya, Humbelina férjhez ment (férje halála után apáca lett) s legkisebb fia Nivárd is követte testvéreit Clairvauxba, otthagyta a világot és szerzetessé lett fiának, Bernátnak, monostorában. Dicsőséges volt az a völgy, mert Clairvaux mindig újabb és újabb rajokat bocsátott szárnyra. Szent Bernát fiai letelepedtek Német-, Franciaországban, Itáliában, Portugáliában, Spanyolország különböző tartományaiban, Irországban, Svédországban stb. Szent Bernát egyenesen Clairvauxból 68 monostort alapított. Dicsőséges volt, mert apátjától pápák és királyok kértek tanácsot s mert fennállásának első száz évében 1 pápa, 11 bíboros, 28 püspök és számtalan apát került ki belőle, akik szent életükkel, nagy tudományukkal, mennyei bölcseségükkel nemcsak a ciszterci rendnek, hanem az egész keresztény világnak öröme és büszkesége voltak.

Ezekből már láthatjuk, hogy mit csinált szent Bernát 38 évig otthon, Clairvauxban. Hiszen egyetlen egy családot rendben tartani, a gyermekeket derék, vallásos és tisztességes embereknek fölnevelni, a mindennapi kenyérről gondoskodni, a földeket megművelni stb., mennyi munkát ad a szülőknek. Most képzeljük el, mennyi gondja volt szent Bernátnak. De nem elég a gyermekek ruházatáról és eledeléről gondoskodni, az Isten félelmét is mélyen szívükbe kell ültetni. Ezt sem elég prédikálni, hanem a szülőknek jó példával kell elüljárniok, ha azt akarják, hogy gyermekeik igazán jámbor és istenfélő keresztények legyenek. Szent Bernát így tett. Aki legjobban szerette Istent, legtöbbet imádkozott, legtöbbet böjtölt, legtöbbet dolgozott, ő maga volt. Annyi embert jó szerzetesnek nevelni, nagy dolog! Szent Bernát meg is tett mindent. Milyen szépen tudott ő a világ hiúságairól, a bűn utálatosságáról, a pokol borzalmairól, a mennyország örömeiről, Jézus szent nevének erejéről, a boldogságos Szűz irgalmáról beszélni! Hogyan szerette fiait hogyan segítette a mennyországba vezető úton.

A sok szerzetes ellátása, a majorságok berendezése, a rendszeres munka megkedveltetése az ő vállaira nehezedett. Dolgoztak is szerzetesei és így példaképei még ma is a művelt világnak. Az erdők irtása, mocsarak lecsapolása, a terméketlen földek dúsan termő földekké való átváltoztatása sok-sok helyen a clairvauxi szerzetesek örök érdeme. Mennyi munkával járt a 68 új monostor alapítása! Mennyi levelet kellett szent Bernátnak írnia és tollba mondania, hogy a pápák, királyok, püspökök, apátok kéréseinek eleget tegyen! De nemcsak leveleket, hanem sok más szép dolgot is írt. Nagy, vastag könyv tartalmazza az ő iratait. A legnagyobb szentek és tudósok nem győzik ezeket eleget dícsérni. Aki azokat olvassa, jobban kerüli a bűnt, jobban fogja szeretni az Anyaszentegyházat, nagyobb buzgósággal kezd lelke üdvösségével törődni, siratja bűneit, nem tud könnyek nélkül a felfeszített Jézusra gondolni, nem győzi Máriát, ezt a jó mennyei Anyát, eléggé tisztelni szeretni és pártfogását kérni.

III. Isten Egyházának harci zajában.

Szent Bernát nemcsak ezt a munkát végezte, melyről eddig szóltunk. Sokszor kénytelen volt elhagyni fiait, hogy minden szent ügyért való lelkesedésével, fényes szónoki tehetségével segítségére siessen a szorongatott Anyaszentegyháznak. A pápa Krisztus Urunk földi helytartója. Minden jó katholikus boldog, ha szent Péter székén kíváló, derék ember ül. II. Honór pápa halála után 1130-ban az a nagy veszély fenyegetett, hogy oda nem való ember lesz a pápa. Ezért a bíborosok egy része a derék Gergely bíborost választotta meg pápának, aki II. Incének nevezte magát. De a másik párt nem engedett, ez is választott. A gazdag Leoni-családnak sikerült egyik tagját, Péter bíborost, megválasztatni, aki II. Anaklét néven akart uralkodni. Megvolt a nagy baj, megtörtént a szakadás. Szent Bernát érezte, hogy ezekben a nehéz időkben nem szabad otthon maradnia, hanem a pápaság védelmére kell sietnie. Egyik városból a másikba, egyik országból a másikba utazott, hogy mindenkit megnyerjen II. Ince pápa részére. A küzdelem nyolc évig, II. Anaklét haláláig tartott. De még ekkor sem volt egészen vége, mert utódot választottak neki. Ez azonban már egészen magára maradt. Azért szent Bernáthoz sietett, aki azután kibékítette őt II. Ince pápával. Beköszöntött

a várva-várt béke, helyreállt az egység. Mindenki szent Bernátot ünnepelte. Róma városa «a haza atyja» címmel tüntette ki. Diadalmenet volt a szentnek útja Rómától hazáig. Mindenki látni akarta volna és áldását fogadni.

Szent Bernát mindig nagy tisztelettel nézett szent Péter utódjára, mert tudta, hogy ahol Péter, a pápa, ott az igaz Anyaszentegyház, ott Krisztus. Nem csodálhatjuk, hogy nagy volt a meglepetése, de öröme is, mikor 1145-ben Luciusz pápa halála után III. Jenő néven egy ciszterci szerzetes lett az Egyház feje. Ennek a volt szerzetesfiának egy öt részből való könyvet írt. Ebben leírja, hogy milyen a jó pápa. III. Jenő nagy hasznát látta ennek a szép könyvnek s a későbbi pápák is mindig örömmel olvasták szent Bernát gyönyörű írását. A pápa «az igazságosságnak mintaképe, az életszentségnek fényes tükre, a nemzeteknek pásztora, az árváknak atyja, az özvegyeknek szószólója, a gonoszoknak réme, a jóknak dicsősége, a királyoknak atyja, a világnak napja, a Magasságbelinek főpapja, Krisztus helyettese» — így írja le könyvében a pápát.

Egy másik ügy, amelyért szent Bernát sokat fáradozott, a II. keresztes hadjárat volt. A Szentföldet mindig szerette és megbecsülte a kereszténység. Hiszen ott született, ott élt, ott tanított, ott szenvedett és halt meg a világ Üdvözítője, Krisztus Urunk. Mikor a szaracénok elfoglalták és kirabolták Edessza városát, attól kellett félni, hogy Antiochia, sőt maga Jeruzsálem is a hitetlen mohamedánok kezébe kerül. Ez nagy baj lett volna. VII. Lajos francia király a pápához fordult tanácsért. III. Jenő pápa 1146. márc. 1-én körlevelet adott ki, melyben azt írja a francia királynak, indítsa meg a keresztes háborút, szent Bernát hirdesse azt mindenfelé, mert ő maga most nem teheti. Szent Bernátot ekkor már az egész világon ismerték. Életszentsége, ékesszólása, csodatevő ereje miatt mindenki előre gondolhatta, hogy egész Európa megmozdul, ha ő áll a mozgalom élére. Franciaországban mint valami mennyei hirnök beszélt. Mindenhol a legnagyobb lelkesedéssel kérték a keresztet, hogy keblükre tűzhessék és a keresztes vitézek közé állhassanak. A mozgalom átcsapott Németországba. Ott látjuk a clairvauxi apátot Frankfurtban, Konstanzban, Kölnben, Speierben, ahol III. Konrád császár is meghajolt előtte, pedig sokáig nem akart a dologról hallani. Egész Európában nagy volt a lelkesedés. Legalább félmillió keresztesvitéz állott fegyverben, hogy a Szentföldért harcra keljen. S mi lett az eredmény? Amilyen szépen kezdődött, olyan szomorúan végződött. Most aztán sokan szent Bernátot vádolták. De ő nyugodtan nézhetett a vádlók szemébe. Ő jól csinálta dolgát, Isten csodákkal bizonyította, hogy szent Bernát az ő küldötte; hanem a keresztesvitézek és vezéreik bűnei miatt sujtotta az egész vállalkozást az Isten haragja.

Szent Bernát máskor is kénytelen volt elhagyni békés otthonát. Mikor egyes hittudósok letértek a jó útról és mást kezdtek tanítani, mint amit a katholikus Anyaszentegyház hirdet és tanít, mindig szent Bernátot hívták, hogy a helyes utat megmutassa és az Egyház tanait velük szemben megvédje.

IV. Az örök béke hazája felé.

Szent Bernát egész élete állandó munkában, prédikálásban, békítésben, az Egyház ügyeinek szolgálatában telt el. Pápák, császárok, királyok tanácsadója volt; több város, például Génua, Milánó érsekének szerette volna megnyerni; Isten sok nagy csodával tüntette ki, vakokat, némákat, süketeket, sántákat, bénákat, őrülteket meggyógyított: de mindez nem tette kevéllyé. Semmiféle méltóságot nem fogadott el, sőt arra kérte a pápát, hogy egész életében egyszerű apát maradhasson. Mindig boldog volt, amikor visszatérhetett magányos otthonába, a clairvauxi monostorba és ott imával, böjttel, munkával, sok könnyhullatással szolgálhatott Istennek. Ott csendes éjjeleken, melyeket imádkozva virrasztott át, születtek meg azok a kedves, szép iratok, amelyek miatt mézajkú doktornak nevezték el.

«Írhatsz akármit, nekem nem tetszik, ha nem olvashatom Jézus nevét. Beszélhetsz akármit, nem szívesen hallom, ha nem hangzik Jézus neve. Jézus méz az ajkon, a fülben zene, gyönyör a szívben.» Így ír a nagy szent. Különösen a kereszten függő Jézus tudta szívét megindítani. De legszívesebben és legszebben a boldogságos Szűz Máriáról írt: «Ha bűneid rengeteg súlya nyom, ha lelkiismereted undoksága elkábít, ha az örök ítélet rettenetessége elrémít, ha a kétségbeesés sírja elnyeléssel fenyeget — gondolj Máriára. A veszélyben, a gyötrelemben, a kételyek közt gondol Máriára, hívd segítségül Máriát! E név legyen ajkadon mindig, e név legyen szívedben». Így énekli meg Máriának, a Tenger Csillagának jóságát, irgalmát.

Szent Bernát egész életében betegeskedett, igen sokat dolgozott, mégis 63 éves lett. Ami után egész életében annyira vágyódott, amiért elhagyta a világot és olyan szigorú életet élt, végre megvalósult: 1153. augusztus 20-án a mennyei hazába költözött. Mennybe vitték az angyalok, akikről oly szépen írt; magához vette Mária, akit annyira szeretett; mennyei dicsőségének részesévé tette Jézus, akiért annyit küzdött és szenvedett itt a földön. Ravatala körül siránkozó szerzetesei elvesztették atyjukat itt a földön, de hatalmas közbenjárót nyertek az égben. «Boldog halál, mely a munkából a nyugalomba vezetett, a várakozásból a jutalomra, a zarándoklásból a hazába, a világból az Atyához.» III. Sán-

dor pápa már 1174-ben szentté avatta. VIII. Pius pápa 1830-ban az egyházdoktor címmel tüntette ki.

* * *

«Örök emlékezetben lesz az igaz», mondja a királyi zsoltáros (111. zsoltár 7. vers). Szent Bernát igaz ember, szent férfiú volt, azért emléke örökké fog élni. Egy újabb íróval mi is elmondhatjuk róla, hogy «valóban szent férfiú volt a clairvauxi apát, akit méltán nevezhetünk a katholikus Anyaszentegyház fénylő oszlopának, a szentszék támaszának, az eretnekek rémének. Próféta volt ő, apostol, csodatevő, a békességnek angyala, a mindenható Istennek eszköze, a szerzetesi élet mintaképe, a ciszterci rendnek terjesztője és dicsősége; választott edény arra, hogy a legnehezebb időkben szerencsés megoldásra vezesse azon dolgokat is, melyek fölött mindenki kétségbeesett». Azt hiszem, aki ezt az életrajzot elolvasta, boldognak fogja magát érezni, hogy ilyen hatalmas pártfogója van az égben.

(A jövő számunkban szent Bernát tiszteletére végezhető kilencnapi ájtatosságanyagot közlünk.)

Az amsterdami csoda.*

Európa egyik legjelentősebb városa Amsterdam, a holland főváros lesz az idén eucharisztikus világkongresszus színhelye. E város mostani nagyságát főként annak a csodának köszöni, amelyről beszélni fogunk.

Hogy mikor alapították e várost, nem lehet biztosan eldönteni. De már a XIII. században fontos hely volt, mert a rigai érsek 1277-ben különös privilégiumokkal és szabadalmakkal látta el kikötőjét és már 1317-ben a szabad holland városok közt szerepel. A város különösen naggyá lett azáltal, hogy az ott történt csodálatos esemény sok embert vonzott oda és késztetett letelepülésre. A zarándoklásokból várható idegenforgalom is nagyban előmozdította a fejlődést. Itt csak röviden mondjuk el a csodát a legbiztosabb forrásokra — névszerint Bolswert Boetins Adam és a breviariumi lekciókra — támaszkodva.

* * *

1345. március 15-én egy erényes és jámbor amsterdami férfi, ki már hosszú ideje betegeskedett, azt gondolván, hogy közel van végórája,

* A milanoi eucharisztikus liga újsága, a L'Aurora del Ss. Sacramento-ból.

a szent Útravalót kérte. Óhaja teljesült. A szentséget nagy áhitattal és szeretettel fogadta. Este azonban nagy hányási rohamok lepték meg. Az ápolónők, kik tudták, hogy csak nem régen áldozott és a szent színek talán még meg sem szüntek, kötelességüknek tartották, hogy a hányatot egy tiszta edénybe összegyűjtsék és a tűzbe öntsék.

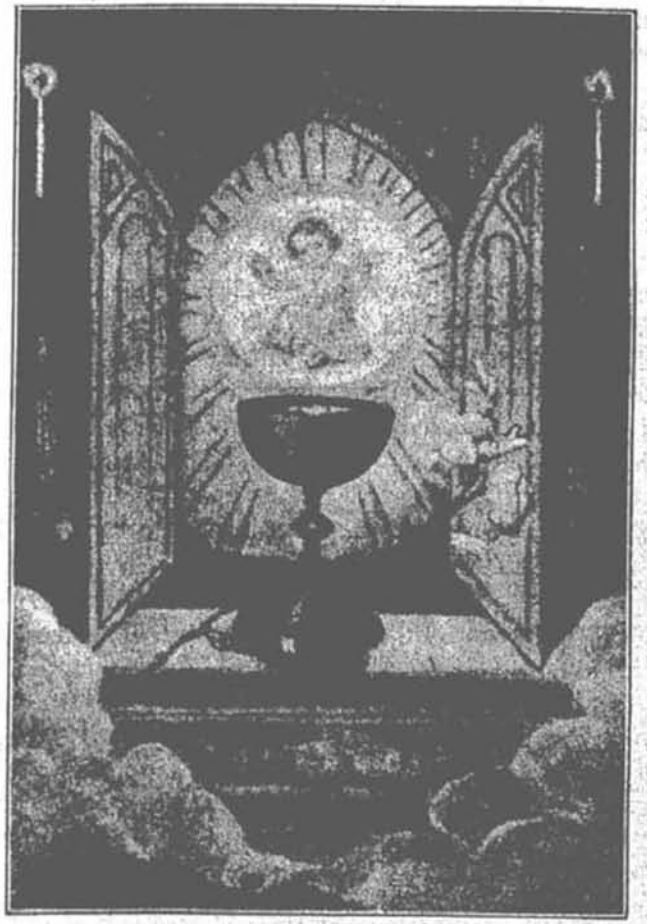

A Szentostyában Jézus tárt karokkal várja lelkedet.

Másnap reggel az egyik ápolónő mikor fölkelt, igen nagy hideget érzett és azért a tűzhelyhez ment, hogy a tüzet felélessze. S íme, a tűzlángok között egyszerre hófehér ostya jelenik meg, épen olyan, mint amilyent a pap kezében látott.

Az asszony — egészen megfeledkezve önmagáról, csak egyedül Jézusért aggódva — belenyúl a lángokba és kiveszi a csodálatos Ostyát.

De mit csináljak én most ilyen nagy kinccsel? gondolja magában. Míg így töprengve egyik kezéből a másikba veszi, csodálkozva látja, hogy az Ostya barnavörös színt kap, mint azok a tárgyak, amelyek a tűzben megégtek. Ettől még nagyobb zavarba jön és a másik ápolónőtől kér tanácsot, hogy mit tegyen. Társa, amint a történtekről értesül, tiszta vászonkendőcskét hoz és mély tisztelettel beletakarva a csodálatos Ostyát szekrényében helyezi biztonságba.

Egy óra mulva hazajött a férje, akinek mindent elmond, ami történt. A férfi maga akar meggyőződni a csodáról s kezébe véve a Szentostyát, megtapogatja és egész tisztán olyan lüktetést érez — az ő szavai ezek —, mint ahogy a pióca szíve ver, mikor ketté vágják. A Szentostya egyszerre kisíklik ujjai közül és a szobában körülfut, mintha valami láthatatlan kéz hordozná: Jézus menedékhelyet keres, az övékénél méltóbb hely vendégbarátságát. Elmennek a papért, aki a szentséget kiszolgáltatta. A Szent Miklós-templom káplánja eljön és a Szentostyát a beteglátogató aranydobozba helyezi. Majd kissé oldalt lép, hogy ujjait lemossa és mikor megfordul, a dobozt fölfordítva és üresen találja. Hiába keresik a szekrényben, a szobában mindenütt, a Szentostya csodálatosan eltünt. Csak másnap találják meg ugyanabban a szekrényben, amelyben az asszony jámborul őrizte: egy vánkoson fehér kendőben pihent.

Ilyenformán nyilvánvaló lett Jézus akarata: nem magánúton egy egyszerű pap által, hanem ünnepi pompával, a papok és nép egész seregével körülvéve akart visszavitetni a templomba, hogy a hívők épüljenek és a hitetlenek megszégyenüljenek. Így is történt. Az átvitel az Oude Kerkba (Öreg templom) ünnepi körmenet volt zászlókkal, dícsérő és hálaadó himnuszokkal; a csodálatos Szentostyát ünnepi szertartással zárták be a szentségházba.

Később a házat, ahol a csoda történt lebontották s helyébe nemes lelkek adományai árán kápolnát építettek. E kápolnácska a legnagyobb látogatottságnak színhelye lett. Sokan jöttek papok, kik szentmiséjüket a csodálatos Szentostya előtt akarták elmondani és sokan jöttek hívők, akik imáik, különös kéréseik meghallgatását várták és nem eredménytelenül. A Szentszék is különös kiváltságokat és búcsúkat engedélyezett az ájtatoskodóknak. Nagy tisztelettel őrizték a Szentostya érintésével megszentelt hamut is, amely — mint Molanus* írja — édes illatot lehelt és amely — bár akkoriban igen sokfelé vittek belőle — még sem fogyott el soha.

* * *

A csoda híre hirtelen elterjedt a városban. Amsterdamnak akkor még egészen katholikus népe tömegesen tódult a templomba, ahol a

* Molanus: Natales Sanctorum Belgii (16 Martii).

csodálatos Ostya imádásra volt kitéve. Molanus említi, hogy az előbbi csodálatos események itt még azzal tetéződtek, hogy sokan a csodálatos Ostyában látták az élő, győzedelmes Jézust, föltámadása teljes dicsőségében.

Nem csoda, hogy ezek az események megmozgatták és örömmámorba ejtették egész Amsterdamot, csak egy valaki volt, akinek az esemény sok bosszúságot okozott s ez épen a szereplő asszony férje volt, akinek háza folytonos zarándoklások és számtalan pletyka célpontjává lett.

Egy reggelen, amikor épen a kályha mellett ülve, kis fiát ölében tartva, szemrehányást tett nejének, hogy a titkot meg kellett volna őriznie, gyermeke kicsuszott kezéből és a tűzbe esett; az atya kivette ugyan, de annyira megrendült, hogy attól fogva epileptikus bántalmai voltak. Ekkor bűnbánó ruhát öltött az egész család, hogy megkérleljék a csodálatos Szentostyát és Tőle meg is nyerték a gyógyulást.

* * *

De nem egyedüli ez a kegyelme a csodálatos Szentostyának. Ettől az időtől fogva egész sereg zarándok kereste föl a csodálatos Szentostyát nemcsak Hollandiából, hanem más országokból is. Sokan letelepedtek Amsterdamban, a forgalommal nőtt a kereskedelem, szaporodtak a házak és fokról-fokra a nagyvárosok sorába emelkedett az egykori kicsi Amsterdam. A csodálatos Szentostya által nyert kegyek közül sokat megőrzött a tradició. Meglepő gyógyulások rettenetes betegségekből: látás, hallás, beszélőképesség a nélkülük szűkölködőknek, nem várt segítség a legnagyobb bajban levőknek. Minden csodájáról nem írhatunk a csodálatos Szentostyának, de legalább egypárról emlékezünk meg, amelyeknek különös súlyt ad a történeti hitelesség.

Az 1452. évben Amsterdamot tűzvész pusztította el. A romhalmazzá változott épületek között volt a csodálatos Szentostya kápolnája is. Hiába igyekeztek biztonságba helyezni a Szentostyát, minden eszköz, amelyet alkalmaztak vagy összetört vagy alkalmatlanná vált, mert az Úr Jézus újabb tanujelét akarta adni csodálatos hatalmának. Mikor a tűzvészt megfékezték, az üszkös gerendák alatt sértetlen állapotban találták meg a ciboriumot, amelyben a csodálatos Szentostya volt, sőt még a ciboriumot fedő selyemtakaró is ment volt nemcsak minden égési nyomtól, hanem a legkisebb szennytől is. A nép lelkesedése leírhatatlan volt. Azonnal összegyüjtötték a szükséges összeget és a réginél sokkal szebb és méltóbb kápolnát állítottak.

1847-ben Miksa római király és német császár halálos betegségbe esett. Fogadalmat tett, hogy ha meggyógyul, nagy pompával fog elzarándokolni Amsterdamba, hogy a csodálatos Szentostyát tisztelje és imádja. Gyógyulása megtörténtével be is váltotta fogadalmát. Gazdag

ajándékokat is adott és alapítványaival lehetővé tette, hogy méltóbb tisztelet övezze a csodálatos Szentostyát.

Azt hisszük, ez a történelmileg föltétlenül bizonyos eset megerősíti a tradició által emlegetett események iránti hitünket is.

* * *

Hogy mi volt e csodával Isten célja, nagyon világos. Az Úr Jézus *valóságos* jelenlétének hitében akarta megerősíteni az embereket. A csodát Lost van den Vondel, a hollandusok egyik legnagyobb költője is ilyen értelemben ünnepli gyönyörű költeményben. Meg akarta továbbá erősíteni mindazokat, akik szenvednek és ünnepélyes demonstrációt akart állítani azok elé, akik kétkedők vagy hitetlenek voltak.

Az úgynevezett «reformáció» sem volt képes tönkretenni a buzgó hollandusokban az Oltáriszentség hitét és ha el is tiltották a nyilvános processionalis tiszteletet, annál mélyebb lőn a szívekben az Eucharistia kultusza. A XVI. századtól kezdve nem szabad a csoda emléknapján körmenetet tartani, azért helyette csendben imádkozó kis csoportok járják be a várost. Így bizonyítják hitüket, így fejezik ki áhitatukat, amelyek mindegyike változatlan a hollandusoknál.

Olaszból szabadon: *Dr. M. Gy.*

KRÓNIKA

Úrnapi körmenetünket az idén nem tarthattuk meg. Az utolsó órában óriási vihar tört ki, amely a legvastagabb fák közül is tövestül kicsavart kettőt, leszakította a villanyos vezetéket, ledöntötte az Örökimádás bejárata fölötti emelvényes oltár díszoszlopait s így az utcáralépés lehetetlenné vált. Helyette a templomban tartottunk megkérlelő ájtatosságot és körmenetet, amelyet Dr. Mészáros János prelátus, érseki általános helytartó, országos főigazgatónk vezetett fényes segédlettel. A legméltóságosabb Oltáriszentséget ez alkalommal herceg Hohenlohe Klodvigné választmányi tag által adományozott gyönyörű barok-stílű szentségmutatóban vitték. A szentségmutató különösen becses műkincse lesz az «Erzsébet-Örökimádás-templomnak» azért is, mert lunuláján (a Legszentebbet tartó félholdacska) azok a gyémántok vannak applikálva, melyeket boldogult Erzsébet királynénk ajándékozott Hohenlohe hercegné szül. Majláth Sarolta grófnőnek, aki neki udvarhölgye volt.

Felhasználjuk az alkalmat, hogy az Oltáregyesület nevében ezúton is megköszönjük a fejedelmi adományt és szívből kívánjuk a nagylelkű

jótevőnek, hogy a monstrancia sugaras gyémántjai helyett adjon neki az Úr Jézus sokat azokból a kegyelmekből, amelyek lelkében azokat az igazgyöngyöket és gyémántokat termik, melyek egykor a mennyei koronájának is díszei lehetnek.

* * *

Az eucharisztikus világkongresszus, mint már megírtuk, az idén Amsterdamban lesz júl. 22—27-ig. A «L'Aurora del Ss-o Sacramento» eucharisztikus olasz folyóirat alapján közöljük róla a következő híreket.

Callier harlemi püspök már januárban előkészítő bizottságot alapított; külön albizottságokkal, amelyek a szertartásokat, gyűlések helyét, idejét állapítják meg és külön gondoskodnak arról, hogy az egyházi ünnepségeknek kolosszális zene- és énekkar álljon rendelkezésére. A legkiválóbb holland festők egyikét, Jan Toorop-ot, pedig azzal bízták meg, hogy a kongresszust megfesse az utókor számára. A bizottság egy 1568-ból való metszet alapján megfesttette az amsterdami eucharisztikus csodát[1] és a namuri püspök e fesményt maga vitte el Rómába, hogy reá a Szentatya különös áldását kérje s a képet kisebb formában is sokszorosítva a kongresszus sikeréért végzendő imával fogják terjeszteni.

A kongresszus részletes programmja ez:

Kedden este (júl. 22.) a pápa követének érkezése és ünnepélyes fogadása.

Szerdán este általános ülés, épúgy csütörtök és pénteken.

Szombaton a gyermekek közös szentáldozása a «Stádium»[2]-ban.

Vasárnap ugyanott ünnepi szentmisét pontifikál a pápai követ Őeminenciája.

A papok számára külön lesz latinnyelvű értekezlet. Az általános gyűlések nyelve holland, de mindegyiken lesz egy francianyelvű előadás is.

A hollandusok csak magának a Stadium helyiségeinek ezen pár napi bérletéért 30.000 hollandi forintot fizettek, ami magyar pénzben kb. 900 milliónak felel meg. Bámulatos lelkesedés, amely a rajongásig fokozódik, jellemzi az előkészületeket. A körmenetet festői felvonulásokkal akarják pótolni, amely a Stadiumban eucharisztikus körmenetbe menne át. De lehet, hogy a protestáns Hollandia addig még megszünteti azt a törvényét, amely a katholikus körmenetek megtartását tiltja. Ez lenne a hollandusok legnagyobb öröme. Hazánkból is — legalább akik kint vannak Hollandiában — lesznek képviselőink az eucharisztikus kongresszuson. S talán olyan szemtanú is akad, aki az Örökimádás olvasóit megörvendezteti a kongresszus leírásával.

[1] Lásd az előző cikkek közt.

[2] A bécsi Rotundához hasonló óriási helyiség.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

XII.

Másnap Tamás hosszú levélben számolt be édesanyjának a tegnapi ünnepélyről. Nem is annyira a saját szereplését és sikerét írta meg neki — arról csak röviden emlékezett meg — hanem a többiekét. És sajnálkozásának adott kifejezést, hogy édesanyja nem lehetett jelen azon az egyenesen mesébe illő, pazarfényű, lélekemelő hódolaton és hitvallás-son, amelyet a főváros legjobb érzésű, legvallásosabb katholikusai nyilvánítottak a legelőkelőbb helyen a legméltóságosabb Oltáriszentségnek. Csak levele végén írta meg szerényen, hogy mekkora kitüntetésben részesítette őt az ...i püspök úr. «Édesanyám — írta többek között — szeretném nagyon, ha azonnal megírná nekem: mi a véleménye e tervekről. Én a magam részéről alig tudom kimondani, mennyire örülök. Teljesülni látom álmaimat, pedig megvalósulásuk napról-napra lehetetlenebbnek látszott. Mintha már elértem volna földi célomat. Mindenesetre egy percre sem felejtem, hogy valami váratlan körülmény minden pillanatban széttépheti ábrándjaimnak könnyű fátyolát, de míg ez be nem következik, addig kedves az nekem és szeretettel szövögetem tovább. Úgy érzem, hogy az Úr Jézus jutalmazott meg, most először kézzelfoghatóan, csekély szeretetemért, mely iránta ég szívemben. Mintha nyilvánosan föl akarna magasztalni, akit titokban és nyiltan imádok. Mintha hálás lett volna azért a parányi fénysugárért, mely gyarlóságomtól csillant dicsősége felé; azért a szikrányi melegségért, amely a szeretet tűztengerében égő szent Szíve érzett meg az enyémből; azokért a porszemnyi gondolatokért, amelyeken a Legszentebb villant meg egynéhánynak a szemében. Ő hálás volt, én is az akarok lenni. Ha eddig szerettem Őt kötelességből s örök célom érdekében, ezentúl már hálából is. Kedves Anyám, segítsd Őt szeretnem: néhány könyvre volna szükségem, amiket okvetlenül meg kell szereznem. Először is egy olasz nyelvtanra, mert olaszul minél előbb meg kell tanulnom. Gézával együtt veszünk olasz órákat Giorgi nyelvmestertől. Ez mind pénzbe kerül. Amit a privátórákért kapok, sehogy sem elég. Azonkívül a legjobb német és olasz könyvek az Oltáriszentségről, egyelőre csak ezek, szintén a könyvtáramba kivánkoznak, hogy már most elkezdhessem életem nagy munkáját, a legméltóságosabb Oltáriszentségnek quasi a monografiáját. Most még nem tudom, egy emberélet elég lesz-e rá, de megpróbálom. Nem találtam, nem ismerek szebb célt és föladatot ennél. Tehát pénzre volna szükségem, Kedves Anyám, ha szeretsz és ha tetszik a tervem, ha akarod, hogy

e szűk hazában is minél többen ismerjék és szeressék a Szentséget, egykétszer még hozz áldozatot. Hogy mekkora legyen az, azt nem mondom meg. Határozzák meg körülményeid. Az Úr Jézus szeretetébe ajánlva mindkettőnket szerető fiad Tamás.»

Persze, hogy küldött Gondiné a fiának pénzt, többet is, mint amenyire az számított. Egy postával kapta meg Tamás édesanyja levelével. Most már nekivághat a hosszú és végeláthatatlan útnak. Tamás úgy érezte magát, mint valami messzire készülődő, befűtött mozdony. Négy nap múlva már szorgalmasan jártak Gézával együtt az olasz leckékre. Egyforma lelkesedéssel törték, hajtogatták, forgatták a taliánok hires, csengő-muzsikáló nyelvét. Gézának is szüksége volt rá, hiszen ha szobrokat akar látni és tanulmányozni, ha ezért külföldre akar menni, Itáliát nem kerülheti el.

Egy-két hónap elteltével már megértették egymást olaszul is. Csevegtek is sokat kisebb közömbös dolgokról, amire nézve egy volt a véleményük. Csak vitatkozni nem mertek ezen a furfangosan gördülő nyelven. Ilyenkor mindig ezt a nélkülözhetetlen, elfelejthetetlen édes anyanyelvet vették elő, az jött az ajkukra akaratlanul is. Hiába igazi mondanivalóit igazán csak az anyanyelvén mondhatja el az ember. Magyarul magyarázták egymásnak távolabbi terveiket azon alkalommal, hogy a két pünkösdi ünnep miatt egy kicsit több idejük jutott erre. Hétfőn délután kirándultak a Hűvösvölgybe. Megfürödtek előbb, azután egy hatalmas platánfa alatt leültek a padra egy kissé félreeső helyen. Tamás kényelmetlennek találta a padot, szó nélkül a pázsitra heveredett, karjait vánkosnak a feje alá rakta s úgy nézte a kék eget, Géza ezúttal nem tett semmiféle megjegyzést e pózra, szinte maga is szeretett volna ugyanúgy cselekedni, de gondolva, hogy könnyen errefelé vetődhet valaki s valami furcsát gondolna, ha a pad mellett látná mindkettőjüket heverészni, csak a kalapját tette a lábai elé s mereven nézte a pázsitot. Majd elkezdett fütyörészni. Sorba utánozta a kis madárkák szeszélyes melodiáit, amelyek ott akkor körülöttük csicseregtek. Tamás hirtelen fölkacagott.

— Csak nem énrajtam nevetsz? — kérdezte Géza mosolyogva, mintha csak sejtette volna, hogy dehogyisnem. Úgy elmerült a madárhangok szimfoniájába, hogy neki magának is mosolyognia kellett, mikor Tamás kacagása kizavarta őt a megfigyelésből és az utánzási próbákból.

— De épen terajtad mulatok — mondta Tamás. Az jutott eszembe, hogy kitűnő madárfogó lenne belőled; s ha inséges napok jönnének rád, megélnél ebből a foglalkozásból is. Nem vetted észre, hogy azért sereglettek ide körénk ezek a kis buksifejűek, mert a füttyöddel idecsaltad őket. Csakúgy hemzsegnek. Az előbb még nem volt ennyi. Vagy ha a

madarászás nem volna kedvedre, jó idomító lenne belőled. Most már igazán nem tudom: azért utánoztad-e őket, mert alkalmat adtak rá neked, vagy azért tódultak-e ide, mert az övékéhez hasonló hangokat hallottak tőled folyton?

— Valószínű mind a két feltevés, de egyik se teljesen és kizárólag — felelte Géza. És te azt hiszed, hogy az emberek nem szakasztott így csinálják, mint ezek a kis madarak, akiket buksifejüeknek mondtál az imént? Nem figyelted még meg, hogy csak azt kell sokszor és hangosan kiabálni, szavalni, amit mások, sokan csak csipognak s máris a vezérük lesz, aki ezt megteszi és köréje sereglenek? Viszont a legtöbb ember azt csicsergi, amit a társaság és környezete, amelybe épen került.

— Mondasz valamit, Géza; valóban így van. Remélem, ha emberek között vagy, te máskép viselkedsz, mint itt a madarak között és nem csicserged azt, amit ők csipognak.

— Inkább némán hallgatok.

— Szóval nem utánzod őket, hogy ők se utánozzanak téged.

— Eltaláltad.

— Hagyjuk Géza most a madarakat, meg az embereket. Sokkal komolyabb beszélnivalónk van egymással. Szeretném már egyszer részletesebben is hallani tőled: mik a távolabbi terveid, vagy vannak-e ilyenek? Vagy talán a sorsodra bizod magadat és élni fogsz művészetednek, a hogy a pillanat, az óra, a nap ihlete hozza magával? A te vonatod gördül ki előbb a pályaudvarról a nagyvilágba, az egyetemről az életbe, szólj te először.

— Ugyis szándékom volt neked erről mesélni. Tudom, hogy megértesz. Ha valaki, hát te megértesz és nem nevetsz ki mint az imént, már csak azért sem, mert senkit ez életben utánozni nem fogok.

— És mit fogsz Géza csinálni — bocsánat: alkotni, és hogyan fogod csinálni, hogy valaki még rosszakaratból se foghassa rád, hogy művészeted utánzás?

— Tamás, én az embert szeretném, azt fogom szoborba faragni. Mondjuk, amilyen Ádám lehetett, volt a bűnbeesés után. Nem ezt vagy azt az embert, nem ezt vagy azt az erényét vagy szenvedélyét vagy lelki élményét, nem szimbolumokat, nem tipusokat, hanem az embert. Egyetlen egy alakot szeretnék márványba faragni, ha egész életemen át kellene is rajta dolgoznom, amelyiknek talapzatára azt írhatnám: az ember. Belevinni abba a márványtömbbe és egyesíteni benne minden jellemző vonást, amit csak mutatott az ember évezredeken át, még azt is, ami benne lappang. Elvégre nem is olyan égbekiáltóan nehéz, mondjuk az anyai szeretetet, a haragot, a fájdalmat, az örömet, a kétségbeesést stb. szoborban ábrázolni. A műtermek hemzsegnek az ilyenektől. Nagyobb,

nehezebb föladat teszem azt olyan szobrot megmintázni, amiknek a címe például az, hogy: a munka, a nyár, a szolgaság, a hajnal, a dél, az ifjúság stb., amilyeneket Feidiász, Michelangeló, Meunier, Rodin alkottak. Olyan szoborról azonban még nem hallottam, még eme lángelmék sem próbáltak olyant faragni, amelyiknek ez lett volna a fölírása: az ember; és semmi más. Én megpróbálom.

Géza, te rettenetes dolgokat beszélsz. Valóságos istenkisértés! Tudom, hogy évezredek óta fáradozik a vallás, a művészet a tudomány azon, hogy az embert megismerje, lelkének legelrejtettebb redőit is kiteregesse s mindezideig nem sikerült. Arra azonban rájöttek a legnagyobb zsenik hogy teljesen kikutatni, megismerni az embert nem lehet, amiként a nagy természetet sem, pedig meggyőződésem szerint ez sokkal egyszerűbb. Hisz még önmagunkat sem ismerjük. Könnyű volna akkor, ha ismernők! Ha egy szent Ágoston azt mondja az emberről, hogy szörnyű, feneketlen mélység, amelynek titkai kifürkészhetetlenek, akkor Géza, én azt hiszem, nagy fába vágtad a fejszédet. Féltelek, hogy keserű lesz a kiábrándulásod. Ne vedd mindezt sértésnek, csak a véleményeimet mondtam meg. Egyébként a jó Isten áldását kérem nagy munkádra. Rajtad kívül én lennék a legboldogabb, ha fönséges terved sikerülne.

— Kedves barátom, értem aggodalmaidat. Előbb átéreztem azokat, mint te. De azok után, amiket mondtál s amiket magam is jól tudok, azt kell mondanom: ha tervem félig sikerül is, egészen sikerült! Én megpróbálom, mégegyszer mondom: Amen. Azonban most rajtad a sor: te mit fogsz csinálni, Tamás? Mert meg vagyok győződve, hogy neked is van valami különleges célod. Arról már sokszor beszéltél, hogy az Oltáriszentség irodalmával akarsz foglalkozni. Gyönyörű cél és feladat szintén. Közelebbről is szeretném ismerni.

— Az én tervem, úgy vélem, nem oly merész, hogy ne mondjam: vakmerő, mint a tiéd — mondta Tamás. — Lásd én egyszerűbb, lehetségesebb módon akarom célomat elérni, mint te. Tervem azonban sokban hasonlatos a tiédhez, bár reálisabb. Én sem akarok olyasmit alkotni, amit előttem már százan is megcsináltak. Nincs annak semmi értelme. Miért dolgozzam föl azokat a témákat, amiket már úgyis kimerítettek. Az a körülmény, hogy embereknek egyrésze erről, a másik része arról az oldaláról látja a Legszentebbet s egyáltalán nincs alkalmuk, hogy minden szempontból végigelmélkedjék az Oltáriszentségnek és az embernek egymáshoz való kölcsönös viszonyát, mondom ez a körülmény vitt arra a gondolatra, hogy végigtanulmányozzam a világirodalomnak minden valamire való művét, amelyik az Oltáriszentséggel foglalkozik s összegyűjtsem azokból mindazon gondolatokat, amelyek eredetiek s valóban mondanak valamit, valami súlyosabb, lényegesebb dolgot. Ezeket a

gondolatokat akarom egyrészt a feledéstől megmenteni, mert bűn volna azokat átengedni az enyészetnek a könyvtárak penészes polcán, másrészt pedig ilyen módon örök forrásúl szántam ezt a gyűjteményt minden idők minden hívőinek, tudósainak és papjainak. Természetesen csoportosítva, rendszeresen szándékozom munkámat összeállítani. Tiz nagy kötetre tervezem. Tudtommal még nem jött létre eddig ilyenfajta, nagyobbszabású gyűjtemény. És magyar lenne az első! Amit századok elmulasztottak az Eucharisztia irodalmának terén, egy csapásra pótolva lenne. Mondd Géza, nem volna nagyszerű?

— Föltétlenül nagyszerű. De ami azt illeti, terved ép oly vakmerő, mint az enyém. Elriasztani azonban nem akarlak tőle, sőt azt mondom: ha törik, ha szakad, váltsd valóra. Ha egyáltalán eszedbe jutott a gondolat, hogy ezt meg lehetne csinálni, ez máris azt jelenti, hogy meg kell csinálnod. Ez az isteni gondviselésnek parancsszava. Elég világos.

— Különösebb biztatásra én se szorulok. Az aggodalmaktól sem félek, akárcsak te. Tenni, tenni és harmadszor is tenni valami érdemeset, valami nagyot az emberiségért.

— A lelkemből beszélsz, Tamás. Csak arra volnék kiváncsi, hogy negyven év múlva hogyan beszélünk majd ezekről a dolgokról?

Ebben a pillanatban kis csengő szólalt meg oldalvást. Odapillantanak mind a ketten. Az út kanyarodóján karingbe öltözött fiatal pap jön sietős léptekkel, földreszegzett szemekkel. Előtte egy ministránsfiú iparkodik a tempót tartani. Nyilvánvalóan beteghez mennek valahová. Gyorsan fölugranak mindketten, majd féltérdre ereszkednek, mikor a pap elhalad padjuk előtt az Oltáriszentséggel. Amint tizenöt-húsz lépésre távozik tőlük, Tamás azt kérdi Gézától:

— Nem volna kedved velük menni a beteghez? Nem árt, ha ilyenkor tavaszkor is lát az ember haldoklót. Biztosan fogunk valami érdekeset tapasztalni.

— Miért ne mennénk! Gyerünk, hogy szem elől ne tévesszük ezt a szomorú, de mégis isteni menetet.

S már mentek is a pap után, a csengő hangja nyomán. Mintha húzta, hívta volna őket... a beteg felé, meg mintha örömmel csilingelte volna a hírt: már itt van, itt jön az élet és halál Ura.

Ó mi minden van annak a kis csengőnek a hangjában...!

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **Dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: **Kohl Ferenc.**

XXIV. ÉVF. 1924 SZEPTEMBER.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllöi-út 77.

Jelen példány 3000 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

TARTALOM: *Dr. Mészáros János:* Amsterdami eucharisztikus világkongresszus tanulságai. — *Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről:* A meg nem fogyatkozó szentség (elmélkedésre). — *Dr. Hidasi József:* Amikor az iskola csengője újra megszólal. — *Reiner Irma:* A kis gyermekek katholikus neveléséről. — *Oltáregyesületi élet.* — Tárca: *Eöri János:* Fölkel a Nap.

A júniusi számunkban megkezdtük a Szent-István-Társulat újabb kiadványainak ismertetését; a helyszűke miatt félbeszakított ismertetéseket a következőkben egészítjük ki:

Schermann Egyed: *A gyakori szentáldozás.* Napjainknak eucharisztikus mozgalma örvendetes módon egyre nagyobb hullámokat ver és folyton nagyobb köröket von magába, mióta X. Pius pápa, a gyakori szentáldozásnak ez a nagy apostola, határozatban sürgette a hívek visszatérését az első keresztények csodálatos buzgalmára. Ez a művecske szinte apostoli módon segíti elő a gyakori szentáldozás megvalósulását. A bencés szerző a gyakori szentáldozás történeti áttekintése után ragyogó tollal tárja elénk a szentáldozás célját és hatásait, a naponkénti szentáldozáshoz szükséges lelki állapotot és végül meggyőzően fejtegeti a gyermekek, ifjak, felnőttek gyakori áldozásának kincses értékét. Adja Isten, hogy ez a szép művecske minél több hívő lelket vezessen az oltáriszentségi Jézushoz.

Keresztény kis könyvtár. *Müller Lajos S. J.: A negyedik parancs.* Müller páter ebben a könyvecskében a tekintélytisztelet, az engedelmesség parancsát ismerteti. Sorra veszi a hitvesi társulást, aztán a szülők és gyermekek alkotta társaságot. Majd az urak s cselédek, munkások és munkaadók között való viszonyt tárgyalja, végül szól az államról. Az egész könyvecskét az az alapelv fűzi össze, hogy tekintélye voltaképen csak az Istennek van, mert egyedül önmagára hivatkozva feltétlen hitet s hódolatot csupán a végtelenül bölcs és hatalmas Teremtő követelhet magának. A mű teljesen belekapcsolódik a modern életbe és valóságos iránytűje a társadalmi életet élő embernek.

Müller Lajos S. J.: Az ötödik parancs. Ebben a művecskében arról a parancsról szól a jeles szerző, mely testi életünk épségének s az egészségnek fenntartására kötelez. Eleven tollal tárgyalja különösen azokat a bűnöket, melyek e parancs ellen ma talán súlyosabbak, égbekiáltóbbak, mint voltak valaha. Hogy igazán méltányolhassuk e parancs fontosságát, röviden megemlékezik az életről és annak céljairól, felsorolja saját testi életünket illető kötelességeinket és tilalmakat, nagyszerűen ír a jogos önvédelemről, a párbajról, háborúról, hullaégetésről. A sikerült művecskén az emberi élet megmentése vonul végig főcélként.

Az amsterdami eucharisztikus világkongresszus tanulságai.

A MULT HÓNAP utolsó napjaiban, július 24—27-ikén, a katholikus világ szeme a kis Hollandiára volt függesztve. A katholikus anyaszentegyház fejedelmeinek: a pápa bíboros követének és más hét, különböző nemzetbeli bíborosnak és ötven püspöknek jelenlétében ott ment végbe Amsterdam városában a XXVIII. eucharisztikus világkongresszus. Mindez azonban csupán a külső keretét jelzi a nagyszabású nemzetközi gyűlésnek, amely a legméltóságosabb Oltáriszentségben köztünk lakozó Úr Jézus tiszteletét volt hivatva hirdetni és előmozdítani. Belső tartalmat a világkongresszusnak mégis elsősorban az a nemzet ad, amelynek körében végbe megy a gyűlés. Hogy az amsterdami kongresszus oly magasztos lefolyású volt, hogy minden résztvevőre olyan felejthetetlen, mély benyomást gyakorolt, annak oka elsősorban a holland katholikusok igaz katholikus hitéletében, az Eucharisztia iránt érzett bensőséges szeretetében keresendő. Mi, más nemzetek gyermekei, akik messze földről seregleltünk Amsterdamba, meghatottan tekintettünk a holland katholikusoknak sziklaszilárd hitből fakadó, mélységesen eucharisztikus vallásosságára. Úgy éreztük mi papok is, hogy ebben az atmoszférában ki kell tágítanunk és tiszta levegővel tele kell szívnunk a tüdőnket, hogy itt tanulnunk és épülnünk kell. S amit a katholikus felebaráti szeretet terén már régen kimondottunk, azt most az eucharisztikus élet terén is ki kellett jelentenünk: Hollandia docet!

De honnan vette az a maroknyi holland katholikus nép ezt a csodálatos nagyságát és mélységét a hitéletben és az Eucharisztia kultuszában? Ismeretes, hogy Hollandia népének csak egyharmada katholikus, ellenben kétharmada protestáns. Annak a kétmilliónyi holland katholikusnak ősei századokon át kemény harcot vívtak, keserves üldöztetéseket szenvedtek katholikus hitükért. A protestáns államhatalom teljes erejével ránehezedett a katholikus kisebbségre s szinte hihetetlenül hangzik,

hogy a holland katholikusok egész a XIX. század közepéig nem gyakorolhatták szabadon hitüket és csak 1859-ben tudták kivívni azt a jogot, hogy saját püspökeik legyenek. Ezek a nehéz küzdelmek nem lohasztották le, sőt feltüzelték a holland katholikusok hitbuzgalmát. S mint a katholikus ősegyház gyermekei a háromszáz éves véres üldözés idején, úgy a holland katholikusok is az Eucharisztiából merítettek erőt és kitartást a küzdelemre és a szenvedésre. S mert Abban bíztak s Annak szent testével és vérével táplálkoztak. Aki «meggyőzte a világot», diadalt arattak minden ellenségükön. Tudták, hogy «nem lesz bennük élet, ha nem eszik az Emberfiának testét és nem isszák az Ő vérét», azért a szentmise és a szentáldozás lett drága kincsük, mindenük.

Az amsterdami csoda 1345-ben, midőn a szentostya a tűz erején diadalt aratva, el nem égett a lobogó lángban, ott világított a holland katholikusok lelkében az üldözések sötét századaiban és az Eucharisztia erejébe helyezett rendíthetlen hit átszállott a későbbi nemzedékekre. S minthogy a holland katholikusok még ma sem tarthatnak nyilvános körmeneteket, az amsterdami katholikus férfiaknak ezrei évről-évre megható «csöndes menetben» keresik fel a csoda napjának évfordulóján azt a helyet, ahol a csoda történt és így fejezik ki hódolatukat a szentségi Úr Jézus iránt.

Csak természetes, hogy az a nép, amelynek ennyire lelke mélyére hatott az Eucharisztia tisztelete, a legnagyobb örömmel, sőt lelkesedéssel fogadja a pápáknak minden buzdítását, mely a legméltóságosabb Oltáriszentség minél bensőségesebb tiszteletére hívja fel a híveket. Alig van nemzet, melynek körében az Eucharisztia nagy pápájának, X. Piusnak rendeletei a gyakori és mindennapi áldozásra és a gyermekek elég korai áldozására nézve oly teljesen és oly gyorsan átmentek volna az életbe, mint a holland katholikusok körében. Íme, ez az a forrás, amelyből a holland katholikusok bensőséges hite és lelkesedése fakad.

Az Eucharisztia kultuszának ez az illatos levegője lengett az amsterdami Stadionban, nemcsak az ünnepélyes gyűléseken, amikor 30.000 ember ájtatos csendben hallgatta az Oltáriszentségről szóló beszédeket, melyeket a Stadion közepén felállított csodálatos hangcsövek az Isten szabad ege alatt minden jelenlevőnek füléhez nemcsak érthető, hanem erőben fokozott hangon vittek el; nemcsak a nyolcezer amsterdami gyermek bámulatos fegyelemmel és megható áhítattal végzett szentáldozásakor, de főleg az ünnepélyes főpapi szentmisén, melyet 50.000 ember ájtatos csöndben hallgatott végig és a fölséges körmeneten, amikor az Úr Jézus 70.000 résztvevő sorfala között tartotta diadalútját a Stadionban és körülötte fekvő rétségen.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy csak a Stadionban egybegyűlt katholikus ezerek vettek részt a kongresszuson. Az amsterdami ezrekkel együtt és egyidőben Hollandia kétmillió katholikusa térdelt az ország számtalan templomában a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt s azok közül, akik koruknál és egészségi állapotuknál fogva nem járulhattak a szentáldozáshoz, igen kevesen maradtak távol a szent asztaltól.

Hollandia katholikusainak közös nagy ünnepe volt ez a kongresszus; a világ katholikusai pedig, akik ott megjelentek, holland testvéreiknek szemében a diadalmas katholikus öntudatnak tüzét látták lobogni s ez a tűz az Eucharisztiában elrejtett Üdvözítő szeretetétől lángolt fel

Dr. Mészáros János.

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

A meg nem fogyatkozó szentség.

Vételében époly csodálatos a legméltóságosabb Oltáriszentség, mint a konszekráláskor vagy akkor, midőn állandóan velünk van.

I. Mindenekelőtt csodálatos az, hogy az Úr teste nem lesz kevesebb vagy kisebb azáltal, hogy táplálkozunk belőle; nem úgy mint ahogyan az eretnekek csufolkodó istenkáromlással mondják: Ha az Úr teste akkora volna is, mint a legmagasabb hegy, a papok már régen elfogyasztották volna. Hogy Krisztus teste miért nem fogyatkozik meg, miért nem lesz kisebb azáltal, hogy belőle táplálkozunk, ezen csodálatos dolognak három oka van. Az első az, hogy megadatott a naponkénti konszekrálás lehetősége; mert minden nap, minden helyen annyi ostyát konszekrálhatunk Krisztusnak igazi és egyetlen testévé, amennyi csak elég a híveknek. Épen azért, mikor belőle táplálkozunk, azt elfogyasztani vagy megkisebbíteni nem tudjuk. Miként ugyanis örök üdvösségünknek bennünk levő hatóoka az a vágy és akarat, hogy magunkhoz vegyük; azonképen az is, hogy konszekrálhatunk s az is, amit a konszekrálással elérünk; és amidőn a már konszekrált kenyeret esszük, semmi esetre sem fogyasztjuk vagy kisebbítjük azt, mert ami önmagában mindenkor igazán és oszthatatlanul állandó, az megmarad. Az Egyház konszekráló hatalma pedig ilyen. Tehát e nagy szentségét soha el nem veszítheti, mert hiszen újra meg újra konszekrálhat kenyeret s ezáltal mintegy táplálja, megújítja és állandósítja e szentséget. Szépen előképezte ezt az Ószövetség áldozati kenyere az Úr színe előtt: *«És tedd az asztalra elém mindenkoron a kitett kenyereket»* (Ex 25_{30}). *«Tégy tizenkét kenyeret az igen tiszta asztalra az Úr elé annak emlékezetére, hogy a kenyér az Úr áldozata s minden szombaton váltassanak föl az örök szövetség értelmében»* (Lev.

24_{5-8}). Hasonló a parancs a tűzre vonatkozólag is: «*Az oltáron pedig mindig égjen tűz, melyet tápláljon a pap, mindennap reggel fát rakván alája*» (Lev. 6_{12}). Ennek a tűznek sohasem volt szabad kialudni az oltáron. Mindazonáltal a zsidóknak ama asztala eltűnt s az oltár tűze kialudt. Mi ez vajjon? Talán hazudott az Úr? Távol legyen. Csak az igazság árnyéka tűnt el a zsinagógában; az igazság megmaradt és meg nem fogyatkozik az Egyházban. A katholikus pap az Oltáriszentséget a konszekrálással ápolja és Krisztus teste, amely e szentségben mindig ugyanaz, azáltal, hogy a hívek magukhoz veszik, soha meg nem kisebbedik vagy el nem fogy.

A másik oka ennek az, hogy a test, mely megdicsőülten, halhatatlannak, változhatatlannak, szenvedésre képtelennek támadt föl, meg nem romolhat. «*Nem engeded meg, hogy a te szented rothadást lásson*» (Zsolt. 15_{10}). Azért mikor e testet magunkhoz vesszük, nem romlik meg és nem hasonul át a mi testünkké, mint más étel, hanem önmagának a bomlása nélkül táplál bennünk lelkileg. Előképe volt ennek a sareptai özvegy veder lisztje, mely Illés próféta szerint nem fogyott el, bár hosszú időn át egy egész család abból táplálkozott. «Aki eszi az én testemet, mondja az Úr, élni fog általam. Amikor ugyanis e kenyeret esszük, az életet esszük s azáltal, hogy esszük, nem öljük meg; nem öl, sőt holtakat kelt életre. Él akkor is, ha esszük, mert föltámadott, bár megölték» — mondja szent Ágoston. Ezért drágakőhöz is hasonlítják, amelyből erő sugárzik ki s elűzi a képzelődéseket, lecsillapítja az izgalmakat vagy más hasonló dolgokat eredményez, anélkül, hogy maga megfogyatkozna. «*Magasra emelte Isten az embert, hogy mézet szívjon a kősziklából s olajat a kemény szirtből*» (Deut. 32_{13}). «*A szikla pedig Krisztus vala*» (1 Kor. 10_4). Miként tehát a drágakő erejének kisugárzása folytán nem lesz kisebb, úgy nem lesz kisebb az Úr teste sem azáltal, hogy táplál minket. — A harmadik oka ennek az, hogy végtelen mértékben táplálhatja a híveket. Bősöges táplálékot találnak benne mindazok, akik hozzájárulhatnak, ha mégannyian volnának is. Ezért mondjuk forrásnak s igaz világosságnak is. «*Forrás jő vala föl a földből, megöntözvén a föld egész színét*» (Gen. 2_6), vagyis hasznos és nemes sugallatokat adván a szívnek. Jeremiás szerint, akik őt elhagyják, «az élő víz kútforrását hagyják el» (2_{13}). «Igaz világosság vala ez, mely megvilágosít minden e világra jövő embert» (Ján. 1_9). Miként tehát a forrás megöntözi a földet és számtalan füvet és fát táplál saját magának kisebbedése nélkül, úgy táplálja Krisztus Anyaszentegyházát. Hasonlóképen miként a nap nem sötétül el azáltal, hogy fényével besugározza az egész világot, azonképen van Krisztussal is. Vagy ott van a gyertya példája. Akár ezerakkora tűzet lehet róla venni, mint amekkora rajta ég, világossága azonban ezáltal mégsem kisebbedik

Tehát ha még úgy táplál is bennünket az Úr önmagával, nem lesz kisebb emiatt. «*Mindenek szemei tebenned bíznak, Uram és te adsz eledelt azoknak alkalmas időben. Fölnyitod kezeidet és betöltesz minden élő teremtményt áldással*» (Zs. 144_{15-16}). «*Te pedig ugyanaz vagy*» (Zs. 101_{28}).

Szűz Mária névnapjára.

II. De igenis valamiképen kisebb lesz az Úr teste, akkor t. i. ha nem táplálkozunk vele. Hogy e furcsának tetsző állítást megérthessük, tudnunk kell azt, hogy két titokzatos test van ezen a világon: Krisztusnak és az ördögnek vagy antikrisztusnak titokzatos teste. Ez utóbbihoz tartoznak a «világ» emberei valamennyien. Krisztusnak titokzatos teste az Anyaszentegyház, az ő szeplőtlen és hű jegyese, melynek feje Ő maga,

tagjai pedig az egyes hívők, akik halálos bűn nélkül vannak; s mindazok, akik az ő testét méltóképen veszik magukhoz, az ő tagjaivá lesznek. «*Ti pedig Krisztus teste vagytok és tagból való tagok.*» «*Mert valamint a test egy és sok tagja van... úgy van a Krisztus is*» (1 Kor. 12_{27}, 12_{12}). «*Egy test vagyunk sokan, mindnyájan, kik az egy kenyérben részesülünk*» (1 Kor. 10_{17}). Az ördög teste pedig a bűnösök összessége, az ő parázna dajkája, fejük ő maga, tagjai pedig az egyes bűnösök. «Teste öntött pajzsok gyanánt egymásra fekvő pikkelyekből van egyberaggatva.» Vagy szent Gergely szerint, «az ördög teste az összes bűnösök, akik azért hasonlatosak az öntött paizsokhoz, mert megátalkodottságukban kemények, életükben pedig törékenyek.» S amiként Krisztus önmaga és övéi által folyton arra törekszik, hogy az ördög tagjait levagdossa és saját testébe, tagjai közé illessze azokat, amire az Írásnak ezen szavai vonatkoztathatók: «Kelj fel, Péter! öljed és egyed» (Ap. cs. 10_{13}) úgy az ördög is önmaga és övéi által törekszik, hogy Krisztus tagjait tőle elvágja s kéjnőjének silány tagjai közé illessze, miként az apostol óva int bennünket: «Józanok legyetek és vigyázzatok, mert a ti ellenségtek az ördög, mint az ordító oroszlán, körüljár, keresvén, akit elnyeljen» (1 Pét. 5_8). «Ez a nép paráználkodni fog, idegen istenekkel... és elhagy engemet» (Deut. 31_{16}). «Nem tudjátok-e, hogy a ti testetek a Krisztus tagjai? Elszakasztván tehát Krisztus tagjait, a kéjnő tagjaivá tegyem-e? Távol legyen, (1 Kor. 6_{11}) hogy ilyen gonoszságot cselekedjem. De jaj, hányan megteszik! Krisztus tagjai nem lehetnek egyszersmind a kéjnő tagjai.» S ezekről nem lehet mondani, hogy Krisztus testét lélek szerint veszik magukhoz, bár ha a szentség szerint magukhoz veszik is. Sőt azáltal, hogy Krisztus testét lélek szerint nem eszik és gonoszul élnek, Krisztus tagjait nyesegetik s az ördög tagjaivá teszik s ily értelemben Krisztus testét kisebbítik. Ami ugyanis az ördög számára a lelkekben növekszik, az Krisztus számára fogy. Krisztus titokzatos teste így s csakis így kisebbedik». (Szent Ágoston.)

III. Növekedik pedig azáltal, hogy a hívek buzgón áldoznak. Krisztus teste ugyanis nem változik át abba, aki azt magához veszi, nem úgy mint más eledel, hanem ellenkezőleg: aki helyesen és méltón él vele, az változik meg és az változik át lelkileg őbeléje. Mert az Úr azt, aki őt eszi, saját titokzatos testének tagjává teszi s önmaga testével, amelyet a Szűztől vett, mintegy egy testté teszi valamiképen: «*Egy test vagyunk sokan, mindnyájan, kik ez egy kényérben részesülünk*» (1 Kor. 10_{17}). «*Ti pedig Krisztus teste vagytok és tagból való tagok*» (1 Kor. 12_{27}). Fölajánlotta Krisztus e szentségben testét és vérét, amivé mi magunkat is tett; mert mi magunk is testévé lettünk. Mert a mi testünk, mely az övével egyesül és beleilleszkedik, eggyé lesz azzal.» (Szent Ágoston.)

«*Visszatérvén ismét, az ő árnyékában fognak ülni s búzával élni*» (Oz. 14_9); mintha csak azt mondotta volna a próféta: A hívek búzával fognak élni, azaz az Úr testének szentségével. Ez Krisztus árnyékának mondatik, mivel benne nem a maga fényességében, hanem mintegy fátyol alatt adja önmagát; s akik így eszik e testet, «visszatérnek», azaz Krisztus testébe változnak át. Ebből világos, hogy ha minél több hívő eszi Krisztus testét és változnak át őbeléje és lesznek tagjaivá, Krisztus teste azáltal, hogy élnek vele — gyarapszik.

Hasonlatot is találunk erre: Minél jobban szétosztja valaki a tudományát másoknak, az annál jobban gyarapszik. «*Uram, öt talentumot adtál nekem, ime, már ötöt nyertem rajta... Mert mindannak, akinek vagyon, adatik és bővelkedik.*» (Máté 25.) Boëtius szerint: «A tudomány a nemes lélek tulajdona, nem méltó ahhoz, aki fösvénykedik vele. Ha ugyanis nem közlik másokkal, elvész, ha pedig osztogatják, növekszik». Hasonlóképen a megtestesült isteni bölcseség, mely sokaknak étkül adatott, bölcseket nevel, valamiképen magába változtatja át őket s így azáltal, hogy táplálkozunk vele, nem kisebbedik, hanem növekedik. «*A mindenek alkotója teremtette a bölcseséget a Szentlélek által* (azaz megtestesítette) *és az ő adománya szerint adja azt az őt szeretőknek*» (Jéz. Sir. 1_{9-10}). És azáltal növekszik Isten bölcsesége, hogy sokakat növel a bölcseségben. «*Mindenestül növekedjünk abban, aki fő: Krisztusban, kitől az egész test összeköttetvén* (t. i. a hit által) *és egybefoglaltatván* (a szeretet által) *minden izmok szerkezete által, minden tagnak kijelölt munkálkodása szerint, a test növekedését szerzi meg a maga épülésére a szeretet által*» (Ef. $4_{10, 11}$).

Amikor az iskola csengője újra megszólal...

A BÉCSI *Pazmaneum* (magyar papnevelőintézet) gyönyörű kápolnájabejáratán a következő felírás olvasható: *Magister adest et vocat te.* (A Mester jelen van és hív téged.) Találó motto. A leghelyénvalóbb jelige. Maga az Úr Jézus is helyeselte, hogy Őt Mesternek szólítják. «Ti engem mesternek... hittok és jól mondjátok, mert az vagyok.» (Jn 13_{13}.) A szent ostyának igénytelen fátyola alatt most is folytatja a fáradhatatlan isteni Mester az Ő nevelői, oktató munkáját.

Most, amikor újra csilingelnek az iskolák, a nevelés és oktatás házainak csengői, mindnyájan szeretettel, nagy és megokolt érdeklődéssel fordulunk ezen intézetek felé.

Féltett drága kincsünk a gyermek: hazánk reménysége, a nemzet virága, a történelmi Magyarország visszaállítója, a mennyország jövendő-

beli polgára. Ott bent az iskola falai közt «magiszterek», tanítók, tanárok kezébe kerül a gyermek. A «magiszterek» kezébe helyezzük gyermekeink sorsát. Az meg már tapasztalati tény, hogy mekkora hatással van a gyermekre a tanítója.

Mi, akik a hit szemével nézünk *mindent*, úgy szeretnők, ha gyermekeink nemes tanítói, tanárai sűrűn járulnának a magiszterek Magisztere elé!

Istenem! mennyire nyugodt volna minden katholikus szülő, ha tudná, hogy gyermekeinek minden rangú és rendű nevelője a tanítók örök Eszményképét utánozza, másolja önmagában! A gondos és lelkiismeretes szülőnek igazán nem mindegy, hogy milyen tanító kezébe kerül a gyermeke és hogy hogyan bánik a nevelő vele.

A magyar iskolák ellen állandó a szemrehányás, hogy az iskola tanítani tanít (a középiskola agyon-*tanít)*, de — nem *nevel*. Mit ér a brilliáns tudással fölszerelt ifjú vagy leány, ha tudását csak arra használja, hogy kiművelt ésszel annál raffináltabban, ügyesebben járjon a bűnnek, tehát a halálnak útjain?

Az emberiség örök tanítója *(Kempis* elgondolásában) így szól hozzánk: «Én vagyok, ki az embereket az igaz bölcseségre tanítom és a kisdedeknek világosabb ismeretet adok, mint aminőt az emberek tanítás útján adhatnak. Akinek én szólok, hamar bölcs lesz és a lelkiekben nagyon gyarapszik. Jaj azoknak, kik kiváncsian sok haszontalanságot tudakolnak az emberektől, de az én szolgálatom útjával keveset gondolnak. Eljön az idő, mikor megjelenik a tanítók tanítója, Krisztus, az angyalok Ura s meghallgatja, ki mit tanult és kinek-kinek lelkiismeretét megvizsgálja...» (Kr. köv. III, 43.)

Térdepeljünk le oda, mi szülők, nevelők a szentségház elé: a *Mester* jelen van! Kérjük Őt: áldja meg a magyar iskolákat. Kérjük Tőle a kegyelmet, hogy a hitbuzgóság, a hit bátor megvallásának szelleme, az ideális, önzetlen hazafiság szelleme lengje át iskoláinkat! Áldja meg a szentségi Mester a tanítókat és tanárokat, elsősorban pedig a hitoktatókat és hittanárokat, hogy az isteni Gyermekbarát érzületével, türelmével, bölcseségével foglalkozzanak a gyermekekkel. Értsék meg az összes oktatással és neveléssel foglalkozók (és értessék meg a gyermekvilággal!) *Kempis*-nek következő nagyigazságú szavait: *«Jézus nélkül mit adhat neked e világ?* Jézus nélkül élni kemény pokol, Jézussal élni gyönyörűséges paradicsom. Ha Jézus veled van, nem árthat semmi ellenség. Aki Jézust megtalálja, nagy kincset talál, sőt minden jó, fölötti jóra talál. Aki Jézust elveszíti, igen sokat veszt, többet az egész világnál. *Legszegényebb az, aki Jézus nélkül él, leggazdagabb, aki jól van Jézussal».* (Kr. köv. II, 8.)

Megszólal az iskola csengője... Mialatt az iskolákban verejtékes, komoly munka folyik, menjünk a tabernaculum elé: *Magister* adest, a *Mester* jelen van és imádkozzunk sokat az iskolákért, a nevelőkért, szemünkfényeért: a gyermekért!

Dr. Hidasi József.

A kis gyermekek katholikus neveléséről.

(Ismertetés az Almanach Catholique Française 1924-ből.)

Sok pedagogus, tanult és tudós ember írt már könyvet a gyermekek neveléséről. Sokat írtak, vitatkoztak és beszéltek a gyermekek vallásos neveléséről. A legpraktikusabb eredménye — alighanem — annak a francia anyának sok megfigyelés után, sok elmélkedés és gondolkodással megírt cikke lehet, mely az 1924. évi «Almanach Catholique Francaise»-ban jelent meg.

Sok gyermeke lehet s ő úgy látszik ezt áldásnak veszi — ellentétben honfitársnői szokásaival — s ez áldásért akarja ő a jó Istennek köszönetét és háláját kifejezni a «L'éducation religieuse des petits enfants par sa suère» című cikkével és azzal, hogy e cikket közrebocsájtja.

Az *alapgondolat az*, mikor kell a gyermekkel a jó Istent megismertetni? Meg kell-e várni, amíg értelme kifejlődik, 6—7 éves koráig, vagy már korábban lehet és kell őt a vallásos életre reávezetni?

Kezdjük a legelején. Mielőtt a gyermek megszületett — ha a bölcső helye meg van állapítva — legyen a bölcsővel szemben, a falon egy gyermeket kisérő őrzőangyal képe, a bölcsőre magára erősítsünk egy kis keresztet, nyakára tegyünk egy kis érmet, melyen szűz Mária a kis Jézust ölében tartja.

5—6 hónapos korában a kisded már megfigyeli a dolgokat, környezetét. Ekkor az édesanya még csak megjelöli homlokát a kereszt jelével és helyette imádkozik.

Mindenekelőtt ne feledjük, hogy a csecsemőt minél előbb megkereszteljék, mert csak azáltal válik az a kis teremtmény Isten gyermekévé, a mennyország örökösévé és az egyház tagjává.

A gyermeknek — már legzsengébb korában — nagyszerű hajlama van a vallás tanításának befogadására. A titokzatos, a csodás, a természetfölötti tetszik neki, fellelkesíti, elragadtatja. Semmi sem lepi meg. Hogyne hinne! hiszen az ő egész kis élete hitből áll; ő mindent elhisz, amit neki az édesanya mond.

Megértően és szeretettel kell megtalálnunk az utat a pici gyermek értelméhez s már ekkor kell elkezdenünk a gyermek lelkében a keresztényt kialakítani.

Már ekkor meg kell vetnünk a keresztény élet első alapját; t. i. meg kell tanítani hinni az isteni igazságokban, gyakorolni a kötelességeket, Istent szeretni és Őhozzá imádkozni.

És ez ép az anya nagyszerű feladata: 7 éves kora előtt megismertetni a gyermekkel a vallás fogalmát, előkészíteni a kicsi lelket a keresztény erények gyakorlatára és megszoktatni őt a jámbor cselekedetek gyakorlására.

Jóval 7 éves kora előtt az anya beszélgetéseiből, mesélgetéseiből megismeri a gyermek mindazt, ami neki szükséges; megismeri és meg is érti. A kicsikék credója ez: «A kis lánykák és fiúcskáknak nemcsak testük van, mint az állatoknak, de van halhatatlan lelkük is». A jó Isten adta nekik az életet; az okos, jó gyermek engedelmeskedik a jó Isten parancsainak, jót tesz, kerüli a rosszat és így kiérdemli a mennyországot. Ha van néhány kis hibája, a purgatoriumba megy, a pokolba csak azok mennek, akik nagyon rosszak.

Ádám és Éva bűne (hibája) által bezárult a mennyország az emberek előtt; de a jó Isten elküldötte egyszülött Fiát, hogy jóvátegye ősszülőink vétkét. Istenfia, szűz Máriának Fia, a kis Jézus a földre jött karácsony éjjelén. Annyira szerette Ő az embereket, hogy meghalt érettük a keresztfán — feltámadt és felszállott az Égbe. Elrendelte a keresztséget s így keresztényekké leszünk; a penitenciatartás szentségét, amelyben megbocsáttatnak bűneink és az Oltáriszentséget, melyben oltárainkon lakik a kis Jézus és szívünkbe fogadhatjuk őt.

Ezt egy 4, 5, 6 éves gyermek, ha mesélgetve — egymásután — elmondogatjuk neki, megérti.

Nagy szerepet játszanak e nevelésnél a mesék, a képek és az ének.

A gyermek hároméves korában, sőt talán korábban is, nagyon szereti e meséket hallgatni. És ez fontos is, mert hiszen így kapja ő első tudományát.

Nem kell a tündérmesékhez fordulnunk; elég csodás, nagyszerű van a mi vallásunk történetében is és a gyermek legalább összeköttetésbe jön a legmagasztosabb dolgokkal, megismeri vallásunk sok alapját. És legjobb, ha mesélgetve mondjuk el a történeteket, de meg kell tanulnunk, nem magunknak, hanem a gyermekeknek, a gyermekek nyelvén elmondani. Rövid gyakorlat után meg is tanuljuk.

A paradicsom csodás szépségei épúgy elbájolják, mint a tündérmesék; ha a vízözönről hallanak, az izgalomtól reszketnek; Izsák atyjától való feláldozása könnyekre fakasztja; midőn Józsefet eladják testvérei s azután az iránytuk való nagylelkűsége, lángoló bámulatot kelt bennük; a kis Mózesnek a vízből való kimentése, hogy népét kiszabadítsa, gyöngédséggel tölti el; hogy Goliáthot megölte Dávid, élénk büszkeséggel

tölti el, hogy egy olyan gyermekifjú már képes megvédeni a jó Isten ügyét. A szentekről is beszélhetünk nekik; először is a hazánkbeliekről: szent Imréről, boldogságos Margitról, magyarországi szent Erzsébetről, árpádházi szent Erzsébetről, azután a gyermekszentekről: szent Tarziciusról, boldog Imeldáról; de mindent élénkséggel, egyszerűen s a gyermek lelkületéhez mérten.

De a legszívesebben hallgatja és szereti a gyermek az újszövetségi történeteket és itt leginkább a kis Jézusról hall szívesen és különösen szereti a bethlehemi és názárethi csöndes, rejtett élet elbeszélését. Nyilvános életéből pedig azt a történetet szereti talán legjobban, amelynek központja az Úr Jézus, az Őt körülvevő gyermekekkel: «Engedjétek hozzám a kisdedeket stb.» Mindezekből kiválogat a gyermek különleges barátokat; elhatározza, hogy olyan jó lesz, mint Ábel, engedelmes, mint Sámuel, nagylelkű, mint Tóbiás, istentszerető, mint Dániel. Így jámborsága élénkebb, határozottabb és cselekvőbb lesz.

A képekről azt szokták mondani, hogy azok a gyermek első könyvei. Az őrzőangyal, a védőszent képéről sok kedves, szép történetet mesélhet az édesanya és ha a gyermek a bibliai képeket látja, elmondja mindazt a sok szépet, amit róluk hallott.

Adhatunk ilyen szentképeket a gyermeknek, hogy könyvbe gyűjtse vagy gondosan dobozba rakja. És itt meg kell tanítani őt arra, mily tisztelettel és gonddal kell a képekkel s egyáltalában minden szent dologgal bánnia. Ügyeljen, hogy össze ne gyűrje, be ne piszkolja őket. Ha gondosan tartja őket, ujakat is kap jutalomképen, de úgy kapja azokat, hogy tudja, hogy ő azokat kiérdemelte.

Az énekről sem szabad megfeledkeznünk. Tudjuk, milyen nagy hatással van a gyermekre az ének. Nemcsak a dajka éneke, de később, nagyobb korában is, nagy szerepet játszik az. A versikéket, amelyeket énekelve hall, hamarább megtanulja, jobban bevésődnek emlékezetébe.

Olyan kedves, kis énekek vannak, amelyeket nagyon szeretnek a kicsikék, hogy csak egyet említsek pl.: «Mennyből az angyal lejött hozzátok, pásztorok... stb.» És ezek az egyszerű, jámbor énekek bevésődnek a szívükbe is.

Azt kérdezzük még, hogy *megtaníthatjuk-e a gyermeket imádkozásra és a jó Isten szeretetére?*

Nem az a cél, hogy a gyermek letérdeljen, összetegye kis kacsóit és eldarálja kis imáját. Azt kell elérnünk, hogy a gyermek lelke igazi jámborsággal teljék meg. A beszédnek, a meséknek eredménye legyen; a gyermek lelkében egy új Lény jelenjék meg, egy állandó gondolat, állandó hatalom, állandó jelenlét... Ezt érezze, ezt tudja a gyermek.

(Folyt. köv.)

OLTÁREGYESÜLETI ÉLET

Társelnöknőváltozás. Június 17-én elköltözött Budapestről Marie de Jerusalem főnöknő, hogy elöljárójának rendeletére, a párisi Reparatrix-zárda főnöknője legyen. Hirtelen, gyorsan történt, mint ahogy a szerzeteseknél szokás. A szerzetesnő elöljárója parancsában Isten akaratát látja, azért feltétlen engedelmességgel viseltetik iránta. Neki is nehéz lehetett — emberileg — otthagyni a helyet, amelyhez 15 év emléke fűzte, de erős lélekkel — amely őt mindenkor jellemezte — indult el új otthona felé.

Marie de Jerusalem anya, mint főnöknő 15 éven át társelnöknője volt a Budapesti Országos Középponti Oltáregyesületnek is. Ez a 15 év, az öt elsőtől eltekintve, a küzdelmek ideje volt. Mint igazi mulier fortis — erős asszony — valósággal a Gondviselés küldötte volt nagy feladatok végrehajtására. Az a kiváló energia, amely a béke éveiben nagyszerű oltáregyleti munka és kiállítások művészies rendezésében alkotott nagyot, a háború zűrzavaros világában kevés anyagi eszközzel a harctéri missziótevékenység és az oltáregyleti mintaszerű kórház vezetésében oroszlánrészt kérve, újra nagyszerűt produkált. Majd meg a kommun rettentő napjaiban állt őrt rendíthetetlenül leányai s a gondjaira bízott oltáregyesületi vagyon fölött. Valóban semmit sem veszített azokból, amiket reá bíztak. Az Oltáregyesület nagy értékeinek megmentése kiváltkép az ő érdeme.

A kommun óta többször belegeskedett és az akkori idők kegyetlenségei folytán, az emberek iránt bizalmatlanná lett ugyan, de ez a bizalmatlanság inkább előrelátóvá és nagyon körültekintően megfontolttá tette és sohasem nyilatkozott meg szeretetlenségekben. Addig is, míg az Oltáregyesület választmányi ülései lesznek, ehelyütt fejezzük ki a kedves volt társelnöknőnek az Oltáregyesület nagy háláját, szívből kívánva neki, hogy az eucharisztikus Jézus jutalmazza meg őt mindenért, amit Érette cselekedett.

Marie de Jerusalem utódja a milanói ház volt főnöknője, Damaszcén Szent Jánosról nevezett Mária anya lett, aki elődjének távozásakor azonnal átvette hivatalát és a szokásjog alapján ő lett az Országos Középponti Oltáregyesület új társelnöknője. Az új társelnöknőnek szívből kívánjuk, hogy az Úr Jézus adjon meg minden szükséges kegyelmet az Oltáregyesületben való eredményes működéshez.

Az amsterdami eucharisztikus kongresszusról lapunk vezető helyén közöl cikket dr. *Mészáros* János prelátus-kanonok, országos főigazgatónk tollából, aki, mint a magyar eucharisztikus mozgalmak feje, vett részt a nagyszerű kongresszuson. A magyar lapok feltűnően keveset írtak róla, azért annál hálásabbak vagyunk azért a cikkért, amellyel nagy elfoglaltsága dacára, ő volt kegyes megajándékozni lapunkat.

Az «Örökimádás» jövő számában majd elmondunk egy-két érdekességet a «L'Aurora del Ssmo Sacramento» és a «Les nouvelles religienses»-ből merítve adatainkat.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

XIII.

Dübörögve, csattogva rohant a gyorsvonat a határ felé. Vitte Gézát és álmait a külföldre. Emlékei, gondolatai visszafelé szálltak, mint a mozdonyból kihömpölygő füstszalagnak foszlányai. Gyönyörű szép őszi reggel volt. Az elmaradozó mezők és rétek harmattól terhesen csillogtak a napsütésben. Itt-ott álmosan, de mégis frissen egy-egy parasztszekér döcögött el mellettük. Sűrűn találkoztak legelésző nyájakkal, melyek bambán bámultak a robogó vonat után. A vasuti őrházak élősövényes, cseresznyefás pöttön udvarain éjjeli pongyolájukban gyerekek hancuroztak, nem sokat törődve azzal, hogy vonat érkezett.

Ott utazott az egyik fülkében Gézával együtt Gondi Tamás is, a fiatal püspöki levéltáros és könyvtáros. Elkisérte barátját a határállomásig. Olykor úgy megeredt a szavuk, mintha mindent most akartak volna egymásnak elmondani; máskor meg hirtelen megszakadt a beszédük, mintha már mindent elmondtak volna egymásnak. Amikor egy homályos, lombos erdőbe szaladt be a vonat, perceken át némán ültek mindketten a helyükön. Tamás szakította félbe a hallgatást:

— Te most Géza elmégy tőlünk messzire. De aztán el ne felejts ám minket, sem ezt a földet, ezeket a tovatűnő falvakat, meg ezeket a fehérlő, mohás templomtornyokat. Te elmégy, de a hazád itt marad.

— Tudom, tudom Tamás. Nem szükség mondanod. De azért jólesik, ha mondod. Ti, meg a hazám, meg a hitem. Úgy-e ezeket gondolod? Ne aggódj emiatt. Azt hiszem, nem volna olyan fájós a távozásom, ha nem szeretnélek benneteket. Ha pedig igazán szeret az ember, feledni nem tud. És ezt a földet? Te, mintha máma éreztem volna meg először ennek a földnek a lelkét. Mennyivel más színben látom, mint máskor! Most, hogy el kell szakadni tőle, most érzem. A hitemet pedig? Nem hiszem, hogy ki tudná tépni valami a szívemből. Ismersz e tekintetben. A művészet és a hitem fog pótolni benneteket.

— Igérd meg, Géza, ünnepélyesen, hogy minden vasárnapon és ünnepen szentmisét fogsz hallgatni s hogy az a három, legalább az a három gyónás egy évben nem fog elmaradni.

— Ünnepélyesen megfogadom. Tudom, hogy szükségem lesz ezekre, annál is inkább, mert...

— Miért? Mire gondoltál most?

— Mert mintha valami előérzetem volna, valami rossz sejtelem.

— Ugyan, Géza! Micsoda különös dolog történhetne veled, amitől tartanod kellene? Bizonyára a távozás nehéz hangulata keltette ben-

ned ezt az érzést. Ne félj, megsegít a jó Isten. Védeni fog hazád is, hisz nem hiába küldött ki. Leveleink, amiket sűrűn fogunk küldeni, a lelkünket viszi el hozzád; még azok is védeni fognak. Csak aztán te is írj gyakran s ami a fő: őszintén, mindent. Ha másnak nem, legalább nekem. De azért írj sokszor Tárnokéknak is, a leányoknak is, Terusnak, meg Mariskának. Most jut eszembe, hogy üdvözöltetnek általam és sok jó szerencsét kívánnak. Tegnap estefelé találkoztam velük az utcán. Nagyon sajnálják, hogy itthagysz bennünket oly hosszú időre s még el se búcsúzkodhattak tőled rendesen. Kimentettelek mindenféle lehetséges és lehetetlen okokkal. Meg az igazgató úrról se feledkezz meg. Sokat köszönhetsz neki; a hála pedig nagy erény és nagy kötelesség. Légy kivétel e tekintetben a sok közül, akik oly hamar tudnak felejteni, különösen a jótéteményt.

Géza szívesen fogadta barátjának vigasztalásait és jótanácsait. Mélyet sóhajtott, aztán megnézte az óráját.

— Még öt perc, Tamás s akkor elválunk, akarom mondani egy időre nem látjuk egymást. Szeretném, ha te látogatnál meg előbb. Míg a nevem nem lesz egészen ragyogó, addig nem akarom hazahozni.

— Ha lehetséges, két éven belül föltétlenül meglátogatlak. Most pedig az ég áldása kisérjen utaidon. Ami mondanivalóm még lehetne, olvasd ki a szememből, érezd ki a hangomból, értsd meg a viselkedésemből. A vonat már lassít. Szedelőzködjünk.

Megérkeztek a határállomásra. Leszálltak. Még egyszer kezet fogtak, megcsókolták egymást, miközben még egyszer egymás szemébe néztek hosszasan. «Isten veled» — mondották kölcsönösen s Tamás a pénztár felé ment, hogy jegyet váltson visszafelé, Gézának pedig a «Kiutazók irodájá»-ban kellett egyet-mást elintéznie. Vonata előbb indult, mint Tamásé. A perronon még egyszer összetalálkoztak, de a tömeg miatt csak kezükkel inthettek egymásnak Isten hozzád-ot. Géza eltünt az egyik fülkében.

Valahol Salzburg felé járhatott, mikor Tamás késő délután megérkezett püspöki urának székhelyére. Podgyásza nem volt, hát sietett a Várba, amelyik ezentúl neki is lakóhelye lesz. Épen ebben az ügyben akarta fölkeresni jótevőjét. De nem találta otthon; csak másnap délelőtt érkezett haza. Az irodaigazgatóhoz ment tehát, aki már a multkori alkalommal megismerte és megszerette Gondi Tamást, mint elsőrangú munkatársnak igérkező, nagyon intelligens s finom modorú fiatalembert, ezért a lehető legszivélyesebben fogadta. Tamásnak jól esett a figyelmesség. Egy félórai sétára lementek a parkba. (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **Dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: **Kohl Ferenc.**

XXIV. ÉVF. 1924 OKTÓBER.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Jelen példány 3000 K.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

TARTALOM: *Dr. Mátrai Gyula:* Díszgyűlésünk. — *Óhegyi Balázs:* A harc előtt. — *Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről:* Menyegzős ruhában az oltár előtt. — *Dr. Hidasi József:* A Szentolvasó hónapjára. — *Reiner Irma:* A kis gyermekek katholikus neveléséről. — *Eőri János:* Az örök szeretet. — *B. M.:* Megtérés az Oltáregyesület útján. — *Oltáregyesületi élet.* — Tárca: *Eőri János:* Fölkel a Nap.

Eucharisztikus díszgyűlésünkre (október 13-án 10 órakor az Örökimádás-templomban) szeretettel meghívjuk az Örökimádás m. t. olvasóit és az Oltáregyesület tagjait.

* * *

P. Tomcsányi Lajos: *Az egyházi vagyon a püspökök joghatósága alatt.* Budapest, 1924. Szeptemben újabb alkalmi füzetet adott ki a tudós páter a fenti címmel. Az Örökimádás olvasói bizonyára azon katholikusokhoz tartoznak, akik tisztán akarnak látni az egyházi vagyon számottevő kérdésében. Ennek a tisztánlátásnak segítő lámpása P. Tomcsányi műve. Kimutatja, hogy a katholikus egyház vagyona nem országos, nem állami, hanem magántulajdonból jogosan adományozott — res sacra — szent vagyon, amelyhez semmiféle célból, a pápa engedelme nélkül, senki hozzá nem nyúlhat s vele — isteni jog alapján — az egyház, illetve egyházmegyénkinti képviselője a püspök egyedül Istennek felelősen rendelkezik. Aki e tekintetben nem így érez ne tartson számot a katholikus névre. P. Tomcsányi enunciációi nem légből kapottak, hanem mindenkor a jog, történelem és a legelismertebb tekintélyekre alapozottak. Nagyon szeretnők minden egyházát szerető katholikus kezébe odaadni, ezt az igazán tudás alapsággal megírt brochurát, azért hívjuk fel rá különösen is az Örökimádás m. t. olvasóinak figyelmét. Megrendelhető akár a Szent-István-Társulat (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.), akár a Korda (Budapest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 3.) révén.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat (régi évfolyamok) példányonként 600 K.

Örökimádás folyóirat (1923. évf.) példányonként 3000 K, előleg 1924-re egyelőre 20.000 K (minden számon jelezve lesz a füzet ára), régi teljes évfolyam 15.000 K.

Az Oltáregyesület Útmutatója 5000 K, **Vezérkönyve** 4000 K, **Felvételi füzete** 600 K, **Félszázados története** 20.000 K, **Érme** (aluminiumból, szalaggal) 20.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 400 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 10.000 K, régi egyes példányok 500 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség Indulója 500 K, **Zászló levelezőlapja** 1000 K.

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 10.000 K, **Fehér liliom** 2000 K, **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 200 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 200 K, **Levélzáróbélyeg** (gyermekszövetségi) ívenként 500 K, darabonként 50 K.

Különfélék: **Havi magány** (Nádasdy Márián) 10.000 K, **Az Eucharisztia zenéje** 1000 K, **Kánter Károly** emlékkönyv 20.000 K, **Szent Zita élete** 2000 K, **Szent Zita élete** egyszerűbb kiadásban 1000 K, **Litánia** (latin szöveggel) 500 K, **Litánia Szent Józsefről** 500 K, **Levelezőlapok** (Örökimádás-templom) 1000 K, **Kánter Károly emlékképek** 500 K.

Díszgyűlésünk.

Ráfael híres képének, a Disputának középpontjában szentségtartó monstrancia áll. A tudósok róla vitatkoznak, az ő kegyelemfényénél. Ilyenféleképen teszünk mi is, amikor az őszi országos katholikus nagygyűléssel kapcsolatban ünnepi összejövetelt rendezünk a legfölségesebb Oltáriszentség különleges otthonában, az Örökimádás-templomban.

A különbség csak az, hogy itt a mi alázatos hitünknek nyitnak új távlatokat a díszgyűlés szónokai, míg amott a kutató elme világosságkereső tevékenysége elé tártak argumentumokat. Mi nem kételkedünk. Hiszünk Krisztus szavának: «Ez az én testem». Inkább azért jövünk össze, hogy élő hitünkről tanuságot tegyünk és a nagy Szentség imádására és szolgálatára újabb ösztönzést kapjunk.

Díszgyűlésünk az Eucharisztia imádása. Sokszor intelligens katholikusaink lelkéből is igen gyenge fénnyel tör elő a legméltóságosabb Oltáriszentség titkának megértése. Sokan még a jó katholikusok között is olyan bátortalanul mernek csak az Oltáriszentség hittitkáról beszélni, mintha ez valami szégyenleni, rejtegetni való igazság volna. Krisztus e szentségben, amelyben legtöbbet ad nekünk, a hívek nagy összeségétől aránylag igen kevéssé kapja meg, amit megérdemelne. Ilyen méltóbb tiszteletnyilvánítás lesz az október 12-iki országos eucharisztikus körmenet és a mi október 13-iki díszgyűlésünk.

Az elrejtett Krisztus olyan csendes, hallgatag életet él a szentségház kicsi otthonában. Nem hallja Őt meg más, csak az, aki nagy szeretettel reá függeszti szemét és lelkével hallgatózik a csodálatos fehér lepel előtt. Krisztus a mi díszgyűlésünkön szónokaink ajkával fog beszélni; rajtuk keresztül fogja gondolatait, kívánságait velünk megismertetni. Oly jól esik a hívő léleknek ez a tudat! Lelkesedést, lendületet nyer, az energiahiányos lélek is és szívesen indul el az új uton, amelyet most ismertettek meg vele vagy nagyobb örömmel jár a régin, mert eddig ismeretlen szépségeit fedezték fel előtte a hivatásos útmutatók, a kalauzok.

A szentségi Jézus tábora tehát ilyen szándékkal gyülekezzék október

13-ára az Örökimádás ívei alá. Krisztus lesz ott imádásunk, tiszteletünk, tanácskozásunk tárgya. Krisztus dicsősége, a szerény, elrejtett Krisztusnak a lelkekben az ő óhaja szerinti országban való diadalmas trónraemelése, az Érte való apostoli munkának szent vágya hozzon el benneteket, Testvéreim!

Krisztus szentségi országa reális, valóságos világ. Ennek a bensőséges világnak külső megnyilatkozása, mintegy a mellette való bizonyságtétel lesz a mi díszgyűlésünk is. Minél többen leszünk, annál erősebb a bizonyságtételünk. *Dr. Mátrai Gyula.*

A HARC ELŐTT.

Bízom Tebenned Istenem!
Ki mindenütt segítsz nekem.
Te vagy az Úr, a szent, a nagy!
Uram szeress — és el ne hagyj.

Bízom Tebenned Istenem
Szíved jósága végtelen.
Belkem kicsiny, de nagy hitem,
Nem tör le engem semmisem.

Bízom Tebenned Istenem!
Dicső neved áldott legyen.
Ha sír a szív s panasz fakad,
Én híven — szívvel áldalak.

Bízom Tebenned Istenem!
Ha nem dicsérne senkisem,
A bűnak fájdalmas ölén:
Örökké imádandlak én!

Bízom Tebenned Istenem!
Bizalmam benned végtelen,
Tevéled küzdve — kardomat
Nem éri gyászos alkonyat.

Bízom Tebenned Istenem!
Ha harcomat véghezviszem,
Bőven veszem jutalmam ott,
Hol szent Szíved reám ragyog.

Óhegyi Balázs.

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

Menyegzős ruhában az oltár előtt.

«*Vizsgálja meg magát az ember és úgy egyék ezen kenyérből s úgy igyék ezen kehelyből.*» (1 Kor. 11_{28}.) «*Készítsétek sziveteket az Úrnak.*» (1 Kir. 7_{3}.) Fontos dolog és elsőrendű követelmény, hogy az ember elkészüljön az Úr testének vételére. Az igazság és a méltányosság egyformán követeli, hogy az Úr asztalához, ahhoz a szent és fönséges eledelhez ne gondatlanul és áhitat nélkül, hanem valahogyan megfelelő módon előkészülve járuljunk. «*A papok, kik az Úrhoz járulnak, szenteltessenek meg, hogy meg ne ölje őket*» (Ex. 19_{22}); hasonlóképen mindenki, aki az Úrhoz járul. Krisztus teste a legtisztább, az élő Istennel teljes, vele egyesült; épen azért, aki azt magához veszi, el kell készülve lennie!

I. Legyen teljes a hite. «*Járuljunk hozzá igaz szívvel, tökéletes hitben.*» (Zsid. 10_{22}.) Hittel, mely minden tévedéstől mentes; hittel, mely tökéletesen meg van győződve a láthatatlan felől, afelől, hogy a kenyér színe alatt az egész Krisztus jelen van mint igazi ember s mint igazi Isten. «*Kik hisztek Krisztusban, bár nem látjátok, örvendeni fogtok kimondhatatlan és dicsőséges örömmel.*» (I. Pét. 1_{8}.)

II. Legyen nagy a tisztasága az áldozónak; mert illő, hogy tiszta legyen az az edény, amelyik a legtisztább testet fogadja magába. Ha már az az urna is aranyból volt, amelyikben Mózes az Úr rendeletére a kezét mosta, mennyivel inkább illik, hogy — mint a legtisztább arany — tiszta legyen az a szív, amely a mennyei kenyeret fogadja magába. Sándor pápa szerint: «nincs nagyobb áldozat, mint Krisztus teste és vére; és egyiknek sincs akkora ereje, mint ennek, mely felülmulja valamennyit. Ép ezért tiszta lelkiismerettel kell bemutatni és tiszta lélekkel fogadni». Szent Viktorról nevezett Hugo szerint pedig «tiszta a lelkiismeret akkor, ha a multra vonatkozólag nem érheti igazságos vád, a jelenre nézve nincsenek meg nem engedett gyönyörei, a jövőben pedig igaz életet akar folytatni».

«Arimateai József elkérte Pilátustól Jézus testét. S mikor megkapta, betakará azt tiszta gyolcsba.» (Mát. 27_{58-59}.) Hasonlóképen tiszta gyolcsba takarja Jézust, ki őt tiszta lélekkel fogadja. Innét van az Egyházban az a szokás, hogy az Oltáriszentséget nem selyemre, nem színes posztóra, hanem tiszta gyolcsra helyezi. Ama három folyamat pedig, amikor a gyolcsból készült korporálé átmegy, míg ragyogó tiszta és hófehér lesz, jelenti a mi lelkünk tisztulását. Először ugyanis kimossák, azután kifacsarják s végül megszárítják. Igy aki tisztán akarja az Urat fogadni, könnyeinek vizében kell először megtisztulnia; majd a bűnbánat cselekedetei által megkínlódnia, végül az isteni szeretet hevében a testi kívánságok nedvességétől megszáradnia. Tehát mindenekelőtt könnyeink fürdőjében kell megtisztulnunk s az oltárhoz úgy «*járuljunk igaz szívvel tökéletes hitben, miután a gonosz lelkiismerettől szívünk megtisztult és testünk megmosatott tiszta vízzel*», (Zsid. 10_{22}.) «*Mossák meg Áron és fiai kezüket és lábukat*», (Ex. 30_{19}.) v. i. cselekedeteiket és gondolataikat a töredelem és a bűnvallomás vizében, mielőtt az oltárhoz járulnak, hogy halállal ne bűnhödjenek. «*Mosd meg szívedet a gonoszságtól, Jeruzsálem, hogy megszabadulj. Meddig maradnak még benned az ártalmas gondolatok?*» (Jer. 4_{14}.) «*Megöntözöm minden éjjel* (minden bűnömért) *az ágyamat s könnyhullatással áztatom fekvőhelyemet*» (lelkiismeretemet). (Zsolt 6_{7}.) — Azután a bűnbánat cselekedetei által kell megkínlódnunk: «*Csinálj függönyöket a sátor* (v. i. lelked) *díszítésére sodrott bíborból*», (Ex 26_{31}) v. i. a bűnbánat cselekedeteiből, a

bőjtökből, imádságokból stb. Kövesd az apostolt, aki azt írja magáról: «*Sanyargatom testemet és szolgálat alá vetem*». (I. Kor. 9_{27}.) «*A gonoszt akaró szolgának* (a testnek) *fenyítém és bilincs való; küldd őt munkára, hogy ne hivalkodjék.*» (Sir. fia 33_{28}.) «*Sok az igazak szorongása.*» (Zsolt. 33_{20}) — Végül meg kell száradnia a léleknek a bűnös kívánságok nedvességétől: «*A napba* (a napsugárba) *helyezi sátorát*» (lelkét), (Zsolt. 18_{6}), hogy megszáradjon az isteni szeretet hevében, hogy igen tiszta és szép legyen, mint akiről az Írás mondja: «*Egészen szép vagy, én barátnőm és nincs szennyfolt tebenned.*» (Én. én. 4_{7}.) «*Szenteltessetek meg: holnap húst esztek.*» (Num. 11_{18}.) (Folyt. köv.)

A Szentolvasó hónapjára.

RÉGI, régi hitünk, régi katholikus meggyőződésünk: *Per Mariam ad Jesum:* Mária által Jézushoz! A buzgó Máriatisztelet elvezet minket az édes Jézus odaadó, áldozatkész szeretéséhez.

Október havában, amikor a katholikus hívők világa különös áhítattal imádkozza a szentolvasót, fonjuk mi is körül imádságunk friss, pompázó rózsakoszorújával a monstranciát. Mondjuk szívesen — ha lehet — a szentségház előtt a szentolvasót.

A következőkben — leginkább *Lig. szent Alfonz* nyomán — néhány szentnek és jámbor írónak nyilatkozatát soroljuk fel, hogy még *nagyobb öntudattal és lelkesedéssel* tudjuk tisztelni Szűzanyánkat!

Assisi szent Ferenc: «Krisztus Urunkat csak Szűz Máriával és Mária útján lehet megtalálni.»

Szent Lőrincről nev. Rikárd: «A Bold. Szüzet tisztelni annyit jelent, mint az örökéletet biztosítani számunkra.»

A cellesi apát: «Ha megtaláltam a Bold. Szüzet, akkor megtaláltam minden jót.»

Szent Brigitta: «A Bold. Szűz a Nap előtt járó Csillag.»

Blozius: «Lehetetlen, hogy elkárhozzék az, aki Szűz Máriának serény és alázatos tisztelője volt.»

Szent Antal: «Aki Szűz Mária nélkül kér valamit, az szárnyak nélkül próbál repülni.»

Pelbárt: «A Bold. Szűznek való szolgálat az örök üdvösség elnyerésének legbiztosabb jele.»

Blozius: «Mária oly kegyes, hogy senkit sem bocsát el magától szomorúan.»

Lig. szent Alfonz: «Nincs ember a földön, aki a Bold. Szűz irgalmában és kegyességében nem részesült volna.»

Berchmans szent János: «Ha Máriát szeretem, akkor az állhatatosságom biztosítva van és elérem a jó Istentől azt, amit Tőle kívánok.»

Szent Bonaventura: «Boldogok, akiknek szíve szeret Téged, Mária! Boldogok, akik ragaszkodnak Máriához!»

Imádkozzátok szeretettel a Szentolvasót!

Szent Lőrincről nev. Rikárd: «Mária gyermekei! Utánozzuk Máriát tisztaságában, alázatában, szelídségében és irgalmasságában!»

Liguri szent Alfonz: «Szerencsések azok a cselekedeteink, amelyeket két *Üdvözlégy Mária* közt végeztünk el.»

Meschler: «Amilyen egyedülálló az Úr Jézus a férfiak közt, olyan egyedülvaló a Bold. Szűz a nők világában.»

Berchmans szent János: «Nem nyugszom meg addig, amíg nincs bennem gyengéd szeretet Anyám, a Boldogságos Szűz iránt!»

Dr. Hidasi József.

A kis gyermekek katholikus neveléséről.

(Ismertetés az Almanach Catholique Française 1924-ből.) (Folyt.)

Amint a gyermek megszokja látni édesanyját, apját, testvéreit, megszokja és megismeri őket, úgy kell megismernie és meg is ismeri a nyakán levő szűz Mária-érmet, amelyet — mondjuk — reggel és este megcsókoltatunk vele; megismeri a falon függő feszületet és szentképet.

Amint a «papa» és «mama» szót kiejti, kitudja a «Jézus» nevet is mondani; reggel és este egy főhajtással, ha már megszokja Őt üdvözölni.

Amint a gyermek beszélni kezd, amint kis mondatokat már maga alkot, megtaníthatjuk imádkozni. De ez ne legyen valami fellengős, hosszú ima, egészen egyszerű beszélgetés legyen az a jó Istennel. Letérdelve a megszokott feszület vagy szentkép előtt, kis kezeit összekulcsolva, kérje a jó Istent: «Édes Jézuskám! áldd meg a papát, áldd meg a mamát, áldd meg a nagypapát, nagymamát, testvéreimet. Édes Jézuskám, én nagyon szeretlek! És nagyon jó akarok lenni. Neked adom a szívemet».

Ha így megszokja a gyermek reggel és este imáját elvégezni, úgy megesik, hogyha az édesanya — véletlenül — egyszer elfelejti, a kicsike fogja őt arra figyelmeztetni. És ez a szokás megmarad az egész ifjúkorban és — ha ellenkező körülmények közre nem működnek — talán az egész életre kihatással lesz.

A felkelés- és lefekvésnek egész külön része legyen az ima és csak miután elhagyta a játékot, a nevetést és egészen nyugodt, szabad az imát elkezdenie; vessünk vele együtt szépen keresztet, lassan és ájtatosan mondjuk el vele együtt az imát.

Őt, hatéves korában minden gyermek tudja már a Miatyánkat és az Üdvözlégy Máriát, de azért állandó, rendes imára mégis jobbak azok a kis megszokott imák, amelyeket a gyermek úgy vesz, mintha beszélgetne a jó Istennel. Szívesen ismétli és sokszor hozzá is tesz egy-egy kérést, amely épen a szívén fekszik.

Nagy haszonnal jár, ha az esti ima után rögtön, amidőn a gyermek szíve pár percig még a magasztos Isten-beszélgetés hatása alatt áll, az édesanya átgondolja vele a nap főélményeit. Megdícséri erőlködéseit és azt, ha valami jót tett, beszél vele, segít neki, hogy eszébe jussanak neki elkövetett hibái.

Ez a lelkiismeretvizsgálat nagyon hasznos; sokszor rájön az anya olyan hibákra is, amelyeket nem is ismer és ekkor nyugodtabban dorgálhatja meg a gyermeket s az is nagyobb haszonnal fogadja az intelmeket, mint épen a hiba elkövetésekor. És ilyenkor, imája után, nagyon is fájlalja, hogy megbántotta a kis Jézust.

Ily módon lassanként megszokja lelkiismeretét megvizsgálni és mire a szent gyónáshoz kerül, már szinte azt mondhatjuk, játszva elkészült reá.

Magától értetődik, hogy a szülők, akik gyermekük vallásosságával törődnek, elviszik magukkal a templomba. Ennek nagy fontossága van. Rendesen örömmel megy oda a kicsike és sokszor valóságos büszkeséggel. A csönd és homály, amely a jó Isten házában uralkodik, mély benyomással van reá. Térdelve, mint a nagyok, vizsgálja a templomot és boldog, ha egy feszületet vagy Jézuskát tartó szűz Mária-képet lát meg, amelyet jól ismer. Anyja felszólítására keresztet vet és nagy komolysággal elmondja rendes imáját.

A templomból kijöve — nehány perc mulva — meglátja az anya a rendes élénk gyermeket, aki az Isten közellétében valóban érezte az Ő jelenlétét és csöndesen és tiszteletteljesen viselkedett ott és mutatta be imáját.

De meg kell értetnie az anyának a gyermekkel Isten mindenüttvalóságát. Sokszor kell elmondani előtte, hogy: «A jó Isten mindenütt jelen van, Ő olyan, mint a napfény, mely minden országot, minden várost, minden falut, a mezőt, a hegyeket és völgyeket és az erdőt betölti ragyogással. El kell mondani, hogy a jó Isten mindig közöttünk van, ebben a pillanatban is. Lát és hall minket. Ő akkor is veled lesz, ha az egész világ elhagy».

A kicsikék nagy örömmel hiszik el ezeket az igazságokat, amelyek meggazdagítják egész szellemi életét. Három vagy négyéves gyermeknél megesik, ha véletlenül nincs feszülete vagy szentképe, amely előtt imádkozzék, hogy így szól: «Úgy-e itt is elvégezhetem imámat, ha a kis Jézus képe nincs is itt, mert Ő itt van, mert Ő mindenütt van».

A gyermek könnyen és hamar megbarátkozik a gondolattal és hamar elhiszi, hogy felette állandóan őrködik a jó Isten, még édesanyja távollétében is. Egy alig hároméves gyermek, mielőtt torkoskodott volna, odament a feszülethez és így szólt: «Édes Jézuskám! most egy percig ne nézz ide». Gyönyörű példája ez a mindenütt jelenlevő Isten jelenlétében való hitnek!

Mikor az anya helyesnek itéli, a gyermeket el kell vinni a szentmisére, ahol legelőször is megszokja csendben lenni. Hatéves korában már meg lehet magyarázni és meg is érti a szentmise egyes részeit.

A vallásos nevelés koronája, ha a kicsikét a szentáldozáshoz vezetjük. Jó és üdvös lesz a szentáldozás, ha ily módon kapja a vallásos nevelést, ha megszokja hibái ellen harcolni, ha jámbor, szeret és megszokta az imádkozást és a lelkiismeretvizsgálatot. Így a gyónás nem fog nehézséget okozni, ha megszokta esténként az édesanya előtt hibáit

bevallani. Az anyának kell elkészítenie a gondos gyónásra, ő keres neki olyan gyóntatót, aki kis gyermekekkel szokott foglalkozni s az gyorsan a legjobb befolyást fogja reá gyakorolni, amit a gyermek szeretettel és tisztelettel fog megköszönni.

Több hónapig kell a gyermeket az első szentáldozás napjára előkészíteni. Az anya a lelkiatyának csak segítségére lehet, hogy a nap fontosságát emelje. De ez a szentáldozás nagy hatással van a kis lélekre: a szentség hatása által jobban megérti a vallás igazságait, erősebb akaratot nyer az erényben való haladásra; gyöngédebb jámborságot az Isten szeretetére. (Vége köv.)

AZ ÖRÖK SZERETET.

(Auctor beate saeculi.)

Krisztus, világ teremtője,
Lelkünk megváltó Istene,
Atyád fényéből fénysugár,
Istentől jött igaz Isten!

Szeretsz, szeretsz... Ez késztetett
Halandó testet ölteni,
Hogy új Ádámként visszaadd,
Mit az első eltékozolt.

Szerelmed az, mely alkotott
Földet, tengert és csillagot...
Irgalmazott az ősbűnért
S letépi bűnbilincseink...

Ne szűnjön meg Szived soha
Szeretni minket folytonost.
E forrásból merítsenek
A nemzetek bocsánatot.

Azért ütötte át a vas,
Azért kapott nyitott sebet
S ömlött belőle vér és víz,
Hogy folyton mossa szennyeink'.

Ford. *Eőry János.*

Megtérés az Oltáregyesület útján.

Igaz történet.

Kifürkészhetetlenek az Isten útjai, az bizonyos. De hogy milyen jóságos atyai szeretettel gondoskodik rólunk, fényesen dokumentálja az alábbi kis történet.

E... városban oltáregyletet alapítottak. A kezdet nehézségeivel küzdöttek ugyan, de buzgó fáradozásaikat az eucharisztikus Úr Jézus sok kegyelemmel s nem kevesebb sikerrel gazdagította.

Az alapító úrhölgyek egyike, az én jóságos édesanyám, nagy buzgalmában úgyszólván sorra szedte a város katholikus lakóit. Sorba kopogtatott az ajtókon. Dicséretesen, sok helyütt barátságosan, szivesen fogadták. Nemes lelke megnyilatkozását, buzdító szavait magukévá tették s örömmel csatlakoztak a kibontott zászlóhoz, az eucharisztikus Úr Jézus különös szolgái, imádói köré. Azonban, sajnos, akadtak olyanok is, kik

kiméletlen szavakkal, ízetlen és éretlen megjegyzésekkel illették, fogadták. Jóságos édesanyám ily helyeken bocsánatot kért s a szenvedett sérelmeket az Úr Jézusért készséges lélekkel eltűrve tovább folytatta áldozatos körútját. Ily hősies lélek fáradalmait az Úr szép eredménnyel koronázta. Igen sok tagot, hű imádót szerzett a szent Eucharisztiának.

Az évi alamizsnát hosszú évek folyamán egyszerű, de jóindulatú, idős nénike szedte össze. Valóságos jóakarattal végezte munkáját, de ügyesség és okosság hiányában olykor-olykor bizony zavart csinált.

A többi között az egyik tag, már nem is tudom, elhalt vagy elköltözött, elég az hozzá, sehogy sem találta. A nyugtát erre egy hasonló nevű úri hölgyhöz vitte el. Ez dacára, hogy a dolog előtte teljesen ismeretlen volt, legnagyobb készséggel fizette ki annak ellenértékét.

A hölgyet erre, mint új tagot az ő bemondása nyomán beírtuk s ő fizette pontosan, hosszú éveken át készségesen a tagdíjat.

Időközben édesanyám súlyosan megbetegedett. Gyógyíthatatlan, kínos kór gyötörte nyolc éven át, míg végre kioltá törekvő, nemes, mélyen vallásos élete fáklyáját.

Oltáregyesületi tagjait s azok gondozását drága örökségként csekélységem vette át. Édes, jó anyám áldozatos lelkéből merítve, iparkodtam némileg nyomdokaiba lépni s hűséges terjesztője lenni szeretett oltáregyesületünknek. A többi között legelőször is a tagok imaórájának és egyéb adatainak rendezése került sorra. Az imént említett taghoz, kit eddig nem volt szerencsém ismerhetni, közös ismerősünket küldöttem, sziveskedjék a hiányos adatokat beszolgáltatni.

Igen barátságos választ kaptam. Lakására kéretett, mert súlyos betegsége az ágyhoz köti s személyesen szeretne velem egyet-mást megbeszélni. Beteg oltáregyesületi tagot látogatni legkedvesebb s legszentebb kötelességemnek tartottam s nemsokára rá fel is kerestem lakásán. Kölcsönös bemutatkozás után betegágya mellé helyezkedtem s igazi bensőséges beszélgetésbe elegyedtünk. Azután a hiányos adatokat készséggel, pontosan bemondotta, áldozatos lelke megnyilatkozásaképp szeretett egyesületünk céljaira szép pénzösszeget ajándékozott, sőt mi több, még ennél is tovább ment, varrógépjét is felajánlotta, miszerint egyesületi varrodánkban használhatjuk addig, amig őneki nem lesz rá szüksége, egyben igen kért, hogy mint nagy betegért imádkozzunk érte. Nagylelkű viselkedésén valóban épültem s meghatottan távoztam betegágya mellől.

Betegsége folyton-folyvást súlyosbodott. Budapestre kórházba vitték. Világi ápolónők kezei közé került. Betegsége folytán, azután meg ápolónői részéről is sokat, sokat szenvedett. Haza, visszakívánkozott Az orvostanár úgysem tudott rajta segíteni, hazaengedte. Hogy továbbra

gondosabb ápolása legyen, jó férje beadta a helybeli kórházba. Kedves nővérek valóságos angyalai ez intézménynek. Dacára súlyos betegségének, itt mégis csak megnyugodott kissé s megadással tűrte betegségét.

Sajnálkozva említem egyik ismerősömnek, hogy e kedves tagom mily súlyosan beteg s mennyit szenved. Hogyan, az oltáregyesületi tag? kérdi ismerősöm — hogyan lehetséges ez, hisz az illető úrihölgy református; nincs a mi vallásunkon. Valóban kellemetlenül lepett meg e különösen szomorú fölfedezés. Mit csináljak, mi tevő legyek? Kitörüljek saját hibáján kivül egy ily nemes, áldozatos, jó lelket az egyesületi tagok névsorából? Más oldalról mérlegelve, meg sehogy sem helyes, hogy egy másvallású, református egyén legyen tagjaink között. Mit tegyek, mi tévő legyek, hogy ez esetben helyesen cselekedjem?... Az Úr Jézus pedig mintha azt súgta volna lelkemnek: Várj csak türelmesen, ne tégy előre semmit. És vártam türelmesen, elhallgattam a dolgot s nem szóltam róla ezentúl senkinek.

Az édes Üdvözítő nemsokáig váratott, isteni bölcseségével, irgalmasságával elintézett ez ügyben mindent, de mindent. A dolog így történt.

Oltáregyesületünk e különleges tagja — kinek csak az volt a hibája, hogy nem született a mi vallásunkon — egy szép verőfényes nap délelőttjén, ott a kórágyon kicsi csengetyűnek csengő, bongó, édes, varázsos dallamait hallja a folyosón szobája előtt elhaladni. Mi lehet ez? Halvány sejtelme sem volt, miért csengetnek ezzel a kicsiny csengetyűvel véges-végig a folyosókon?

Kisvártatva kedves nővér lépett be hozzá a szobába. «Kedves nővér — kérdi a beteg szeliden — miért csengettek az imént a folyosón?» «Hja — mond a nővér — nagy urat kisért a csengetyűszó, nagy tiszteletet, imádást parancsoló annak minden kicsi csengő-bongó csöngése. Az Úr Jézust vitte egy beteghez a főtisztelendő úr, a királyok Királyát kisérte az a pici csengő-bongó hangocska.» A kedves nővér, ki ilyen kitünően kinálkozó alkalmat nem igen szeret elmulasztani, imígy folytatta a beszélgetést: «Kedves nagysád! Talán kegyed is óhajtja, hogy az a nagy Úr felkeresse itt e fájdalmas betegségében és megvigasztalja?»

A beteg úrhölgy e szeliden megkereső szavak hallatára nagyon elszomorodott. S miként derűs, napsugaras napon egyszerre beborul az ég, arca szomorúan komolyra változott. És feljajdult benne a lélek, igen bánatos sóhaj szakadt fel kebléből. «Nem lehet — mondotta — nem lehet, hisz nem vagyok katholikus.»

A jó nővér, ki nagy tapasztalata folytán úgy olvasott most e lélekben, mint egy kitárt könyvben, mosolygós, kedves arckifejezéssel magyarázni kezdé a hölgynek, — ki e pillanatokban az isteni kegyelem forró, lángoló sugarainak hatása alatt állott — hogy ezen a dolgon lehet, nagyon is könnyen lehet segíteni. Megbeszéli majd a főtisztelendő úrral s az áttérés könnyű munkáját elvégezve, fogadhatja majdan ő is az isteni, a drága, a lelket örökké éltető magas Vendéget. A jó lélek e biztatásra telve vággyal, imádattal és reménységgel várta a bekövetkezendő kedves napot. S az csakhamar el is érkezett.

A felkelő nap, a jó Isten fényes követe boldogan kandikált be az emlékezetes nap délelőttjén betegünk kórházi ablakán s megaranyozott ott minden zeget, zugot. De im most látja, hogy az isteni Vendég fogadószobáját nemcsak ő igyekszik e nagy napon szépen, kedvesen feldíszíteni. Valaki más is sürög, forog odabenn. Földi angyal, kedves nővér szorgoskodik a beteg ágya körül, majd szépséges oltárt készít, a feszületet illatos, bájos virágok meg pislafényű gyertyák ölelik körül. Ó, de ez csak csekélység a szeretet, imádás és forró vágyakozás ama szépséges koszorújához képest, mellyel a kedves beteg lelki megnyilatkozásai díszítik fel az egyszerű kórházi szobácskát.

És rövid idő mulva felhangzik újból a kicsi csengetyű csilingelő édes, zengzetes szava s jön az Úr és nagy dicsőséggel bevonul a hűséges, szerető, kedves lélekbe. Az isteni jó Pásztor elhagyta 99 juhocskáját, hogy felkeresse a századikat, az eltévedt báránykát s vállaira véve, szerető gondoskodással vitte az igaz, szent akolba.

Nemsokára a nagy nap után meglátogattam. Feledve súlyos betegségét, lelke duzzadó életerejében szent öntudattal, boldog gyönyörrel beszélte el csodálatos megtérését. E szent pillanatokban, nem tudom, melyikünk volt boldogabb! Lelkeink «Deo grátiása», fennen örvendező himnusza ott a magasban, az Úristen zsámolya előtt tudta volna csak azt igazában mérlegelni.

A lélek immár készen az isteni menyegzőre. Hófehér menyasszonyi ruháját felöltötte, égő mécsesét kezében tartja, méltán megjelenhet az isteni Vőlegény előtt. S ha testét megölte is a romboló halálos betegség, nemes, áldozatos, megtisztult lelke boldog, kimondhatatlan boldog gyönyörökre ébredett a szép mennyországban...

Férje nagyszabású katholikus temetést rendezett. Ah, de lelki szemeim itt nem szomorú temetési aktust, diadalmas, dicsőségteljes menetet láttak. Halotti éneket énekeltek, ámde lelkem a megdicsőült lélekkel egyetemben Hozsannát, Te Deumot zengedezett!

Mily boldogító szent vallásunkban, hogy az édes Jézus a legkisebb jócselekedetünket is ily fejedelmi módon jutalmazza meg.

E kedves lélek apró, csepró, kis dolgokban volt hűséges s íme a mennyei Jegyes e csekélyke jócselekedeteiért is az örökkévalóság soh'sem hervedő, dicsteljes mirtuskoszorújával koronázta meg. *B. M.*

A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület programmja az 1924. évi októberi Országos Katholikus Nagygyűlés alkalmával.

Október 12-én, vasárnap reggel 8 órakor, közös szentáldozás az Örökimádás-templomban, d.u. 4 órakor részvétel az eucharisztikus körmeneten. Gyülekezés 3 órakor a Bazilikában.

Október 13-án, hétfőn reggel 1/29 órakor főpapi szentmise az Örökimádás-templomban. Pontifikálja Szmrecsányi Lajos egri érsek őnagyméltósága.

10 órakor ugyanott eucharisztikus díszgyűlés, dr. Csernoch János bíboros-hercegprimás őeminenciája elnökletével. A díszgyűlés szónokai:

Kriston Endre felszentelt püspök, egri érseki helytartó: «Az Eucharisztia és az Oltáregyesület»-ről,

dr. Szőlgyémy Ferenc ny. Ferencz József-intézeti kormányzó-főigazgató: «Az Eucharisztia és az élet»-ről,

dr. Pataky Arnold apát, egyetemi tanár: «Az Eucharisztia szerepéről a lelkiéletben» mondanak beszédet.

A gyűlés után áldás a legméltóságosabb Oltáriszentséggel. Tartja a bíbornok-hercegprimás.

Este 7-től 8-ig szentóra az Örökimádás-templomban a Legszentebb előtt, a ft. papság és a hívek számára. Dr. Bürchner László győri spirituális vezetésével.

Éjjel szentségimádás csendben, zárt ajtók mögött azon nők számára, akik erre okt. 5-től 10-ig Üllői-út 77. sz. alatt jelentkeznek.

A szentségi Jézus vonzzon minél többeket maga köré s akik dicsőségére és imádására megjelennek, töltse el őket szent kegyelmével.

* * *

Oltáregyleti gyűléseink októberben szoktak kezdődni. Tekintettel díszgyűlésünkre, a választmányi gyűlés ezúttal elmarad. A terjesztőnői gyűlést azonban okt. 20-án délután 4 órakor megtartjuk.

* * *

Kongregációink októberben szintén megkezdődnek. Minden kongregáció azon a napon és órában, mint az elmult kongregációs évben. A központi Oltáregylet anyaházában jelenleg nyolc kongregáció működik. A kongregációk vezetői: P. Faludy S. J., Ft. Pezenhoffer Antal hittanár, Tihanyi János hitoktató és dr. Mátrai Gyula lelkész.

Az amsterdami eucharisztikus kongresszusról igért relációkat helyszűke miatt a jövő számunkban.

* * *

Rózsafűzérájtatosság októberben minden este 1/46 órakor lesz az Örökimádásban.

* * *

Uj alapítótagjaink: dr. *Zubriczky* Aladár rector magnificus és *Hajnal* N. 200.000—200.000 K-ás adományaikkal. Isten fizesse meg!

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőrl János.* (Folytatás.)

AZT HISZEM, Gondi úr, jól fogja magát érezni nálunk. Túlságos sok dolga nem lesz; ami lesz, gondolom, passzióval, könnyedén el fogja végezni — mondotta az irodaigazgató Tamásnak, miután nagyjában tájékoztatta őt teendői felől. Majd fölvezette lakásába, amelyik már üresen várta új lakóját. Megmutogatta neki a Vár érdemesebb és fontosabb szobáit; majd vacsorára és éjjeli szállásra invitálta, jobban mondva csak jelezte, hogy mikor lesz a vacsora s milyen a házirend. Ez a mosolygó arcú, őszbevegyült hajú, szikártermetű pap, az irodaigazgató, már nem mint vendéggel bánt vele, hanem mint családtaggal. Utoljára bevezette őt a várkápolnába, megmutogatta neki a nevezetességeit. Mikor letérdeltek rövid adorációra, papi szeme azonnal észrevette, hogy milyen jól érzi magát Tamás ezen a helyen. Magára hagyta tehát, szép csendben távozott. Tamás pedig ott maradt, térdelve. Síri csöndesség. Csak kívül a kápolna párkányzatán éjjelre meghúzodó galambok búgó turbékolása volt néha hallható. Borongó hangulat szállta meg Tamás lelkét. Most van itt először s mintha már régóta ismerős volna neki ez a hely. Eddig még nem látta s máris új otthonának érezte, mintha már ezerszer imádkozott volna itt. Hirtelen meleg érzések jótékony hullámait érezte lelkében: öröm és vágy fogta el, mikor arra gondolt, hogy mily csöndes és meghitt hely ez, mily alkalmas arra, hogy sokszor idejöjjön s önmagával foglalkozzék. Hol lehet máshol imádkozni, ha itt nem? Talán minden szabad idejét itt fogja tölteni!

— Igen — sohajtott föl merengéséből, csaknem hangosan —, mert

Te vagy itt, édes Üdvözítőm, ugyanaz, aki otthon és Budapesten vagy, az én örök jó barátom. Ha veled vagyok, otthon vagyok. Ahol Te vagy, semmi sem idegen. Ha Hozzád imádkozom, ezer és nem tudom hányadszor beszélek veled. Ezért nem idegen számomra e hely; ezért lesz, ha Te is úgy akarod, a legkedvesebb! S most, hogy először vagyok itt, szívem legszentebb érzelmeivel, hitem minden erejével üdvözöllek és kérlek, segíts meg, kisérd áldásoddal minden kötelességszerű munkámat, különösképen pedig azt, amelyiket épen a Te dicsőségedre vállaltam és akarok befejezni, magasztalására az Oltáriszentségnek, amelyben jelen vagy itt és mindenhol s amelyben szent Szíved dobog. Segítsd jó anyámat is, kitől nemsokára megint búcsúzkodnom kell. S akitől az imént vettem búcsút, ó, áldd meg kérlek jó barátomat. Ő talán még jobban rászorul a segítségre, mint én; hisz több veszély környezi és fenyegeti, mint engem. Én itthon vagyok, ő meg a messze idegenben.

Így szövődtek Tamásnak imádságos gondolatai és érzelmei, mikor jó darab idő multán a kápolnába lépett az igazgató úr: Tamást találta ott. Fölcsavarta az egyik oldalfalon a villanylámpát, odaült alája s estéli breviáriumát imádkozta. Mikor végzett vele, odament Tamáshoz, gyöngéden megérintette a vállát s nagy tisztelettel szólt hozzá csendben:

— Azt hiszem, már készen van a vacsora.

Térdet hajtottak s kiléptek a világos folyosóra. Az igazgató karon fogta Tamást, úgy vezette az ebédlő felé s az asztaltársaság érkező tagjainak sorban bemutatta. Valamennyien szívesen fogadták.

Másnap tizenegy órakor fogadta a püspök úr is.

— Nos, doktor úr, mi újság? Milyen jó színben van! Látom, jót tett a vakáció. Használja csak ki ezt az egy hetet, ami még hátra van. Többet nem adhatok, fiam, mert egy kis torlódás van. Tegnap ép ebben az ügyben voltam távol. Az ...y gróf úr a család levéltárának egy részét, amelyik szorosabb vonatkozásban van a püspökséggel s egyes plébániákkal s jobbára csak egyházi ügyeket tartalmaz, átengedte a mi levéltárunknak. Ezt majd rendezni kell; szeretném, ha minél előbb megtörténne. Ha nincs kifogása doktor úrnak, kérem, akkor mához egy hétre legyen szerencsénk.

— Akár holnap, méltóságos uram.

— A lakását már látta?

— Ó, igen. Az igazgató úr megmutatta s tájékoztatott is nagyjában mindenről.

— Akkor úgyis rendben van. A viszontlátásra az ebédnél.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: Dr. Mészáros János.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.

XXIV. ÉVF. 1924. NOVEMBER.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Jelen példány 3000 K.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

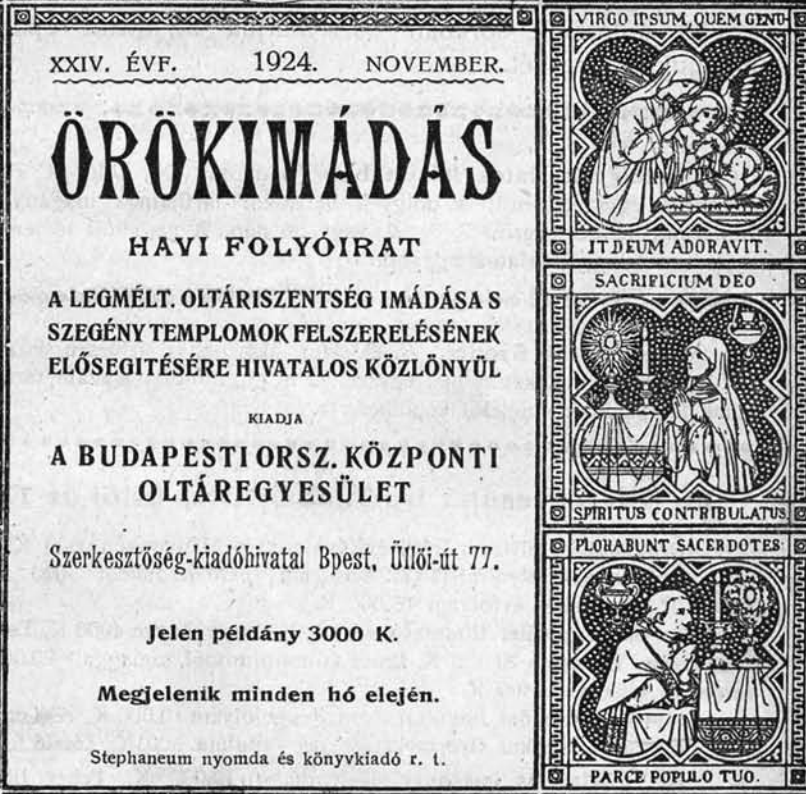

TARTALOM: *Bíboros főpásztorunk aranymiséje.* — *B. Baum Mária:* Uram. — *Benz Csáky Ilona:* Mennyország. — *Kriston Endre:* Az Eucharisztia és az Oltáregyesületek. — *Eőri János:* Sírhalmok fölött. (Dies irae fordítása.) — *Reiner Irma:* A kis gyermekek katholikus neveléséről. — *Szivontsik Antal:* Megyek, jó Jézus... — *Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.* Menyegzős ruhában az oltár előtt. — Krónika. — Tárca: *Eőri János:* Fölkel a Nap.

Tomcsányi Lajos S. J. **Csepellény György.** Mezőkövesd környékének vértanuja. Ára 3500 K. Kapható a Kordánál. Csepellény nevét alig ismertük eddig. A XVII-ik század vértanuja, Pálos szerzetes volt és legnagyobb bűne az volt, hogy hét falut visszatérített a katholikus hitre, ezért ölte meg őt nagy kegyetlenséggel a protestánsok dühe. Csepellény vértanusága aktákkal is bizonyítható, így tehát van remény arra, hogy egykor szenteink sorában tisztelhetjük őt. Mint épületes olvasmányt ajánljuk e füzetkét.

Lelkigyakorlatos házunkban (Budapest, IX., Üllői-út 77., az Oltáregyesület anyaháza egyszersmind) a hölgyek bármikor tarthatnak magányos lelkigyakorlatokat. Időtartam tetszés szerint 3, 8, 10 vagy 30 nap. A nagyböjt idején külön csoportokban nyilvános lelkigyakorlatok ugyanott.

Szerkesztői üzenet. *B. B. M.:* Máskor is szívesen közlöm kedves verseit. Örülnék, ha többet kaphatnék egyszerre, hogy mindig a szám tartalmának és hangulatának leginkább megfelelőt közölhessem.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat (régi évfolyamok) példányonként 600 K.

Örökimádás folyóirat (1923. évfolyam) példányonként 3000 K, előfizetés 1924-re 30.000 K, régi teljes évfolyam 15.000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 5000 K, **Vezérkönyve** 4000 K, **Felvételi füzete** 600 K, **Félszázados története** 20.000 K, **Érme** (aluminiumból, szalaggal) 20.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 400 K.

Jézusom Örömöm folyóirat régi teljes évfolyam 10.000 K, régi egyes példányok 500 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség Indulója 500 K, **Zászló levelezőlapja** 1000 K.

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 10.000 K, **Fehér liliom** 2000 K, **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 200 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 200 K, **Levélzáróbélyeg** (gyermekszövetségi) ívenként 500 K, darabonként 50 K.

Különfélék: **Havi magány** (Nádasdy Márián) 10.000 K, **Az Eucharisztia zenéje** 1000 K, **Kánter Károly** emlékkönyv 20.000 K, **Szent Zita élete** 2000 K, **Szent Zita élete** egyszerűbb kiadásban 1000 K, **Litánia** (latin szöveggel) 500 K, **Litánia Szent Józsefről** 500 K, **Levelezőlapok** (Örökimádás-templom) 1000 K, **Kánter Károly emlékképek** 500 K.

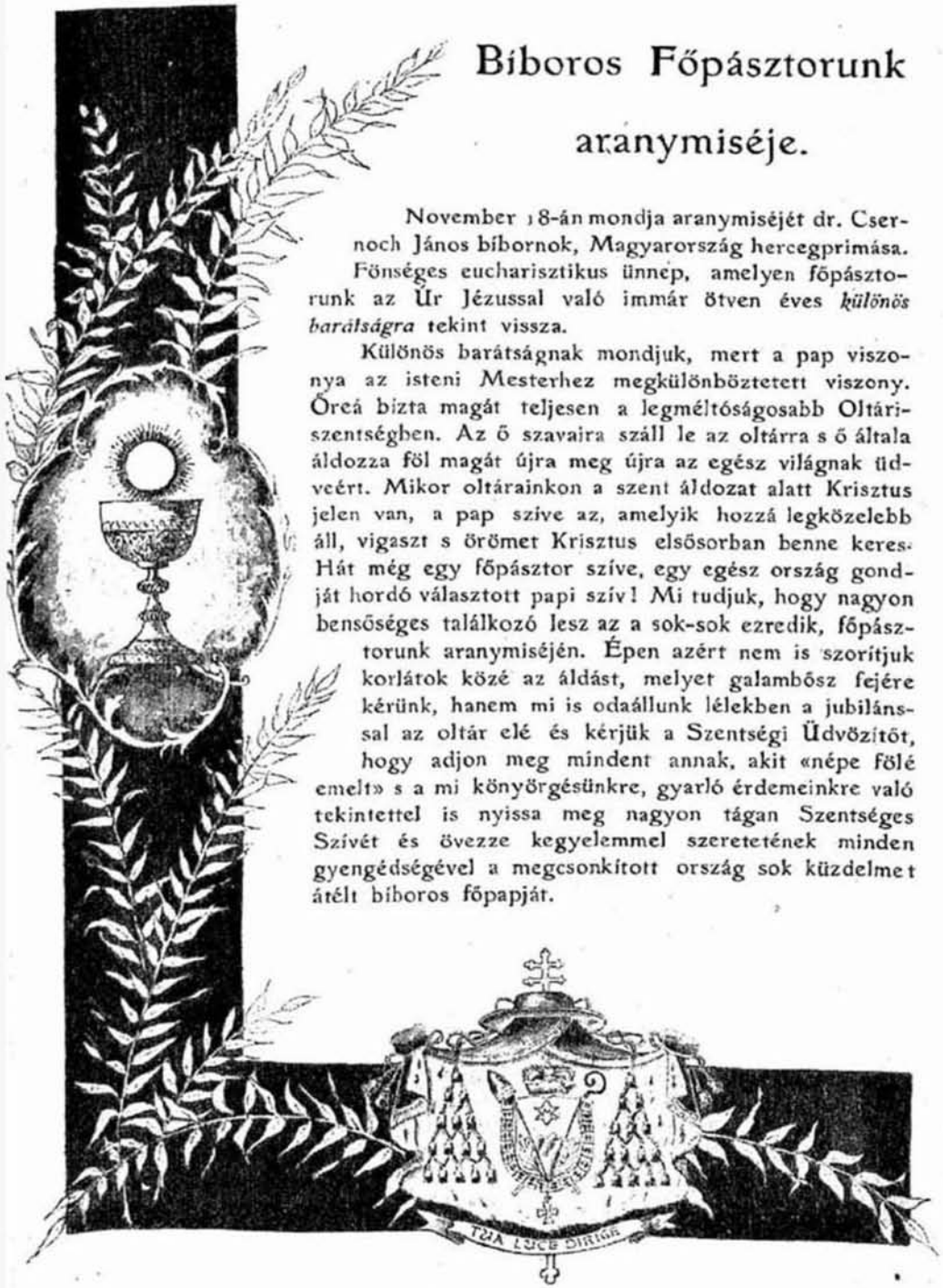

Bíboros Főpásztorunk aranymiséje.

November 18-án mondja aranymiséjét dr. Csernoch János bíbornok, Magyarország hercegprimása. Fönséges eucharisztikus ünnep, amelyen főpásztorunk az Úr Jézussal való immár ötven éves *különös barátságra* tekint vissza.

Különös barátságnak mondjuk, mert a pap viszonya az isteni Mesterhez megkülönböztetett viszony. Öreá bízta magát teljesen a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Az ő szavaira száll le az oltárra s ő általa áldozza föl magát újra meg újra az egész világnak üdvéért. Mikor oltárainkon a szent áldozat alatt Krisztus jelen van, a pap szíve az, amelyik hozzá legközelebb áll, vigaszt s örömet Krisztus elsősorban benne keres. Hát még egy főpásztor szíve, egy egész ország gondját hordó választott papi szív! Mi tudjuk, hogy nagyon bensőséges találkozó lesz az a sok-sok ezredik, főpásztorunk aranymiséjén. Épen azért nem is szorítjuk korlátok közé az áldást, melyet galambősz fejére kérünk, hanem mi is odaállunk lélekben a jubilánssal az oltár elé és kérjük a Szentségi Üdvözítőt, hogy adjon meg mindent annak, akit «népe fölé emelt» s a mi könyörgésünkre, gyarló érdemeinkre való tekintettel is nyissa meg nagyon tágan Szentséges Szívét és övezze kegyelemmel szeretetének minden gyengédségével a megcsonkított ország sok küzdelmet átélt bíboros főpapját.

URAM!

Uram, látod-e lelkem, mint lobog,
Kicsiny parázson felgyulladt a láng,
Ó, hova rejtsem, hogy senki se lássa,
Csak Tiéd legyen tiszta lobbanása
S megfényesítse kicsike szobánk.

Uram, látod-e, lelkem mint lobog,
Kicsiny parázson — alkotó tüzek
Diadalmas sistergése hallik,
(Én büszke fejem előtted lehajlik),
Uram, áldlak, mert ez a Te tüzed.

B. Baum Mária.

Mennyország...

Hűvös, ködös őszi estén, mikor odakinn oly kegyetlenül zord a világ, együtt üldögélünk nagyanyánk karosszéke körül a barátságos, meleg szobában. A kandallóban nyírfahasábok szikrázó pattogása, az asztalon az utolsó kerti virágok elhaló illata s az ósdi bútorral telt szoba meghitt félhomályában, szorosan egymáshoz simulva lessük a szeretett lény aranycsengésű szavát.

Nagyanyó mesél.

De nem hétfejű sárkánnyal küzdő délceg vitézekről, nem rút varangyos békává varázsolt tündérszép királykisasszonyokról, sem kacsalábon forgó, gyémántfalú várkastélyokról szól ma a mese. Drága nagyanyónk lelke ma saját multjába száll vissza s onnan meríti a szebbnél-szebb meséket, melyeket csillogó szemmel, dobogó szívvel hallgat az unokasereg.

És minden mesének egy a vége: «Ő is a mennyországban van már...»

— Nagymama — szólal meg hirtelen a legkisebb unoka —, te mindig a mennyországról beszélsz. Mondd már egyszer: milyen is hát az a mennyország?

— Drága szívem, szentek jámborsága, bölcsek tudománya nem elégséges ahhoz, hogy leírják nekünk a mennyországot! — De a jó Isten egyszer egy szép álmot adott nekem, melynek emlékét boldogan őrzöm szívem legmélyén. Ha akarjátok, elmondom...

— Igen, igen! mondd el, nagyanyó!

***

«... Gyönyörű, nagy kertben jártam, hol örök tavasz honolt s a nap sohasem nyugodott le. És a kert telistele volt a legkülönbözőbb virágok beláthatatlan sokaságával. Pompás színű, kábító illatú, nagy virágkelyhek mellett, apró, szerény kis virágcsillagok. Minden szín, minden alak, minden nagyság ezer és ezer változatban. De *minden* virágra egyformán esett az éltető Nap ragyogó sugara és minden egyes virág-

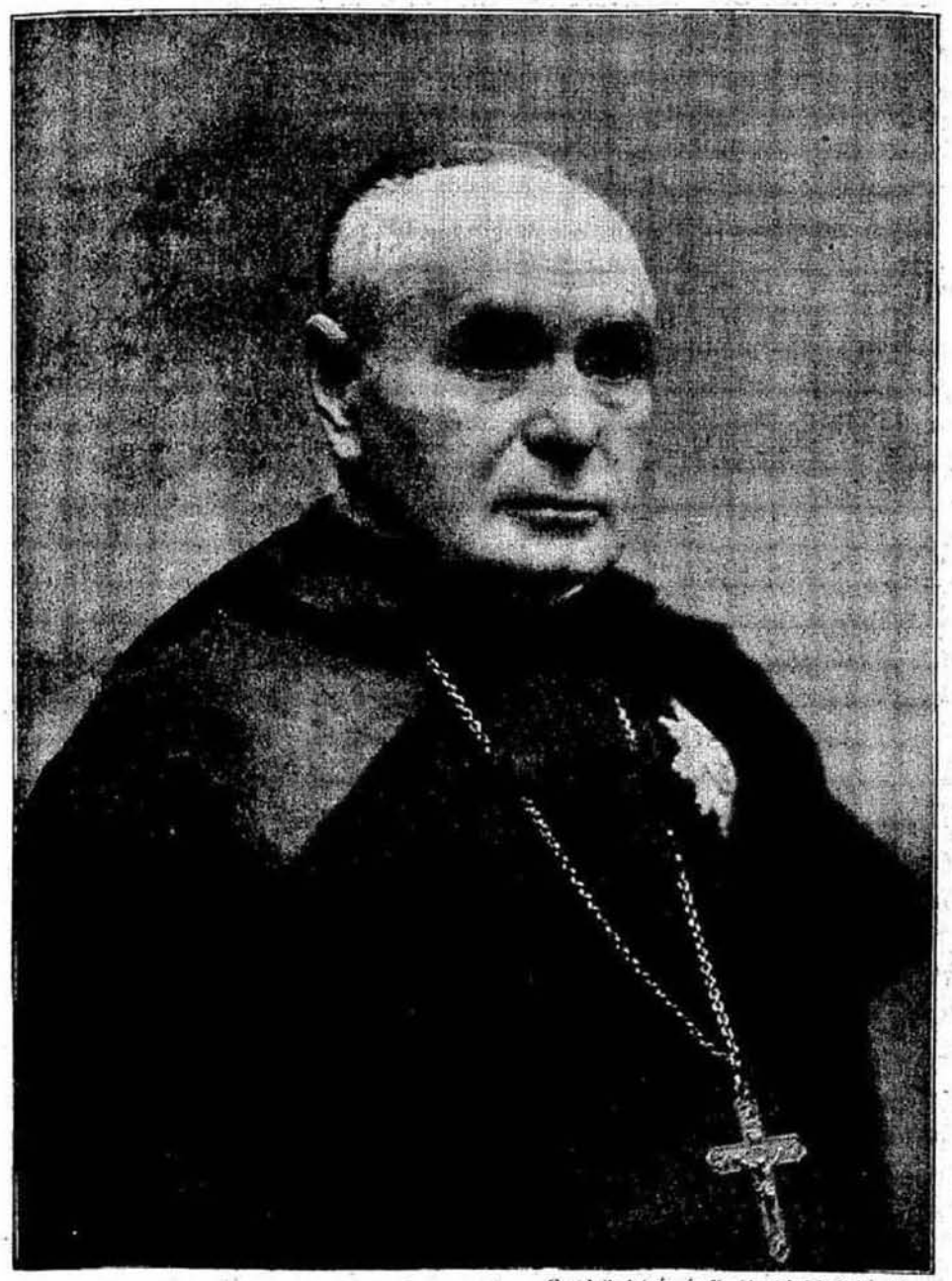

Goszleth István és fia fényképfelvétele után.

CSERNOCH JÁNOS, BIBORNOK-HERCEGPRIMÁS,
AZ ARANYMISÉS FŐPÁSZTOR.

kehely annyi fénnyel és gyönyörűséggel telt be, *amennyit szíve elbírt.* A kisebbek nem irigyelték ragyogóbb társaikat; a pompázó díszvirágok nem vetették meg szerényebb testvéreiket — s a káprázó fényben tündöklő Nap egyforma szeretettel mosolygott valamennyire.

Képzelhettek-e ennél tökéletesebb boldogságot?...

Lássátok, gyermekeim, ilyennek gondolom én a mennyországot, hol egykor én is bízva remélek az Úristen legkisebb virágai között egy szerény kis helyet...»

A kandallóban elhamvadt az utolsó nyírfahasáb. A kedves, ósdi szobában néma csend lett... Négy ártatlan kis gyermekszív boldog áhitattal vágyik az Úristen örök tavaszára...

Benz Csáky Ilona.

Az Eucharisztia és az Oltáregyesületek.[1]

Bizonyára sokunknak lelkében fel-felébredt a jámbor óhaj: Miért nem élhettünk mi akkor, amikor az Üdvözítő itt lent járt a földön? Miért nem láthatjuk Őt szemtől-szembe? Az Ő szelid arcát, varázslatos tekintetét? Miért nem játszhattuk Vele mi is a gyermekkor boldog játékait, mint egykor a názáreti gyermekek? Miért nem hallhatjuk oktató szavát a hegyen, a tó partján, Kafarnaum utcáin? Miért nem sírhattunk mi is a keresztje tövében és miért nem örvendezhettünk vele a feltámadás dicső, nagy reggelén?

A tanítványi hűség és szeretet szinte követelődzővé bátorodik bennünk, szinte már majdnem a méltányosság nevében kérdezi, miért csak az Ő kartársai? az évezredek tengerében három évtizednek picinyke időszigetén, azok a kevesek, akik a sok-sok millióval több távolmaradott közül odajuthattak az Ő varázslatos közelségébe?

Ne zugolódjunk! Az a nagy, az a szent, az a legszentebb Szív teljesítette az iránta égő vonzalomnak ezt a szinte követelődző óhaját, amennyiben ez életviharaink mentőhorgonyául szükséges volt. Minden idők, minden benne hívőjének szól az is, hogy *gyönyörűségem az emberek fiaival lenni;* az is, hogy *veletek maradok minden nap a világ végezetéig.*

Valamennyiünk emlékezetében élénken él az a kedves kép, amelyen egy kis gyermek felkapaszkodik az oltárra és kis kezével megkopogtatván a tabernaculum ajtaját, felteszi a naiv kérdést: Jézusom, itt vagy?

Annak szemében, kit a Mester ajkáról tanult imádságunk szavával Atyánknak szólítunk, gyermekek vagyunk tulajdonkép mindnyájan, még

[1] Október 13-iki díszgyűlésünkön elmondott első beszéd.

ha leszállott is már fejünkre az élet hava, még ha aggastyánkor évtizedei roskasztják is vállainkat. Miért tagadnánk? Valamikor a mi gondolkodó elménk is feltette a tudakolódzó kérdést: Jézusom, itt vagy? De most már boldogan és hálával eltelve *tudjuk,* hogy igen, itt van Ő velünk a kenyér színe alatt, mert idekényszerítette Őt a szeretete, a kerek világ minden zege-zugát, az évezredek minden percét áttogó, nagy-nagy szeretete.

Azt kérdezik, hogyán?

Bizonyára vannak itt anyák, akiknek egyszerre több, talán 2—3—4 fiuk is küzdött a harctereken. Ki tudhatta akkor, melyik hol, merre? Az érettök aggódó anyai szív vajjon nem vágyott, nem epedett-e, hogy ott lehessen életveszélyek közt forgó fia, mindegyik fia mellett? Mit nem adott volna érte, ha *egyszerre* ott lehetett volna mind a kettő, vagy mind a három sebesült, vagy épen haldokló édes fia oldalán? Valljátok meg anyák, hogy gyötrőn égett, lángolt bennetek ez az éji álmaitokat megrabló vágy, de szárnyaszegetten vágta annak útját az a röghöz bilincselő valóság, hogy ti — bárha olykor angyaljó szívvel is — de csak emberek vagytok, emberek, akik egyszerre nem lehettek több helyen.

De azt csak nem gondoljátok, hogy ti jobban tudtok szeretni, mint az Úr Jézus? Istenkáromló feltevés, lázadó elbizakodottság volna ez. Nem. Ti készséggel beismeritek, hogy közöttetek a legjobb anyának, a legönfeláldozóbbnak a szeretete is csak halavány utánzata az Úr Jézus mérhetetlenül mélységes szeretetének. Ha ti vágyakoztok az egymástól távolban küzdő szeretteitek mellé, hogy őrangyalai, ápolói, éhségükben táplálói lehessetek, akkor még inkább, milliószor inkább vágyott az Ő milliószor jobban szerető szíve minden fia, minden testvére mellé. Azok mellé is, akiket egykor a római császárok az Ő benne való hitök miatt vadállatokkal marcangoltattak széjjel. Azok mellé is, akik a kereszteshadjáratokban az ő szülőföldjéért ontották vérőket. Mellénk is, akik ezer bajunk közt boldogok vagyunk, hogyha megáldozhatunk. Azokért is, akik még nem élnek, hanem majd a mi sírhantjainkat behorpasztó évszázadok folyamán fognak imádva leborulni az Oltáriszentség előtt.

Az egész emberiség Megváltójának egyesülésre vágyakozó szeretetét nem is köthette guzsba 33 röpke esztendő, nem korlátozhatta egy kicsiny országnak néhány községe, városa.

A jó emberszívek, képességeik aránya szerint, egyezők abban a Megváltó szívével, hogy ők is epedve óhajtanak ott lenni veszélyben forgó szeretteik közvetlen közelében.

E vágy megvalósításában azonban nem lehetnek már egyezők. Egyik megteheti, amire vágyik, a másik nem. Az anya, — mert ő csak ember — csak egyetlen egy gyermeke oldalán lehet ott egyszerre. Jézus,

mert ő Isten, Isten, akinek mindenhatóságát semmi sem korlátozza, ott lehet egyszerre száz meg száz millió fia, testvére, híve oldalán. Szinte hihetetlenül leereszkedő egyszerűséggel, valóban isteni művészettel oldotta meg ennek a világot átölelő szeretetvágynak a megvalósító csodáját.

Betlehemmé tette minden időknek minden szentmiséjét, Názáretté minden templomnak a tabernaculumát. A királynak és koldusnak egyaránt nélkülözhetetlen mindennapi kenyérnek a színe alatt lett a mi velünk lakozó barátunkká. Mindennapi kenyerűnkké lett a lelki élet táplálékául, amikor meghagyta, hogy *ha nem eszitek az emberfiának testét,... nem leszen élet tibennetek.*

Csak kettőt kell elfogadnunk: hogy Krisztus nagyon szeret és hogy isteni mindenhatósága megtehette azt, amire a szeretete sürgette Őt. Aki ezt elfogadja, annak hódolva kell leborulnia az oltárszekrény előtt.

Az hódolva követte tegnap rommá zúzott hazánk fővárosának utcáin azt a Krisztust, aki hazája sorsa felett — miként mi — könnyeket hullatott. Azt a Krisztust, akinek töviskoszorúja mihamar a feltámadás dicsőségében virágzott ki. Innen, a mi szentségi Jézusunk oldala mellől nézve a trianoni határt, tulajdonkép nem is határnak látjuk azt, hanem töviskoszorúnak inkább az ezeréves Hungária homlokán... S talán ettől a töviskoszorútól sincs messze a husvét.

* * *

A köztünk lakó Jézus iránt a hódolatnak, örömnek szervezett kifejezése és állandó ápolása az Oltáregyesület. Fényes bazilikák és szegényes falusi templomok egyesületté tömörült hívei boldogok, hogy köztük lakik az Úr. Testőrcsapatává szerveződnek mintegy. Szívök hálás melege az öröklámpa szende fényében ég. Gondoskodnak, hogyha szerény is, de tiszta, méltó legyen a nagy Vendéghez az a kis földi hajlék; tiszták, méltók a Krisztust szülő szentmisének eszközei, környezete, ruhái. Közös és külön-külön imaórákban társalognak ez égi Vendéggel...

Az Eucharisztia hite és kultusza egyidős magával az Egyházzal, bár az ősegyházban nem volt még sem szentségház, sem öröklámpa, sem szentségkitétel, szentséges körmenet, örökimádás vagy eucharisztikus világkongresszus.

Hiszen ezek mind a hála és viszonzó szeretet leleményességének útjelzői.

Oltáregyletek sem voltak kezdet óta. De oltáregyesületi lelkek szinte szakadatlanul éltek, mióta ez a szent kenyér a mienk.

Azok a Tarsiciusok, akik a börtönök mélyén sinylődő hitvallók vigaszául titkon, sokszor életveszélyek közt, vitték el az élet kenyerét, lelkületben hasonlók voltak azokhoz a most élő oltáregyleti tagokhoz, akiknek boldog ünnepnap a szentáldozás, akik az imaórát mély áhitattal végzik, kik a szegény templomok felruházására készségesen áldoznak.

Megsérteném őket, ha egyleti kötelességeik teljesítését fölös buzgalommal szorgalmazni igyekezném. Csak egyet kérek tőlük. Azt, hogy az Úr Jézus szándékait méltányló megértéssel, *hittel* nézzenek arra a szent kenyérre, a mi Urunk határtalan szeretetének és isteni mindenhatóságának köztünk élő bizonyságára; és akkor lehetetlen, hogy az oltáregyletek élete fel ne virágozzék.

Kriston Endre, felszentelt püspök.

SIRHALMOK FÖLÖTT.

(Dies irae.)

Ama bosszús harag napja
A világot tűzbe rontja:
Dávid és a jósló mondja.

Ó, mily nagy lesz az iszonyat,
Mikor eljön a Bíró majd,
Aki mindent föl- s kikutat.

A trombita csodás hanggal
Temetőkön végigharsan
S mindenkit küld, Hozzá, gyorsan.

A természet s'halál ámul:
Ember fölkel a sírjából,
Őt hogy lássa birájául!

Az irott könyv előkerül;
Minden ott van azon belül
A világnak ítéletül.

És e szörnyű pillanatban
Napfényre jön mind, mi lappang,
Semmi sem lesz bosszulatlan.

Mit mondjak ott, én nyomorult,
Kit hívjak majd pártfogómul,
Hol ott még a szent is szorul?

Félelmetes fönségű Úr,
Ki adsz üdvöt jószántodból:
Adj nekem is irgalombul.

Kegyes Jézus, emlékezzél:
Le az égből értem jöttél —
Akkor el hát hogy' veszthetnél?

Keresztél, szint' elfáradtál,
Megváltottál a keresztfán —
E nagy munkád lenne hijján?

Igaz boszú szent Bírája
Lelkem ha a halált várja,
Megbocsátást mérj ki rája.

Reszketek, én bűnös lélek,
Szégyenpirtól majd elégek;
Isten, bocsáss, kérve-kérlek.

Ki Magdolnát föloldoztad
És a latort meghallgattad:
Nekem is e reményt adtad.

Méltatlan bár könyörgésem,
Mégis, jó vagy, add kegyesen:
Pokol tűze ne égessen.

Ragadj ki a bakok mellől
S bárányid közt, jobbod felől
Adj helyet, ha sorsom eldől.

És mikor az átkozottak
Szégyent valva tűzre jutnak,
Hívj megáldva, boldogultnak.

S most előtted, megtört szívvel,
Porbahullva, esdve kérlek:
Végcélomat add elérnem.

Siralmas lesz ama gyásznap,
Bűnös ember ha föltámad
Számadásra Birájának!

Ford.: *Előri János.*

A kis gyermekek katholikus neveléséről.

(Ismertetés az Almanach Catholique Française 1924-ből.) (Vége.)

Mindennek, amit a gyermeknek teszünk, amivel előkészítjük a vallásos életre, oda kell irányulnia s abban kell segítségére lennie, hogy Istent tegye életének középpontjává.

A mesék, a szentképek, az énekek, a templombajárás, az imák, az első szentáldozás, minden vallásos gyakorlat tiszteletteljes és vallásos szellemmel legyen telítve.

Ez a vallásos oktatás nemcsak a szellemi életre, hanem arra is törekszik, azt célozza, hogy az akaratot helyes útra terelje, hogy Isten parancsainak befogadására előkészítse és azt kell eredményeznie, hogy megjavítsa a gyermek hibáit és kialakítsa a *jellemet* minden jó tulajdonságával együtt.

Az első idők ilyetén gondos és figyelmes nevelése alakítja a csecsemő lelkét. Midőn a gyermek értelme felébred, az anya ügyessége már elhintette benne a jó és szent tulajdonságok csiráit.

Folyton ügyelni kell a nevelés minden szabályára. Különbséget kell tennünk a gyermek rendes hibái leszoktatására és az ügyetlenségekre. Meg kell erősíteni a gyermek önmaga iránti bizalmát, meg kell dícsérni erőlködéseit és kis eredményeit, de mindenekelőtt jó példával kell előljárnunk.

Hogy mindez elsősorban az anya feladata, az magától értetődik. Isten ő reá bízta ezt az első vallásos oktatást. A kicsikék legelőször is az anya mozdulatait utánozzák s az anya gyermeke előtt kivételes helyet foglal el, sok ideig tőle kap minden szellemi táplálékot és feltétlen bizalommal viseltetik iránta. Ép ezért mily könnyű lesz a lelkiismeretes anyának a kicsike lelkébe bevésni meggyőződését, az erény megszokását és szeretetét és milyen könnyű lesz a jámbor és ájtatos gondolatokra is szoktatni.

Hogy egy anya gyermekét jámborrá nevelhesse, annak önmagának is mélységesen jámbornak és erényesnek kell lennie, ki kell küszöbölnie életéből minden üres könnyelműséget; a szeretet és tisztelet élő mintaképe legyen a kicsikék előtt.

Nem szabad és nem lehet elhallgatnunk, hogy a legjobb keresztény anya befolyását is gyakran ellensúlyozza a közönyös atya viselkedése.

De ha Isten különös kegyelmeképen még az apa példája is hozzájárul az anya kedves tanításaihoz, ha az atya imádkozik a gyermekkel, ha később az Úr asztalához is elkiséri, akkor ez a vallásos oktatás — mondhatni — az egész életet biztosítja. A nagyobb gyermekek nagyon megkönnyítik az anya munkáját. Ők tanítják imádkozni, keresztet vetni, a kis énekekre s ők el is mesélnek nekik mindent, amit nagyoktól hallottak s mindenesetre a legközvetlenebb nyelven.

Mindenkit, akik a kicsikéket körülveszik, rokonokat, barátokat, cselédeket meg kellene ezekre a dolgokra tanítani. De csak arra figyelmeztetjük, hogy a keresztény anya kis gyermekét maga gondozza és csak a legritkább esetben bízza azt másra. Gondosan kell arra ügyelnie, hogy az ő távollétében csak jó katholikus keresztények vegyék körül, vagy legalább is olyanok, akik a vallás iránt mély tisztelettel vannak és jámbor emberek.

De különösen féltékenyen őrködjék az anya azon édes kötelesség felett, hogy az esti imát és utána a lelkiismeretvizsgálatot önmaga végezze a kicsikével...

És ezek után azt kérdezhetjük, hogy egy hat—hétéves gyermeknek, akit egy istenfélő anya nevelt, olyannak kell-e lennie, mint egy tudós theológusnak vagy egy fiatal szentnek?... Semmiesetre! Mindenben, amiben a gyermek örömét leli, az ártatlan kedvteléseit, mindent teljes mértékben élvezhet.

Istenfélősége, jámborsága nem fogja őt meggátolni abban, hogy élénk és lármás legyen. Mindenféle hibák, rossz hajlamai, szenvedélyei lépten-nyomon mutatkozni fognak dacára mindennek; de gyöngeségében, változékony akarata mellett, mégis találkozott a jó Istennel, mindennap helyet készít Néki életében, szeretni fogja Őt, Őreá gondol, szeretni fogja Őt és Őhozzá imádkozik. Tudja lelkiismeretét megvizsgálni; megismeri hibáit, gyónásaiban és szent áldozásaiban segítséget talál arra, hogy jobbá legyen; és az anya emlékezzék arra, hogy a nevelés nem egyéb, mint hosszú, hosszú türelem, az egész élet munkája.

A gyermek egész élete magán viseli talán az anya térdén, mosolya és csókjai között nyert első vallásos nyomait.

Ez az, amit Fenelon így fejez ki: Ez a kor az, amelyben a legmélyebb benyomásokat nyeri a gyermek s amely benyomások a legnagyobb befolyással vannak a gyermek egész jövőjére». *Reiner Irma.*

◆◆◆

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

(Folytatás.)

III. A harmadik követelmény az áldozó részéről az áhitatos imádság. «*Könyörögtek és jött a fürj, és mennyei kenyérrel elégítette meg őket.*» (Zsolt. 104_{40}.) «Mielőtt eszem, fokászkodom.» (Jób. 3_{24}.) Mária Magdolna és a többi jámbor asszonyok keneteket vittek magukkal, mikor az Úr testét keresték. Az áhitatos imádság legyen nálunk a kenet, mikor az Úr testéhez akarunk jutni, hogy ha bőjttel és gyónással kevésbbé volnánk előkészülve, a hiányt ez a lelki kenet pótolja. «A nép nagy része, mely nem volt megszentelve, ette a Fázét, de nem a szigorú előírás szerint. Ezekért Ezekiás király így imádkozott: «*A jó Isten megkegyelmez mindeneknek, akik teljes szívből keresik atyáik Urát Istenét, és nem tulajdonítja nekik vétkül, hogy kevésbbé szenteltettek meg*». (II. Krón. 30_{18-19}) Szent Ágoston azt mondja: «Jóllehet, valaki bocsánatos bűn tudatában van, egyébként azonban megvan benne az akarat, hogy többé nem vétkezik, könnyekkel és imával pótolja azt, ami hiányzik s bízva az Úr irgalmában, félelem és aggódás nélkül bátran járuljon az Eucharisztiához».

Egyébként az áldozásra való előkészülethez magának az ostyának titokzatos jelentése is útmutatást adhat. Miként ugyanis a gabonaszemekből mesterséges úton fokozatosan lesz kész kenyér, hasonlóképen a bűnös lélek is Isten kegyelmével jut el fokozatosan abba az állapotba, amelyben már szabad neki az Úr testét magához vennie. A búzaszemek jelentik azt az állapotot, amelyben a bűnös van: kemények, héjjal vannak borítva és egymástól külön állnak — hasonlóképen a bűnös szívében kemény («*keményebbekké tették orcájukat a kőnél és nem akarnak megtérni*». Jer. 5_{3}.) — azután a bűn csunya burokja veszi körül («*mily nagyon silány lettél bűneidet megújrázva*». Jer. 2.) — és távol van felebarátjától, mert nincs benne szeretet («*megoszlott az ő szívük: ezennel elvesznek*». Oz. 10_{2}.) Miként azonban a búzaszemek keménysége megtört a malomkő által, héjuktól megtisztultak s lisztjüket a víz együvé foglalja, a tűz megsüti és kenyér lesz belőle, azonképen a bűnösnek is, hogy méltó legyen az Úr testének vételére, az ezek által jelzett hármas folyamattal kell előkészülnie: a szív törődöttségével, a száj vallomásával és a felebarátnak szeretésével.

Először tehát a szív törődöttségével: «*Vedd a malomkövet és őrölj lisztet*». (Iz. 47_{2}.) Mintha azt mondaná a próféta: Járjon a lelkedben a malom, hogy megtörjön szíved keménysége; a malomnak egyik köve legyen az Isten irgalma, a másik az igazságossága; a felső kő legyen az Ő irgalmassága, amely most dolgozik és közbejár, ezen élet után azonban megszűnik működni. «*Nagy a te irgalmasságod énrajtam*». (Zsolt. 85_{13}.) Az alsó kő pedig legyen az Isten igazságossága, amely most mozdulatlanul áll a helyén és pihen, de ezen élet után megmozdul, működésbe jön és közbenjár. «*Megítéllek útaid szerint; szemem nem néz el semmit és nem lesz irgalom.*» (Oz.) «*Akire e kő esik, azt összezúzza.*» (Mát. 21_{44}.) «*Tekintsd az Isten, jóvoltát és szigorúságát.*» (Róm. 11_{22}.) «*Meglágyította szívemet az Isten* (akinek tulajdonsága az irgalom) *és összezavart a mindenható*», (akinek igazságosan kell ítélnie). (Jób.) «*Áldozat Istennek a kesergő lélek.*» (Zsolt. 50_{19}.)

Az előkészület másik követelménye, hogy megtisztuljon a keresztény lélek a bűn héjától, korpájától. «*Fölrázom Izrael házát, hogy megtisztítsam, miként megrázzák a lisztet a szitában*» (Ámosz 9_{9}.) s az megtisztul a piszoktól, úgy a lélek is a gyónásban megtisztul a hitvány bűntől. «*Beismerés, megvallás és szépség vagyon színe előtt, szentség és fönség az ő szentelyében.*» (Zsolt. 95_{6}.) «*Kik az Urat félik, elkészítik szívüket és az ő színe előtt megszentelik lelküket.*» (Jéz. Sir. 2_{20}.) Boldog az a lélek, amelyik minden nap megtisztítja szívét, hogy az Isten térjen be hozzá lakni; mert aki Őt bírja, nem szorul rá senkinek a javaira, mivel minden javaknak szerzőjét bírja magában.

A jó előkészület elengedhetetlen kelléke végül a felebaráti szeretet. «*Siess, gyúrj három mérték lisztlángot és készíts hamuban sült pogácsákat*» és a legszebb borjút kell leölni lakomára. (Gen. 18.) Aki ugyanis e borjú által jelképezett étel, azaz Krisztus testének lakomáján részt akar venni, előbb három mérték lisztlángot kell hozzá készítenie tűzben, vagyis egyformán kell megvalósítania a szeretetet a följebbvalói, egyenrangújai és alantasai iránt. Mert «*egy kenyér, egy test vagyunk sokan, mindnyájan, kik az egy kenyérben részesülünk*». (1. Kor. 10_{17}.) Szent Ágoston szerint: «Aki az egység titkát veszi magához és széttépi a béke kötelékét, e titkot nem a maga érdekében, hanem maga ellen veszi magához». «*Ha ajándékodat az oltárra viszed és ott eszedbejut, hogy atyádfiának van ellened valamije, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt és menj előbb megbékülni atyádfiával és csak aztán jöjj el ajándékodat fölajánlani.*» (Mát. 5_{23-24}.) Ha megsértetted testvéredet, békülj ki vele s ha netán ellenséges lenne is, légy vele szemben jóindulattal, hogy barátoddá legyen. Ha így adsz ajándékot Istennek, kedves lesz előtte.

E három utóbbira vonatkozólag, amire a kenyér készítése is figyelmeztet bennünket, azt mondja az Írás: «*Kovásztalant egyél... és legyen ez mint jel kezedben s mint emlék szemeid előtt*». (Ex. 13_{9}.) Emlékezzél meg arról, hogy a szív bánatával, a száj vallomásával és a felebarát szeretésével kell elkészülnöd, hogy méltóan járulhass az Úr testéhez.

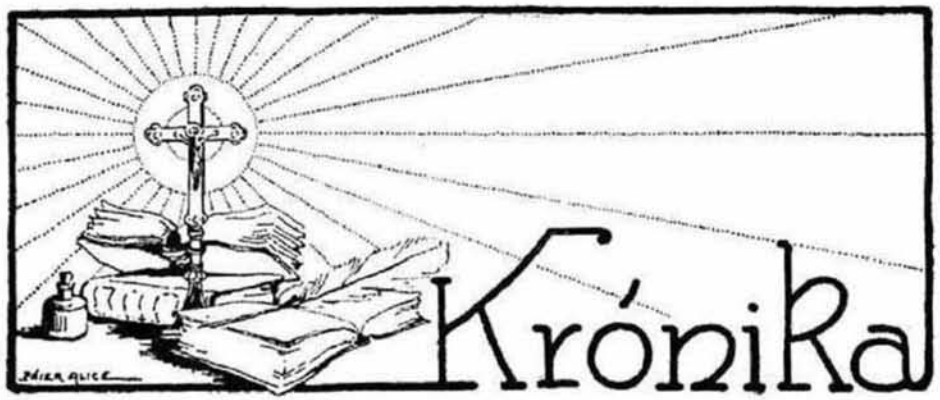

Október 12-én, a katholikus nagygyűlés eucharisztikus körmenetén az idén olyan impozáns tömeg hódolt a szentségi Jézusnak, amilyent Budapest még sohasem látott. Vajha ez a hitvallás minden vonalon érvényesülne a résztvevő (200 ezren felül) és ott nem volt katholikus életében is.

Október 13-án az Örökimádás-templomban volt díszgyűlés a bíboros hercegprimás elnökletével, amelyet megelőzően *Szmrecsányi* Lajos egri érsek pontifikált gyönyörű főpapi misét. A gyűlés szónokainak nagyhatású beszédeit az Örökimádásban közöljük. Az ünnepélyt áldással s a pápai himnusszal fejeztük be. Este 7—8-ig dr. *Bürchner* győri spirituális vezetése alatt szentóra volt.

Bíboros főpásztorunk aranymiséje alkalmából november 17-én este egy órai harangozással hirdeti az Egyház a jubileum örömét, november 18-án pedig 8 órakor ünnepi hálaadó szentmise lesz Te Deummal az Örökimádásban, amely alatt az Oltáregyesület és az eucharisztikus Gyermekszövetség tagjai közös szentáldozáshoz járulnak. A szentáldozást mindenki a jubiláló főpapért ajánlja fel.

November 3-ára van áttéve az idén a halottak napja. Az Örökimádásban 6—12-ig szentmisék, 9 órakor ünnepi requiem a megholtakért. 12 órakor a legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele.

November 4-én *9 órakor* külön ünnepi requiem az Oltáregyesület meghalt tagjaiért.

November 6-án, az Oltáregyesület alapításának évfordulóján, 9 órakor ünnepi szentmise, délután 1/46-kor ünnepi szentóra és segédletes áldás.

November 9-én reggel 8 órakor az Oltáregyesület rendes havi közös áldozása, délután 1/46-kor szentbeszéde és litániája.

November 10-én d. u. 4 órakor választmányi, november 11-én pedig terjesztőnői gyűlés.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

Jó hangulat uralkodott az asztalnál délben. A püspök úr ma feltünően jókedvű volt. Bizonyára a levéltári új szerzeménynek örült s többször figyelmébe ajánlotta Tamásnak. Közben megkérdezte tőle, hogyan telt el a vakáció, mi volt a szórakozása. Ezen kérdések kapcsán, hogyhogy nem, ráterelődött a beszéd arra, hogyan kisérte el Tamás meg Géza a beteghez siető papot. Tamás elmesélte az egészet, azt is, hogyan döbbentek meg mindaketten, mikor beléptek a pap után oda arra — bocsánat, mondta Tamás — az undorító helyre, abba a piszokfészekbe, amelyiknek még ajtaja sem volt. A beteg, egy 60 év körüli férfi, egyedül volt, teljesen magára hagyatva. Ott fetrengett a földön félig rothadt szalmán, majdnem eszméletlenül s félelmetesen jajgatott és nyöszörgött. Ágyneműnek, takarónak még nyoma sem volt. Az összes bútorzat egy rozsdaette bádog takaréktűzhely. A földön többhetes szemét s széjjel-szanaszét fűzfavessző hulladékok meg nyalábok hevertek. A pap, mikor mi utána odaérkeztünk, még ott állt s hirtelen nem tudta, hová helyezze a Legszentebbet s a szent olajat, míg gyóntat. De hamarosan föltalálta magát: kiterítette a hófehér korporálét a rozsdás, hideg takaréktűzhelyre, ráhelyezte az Oltáriszentséget s fehér lett tőle a barlangszoba; még a levegője is tisztább lett. A beteg már nem nyöszörgött oly rémesen. A pap lehajolt hozzá, szelid hangon kérdezett tőle valamit, aztán kiküldött bennünket néhány percre. Mikor végzett az öreg gyóntatásával, a kis csengővel jelt adott s mi bementünk újra. A mi lelkünk is más lett, mint az apostoloké lehetett, mikor Mesterük szemük láttára gyógyította a bélpoklosokat. A súlyos beteg férfi, miután megáldozott, úgy viselkedett, mintha csak egy gyengélkedő lett volna. A pap nem félt vagy irtózott, sőt jóságosan beszélgetett az öreggel, mikor már a szent kenetet is föladta neki. Megigért neki valamit, mire a beteg nyugodtan köszönömöt mondott. Azzal az érzéssel távoztunk, hogy az élet és halál Ura volt ott velünk abban a viskóban.

Tamás beszélt még barátjáról, tervéről. Érdeklődve hallgatták mind, megjegyzéseket szúrtak közbe; csaknem vita lett a vége. A püspök úr csak mosolygott.

XIV.

Mint zord tél után a méhecske, mikor a verőfényes napsugártól megittasulva a virágözönben azt sem tudja, melyikre röppenjen, messzire szálljon-e vagy a közelben maradjon, kóstolja-e vagy habzsolja az édes nektárt, olyan formán érezte magát Gondi Tamás a hatalmas könyvtárban, miután a kulcsait átadták neki, drága kincseit rábizták vagy inkább mikor őt ezekre rászabadították. Szerette volna valamennyit egyszerre, egy nap alatt elolvasni. Idegesen, lázas sietséggel szedegette le őket a poros polcokról s mikor a címlapjukat átnézte s találomra egy-egy lapot felütött, egy-egy bekezdést futva elolvasott, visszatette őket a helyükre, de a szeme már ismét újabb, ingerlőbb címeken akadt meg s irgalmatlanul bolygatta az erősen papirszagú foliánsokat évtizedes nyugalmuk-

ban. Esténként alig tudott a könyvtárból távozni, szinte erőszakot kellett magán vennie, hogy reggel rohanjon megint oda.

Mikor az első könyvtárláza egy kissé lecsillapult, beletemetkezett azokba a levelekbe, okiratokba, amiket ajándékba kapott az irattár. Gondolta: addig úgysem tud nyugodtan olvasni, míg ezt a legsürgősebb dolgát el nem végzi. Végig böngészett egynéhányat s azután számítgatta: mire készül el velük egészen. Messziről könyvkötőműhelynek nézhette volna valaki azt a melléktermet, ahol Tamás dolgozott. Három asztal állott benne hosszú félkörben. Rajtuk az áttanulmányozott lapok és ívek szép sorjában, osztályozva, számozva, nagy és kis jelzésekkel ellátva hevertek mint drága teríték. Fáradhatatlanul szedte elő Tamás a sarokban levő ládából a régmult idők emlékeit egymásután; lelkiismeretesen elolvasta mind s szép gyöngybetükkel jegyezgette őket: a tartalmukat, jelzésüket a katalógusba. Nem volt oly könnyű dolga, mint eleinte gondolta. Sokszor megakadt munkájában. Néha napokon át vesződött egy-egy irattal, mikor valami szokatlan kifejezéshez, időmarta helyekhez, szakításhoz, törléshez, javításhoz, átíráshoz, széljegyzethez, elkapkodott, kicifrázott aláíráshoz, keltezéshez, jelzéshez jutott. Türelmét azonban mégse vesztette el. Szerszámainak: nagyítóinak, ragasztóinak, vegyiszereinek, kézikönyveinek, szótárainak, fényképezőkészülékének segítségével átküzdötte magát mindegyiken, anélkül, hogy valamelyiknél végérvényesen megakadt volna.

Munkája közben többször meglátogatta a püspök. Adott neki jó tanácsokat, buzdította, de fékezte is Tamást, mikor észrevette, hogy túlságba viszi nehéz munkáját. Gyakran mondta neki: «Akkor is jó lesz ám, ha két év múlva lesz is készen a rendezéssel. Fölösleges megerőltetnie magát, főkép a szemeit. Azokra még szükség lesz, mert amint látom, olyan munkát végez, hogy önnek kell majd a könyvtárt is, meg az egész irattárt is újra rendezni. Igazán nagyszerű ez a katalógus, amit készít. Akár harminc éven át is fogok én önnek munkát adni. Most pedig vesse le a poros köpenyét, mosakodjon meg, elmegyünk látogatóba; be akarom mutatni a jobb családoknál». Tamás ilyenkor vonakodott, mentegetődzött egy kissé, de azért a püspök óhaja parancs volt számára. Jó félév mulva ezeken a helyeken már ismerték és úgy ismerték, mint a püspök kedvencét. Hogyne lett volna hát nekik is kedvencük a «doktor úr», ahogy a püspök után kedveskedve szokták titulálni.

Gondi Tamás hamarosan igen jól érezte magát munkássága közben s abban a környezetben, amelybe került. Amit az első hetekben elmulasztott, most már sűrűn küldözgetett leveleket édesanyjának is, Gézának is. Lassankint ő maga is rájött arra, hogy semmi szüksége sincs rohanva, idegölő mohósággal dolgoznia. Kötelességszerű munkájával párhuzamosan hozzáfogott mindjobban kikristályosodó tervének megvalósításához.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **Dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: **Kohl Ferenc.**

XXIV. ÉVF. 1924. DECEMBER.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllöi-út 77.

Jelen példány 3000 K.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

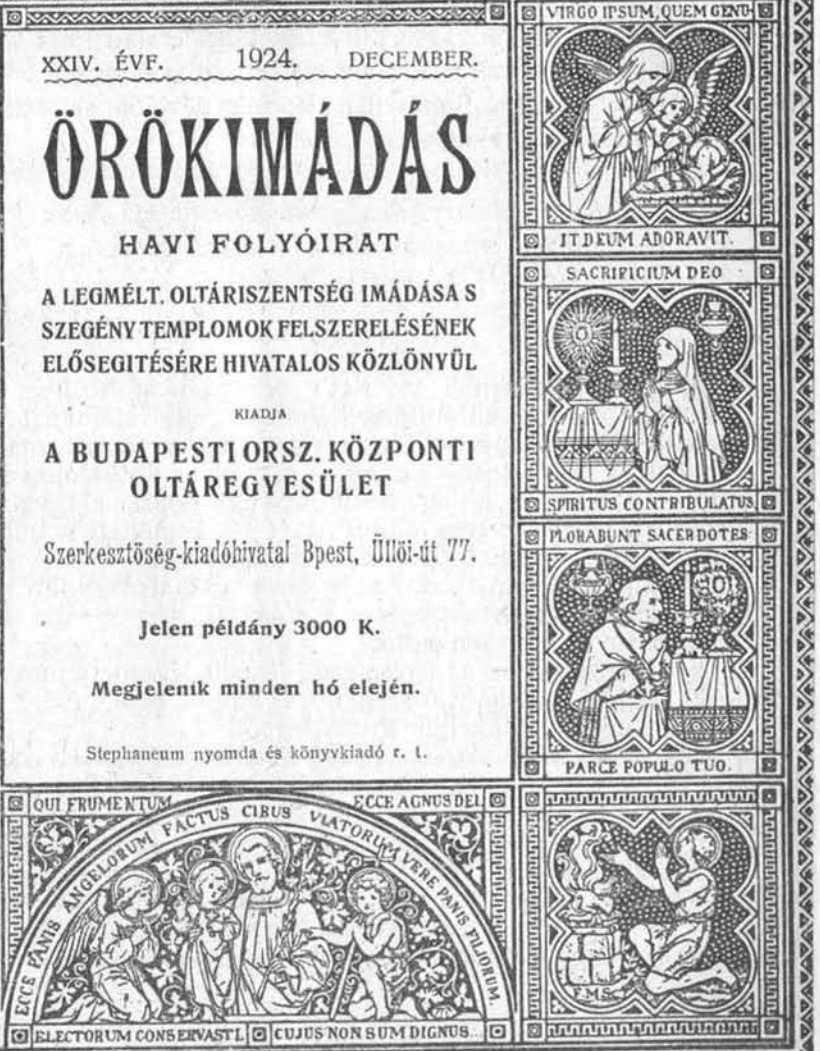

TARTALOM: *Dr. Mátrai Gyula:* Advent. — *Járay Lily:* Ha imádkozom. — *Szölgyémy Ferenc:* Az Eucharisztia és élet. — *Eőri János:* Ó, Immaculata! — *Dr. Tóth Kálmán:* Eucharisztikus élet Hollandiában. — *Benz-Csáky Ilona:* Mikhál áldozata. — *Oltáregyleti élet.* — Tárca: *Eőri János:* Fölkel a Nap.

Dr. hg. Batthyány-Strattmann László: Gróf Batthyány Ödön emlékezetére. Szombathely, 1924. Martineum-könyvnyomda R. T. Egy 28 lapos füzetkét adott ki a tudós és katholikus szívű körmendi herceg, legidősebb fia, az elhunyt Ödön gróf emlékezetére. Mint előszavában írja, nem hivalkodásból teszi, hanem használni akar ama rendkívüli kegyelmek ismertetésével, amelyekkel az ég a kedves elköltözött lelkét megáldotta. Mikor e füzetkét elolvassuk, nemcsak «szerető mennyei Atyánk iránt» ébred bennünk forró szeretet e nemes lélekben működő kegyelmei láttára, hanem az iránt a katholikus főuri család iránt is, amelynek ilyen virágai vannak, mint amilyennek a nemesszívű édesatyja Ödön grófot előttünk lerajzolja. Szeretettel ajánljuk nevelőknek, szülőknek s különösen a fiatalembereknek.

* * *

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván a kis Jézus gazdag lelki ajándékaival minden munkatársának és olvasójának az

Örökimádás

szerkesztője és kiadóhivatala.

* * *

Jelen példányunk a XXIV. évfolyam utolsó száma. A novemberi számban csekket küldöttünk hátralékos előfizetőinknek. Kérjük őket tisztelettel tartozásuk beküldésére. Hogy mennyivel tartoznak, könnyen kiszámíthatják, ha összeadják az egyes számokon föltüntetett árakat s az összegből levonják az eddig beküldött előfizetést. Ha valaki nem értené e sorokat, legyen szíves elolvasni az 1924. januári számban annak idején közölt felhívásunkat. (A címlap belsején van.)

Új évfolyamunkban a jövőben sokkal nagyobb gondot fordítunk az **érdekességre** is, hogy lapunkat az ifjúság kezébe is kedves, vonzó olvasmányul lehessen adni.

Előfizetési ár az egész évre 30.000 K, amely most már nem változik. Kérjük e csekély összeg minél előbbi beküldésére m. t. olvasóinkat. Erre a célra mellékeljük a csekklapot.

Szerkesztői üzenetek. *K. T., Szhely.* Örömmel üdvözlöm kedves bemutatkozását; majdnem teljesen változatlanul jönni fog, de csak febr. vagy márciusban. A jövőben rövidebb cikkeket kérek. Lehet ám fél lapon is okos-hasznos dolgot mondani. S a jövőben az a legfőbb törekvésem, hogy lapunkban minél több *rövid* cikk legyen. Szív. üdv. — *H. Sz., Bpest.* Szíves türelmét kérem. Kedves írása sorra kerül. Hervadatlan virágok azok a gondolatok épúgy, mint az, akiről szólnak.

Advent

Nagy emlékek felújításának ideje; valami csodálatos lendületnek, a lelkek szárnyrakelésének előidézője: az advent. A karácsony öröme, a nagy misztérium gyönyörűségének előérzete — az adventi lélek érzete.

Karácsony Krisztus születésének emléknapja csak, de ez az emlék boldog valósággá erősödik a hívő lélekben; Krisztus születése megújul benne. Különösen az Eucharisztia segíti hozzá a lelket. A szentáldozás révén lesz igazi bölcsője, szegénységünk szalmájával bélelt bethlehemi jászla a kis Jézusnak. Máskor is áldozunk, de a karácsonyi szentáldozásunk angyalének glóriáját, a «jóakaratú» emberek békességét hozza a lelkünkbe. Olyannyira elömlik lelkünkön a béke, olyan boldogsággal érezzük át, hogy a «mienk» a kis Jézus, mint máskor soha. Ilyen öröm, ilyen mennyei percek után lelkünk epedve sóvárog: «Harmatozzatok égi magasok, Téged vár epedve az emberek lelke, jöjj el, édes Üdvözítőnk». Még a kevésbbé buzgó katholikusokat is vonzza a rorátés szentmise, az ő lelkükben is sokszor egészen öntudatlanul fölsír a Krisztussal való találkozás belénk oltott vágya s nem egy lélek kezd újra emelkedni a «magasságok felé», mikor erőt önt csüggedt szárnyaiba az advent.

Szentségi Jézus buzgó csapata, eucharisztikus és oltáregyleti lelkek! a roráte alatt függesszük szemünket a legméltóságosabb Oltáriszentségre és irányítsuk szívből fakadt könyörgésünket oda az eucharisztikus szent Szívbe, hogy harmatozzon szent egyházunk tagjaiba erőt, lelkesedést, kitartást s tegye őket eggyé a *szeretetben.* Magunk pedig bontsuk ki lelkünk adventi szárnyait és repüljük körül bizó reménységgel a kétezer év előtti advent nagy «Emlékét», az Eucharisztiát: «Áldás, dicséret és hála Néked; mert igaz világunk s legfőbb boldogságunk Te vagy, édes Üdvözítőnk».

Immanuél! Immanuél! Testvéreim! Velünk az Isten!

Dr. Mátrai Gyula.

HA IMÁDKOZOM.

Fátyol kerül elém rózsaszín homállyal,
Megtellik a lelkem égi zsolozsmával,
Hófehér országok labyrintját járom,
Ha imádkozom.

Fellegek országát magam mellett érzem,
Nem érdekel semmi e földi téren,
Mert Istennél vagyok és csak őt imádom,
Ha imádkozom.

Járay Lily.

Az Eucharisztia és élet.[1]

Kegyelmes Főpásztorok! Katholikus Testvérek! Mintegy 12 évvel ezelőtt, azon a rettentő éjszakán, midőn a modern hajóépítés büszke csodáját, a Titanicot egy úszó jéghegy összetörte, a hajó sülyedni kezdő roncsain visszamaradt angol utasok látva helyzetük reménytelen voltát, közeli halálukat: az Istenhez fordultak és elénekelték azt az anglikán egyházi éneket, mely így kezdődik: «Közel vagyunk hozzád, Uram, közel» és e szent ének hangjai közt csaptak össze fölöttük a tenger hullámai.

Mi, akik a katholikus hitet valljuk a magunkénak, nem csupán a fenyegető halál pillanatában, hanem mindannyiszor, valahányszor a templomban a Szentek szentjét magában rejtő oltár közelébe jutunk: érezzük, hisszük, tudjuk, hogy közel vagyunk az Úrhoz; mert a lelkünkön elömlő áhitat, egész lényünk átszellemülése, szívünk hangosabb dobogása, mint valami benső harangszó, hirdeti bennünk, hogy közel van hozzánk az Úr Jézus; mert mi erős hittel valljuk az Isten Fiának jelenlétét a legméltóságosabb Oltáriszentségben és miközben leborulunk előtte, elfeledjük az élet ezer búját-baját, elcsitul bennünk földi gyötrődéseink hullámverése, égi bizodalmunk sóhajba szakadó örömével, imádsággá tömörülő lobogásával mondjuk: Imádunk, szent ostya! És érezzük, hogy lelkünk megkönnyebbül, érezzük, hogy mifölöttünk nem csapnak össze megsemmisítőleg az élet tengerének hullámai, hanem inkább emelnek minket, fel, közelebb az éghez, a mi örök békénk hazájához, ahol egykor színről-színre látni fogjuk Üdvözítőnket, akit e földön hitünk világánál a kenyér színe alatt az Oltáriszentségben látunk.

Az Egyház külön ünnepet rendelt az Oltáriszentség iránt való hódolatunknak, az Úrnapját, midőn a templom szűk falai közt meg nem férő örömünkben lobogók és virágeső közt, diadalénekkel kisérjük az utcákon végig az eucharisztikus Jézust. Laktam egy városban, ahol a protestáns lelkész minden Úrnapján majálist rendezett intelligens híveinek a közeli erdőben; kivonta őket a városból, hogy ne lássák az Oltáriszentség diadalmenetét. Ez a lelkész körültekintő volt, féltette híveit attól a szinte ellenállhatatlan erejű hatástól, melyet a gondolkodó emberre gyakorol a kenyér színe alatt rejlő Üdvözítő ünnepi kivonulásának szemlélete a szent falak közül az Isten szabad ege alá, az ünneplő sokaság tömegei közé, áldásra emelkedve a térdelő hívek fölött, mint ahogyan egykor Jézus járt az emberek között és osztotta áldásának csodáit az ő benne hívőknek.

[1] Beszéd az eucharisztikus díszgyülésről.

De katholikus testvéreim, ünneppé emeljük mi életünk minden napját, melyen templomba megyünk; a templom Isten háza, Ő állandóan ott lakik, leborulhatunk előtte, kérhetjük áldását. Ó, mert az emberiség már a legrégibb időben is mindig szomjazta a körében megjelenő, az állandóan jelenlevő Istent; ez a szomjúság olthatatlan, ez a szomjúság állandó velejárója az emberi természetnek. A lelki sötétségben élő pogányokkal ez az Istent vágyó szomjúság állíttat bizarrnál bizarrabb bálványokat. Ámde az Isten látása utáni sóvárgás eszméjének olyan megvalósításáról, mint azt az Oltáriszentség nyujtja, az Ige megtestesülése előtt nem lehetett szó. És Isten, ki ezt az olthatatlan szomjat természetünkbe beleoltotta, ki is elégítette ez emberi vágyat, midőn vallásunk középpontjába az Oltáriszentséget beállította, hogy az égi kegyelem, a Mindenható alászálló szeretete és az Isten keresésben fölemelkedő ember sóvárgása egy szent ölelkezésben egymásra találjanak. Ime az élet szerzője az őt szeretőknek a kenyér és bor színe alatt önönmagát nyujtja teljes természetfölötti valójával, egész isteni személyével. Az Oltáriszentség az isteni szeretet királyi útjának végállomása, hitünknek koronája, ez az örök manna, melynél többet ki adna! Mert hiszen az embert legbensejében megragadó és Istenhez kapcsoló életközösséget nem lehet teremteni más vallásoknak talán egyébként szép, de üres szertartásaival, melyek bár Isten felé irányítanak, de Istent nem nyujtják. Nem úgy járnak e az ekként sóvárgó lelkek, mint kikről a próféta mondja, hogy álmukban ettek és jóllaktak, de mikor felébredtek, éhesek voltak.

Az Oltáriszentség az okoskodó emberi ész keretei közé nem fér. Ez hitünknek titka. Az Oltáriszentség előtt úgy vagyunk, mint a természet van a virradat derengésekor: a világosság már győzedelmeskedett az éj sötétsége fölött, de a nap még nem emelkedett a látáshatár fölé. Ez a helyzet felel meg földi állapotunknak; mi itt átutazók vagyunk, próbát állunk, az öröklét hajnalhasadását várjuk. A mi napunk a maga ragyogó fenségében majd a mennyországban kél fel, midőn az Oltáriszentség titkának leple lehull szemünk előtt. Addig, míg odajutunk, a hit ereje tart fel bennünket; a hit az nekünk, ami a sasnak az ő szárnya; szükségünk van rá, mert ha elhanyagoljuk, ha levágjuk, lelkünk nem

bir magasabbra szállani, pedig nekünk Jézushoz kell emelkednünk, vallási életünk veleje: lehető közeledés, emelkedés Istenhez hitben, szeretetben, tökéletesedésben. Az élet küzdelmei hányszor a földhöz rögzítik az embert, szárnyaszegett madárként vergődünk, ha bajok, csapások szakadnak ránk, melyek közt elménk szinte szem elől téveszti a megvigasztalódás útját; de amit az ész nem talál meg, arra rávezet a hit: boldog, ki a csüggedés idején megragadhatja a hit kötelét, melyet az Ég bocsát le számunkra, hogy szédüléseink nehéz óráiban legyen mibe fogódzanunk. A hit minket Jézushoz vezet, hiszen Ő is átélte szenvedéseinket, megismerte gyötrődéseinket s ezáltal minket bizalomra hangol, megértő szívére édesget. Krisztus már hívott is minket az égi könyörület bátorító szavával. Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradtak vagytok, kiket az élet terhe nyom, én enyhületet adok nektek. Most már nekünk kell hozzá szólanunk, Ő várja közeledésünket. Kempis Tamás mondja: Hogyha a legméltóságosabb Szentséget csak egy helyen tisztelnék s az egész világon csak egy pap mutatná be, mennyire vágyódnának az emberek azon hely és Istennek azon papja után, hogy az isteni titkok bemutatását láthassák. Ámde Jézus ott van minden templomban, nem kell messze keresnünk, nem kell külön kihallgatásra várnunk. Belépek a templomba. Az oltáron ott van az Eucharisztia, ez a lángsugárú fényszóró, mely bevilágít lelkembe is. Vajjon mire veti ott fényét?! Isten jelenlétének tudatában magam is lelkembe tekintek. Lelkiismeretem magányába vonulok. Az áhitat szent csendje vesz körül, de ez a csend nem kihalt, nem üres, sőt tele van súlyos, eleven gondolatokkal, szöges kérdésekkel. Mi vagyok én? Mit keresek ezen a világon? Mért teremtett az, aki teremtett? Mi a cél, mi a rendeltetés, a fontos, az egyetlen szükséges? Hogyan feleltem meg eddig e célnak s mi vár rám, ha teljesítem Isten-adta rendeltetésemet? Mi a léleküdvösség? mi az Isten-igérte örök boldogság, a Krisztus hirdette mennyország?! Ha pedig eltévelyedtem e céltól és bűnösen megfeledkeztem egyetlen Uramról, Parancsolómról, Végcélomról, mi lesz velem akkor? Mi lesz velem! Születtem, élek, meghalok. Meghalok? Meg. Meddig élhetek még e földön? Mi hamar elmulik minden, ami itt körülvesz, ifjúság, élvezet, öröm; s mily gyorsan végez a halál! Mily dőreség e muló habvilágra építenem reménységem egyetlen várát, lelkem üdvösségét! És csak egy lelkem van! Ha látom, hogy eddigi életem el van hibázva: mit kell tennem, hogy Isten kegyelmével újjáteremtsem magam, hogy ezentúl égi rendeltetésemnek és ne az örvénynek, az örök tavasznak s ne a kárhozatnak éljek? Az oltárról a fényszóró rámlöveli sugarát. Uram, segíts rajtam, hogy ne legyek süket, ha szólasz hozzám! És lelkemben felhangzik Krisztus szava: Én vagyok az élet kenyere. Kenyér! Élet! Valóban, Jézus nem annyira arany szent-

ségtartóban, mint inkább tiszta szívekben kíván elhelyezkedni, a lelkek kenyere kíván lenni, mert az Ő teste valóban étel az Ő vére, valóban ital. Az én számomra is! Szívem feldobban: Közel vagyok hozzád, Uram, közel! Az eucharisztikus Jézus a lélek megtisztulásának nagy laboratoriumába, a gyóntatószékbe vezet, ahol lepereg rólam minden salak. A bűnbocsánat uátn

érzem, hogy olyan műhelyben voltam, ahol a malaszt tüzének izzásában akaratok nemesednek át erénnyé, lelkek mennek át a keresztény hősiesség fehér izzásába. Égeti lelkemet az istenlátás szomja, mely odavisz az oltárhoz, hogy a szentáldozásban szálljon le hozzám az Üdvözítő, szentelje föl szívem templomát, hogy legyen Úrnapja lelkemben is és bensőm diadalénekével magasztaljam a kegyelem Urát, hogy az oltártól elvihetem magammal az Ő békéjét; családom körébe a szeretet, a türe-

lem öröklámpáját, munkámba tiszta lelkem energiáját, szenvedésembe a vigasztalás balzsamát, a világba hitem lobogó fáklyáját, hogy éljem mindenütt és valljam mindenkor azt, aki az út, igazság, az élet, az eucharisztikus Jézust, kinek dicséret és magasztalás legyen minden pillanatban.

Szölgyémy Ferenc.

Ó, IMMACULATA!

(Aurora soli praevia.)

Napkeltét jelző pirkadás,
Üdvünknek boldog hajnala.
Szent Szűz! Hozzád kiált néped,
Akit sötét éj vesz körül.

A romlottság mint bűnfolyam
S mindent elsodró áradat!
Hullámverése csendesül
Ott, hol te, Bárka, áthaladsz.

Lelkek kiszikkadó földjén
Megharmatozva csak te vagy;
S mikor minden szennyes-vizes:
Érintetlen magad maradsz.

Okádva öldöklő mérgét,
Felötlik a pokolkígyó:
Te rajta állsz s mérges fejét
Sértetlenül s győzőn tiprod.

Anyánk, kegyes Szűz, hallgasd meg
Siránkozó esdeklésünk:
A kárhozattal küzködünk;
Te győztél — védj meg minket is!

Ford.: *Eőri János.*

Eucharisztikus élet Hollandiában.

Irta: *Dr. Tóth Kálmán.*

A LEGMEGKAPÓBB látványok egyike az égen a *Tejút* az ő körülbelül 40 millió csillagával, melyek egyike a másikat igyekszik felülmulni ragyogásával. Aminő elbűvölő látványt nyujt e ragyogó tünemény a Föld lakóinak, úgy hiszem, ugyanilyen fényességes látványt nyujtanak az ég lakóinak azon országok, amelyek telve vannak eucharisztikus lelkekkel. Mert amint a villanykörte fénye áttör a tejüvegen, az eucharisztikus Jézus kegyelme és szépsége is áttör az őt hordozó lelkeken.

Ilyen fölemelő látványt nyujt az angyaloknak még rendes körülmények között is a kis Hollandia az ő körülbelül két milliónyi katholikusával. Annyira eucharisztikus szellemmel telvék, hogy közöttük fehér holló számba megy az olyan *hitközömbös* ember, aki csak háromszor, négyszer évenként megy a szentáldozáshoz és csak vasár-ünnepnapokon jelenik meg a szentmisén. A katholikusok átlaga hetenként járul a szentségekhez, igen nagy percentjük pedig naponként áldozik. Valósággal őskeresztény katakombai hangulat szállja meg az ember lelkét, ha betér a szebbnél-szebb templomok bármelyikébe, akár falun, akár városon s

látja, minő angyali összeszedettséggel hallgatják a hatalmas tömegek *térdenállva* a szentmisét s minő szent alázattal veszik az angyalok kenyerét még a lobogósörényű kertész-, paraszt-, pék-, henteslegények is.

Mindenütt, ahol a hívek száma 3000—4000-re rúg egy plébánián s ez az átlagszám három-négy pappal, rendszerint 80—100.000-re megy föl évenként a szentáldozások száma. Egyre átlag 70—80 szentáldozás esik évenként. A hétköznapokon többen hallgatnak ott szentmisét, mint Magyarországon a vasár-ünnepnapokon. Pedig a térdeplőhelyüket meg kell fizetniök évi 10—20 Guldennal (300—600.000 korona) fejenként. Magukat a gyönyörű templomokat is mind a hívek építtetik mesés áldozatkészséggel. Noordwyki házigazdám csak négy év óta gyűjt óriási méretűre tervezett gótikus templomára és új plébániára és reméli, hogy két év mulva készen lesz mind a kettő.

Egyik vasárnapon ottlétem alatt négy prédikációt tartott a templomépítésről, a négy kötelező hivatalos szentmise evangéliuma után körülbelül 3000 hívének. Utána két káplánjával fogott egy-egy réztányért. S mint nálunk a muzsikus cigányok, körüljártak a templomban és tányéroztak. S az eredmény?! Pár Gulden hijján 1500 Gulden (körülbelül 45 millió korona) ezen az egyetlen napon. Ilyen stílusban megy ottan az áldozatkészség. Pedig hívei csupa virágkertészek, kisiparosok és kiskereskedők, tehát többnyire szerény viszonyok között élő kérgestenyerű, de melegszívű emberek, akik égnek, valósággal élnek-halnak az Isten házának díszéért, dicsőségéért. Szentségimádás napján még a kertészlegényekből és iparos, kereskedő-ifjakból álló footballisták is mesébe illő virágkosárral kedveskedtek a csodás virágdíszbe öltöztetett oltár szelíd Királyának.

Az oltárok díszítése minden magyar képzeletet felülmuló pompával, természetesen mind ingyen történik. Az Úr Jézus áldozatos szívén nevelődött áldozatos lelkek valósággal törik magukat az után, hogy valamivel kedveskedhessenek Jézusnak és az ő szolgáinak. Az áldozati alkalmakból ugyancsak kijut mindenkinek. Minden vasárnapi misén legalább is háromszori gyűjtés van: 1. a templom, 2. a szegények, 3. a szemináriumok céljaira. S mégsem fáradnak ki az áldozathozatalból. Mert az Úr Jézus testével magukhoz veszik az Ő áldozatos szellemét, lelkét is.

Náluk az istentisztelet bármelyik fajtája és módja nem a szép ruhákkal való tüntetés céljára szolgál, nem is az ismerősök fölött tartandó kíváncsi terepszemle számára való, hanem valósággal a lélek ünnepe. A nálunk szokásos csinnadratta-bummos zenés istentiszteletek ott teljesen ismeretlen tünemények. Épületes csendben imádkozik ott mindenki az imakönyvéből. S csak vasár-ünnepnapon, vagy egészen rendkívüli alkalommal van egy nagymise, amelyen azonban csak latin Gregoriánénekeket énekel a kórus, vagy némely helyen az egész templomközön-

ség. Ott látja az ember, hogy a latin Gregorián-ének minő szép, ha szépen énekelik, mert ingyen és lélekkel teszik. Még a legkisebb faluban is van legalább is parasztlegényekből alakult önkéntes Gregorián-énekkar. Még kétszáz lelket számláló hitközségben is találtam ilyet. Hetekig, sőt hónapokig tartó zene- és énekkurzust végeznek városon a vezetők, hogy a többieket is jól begyakorolják a behízelgő lágysággal előadott angyali melódiákba. Az említett esetben még az énekkarvezető, sőt a kántor is parasztlegény volt. Igen ám, de ott minden parasztházban láttam harmóniumot is: olyan művelt parasztok voltak azok. S nem hogy fizetést nem kapnának ezért a tömérdek próbát, előkészítést igénylő istendicsőítésért ezek a lelkes troubadourok, de még ők kötelezik magukat, hogy büntetést fizetnek, ha valami fontos ok nélkül elmulasztanák az éneket.

Körmeneteiket is a legmeghatóbb bensőségesség jellemzi. A híres protestáns vallástürelem folyományaképen még most sem szabad nekik az utcákon, a nagy nyilvánosság előtt körmeneteket tartaniok. Azért zárt helyeken, vagy magában a mindig nagyarányú templomban, vagy a plébánia kertjében tartják azokat. S amennyit veszítenek esetleg a nálunk megszokott külső fényből, tüntető pompából, annál többet nyernek bensőségben és összeszedettségben. Aránylag kis területeken hihetetlen rendben bonyolódik le az ezrekből álló körmenet is. Mindenki fegyelmezett, mindenki tud készséggel engedelmeskedni a kommisszár névre hallgató rendezőknek. A férfiak, legények is, egyik kézben fedett gyertyával, másikban rózsafüzérrel, valóságos apácás összeszedettséggel haladnak a menetben, mint a vértanuk unokáihoz illik. Atyáik háromszáz éven át ezerszámra ontották vérüket és adták oda életüket a protestánsoktól elszenvedett üldözésekben. Ha egy papot csak misézésen csiptek a protestánsok, jaj volt szegény fejének. Rendesen börtönnel vagy életével fizette meg vakmerőségét, hívei pedig vagyonuk elkobzásával, vagy épen börtönnel bünhődtek misehallgatásukért.

S ez így tartott egészen a mult századbeli 40-es évekig, amikor az uralomra jutott ideális liberálisok kegyelméből végre szabad lélekzethez juthattak ezek az agyonhajszolt szegény páriák is. Amsterdamban még most is mutogatják az üldözések idejéből azt a magánház padlásán berendezett kápolnát, ahol csak bujkálva tarthattak istentiszteletet a katholikusok. És ha mégis megszimatolták és rájuk törtek a protestánsok, a kéményen menekült el a misező pap. Amsterdamban most is csak teljes csendben, utcai séta módjára tarthatják meg az éjféli órákban az ú. n. *Stille omgang*-ot azon templomocska (Beguinhof) körül, ahol az «Örökimádás» multkori számában elbeszélt szentségi csoda Eucharisztiáját őrizték 1345. márc. 15. óta mindaddig, míg a protestáns rombolások között nyoma veszett.

(Vége köv.)

Mikhál áldozata.

Valahol az örökös napsugár hazájában élt családjával egy jámbor istenfélő ember, foglalkozására kertész. Isten parancsait lelkiismeretesen megtartva, embertársaival békésen megférve, szorgalmasan termelte a föld gyümölcseit, virágait. És az Úr láthatólag megáldotta szorgalmát: Mikhál dinnyéinél édesebb, rózsáinál pompázóbb hetedhét országban nem termett. De Mikhál sem mulasztotta el a nyert jótéteményekért hálát adni: minden évszak legszebb virágát mindenkor sietett az Úr házába vinni, hogy a Legszentebb előtt kifejezze szívének hódolatát. Ilyenkor mindig egy gondolat bántotta: «Miért is nem tudok méltóbb áldozatot hozni? Mikor fog végre sikerülni, az egek Urának, legnagyobb Jótevőmnek, *hervadhatatlan* virágot bemutatni?...»

Becsületes munkában, zavartalan, csendes boldogságban multak az évek. És Mikhál virágai között gyönyörű liliomszállá serdült a kertész bájos leánya, Leila.

Legféltettebb palántájánál is gyengédebb szeretettel óvta; perzselő napsugár hevétől, rideg északi szél jeges fuvallatától egyaránt gondosan őrizte; nyesegette, öntözgette, dédelgette, ápolgatta — míg végre boldog büszkeséggel vallhatta: «Kertem legdrágább dísze Leila, nála szebb virágot nem adott nekem az Isten. Áldassék érte szent neve!»

És egyszerre derült égből lecsapott a villám. Mikhál féltékenyen őrzött kincse, szemefénye: a szépséges és minden erénnyel ékes Leila sorvadni, hervadni kezdett. Hiába az apai szív ezer leleményessége, hiába a leghíresebb orvosok minden tudománya: az emésztő kór csak rágta, emésztette az emberi virágszálat, míg végre egy szomorú napon kijelentették az egybegyűlt bölcsek: «Mi itt többé nem segíthetünk, minden tudományunk kárba vész. Nyugodj meg Isten akaratában, jó Mikhál; leányod életét megmenteni nem tudjuk...»

De Mikhál nem nyugodott meg. Ha az emberek nem is segíthetnek többé, megsegít az Isten — gondolta. Aki azt mondta: «Kérjetek és adatik nektek; aki a bizalommal hozzáfordulók ezreit meggyógyította; aki Jairus leányát feltámasztotta, — az Úrnak semmi sem lehetetlen: Ő visszaadja nekem is gyermekem életét...»

Ragyogó májusi nap reggelén ünnepi díszt öltöttek az utcák: virágszőnyeggel és lombsátorokkal, kivilágított ablakokkal, zenével és énekkel várta a jámbor nép a szentségi Jézus áldástosztó megjelenését. S a buzgón imádkozó sokaság sorában ott szorongott Mikhál is.

Térden csúszva tette meg az utat külvárosi kertjétől a község főteréig és úgy helyezkedett el, hogy a templomból való kilépés percétől szemben találja magát a Legszentebbel. Így várta, leste az ünnepélyes

pillanatot, melyben zokogva elrebegheti bizalomteljes kérését: «Uram, ki Jairusnak visszaadtad leányát s a naimi özvegynek fiát — hiszek hatalmadban, bízom irgalmadban; gyógyítsd, ó, gyógyítsd meg gyermekemet!»... és erős meggyőződéssel várta, leste az elmaradhatatlan csodát.

A templomajtó megnyílt. Ünnepélyes harangzúgás között, tömjénfüstös virágesőben megpillantotta Mikhál az Úr szelíd fényben tündöklő ábrázatát és ajka remegve kezdett a gondosan előkészített szavakba: «Uram, ki Jairusnak...»

De mi az?... A harangok hatalmas zúgásából, az ájtatos tömeg ujjongó hozsánna-énekéből Mikhál egy szelíd hangot hall ki:

«Barátom, *szeretsz engem?*»

«Ó, Uram, Te öröktől fogva ismersz: Tudod, hogy minden gyarlóságom mellett is mindig tiszta szívből szerettelek...»

De a szelíd hang újból megszólal: «Mikhál! *szeretsz engem!*»...

«Uram, miért kérded? Hiszen tudod, hogy *életemet* is odaadnám érted!»...

«A *tiédet*, melyet nem kívánok!... de ha ennél is többet, ha legdrágább kincsedet kérem... ideadod-e *azt is?*»... Még egyszer kérdlek: «szeretsz engem?»...

Mikhál szeméről hirtelen leolvad a hályog. Érti már az Úr szavát: Ime az alkalom, hogy megmutassa oly sokszor bizonygatott szeretetének nagyságát. És ő haboznék?... Szíve vérzik és vonaglik, de az Úr előtt porba borulva, erős lélekkel mondja ki gyermeke halálítéletét: «Vedd, Uram, vedd legdrágább kincsemet — és legyen áldva a te szent akaratod!»...

Ünnepélyes harangzúgás, tömjénillatos virágeső, ujjongó hozsánnaének között, sugárzó mennyei fényben tündöklik az Úr legszentebb ábrázata.

«Boldog vagy, hű szolgám, Mikhál, mert íme bemutattad nekem a *hervadhatatlan* áldozatot, melyet Szívem szeretetedtől elvárt. A próbát megálltad... De lásd: *szeretetednél is nagyobb az én irgalmam.* Menj békével: gyermeked meggyógyult...»

S a csoda valóban megtörtént. *Benz-Csáky Ilona.*

Bazár az Oltáregyesület céljaira. Mint minden évben, ez idén is rendezünk jótékonycélú bazárt. Ünnepi megnyitása fővédnökünk, *Izabella* főhercegnő jelenlétében dec. 13-án délután 4 órakor lesz. A belépőjegy ára ezen alkalommal 30 000 K. Vasárnap 14-én, továbbá 15., 16., 17. és 18-án a belépőjegy nem kell és a bazár reggel 9 órától 12-ig és délután 2—7-ig nyitva áll. A gyermekek napja december 14-én, vasárnap délutánja, de szüleik társaságában bármikor jöhetnek. Szíves propagandát és pártolást kérünk.

Választmányi gyűlés november 10-én délután 4 órakor volt a Központi ház Szent-Szív termében. Dr. *Babura* László ügyv. igazgató vezetésével. Jelen voltak: özv. őrgróf Pallavicini Edéné elnöknő, Marie de St. Jean Damascaine főnöknő társelnöknő, dr. Kiss Aladárné alelnöknő, gróf Révay Simonné, báró Orosdy Fülöpné, özv. Návay Kálmánné bárónő, Kócsy Istvánné, Forster Kálmánné, dr. Wencell Árpád ügyvéd és dr. Mátrai Gyula szerkesztő.

Ügyvezető igazgató a tisztítótűz lelkeinek segélykiáltását hangoztatva, az értük való könyörgésre buzdítja az egybegyülteket. Példát hoz fel arra, hogy a purgatoriumi lelkek hatalmas segítők is. (Elmondja egy előkelő urinő esetét, akinek haldokló édesanyja szentségekkel való ellátásában segédkeztek, sőt a szentségek fölvétele után meggyógyították, úgy hogy még két évig élt mint buzgó katholikus, noha azelőtt hallani sem akart a vallásról.) Az oltáregyesületi munkát ő is a tisztítótűzben szenvedő lelkek oltalma alá helyezi.

A lelkészlakás. A jegyzőkönyv felolvasása után jelenti, hogy a lelkészlakás problémáját provizórikusan úgy oldották meg a vakációban, hogy az egyik beszélőszobát a folyosó felől elzárva, az udvar felé ajtóval ellátva, adták át ideiglenes lakásul a lelkésznek. Ügyvezető igazgató azt kívánja a jelenlevő lelkésznek, hogy a régi munkakedvét vigye az új lakásba. A jelenlevő lelkész ezt megígéri és köszönetet mond a róla való gondoskodásért.

Mária Valéria főhercegnő halála. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg ezután az Oltáregyesület egykori nagy pártfogójának, Mária Valéria főhercegnőnek haláláról. Szép és boldog családi életet élt, harmónikus lélekkel; ez a lélek odafönt biztosan elnyerte jutalmát. Érette az Örökimádás-templomban püspök mondott gyászmisét.

A társelnöknőváltozás. Más veszteség is érte az Oltáregyesületet: kedves főnöknőnk távozásával. Tizenöt év hosszú idő s különösen, ha érdemessé teszi valaki; erős lélekkel állott az Oltáregyesület mellett vál-

ságos óráiban. Olyan volt ő, mint a síró édesanya, aki elkergeti a gyermek mellől a halál rémeit, azzal, hogy bizalmat önt belé. Jó példával járt előttünk mindig. Hálánkat jegyzőkönyvbe foglaljuk és letesszük az Úr oltárára.

Az ügyvezető igazgató papírról olvasta gyönyörűen stilizált megemlékezését, amelyet teljes egészében vett föl a jegyzőkönyv.

Nagy szeretettel köszönti az új főnöknő-társelnöknőt, Damascén szent Jánosról nevezett Mária anyját. «Hisszük — mondotta —, hogy ő is anyai szeretettel, megértő szívvel fog velünk dolgozni a szentségi Jézus dicsőségére.»

Jegyzőkönyvi köszönet a díszgyűlés szereplőinek. Külön jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a választmány az eucharisztikus díszgyűlésen közreműködött kiválóságoknak: *dr. Csernoch János* bíboros hercegprímás érsek úr ő főmagasságának az elnöklésért; *Szmrecsányi Lajos* egri érsek úr ő excellenciájának, az ünnepi szentmise celebrálásáért; *Kriston* Endre felszentelt püspök, *Szölgyémy* Ferenc ny. Ferenc József-intézeti kormányzó és dr. *Pataky* Arnold egyetemi tanár ő méltóságaiknak az elmondott tartalmas és felemelő beszédekért és végül a zárda fáradozásáért, melyet az ünnep körül kifejtett. Külön megemlékezik dr. *Bürchner* László győri spiritualisról is, akinek szintén köszönetet mond az esti szentóra kedves vezetéséért.

A bíboros hercegprímás aranymiséjére való előkészületeket ismerteti ezután.

Kérvények elintézése dolgában úgy határoz a választmány, hogy mivel tavasszal mégis egy kis kiállítást szeretne már rendezni, a megszavazott tárgyakat csak a kiállítás után juttatja el a kérvényezőkhöz.

Szatmár új egyházmegyei igazgatót kapott, *Bart* Mihály szatmárcsekei plébános úr személyében, akit Székely prelátus vikárius úr volt kegyes kinevezni.

Adomány. Az egri egyházmegye területén összejött adományokat 1,146.396 K-t, *Kriston* Endre püspök úr, egyházmegyei főigazgató eljuttatta a Központba. Isten fizesse meg!

Új választmányi tag. Forster Kálmánné indítványára a választmány egyhangú lelkesedéssel megválasztotta a választmány tagjává özv. báró *Benz* Ottóné, sz. Csáky Ilona grófnőt, aki az oltáregyesületi tevékenység mellett, kitűnő tollával az Örökimádást is támogatta cikkeivel. (Az Örökimádás szívből örül a munkatársát ért, ezen jól megérdemelt, kitüntetésen.)

Terézvárosban új igazgatót kapott az Oltáregyesület *Ortvai* Rezső személyében, akinek agilitása biztos garanciákat nyujt a jövőre.

Örömmel értesülünk arról, hogy a terézvárosi Oltáregyesület volt kedves igazgatóját, dr. Toma Imrét, november 11-én nagy ünnepéllyel —

és ami sokkal többet ér — igaz szeretetmegnyilvánulások közepette iktatták be tokodi plébániájába. Isten áldása legyen új munkáján!

Őeminenciájának aranymiséje alkalmával a központi ház szövőszékén készült első vászonból való albát, apró fehérneműt és művészi lapon lelkicsokrot nyujtott át kegyelmes elnökasszonyunk, őrgróf *Pallavicini* Edéné. A bíboros főpásztor kegyesen fogadta a szerény ajándékot s áldását adta az Oltáregyesület munkájára.

December 8-án, a Szeplőtelen fogantatás ünnepén az Örökimádásban az Oltáregyesület kebelében működő összes (kilenc) kongregáció tagjai megujítják fogadalmukat. Hét órakor közös szentáldozás, 10 órakor ünnepi nagymise, mondja dr. *Csiszárik* János püspök úr; délután 1/46 órakor ünnepi szentbeszéd, mondja P. *Csávossy* jézustársasági tartományfőnök, utána fogadalommegújítás és ünnepélyes áldás, amelyet dr. *Mészáros* János prelátus, érseki helytartó tart fényes asszisztenciával.

Választmányi gyülés dec. 15-én, **terjesztőnői** pedig dec. 22-én lesz.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eőri János.* (Folytatás.)

A PÜSPÖKTŐL tekintélyes összeget vett át, hogy azon könyveket vásároljon, amilyeneket épen ő akar. Engedelmével csupa eucharisztikus irányúakat és tárgyúakat hozatott külföldről, olyanokat, amik a könyvtárból még hiányoztak — ősrégi, régi és újabb szerzők munkáit vegyesen. Idejének felét most már ezekre fordította. Rendszeresen tanulmányozta, olvasta őket, közben természetesen tömérdek jegyzetet készített. Egészen beleélte magát az Oltáriszentség gondolatvilágába: az volt mindene. Eddig is sokszor időzött előtte a püspökvárban épúgy, mint diákkorában; de most olvasmányainak hatása alatt is, meg azért is, mert élénken átérezte, hogy nagy szüksége van rá, még gyakrabban vonult el a kápolna csöndjébe. Rendszerint tudományos könyvet is, papirost és ceruzát is vitt oda magával, hogy gondolatainak, elmélkedéseinek virágait ott az oltár előtt, az Üdvözítő lábainál szedje csokorba friss-elevenen s olyan vázába rakja, amelyik évezredek mulva sem törik el, legfeljebb a por lepi be — s úgy tegye azokat bele, hogy soha el ne hervadjanak — megöntözve, meghintve annak a szeretetnek és hűségnek balzsamával, amelyik a tabernákulumból és az ő szívéből táplálkozott az öröklámpa alatt.

Úgyszólván az oltár előtt készült el Tamásnak első könyve az Oltáriszentségről, titokban, háromévi munka után az első vaskos kötet, amit még — ábrándjai szerint — kilencnek kell követnie. Anya nem

szeretheti jobban elsőszülöttét, mint Tamás szerette lelkének első zsengéjét. Anya nem becézheti, nem pólyálhatja, nem gondozhatja nagyobb gonddal, gyöngédebb szeretettel gyermekét, mint Tamás ahogyan rendezgette, javítgatta, formálta, rakosgatta első könyve kéziratának íveit, lapjait. Anya nem szemlélheti több gyönyörűséggel, nagyobb boldogsággal párnái közt alvó kicsinyét, mint Tamás a püspök pecsétes, kinyomatási engedélyével megkeresztelt írásait. Sietett vele a kiadóhoz. Egyelőre titoktartást kért tőle.

A könyv első példányai Úrnap előtt kedden készültek el. Mikor a nyomdavezető átnyujtott neki egyet, Tamás szemei könnybelábbadtak. Mint legdrágább földi kincsét vitte haza. Órák hosszat nézegette, forgatta örömmel és szent büszkeséggel. Az a gondolata támadt, hogy Úrnapján ajándékul a Legszentebbnek az oltárra fogja helyezni s lekéri rá az Úr Jézus áldását. Oda is tette. Korán reggel elrejtette a várkápolna oltárának friss virágai közé. És várta, míg az igazgató misézni kezd. Addig imádkozott s várta és nem számlálta a negyedórákat, amik rohanva röpültek el, míg a mise megkezdődött. Elkezdte ő is fölajánlási imádságát, olyant, amilyent eddig még nem imádkozott, olyant, amilyent eddig még nem írtak meg imakönyvben: «Fogadd el, Uram, áldozatként ezt a könyvet. Minden sora, minden szava a lelkemből szakadt ki. Tőled kaptam, ime visszaadom neked munkámmal, fáradságommal együtt egy darabban. Legyen a tiéd, jogod van hozzá. Szükséged ugyan nincs rá, de dicsőségednek tartoztam vele. Máma az egész világ ünnepel és hódol tenéked. Könyvem legyen a mai nap himnuszának egy akkordja. Roppant adósságomat veled szemben hadd törlesztem vele. Fogadd el, Jézusom; fogadd el, ha másért nem, hát azért, hogy másoknak is add. Áldd meg úgy, hogy sokan a kezükbe vegyék, hogy általa, közvetítésével sokan, minél többen meghajtsák térdüket szent testednek és vérednek drága Titka előtt; hogy sokaknak, minél többnek kinyíljon a szeme és meglássanak téged, ki köztünk vagy... hogy minél többnek beleragyogj a lelkébe, te isteni Nap és éljenek úgy, amint te éltetni akarod őket. Áldozatomért nem kérek tőled semmit. Viszont tudom, hogy adsz érte valamit. Adj hát, kérlek, erőt és kitartást, hogy befejezhessem művemet, amit e könyvemmel megkezdettem»...

Hosszan nézett Tamás oda a virágok közé, ahová könyvét rejtette. A legszebb virágcsokor ime szerényen, elrejtve, láthatatlanul illatozott azon az Úrnapon az Üdvözítőnek. Ő látta, Ő tudta! Azon a napon ennél szebb virágot nem kapott, szebb éneket nem hallott. Gondi Tamástól kapta... (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: Dr. Mészáros János.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.